

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-156-22

UD360

Pani Elżbieta WITEK
Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi
projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz
niektórych innych ustaw.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został
upoważniony Minister Edukacji i Nauki.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przepisów działów II–IV, art. 180, działu VI rozdziału 1 oraz działów VII–IX i XII–XIV nie stosuje się do uczelni i wyższych seminariów duchownych prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, z wyjątkiem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, chyba że ustawa lub umowa między Radą Ministrów a władzami kościoła albo innego związku wyznaniowego stanowią inaczej.”;

2) w art. 19 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W posiedzeniach rady uczelni uczestniczy z głosem doradczym przedstawiciel każdej działającej w uczelni zakładowej organizacji związkowej, o której mowa w art. 25¹ ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854), będący jej członkiem.”;

3) w art. 20:

a) w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) nie ukończyła 70. roku życia do dnia rozpoczęcia kadencji.”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Senat może odwołać członka rady uczelni:

1) w przypadku gdy wszczęto przeciwko niemu postępowanie karne z oskarżenia publicznego o przestępstwo umyślne lub postępowanie o umyślne przestępstwo skarbowe;

2) w przypadku gdy zaprzestał spełniania wymagania określonego w ust. 3;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się następujące ustawy: ustawę z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej oraz ustawę z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 583, 655, 682, 807, 1010, 1079, 1117, 1459 i 2185.

- 3) na wniosek rady, w przypadkach innych niż określone w pkt 1 i 2.”;
- 4) w art. 25 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Tryb wyboru do kolegium elektorów studentów i doktorantów oraz czas trwania ich członkostwa w kolegium elektorów określają odpowiednio regulamin samorządu studenckiego i regulamin samorządu doktorantów.”;
- 5) w art. 28 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Zadanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 11, może być wykonywane przez inny określony w statucie organ uczelni, o którym mowa w art. 17 ust. 2, z tym że efekty uczenia się określa senat.”;
- 6) w art. 31 w ust. 4 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W głosowaniach w sprawach, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 8, biorą udział członkowie senatu, a w przypadku, o którym mowa w art. 28 ust. 4, członkowie innego określonego w statucie organu uczelni, o którym mowa w art. 17 ust. 2, będący profesorami i profesorami uczelni.”;
- 7) w art. 32:
 - a) w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Do organów uczelni, o których mowa w art. 17 ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 20 ust. 1 pkt 1–6 oraz ust. 2 i 4, a w przypadku uczelni publicznej – także przepis art. 20 ust. 1 pkt 7.”;
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Członkostwa w organie uczelni, o którym mowa w art. 17 ust. 2, nie można łączyć z pełnieniem funkcji organu tej albo innej uczelni.

1b. Funkcji organu uczelni, o którym mowa w art. 17 ust. 2, nie można łączyć z pełnieniem funkcji innego organu tej uczelni ani z pełnieniem funkcji organu innej uczelni.”;
- 8) w art. 36 w ust. 18 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W przypadku likwidacji uczelni likwidator przekazuje dokumentację przebiegu studiów i dokumentację kształcenia w szkole doktorskiej na przechowanie podmiotowi wykonującemu działalność, o której mowa w art. 51a ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164), zapewniając na ten cel środki finansowe.”;
- 9) w art. 37 w ust. 3 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) informację o postawieniu uczelni w stan likwidacji;”;

- 10) w art. 46 w ust. 12 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„W przypadku likwidacji uczelni założyciel przekazuje dokumentację przebiegu studiów, dokumentację kształcenia w szkole doktorskiej oraz dokumentację osobową i płacową na przechowanie podmiotowi wykonującemu działalność, o której mowa w art. 51a ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, zapewniając na ten cel środki finansowe.”;
- 11) w art. 67 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:
„7. W przypadkach i na warunkach określonych w regulaminie studiów uczelnia, na wniosek studenta, może zaliczyć na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywane przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych.”;
- 12) w art. 74 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
„4a. Uczelnia, w której student zagranicznej uczelni odbywa część studiów, wydaje temu studentowi, na jego wniosek, legitymację studencką.”;
- 13) w art. 87 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniająca do ubiegania się o stypendium socjalne nie przekracza 1,6 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615, 1265 i 2140).”;
- 14) w art. 88 ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:
„4. Rektor, komisja stypendialna albo odwoławcza komisja stypendialna odmawia przyznania stypendium socjalnego studentowi, którego miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty określonej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.³⁾), jeżeli do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego nie dołączy wydanego przez ośrodek pomocy społecznej albo przez centrum usług społecznych zaświadczenia o korzystaniu w roku złożenia tego wniosku ze świadczeń z pomocy społecznej przez niego lub przez członków jego rodziny.
5. W przypadku gdy student, o którym mowa w ust. 4, lub członkowie jego rodziny nie korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej, rektor, komisja stypendialna albo

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127 i 2140.

odwoławcza komisja stypendialna może przyznać temu studentowi stypendium socjalne, jeżeli udokumentował źródła utrzymania rodziny.”;

15) art. 105 otrzymuje brzmienie:

„Art. 105. Osobie legitymującej się legitymacją studencką przysługuje prawo do korzystania z 50% ulgi w opłatach za przejazdy publicznymi środkami komunikacji miejskiej.”;

16) w art. 116 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Przy zatrudnianiu na stanowisku, o którym mowa w ust. 1, osoby, która uzyskała za granicą stopień naukowy, stopień w zakresie sztuki lub tytuł zawodowy, który nie został uznany za równoważny z odpowiednim polskim stopniem lub tytułem, można odstąpić od określonych w ust. 2 wymagań w zakresie posiadania tytułu profesora, stopnia doktora lub tytułu zawodowego magistra, magistra inżyniera albo równorzędnego, jeżeli zatrudniana osoba posiada znaczące osiągnięcia naukowe, artystyczne lub dydaktyczne.”;

17) w art. 128 w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W przypadku nieobecności nauczyciela akademickiego w pracy, wynikającej z:

1) przebywania na:

- a) urlopie związanym z rodzicielstwem, określonym w przepisach działu ósmego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy,
- b) urlopie dla poratowania zdrowia,
- c) urlopie bezpłatnym trwającym nieprzerwanie co najmniej 3 miesiące,

2) odbywania:

- a) służby wojskowej,
- b) służby zastępczej,

3) pobierania:

- a) zasiłku chorobowego nieprzerwanie przez okres co najmniej 3 miesięcy,
- b) świadczenia rehabilitacyjnego w związku z niezdolnością do pracy, w tym spowodowaną chorobą wymagającą rehabilitacji leczniczej

– termin dokonania oceny okresowej ulega przedłużeniu o czas tej nieobecności.”;

18) w art. 179 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Jeżeli postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora jest prowadzone z udziałem podmiotu zagranicznego, umowa, o której mowa w art. 185 ust. 2, może określać, że osoba, której nadano stopień doktora, otrzymuje dyplom doktorski wydany przez ten podmiot oraz:

- 1) dyplom doktorski wydany przez podmiot systemu szkolnictwa wyższego i nauki nadający stopień doktora albo
 - 2) wspólny dyplom doktorski wydany przez podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki nadające stopień doktora albo dyplom doktorski wydany przez jeden z tych podmiotów, wskazany w umowie.”;
- 19) w art. 180:
- a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Dyplomy doktorskie i dyplomy habilitacyjne oraz ich duplikaty i odpisy, a także zaświadczenia o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki, przeznaczone do obrotu prawnego z zagranicą, są uwierzytelniane na wniosek zainteresowanego przez:”,
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku konieczności spełnienia wymagań określonych przez inne państwo albo w innych uzasadnionych przypadkach dyrektor NAWA uwierzytelnia inne niż wymienione w ust. 1 dokumenty dotyczące nadania stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki.”;
- 20) art. 181 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 181. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) niezbędne elementy dyplomu doktorskiego i dyplomu habilitacyjnego, sposób sporządzania duplikatów i odpisów tych dyplomów oraz dokonywania w nich sprostowań i zmian danych osobowych, mając na uwadze konieczność zapewnienia kompletności i aktualności informacji zawartych w dyplomie doktorskim i dyplomie habilitacyjnym;
 - 2) wzór legitymacji doktoranta i sposób potwierdzania jej ważności, mając na uwadze potrzebę poświadczenia statusu doktoranta;
 - 3) sposób uwierzytelniania dokumentów, o których mowa w art. 180 ust. 1 i 1a, przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą, mając na uwadze szczególnie znaczenie dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą;
 - 4) wysokość i sposób pobierania opłaty za uwierzytelnianie dokumentów, o których mowa w art. 180 ust. 1 i 1a, oraz wysokość opłaty za wydanie duplikatu dyplomu doktorskiego i dyplomu habilitacyjnego, a także odpisu tych dyplomów, w tym

w języku obcym, mając na uwadze zapewnienie adekwatności wysokości opłat do kosztów.”;

21) w art. 182 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. W przypadku nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego zatrudnionego w więcej niż jednym podmiocie, o którym mowa w ust. 6, koszty postępowania:

- 1) ponosi podmiot będący podstawowym miejscem pracy tego nauczyciela albo pracownika, chyba że podmioty umówią się inaczej;
- 2) są ponoszone na podstawie umowy między podmiotami, jeżeli żaden z nich nie został wskazany jako podstawowe miejsce pracy tego nauczyciela albo pracownika.”;

22) w art. 186 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W celu weryfikacji spełnienia wymagania, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, w przypadku osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora, która nie posiada odpowiedniego certyfikatu lub dyplomu ukończenia studiów, podmiot doktoryzujący może przeprowadzić egzamin potwierdzający znajomość nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości językowej B2.”;

23) w art. 188 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmiot doktoryzujący udostępnia w BIP na swojej stronie podmiotowej nie później niż w terminie:

- 1) 30 dni przed wyznaczonym terminem obrony rozprawy doktorskiej:
 - a) rozprawę doktorską będącą pracą pisemną wraz z jej streszczeniem albo opis rozprawy doktorskiej niebędącej pracą pisemną,
 - b) recenzje;
- 2) 10 dni przed wyznaczonym terminem obrony rozprawy doktorskiej – informację o terminie, miejscu i sposobie jej przeprowadzenia.”;

24) w art. 189 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Podmiot doktoryzujący odmawia wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, jeżeli osoba, która złożyła wniosek o wszczęcie tego postępowania, nie spełnia wymagań określonych w art. 186 ust. 1 pkt 1–3 albo ust. 2 lub wymagania, o którym mowa w ust. 1 zdanie drugie. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przysługuje zażalenie do RDN.”;

25) w art. 190 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Promotorem i recenzentem może być osoba posiadająca co najmniej stopień doktora habilitowanego, a promotorem pomocniczym – osoba posiadająca co najmniej stopień doktora.”;

26) w art. 191 po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Obrona rozprawy doktorskiej ma charakter publiczny, z wyłączeniem obrony rozprawy doktorskiej, o której mowa w art. 188 ust. 2.”;

27) w art. 192 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) sposób wyznaczania i zmiany promotora, promotorów lub promotora pomocniczego w przypadku osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym;”;

28) w art. 202 w ust. 4 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Ocena śródkresowa jest przeprowadzana przez komisję, w skład której wchodzi 3 osoby, w tym co najmniej 1 osoba posiadająca stopień doktora habilitowanego albo tytuł profesora w dyscyplinie, w której jest przygotowywana rozprawa doktorska, zatrudniona poza podmiotem prowadzącym szkołę doktorską albo osoba, o której mowa w art. 190 ust. 5.”;

29) w art. 203:

a) w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4–6 w brzmieniu:

„4) niepodjęcia kształcenia;

5) naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 200 ust. 7 lub art. 209 ust. 10;

6) ukarania karą dyscyplinarną wydalenia ze szkoły doktorskiej.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W postępowaniu w sprawie skreślenia doktoranta z listy doktorantów, w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 5, wzywa się doktoranta do złożenia, w terminie nie krótszym niż 30 dni, rezygnacji z kształcenia w innej szkole doktorskiej lub z zatrudnienia jako nauczyciel akademicki albo pracownik naukowy.”;

30) w art. 208 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Podmiot prowadzący szkołę doktorską, w której doktorant zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej odbywa część kształcenia, wydaje temu doktorantowi, na jego wniosek, legitymację doktoranta.”;

31) art. 214 otrzymuje brzmienie:

„Art. 214. Jednostka samorządu terytorialnego może przyznać osobom legitymującym się legitymacją doktoranta ulgi w opłatach za przejazdy publicznymi środkami komunikacji miejskiej.”;

32) art. 217 otrzymuje brzmienie:

„Art. 217. Osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym przed wszczęciem postępowania składa wnioski o wyznaczenie promotora lub promotorów albo promotora i promotora pomocniczego.”;

33) w art. 220 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczyna się na wnioski osoby, o której mowa w art. 219 ust. 1, składany do podmiotu habilitującego za pośrednictwem RDN.”;

34) w art. 221 po ust. 9a dodaje się ust. 9b i 9c w brzmieniu:

„9b. Kolokwium habilitacyjne ma charakter publiczny, z wyłączeniem kolokwium w zakresie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 3.

9c. Kolokwium habilitacyjnego nie przeprowadza się, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne.”;

35) w art. 222:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmiot habilitujący udostępnia w BIP na swojej stronie podmiotowej:

- 1) wnioski osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego;
- 2) informację o składzie komisji habilitacyjnej;
- 3) recenzje;
- 4) informację o terminie, miejscu i sposobie przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego;
- 5) uchwałę zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wraz z uzasadnieniem;
- 6) decyzję o nadaniu stopnia doktora habilitowanego albo o odmowie jego nadania.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Informację, o której mowa w ust. 1 pkt 4, podmiot habilitujący udostępnia nie później niż w terminie 10 dni przed wyznaczonym terminem przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego.”;

36) w art. 224 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Osoba ubiegająca się o stopień doktora habilitowanego składa do RDN wniosek o wyrażenie zgody na skrócenie okresu na wystąpienie z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie nadania tego stopnia wraz z dokumentami potwierdzającymi znaczne zwiększenie dorobku naukowego lub artystycznego.

4. W terminie 8 tygodni od dnia otrzymania wniosku o wyrażenie zgody na skrócenie okresu na wystąpienie z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego RDN wydaje w tej sprawie postanowienie. Na postanowienie RDN nie przysługuje zażalenie.”;

37) w art. 228:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. RDN, w drodze uchwały, określi wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, i dokumenty składane wraz z tym wnioskiem.”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Od decyzji, o której mowa w ust. 5 pkt 2, przysługuje, w terminie 3 miesięcy od dnia jej doręczenia, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.”,

c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W postępowaniu w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy RDN zasięga opinii 2 recenzentów innych niż powołani zgodnie z ust. 3. Do powołania tych recenzentów przepisy art. 240 stosuje się.”;

38) w art. 232 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. RDN jest organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kpa w stosunku do podmiotów doktoryzujących i podmiotów habilitujących w sprawach nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki.”;

39) w art. 235:

a) w ust. 2 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) zespoły, o których mowa w ust. 5.”,

b) w ust. 3 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) 2 zastępców przewodniczącego;”;

40) w art. 238 w ust. 1:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) rozpatrywanie zażaleń na postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, zażaleń na postanowienia o odmowie

dopuszczenia do obrony rozprawy doktorskiej i odwołań od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora;”,

b) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) rozpatrywanie wniosków o wyrażenie zgody na skrócenie okresu na wystąpienie z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego;”;

41) w art. 240:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. RDN sporządza listę kandydatów na recenzentów, wskazanych zgodnie z ust. 1. Kolejność kandydatów na liście ustala się w drodze losowania.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Recenzenci są wyznaczani przez RDN według kolejności na liście, o której mowa w ust. 1a.”;

42) w art. 323 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister może upoważnić dyrektora NAWA do wydawania decyzji:

1) o których mowa w ust. 1 pkt 3;

2) w sprawach, o których mowa w ust. 2;

3) o których mowa w art. 324 ust. 1 pkt 2, dla cudzoziemców niebędących stypendystami NAWA.”;

43) w art. 324:

a) w ust. 2 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) cudzoziemca – obywatela Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. b lub d Umowy o Wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz. Urz. UE L 29 z 31.01.2020, str. 7, z późn. zm.⁴⁾), oraz członków jego rodziny, mieszkających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;”;

b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. O stypendium socjalne, o którym mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1, i o kredyt studencki, o którym mowa w art. 98 ust. 1, może ubiegać się cudzoziemiec, o którym mowa w ust. 2:

⁴⁾ Zmiany wymienionej umowy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 225 z 14.07.2020, str. 53, Dz. Urz. UE L 443 z 30.12.2020, str. 3, Dz. Urz. UE L 43 z 24.02.2022, str. 84 oraz Dz. Urz. UE L 131 z 05.05.2022, str. 9.

- 1) pkt 1 i 1a:
 - a) będący osobą pracującą na własny rachunek lub pracownikiem, o których mowa w art. 2 pkt 5 i 7 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1697),
 - b) który zachowuje prawo pobytu w przypadkach, o których mowa w art. 17 ustawy, o której mowa w lit. a,
 - c) posiadający prawo stałego pobytu
– oraz członkowie jego rodziny, mieszkający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) pkt 2–8.
 4. Za członków rodzin osób, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 1a oraz ust. 3 pkt 1, uważa się osoby wymienione w art. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w ust. 3 pkt 1 lit. a.”;
- 44) w art. 326 w ust. 2 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
 - „1) kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia lub na studiach podyplomowych, lub
 - 2) ubiegania się o przyjęcie do szkoły doktorskiej lub o nadanie stopnia doktora.”;
- 45) w art. 328:
 - a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Stopień naukowy i stopień w zakresie sztuki nie może zostać uznany za równoważny z odpowiednim polskim stopniem, jeżeli:

 - 1) instytucja, która go nadała:
 - a) nie działa w systemie szkolnictwa wyższego i nauki żadnego państwa lub
 - b) w rozumieniu przepisów prawa wewnętrznego państwa, w którego systemie szkolnictwa wyższego i nauki działa ta instytucja, w dniu nadania tego stopnia nie posiadała uprawnień do nadawania stopni naukowych lub stopni w zakresie sztuki;
 - 2) kształcenie prowadzące do uzyskania tego stopnia albo część tego kształcenia realizowano niezgodnie z przepisami państwa, w którym kształcenie to było prowadzone.”,
 - b) w ust. 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Postępowanie prowadzi podmiot posiadający kategorię naukową A+ albo A w dyscyplinie, której dotyczy wniosek, a jeżeli wniosek dotyczy dyscypliny nauk teologicznych – także Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie.”;

46) w art. 349 w ust. 1:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Baza osób upoważnionych do podpisywania dokumentów, o których mowa w art. 78 ust. 3 i 4, art. 163 ust. 4 oraz art. 180 ust. 1 i 1a, obejmuje:”;

b) w pkt 5 w lit. d kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu:

„e) zaświadczeń o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki.”;

47) w art. 381 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wnioski, opinie, umowy i raporty dotyczące:

1) zadań finansowanych ze środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 4 lit. b, pkt 5, 7 i 10–12,

2) Mapy

– stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.”;

48) w art. 430 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) uczelnia nie posiada żadnego pozwolenia na utworzenie studiów;”;

49) w art. 438 w ust. 4 zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:

„Przepisy art. 116 ust. 2–3 i art. 451 ust. 2 stosuje się.”;

50) w art. 439 w ust. 5 zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:

„Przepisy art. 116 ust. 2–3 i art. 451 ust. 4 stosuje się.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1582 oraz z 2022 r. poz. 583) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 26 dodaje się art. 26a w brzmieniu:

„Art. 26a. Dyrektor może powoływać ekspertów zewnętrznych do przeprowadzania ocen wykonania umów i rozliczenia przyznaných środków finansowych. Do powoływania ekspertów przepis art. 22 ust. 3 stosuje się.”;

2) w art. 29 w ust. 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Dyrektor, w terminie do dnia 31 marca, przedstawia ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki następujące dokumenty dotyczące poprzedniego roku obrotowego:”.

Art. 3. W ustawie z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.⁵⁾) w art. 179 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku osób, które rozpoczęły studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020 i ubiegają się o nadanie stopnia doktora na zasadach określonych w ustawie, o której mowa w art. 1, postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora wszczyna złożenie wniosku o wyznaczenie promotora lub promotorów albo promotora i promotora pomocniczego.”.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1:

- 1) pkt 37 lit. a – który wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 2) pkt 19, 20 i 46 – które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 3) pkt 6, 13, 14, 23, 26, pkt 34 w zakresie dodawanego ust. 9b, pkt 35, 36, pkt 37 lit. c, pkt 39, pkt 40 lit. b, pkt 41 i 43, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2023 r.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 39 i 534, z 2020 r. poz. 695, 875 i 1086, z 2021 r. poz. 1630 i 2232 oraz z 2022 r. poz. 1010 i 1117.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa wprowadza zmiany w zakresie:

- 1) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.);
- 2) ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1582, z późn. zm.);
- 3) ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.).

Proponowane zmiany mają głównie charakter doprecyzowujący w związku z wątpliwościami interpretacyjnymi, które pojawiły się na gruncie stosowania ww. ustaw.

1. Zmiany w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Zmiana w art. 8 ust. 1 dotyczy uzupełnienia katalogu przepisów, których nie stosuje się – o ile ustawa lub umowa między Radą Ministrów a władzami kościoła albo innego związku wyznaniowego nie stanowią inaczej – do uczelni i wyższych seminariów duchownych prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, z wyjątkiem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, o art. 180. Aktualne brzmienie art. 8 ust. 1 powoduje rozbieżności interpretacyjne odnośnie do uwierzytelniania dyplomów ukończenia studiów oraz dyplomów doktorskich i habilitacyjnych wydawanych przez uczelnie kościelne. Przepis ten wyłącza bowiem stosowanie w odniesieniu do uczelni i wyższych seminariów duchownych prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, z wyjątkiem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, art. 78 dotyczącego uwierzytelniania dyplomów szkół wyższych, nie wyłącza natomiast stosowania wobec tych podmiotów art. 180 dotyczącego uwierzytelniania dyplomów doktorskich i habilitacyjnych. Objęcie tego przepisu wyłączeniem, o którym mowa w art. 8 ust. 1, jest również zasadne w świetle art. 15 ust. 2 Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską podpisanego w Warszawie dnia 28 lipca 1993 r. (Dz. U. z 1998 r. poz. 318), zgodnie z którym status prawny kościelnych szkół wyższych, a także tryb i zakres uznawania przez państwo kościelnych stopni i tytułów oraz status prawny wydziałów teologii katolickiej na uniwersytetach państwowych regulują umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Konferencją Episkopatu Polski upoważnioną przez Stolicę Apostolską. Jednocześnie § 3 umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Konferencją Episkopatu Polski w sprawie statusu prawnego szkół wyższych zakładanych i prowadzonych przez Kościół Katolicki stanowiącej załącznik do obwieszczenia Ministra

Spraw Zagranicznych z dnia 29 lipca 1999 r. o wykonaniu Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską (Dz. U. poz. 727) stanowi, że przepisy o szkolnictwie wyższym, tytule naukowym i stopniach naukowych mają zastosowanie wyłącznie w stosunku do Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że zgodnie z ww. umową państwo uznaje tytuły zawodowe nadawane absolwentom przez kościelne szkoły wyższe, kościelne stopnie doktora i doktora habilitowanego oraz kościelny tytuł profesora. Kościelne szkoły wyższe funkcjonują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jako szkoły wyższe działające w systemie szkolnictwa wyższego Państwa Watykan.

Projektowana zmiana w art. 19 przewiduje, że w posiedzeniach rady uczelni będzie uczestniczył z głosem doradczym przedstawiciel każdej działającej w uczelni zakładowej organizacji związkowej, o której mowa w art. 25¹ ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854), będący jej członkiem. Należy wyjaśnić, że uprawnienia zakładowej organizacji związkowej przysługują organizacji zrzeszającej co najmniej 10 członków będących: pracownikami u pracodawcy objętego działaniem tej organizacji lub innymi niż pracownicy osobami wykonującymi pracę zarobkową, które świadczą pracę przez co najmniej 6 miesięcy na rzecz pracodawcy objętego działaniem tej organizacji. Dotychczas przedstawiciele związków zawodowych mogli uczestniczyć w posiedzeniach rady uczelni wyłącznie po ich zaproszeniu. Po wejściu w życie projektowanej zmiany w posiedzeniach tych będzie uczestniczyć przedstawiciel każdej działającej w uczelni zakładowej organizacji związkowej – z głosem doradczym. Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy do zadań rady uczelni należy m.in. monitorowanie zarządzania uczelnią, w tym również zarządzania zasobami ludzkimi. Udział przedstawiciela zakładowej organizacji związkowej w posiedzeniach rady uczelni umożliwi zapoznanie się ze stanowiskiem organizacji, a w niektórych przypadkach pozwoli także na jego uwzględnienie przy podejmowaniu rozstrzygnięć, a w efekcie wzmocni realizację art. 33 ustawy, zgodnie z którym rozstrzygnięcia organów uczelni nie mogą naruszać uprawnień związków zawodowych wynikających z ustaw.

Przepis art. 20 ust. 1 określa warunki, jakie należy spełnić, aby być członkiem rady uczelni. Art. 20 ust. 1 pkt 7 przewiduje warunek nieukończenia 67. roku życia do dnia rozpoczęcia kadencji przez osoby kandydujące do rady uczelni. Przez odesłania w innych przepisach ustawy odnosi się on także do osób kandydujących do pełnienia funkcji: rektora (art. 24 ust. 1), członka senatu (art. 29 ust. 4), członka statutowego organu uczelni publicznej, o którym mowa w art. 17 ust. 2 (art. 32 ust. 1), członka kolegium elektorów (art. 25 ust. 2) oraz

prezydenta i członka zgromadzenia federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki (art. 171 ust. 1). Proponowana zmiana w art. 20 ust. 1 pkt 7 polega na podwyższeniu wieku, do którego będzie możliwe kandydowanie na członka rady uczelni. Projektowana zmiana, która umożliwi ubieganie się o pełnienie tej funkcji przez osoby, które do dnia rozpoczęcia kadencji nie ukończyły 70. roku życia, obejmie także osoby kandydujące do innych ww. organów i do kolegium elektorów. Należy wskazać, że określone w ustawie wymagania dotyczące wieku są różne dla osób kandydujących do pełnienia określonych funkcji w uczelni lub w federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz dla osób kandydujących do pełnienia funkcji w instytucjach i organach działających w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki – Polskiej Komisji Akredytacyjnej (art. 251 ust. 5 pkt 3), Radzie Doskonałości Naukowej (art. 233 ust. 1 pkt 5), Komisji Ewaluacji Nauki (art. 272 ust. 1 pkt 5) oraz Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (art. 332 ust. 1 pkt 2), w których wiek ten określono na 70 lat. Proponowane rozwiązanie zrówna zatem wymagania dotyczące wieku dla osób kandydujących do pełnienia funkcji w uczelni lub w federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz dla osób kandydujących do pełnienia funkcji w instytucjach i organach działających w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki, zapewniając tym samym optymalizację sposobu jego funkcjonowania.

Przepis art. 28 ust. 1 pkt 4 umożliwia odwołanie członka rady uczelni przez senat, nie wskazując przypadków, w jakich może to nastąpić. Brak regulacji w tym zakresie skutkuje możliwością odwołania członka rady uczelni z jakiegokolwiek powodu. Stwarza to nieograniczone możliwości wpływania na skład rady uczelni i może tym samym destabilizować prace tego organu. Propozycja dodania ust. 5a w art. 20 zmierza do ograniczenia możliwości odwołania członka rady uczelni. Odwołanie członka rady uczelni będzie możliwe w przypadku, gdy wszczęto przeciwko niemu postępowanie karne z oskarżenia publicznego o przestępstwo umyślne lub postępowanie o umyślne przestępstwo skarbowe, gdy zaprzestał spełniać warunek określony w art. 20 ust. 3, zgodnie z którym członkostwa w radzie uczelni nie można łączyć z pełnieniem funkcji organu tej lub innej uczelni, członkostwem w radzie innej uczelni ani zatrudnieniem w administracji publicznej, a także na wniosek rady uczelni w innych przypadkach. Rada uczelni będzie mogła skierować wniosek o odwołanie członka rady uczelni do senatu np. w przypadku zaistnienia okoliczności związanych z długotrwałym niewykonywaniem przez jej członka, w tym jej przewodniczącego, obowiązków lub stwierdzonym działaniem na niekorzyść uczelni.

Zmiana brzmienia ust. 4 w art. 25 polega na zastąpieniu wyrazu „powołania” wyrazem „wyboru” i ma na celu uspołnienie regulacji z brzmieniem ust. 1, zgodnie z którym skład kolegium elektorów w uczelni publicznej oraz tryb wyboru jego członków określa statut, przy czym nie mniej niż 20% składu stanowią studenci i doktoranci, a także z art. 30 ust. 3, który stanowi, że tryb wyboru do senatu studenta i doktoranta oraz czas trwania ich członkostwa w senacie określa odpowiednio regulamin samorządu studenckiego i regulamin samorządu doktorantów. Pozwoli to na wyeliminowanie pojawiających się wątpliwości interpretacyjnych dotyczących możliwości określenia na poziomie statutu uczelni trybu wyboru do kolegium elektorów przedstawicieli studentów i doktorantów. Dzięki zmianie przepisu tryb wyboru do kolegium elektorów studentów i doktorantów, podobnie jak tryb wyboru studentów i doktorantów do senatu, będzie określany odpowiednio w regulaminie samorządu studenckiego i w regulaminie samorządu doktorantów.

Obecnie zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 11 ustalanie programu studiów, studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego należy do zadań senatu. Oznacza to, że również każda zmiana wymienionych programów musi być rozpatrywana i przyjmowana przez senat. Stanowi to duże obciążenie tego organu, biorąc pod uwagę bardzo szerokie oferty dydaktyczne uczelni. Dodanie w art. 28 ust. 5 umożliwiającego powierzenie realizacji tego zadania innemu określönemu w statucie organowi uczelni pozwoli na odciążenie senatu. Zgodnie z proponowanym przepisem we właściwości senatu pozostanie uchwalanie efektów uczenia się, które są jednym z najistotniejszych elementów programu studiów, studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego. Zmiana ta jest zgodna z postulatami Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz uczelni.

Zmiana w art. 31 ust. 4 zdanie pierwsze polega na uzupełnieniu przepisu o wskazanie w jego treści obok członków senatu również członków innego określönego w statucie organu uczelni, o którym mowa w art. 17 ust. 2, zwanego dalej „statutowym organem uczelni”. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 31 ust. 4 w głosowaniach w sprawach nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki biorą udział członkowie senatu będący profesorami i profesorami uczelni. Uchwały są podejmowane w obecności co najmniej połowy statutowej liczby tych członków. Równocześnie zgodnie z art. 178 ust. 1 pkt 1 stopień naukowy albo stopień w zakresie sztuki może nadawać w uczelni nie tylko senat, ale także statutowy organ uczelni, o którym mowa w art. 28 ust. 4. Wskazanie w art. 31 ust. 4 wyłącznie senatu skutkuje odmiennymi zasadami głosowania w sprawach nadawania stopni w przypadku statutowych

organów uczelni (np. rad dyscyplin). Proponowana zmiana ma na celu wyeliminowanie tego stanu.

Zmiana art. 32 ust. 1 ma na celu ograniczenie zakazu jednoczesnego zasiadania w statutowych organach uczelni o charakterze kolegialnym (np. rada dyscypliny) albo sprawowania funkcji takich organów o charakterze jednoosobowym (np. dziekan) z zatrudnieniem w administracji publicznej. Odpowiednie stosowanie do statutowych organów uczelni art. 20 ust. 3 jest interpretowane w ten sposób, że osoby piastujące funkcje tych organów (w przypadku organów jednoosobowych) albo będące członkami tych organów (w przypadku organów kolegialnych) nie mogą jednocześnie:

- 1) pełnić funkcji organu tej lub innej uczelni (np. funkcji rektora, dziekana);
- 2) być członkiem rady uczelni innej uczelni (mogą być członkami rady tej uczelni, w której są członkami statutowego organu uczelni);
- 3) być zatrudnione w administracji publicznej.

Usunięcie zakazu zatrudnienia w administracji publicznej nastąpi w stosunku do obu typów statutowych organów uczelni – jednoosobowych i kolegialnych. Tym niemniej zasadne wydaje się także usunięcie zakazu równoległego członkostwa osób będących członkami statutowych organów uczelni albo piastujących funkcje tych organów w radach innych uczelni. Mając na uwadze fakt, że osoby zasiadające w statutowych organach uczelni albo piastujące funkcje takich organów mogą być jednocześnie członkami senatu danej lub innej uczelni oraz członkami rady danej uczelni, proponuje się usunięcie także i tego – nie w pełni uzasadnionego – zakazu.

Zmiana art. 36 ust. 18 zdanie pierwsze ma na celu wypełnienie luki prawnej wynikającej z braku przepisów, które zabezpieczałyby dokumentację przebiegu kształcenia w szkole doktorskiej w przypadku likwidacji uczelni publicznej. Analogiczny cel ma zmiana art. 46 ust. 12 zdanie pierwsze, z tym że dotyczy ona obowiązków związanych z likwidacją uczelni niepublicznej.

Konieczność wprowadzenia zmiany art. 37 ust. 3 pkt 6 wynikała w trakcie stosowania przepisów ustawy oraz ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zmiana przepisu, w wyniku której ewidencja uczelni niepublicznych obejmie „informację o postawieniu uczelni w stan likwidacji” zamiast „informacji o ostatecznej decyzji w sprawie likwidacji uczelni”, umożliwi precyzyjne poinformowanie o sytuacji uczelni postawionej w stan likwidacji na skutek różnych zdarzeń

prawnych. Aktualna nazwa rubryki nie uwzględnia bowiem sytuacji, gdy likwidacja uczelni następuje na skutek zdarzenia innego niż decyzja administracyjna, np. uchwały spółki, czy aktu woli założyciela. Nowe brzmienie przepisu umożliwi ujawnienie w ewidencji uczelni wszystkich przyczyn postawienia uczelni w stan likwidacji.

Zmiana art. 67 polega na wprowadzeniu regulacji wskazującej na możliwość – w przypadkach i na warunkach określonych w regulaminie studiów – zaliczenia przez uczelnię studentowi, na jego wniosek, czynności wykonywanych przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu na poczet praktyki zawodowej, jeżeli czynności te umożliwiły uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych. Ustawa nie reguluje obecnie tej kwestii, w związku z czym pojawiają się rozbieżne interpretacje w tym zakresie. Uczelnie, w ramach przysługującej im autonomii, mogą samodzielnie opracowywać programy studiów, w tym programy praktyk zawodowych na określonych kierunkach studiów. Dzięki wprowadzanej regulacji uczelnie uzyskają jednoznaczną podstawę do określania w regulaminach studiów przypadków i warunków zaliczania na poczet praktyk zawodowych czynności wykonywanych przez studenta zarówno w ramach zatrudnienia, wolontariatu, stażu, jak też np. prowadzonej działalności gospodarczej lub pracy wykonywanej na podstawie umowy cywilnoprawnej, o ile uzyskane w ich wyniku efekty uczenia się będą odpowiadać efektom uczenia się określonym dla praktyki zawodowej w programie studiów. Oznacza to, że zaliczenie praktyki zawodowej będzie mogło nastąpić jedynie w przypadku pozytywnej weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych w trakcie wykonywanych czynności. Kluczowe bowiem dla jej zaliczenia będą wiedza, umiejętności i kompetencje, które student osiągnął w trakcie wykonywanych czynności, i ich weryfikacja.

Zmiana art. 74 ma na celu uregulowanie kwestii wydawania legitymacji studenckich studentom zagranicznych uczelni odbywającym część studiów w uczelniach polskich. Zgodnie z art. 74 ust. 4 uczelnia wydaje studentowi legitymację studencką. Wobec braku regulacji ustawowej przyjęto interpretację, że wydanie legitymacji studenckiej jest w takim przypadku możliwe na zasadzie wzajemności, a decyzja o wydawaniu legitymacji studenckich studentom odbywającym część studiów w Polsce (np. w ramach programu Erasmus+), została pozostawiona uczelniom przyjmującym. Dodawany w art. 74 ust. 4a jednoznacznie określi, że uczelnia, w której student zagranicznej uczelni odbywa część studiów w Polsce, wydaje mu legitymację studencką – na jego wniosek. W konsekwencji proponuje się doprecyzować art. 105 w taki sposób, aby określenie „student” zastąpić określeniem „osoba legitymująca się

legitymacją studencką” w celu usunięcia wątpliwości w zakresie korzystania przez studentów zagranicznych uczelni odbywających część studiów w uczelniach polskich z ulg w opłatach za przejazdy publicznymi środkami komunikacji miejskiej.

Propozycja zmiany art. 87 ust. 2 ma na celu ujednolicenie w skali kraju kryterium dochodowego uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne i o zwiększenie jego wysokości. Postulat zmiany przedmiotowej regulacji został przedstawiony przez Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej. Obecnie przepis ten stanowi, że wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniająca do ubiegania się o stypendium socjalne ustala rektor w porozumieniu z samorządem studenckim, przy czym nie może być ona mniejsza niż 1,30 kwoty określonej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.) i większa niż 1,30 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615, z późn. zm.). Dzięki zaproponowanej zmianie wszyscy studenci, których wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie nie przekracza 1,6 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, będą uprawnieni do ubiegania się o stypendium socjalne (obecnie kwota ta wynosi 1051,7 zł, a po zmianie wyniesie 1294,4 zł). Potrzeba zmiany regulacji w tym zakresie wynika ze zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej kraju. Znaczący w ostatnich latach wzrost przeciętnego dochodu na osobę w gospodarstwie domowym, a także wzrost cen towarów i usług powodują, że obecny mechanizm elastycznego ustalania progu dochodu w relacji do kryterium dochodowego obowiązującego w systemie pomocy społecznej nie jest już efektywnym narzędziem przyznawania wsparcia studentom, z uwzględnieniem uwarunkowań socjalno-bytowych w regionie. Niejednokrotnie różnicowanie progu dochodu występuje w podmiotach z tego samego regionu, a nawet miasta. Ponadto trzeba mieć na uwadze okoliczność, że duże ośrodki akademickie skupiają studentów z różnych regionów Polski. Praktyka w zakresie stosowania przez uczelnie zmienianej regulacji pokazuje, że w znikomym stopniu korzystają one z możliwości ustalania kryterium dochodowego na poziomie minimalnym, zaś regułą jest jego ustalanie w maksymalnej wysokości. Wprowadzenie jednolitego progu dochodu dla wszystkich uczelni będzie ponadto skutkowało uproszczeniem zasad podziału środków finansowych przeznaczonych na dotacje podmiotowe na świadczenia dla studentów i zmniejszeniem obowiązków sprawozdawczych uczelni. Projektowana zmiana nie wywoła skutków finansowych dla budżetu państwa. Koszty zakładanej większej liczby stypendiów socjalnych będą pokrywane ze środków planowanych

w każdym roku w budżecie państwa na świadczenia dla studentów (tj. stypendia socjalne, stypendia rektora, stypendia dla osób niepełnosprawnych i zapomogi), podlegających corocznej waloryzacji. Środki te są przyznawane uczelniom odrębnie w każdym roku budżetowym, w formie dotacji podmiotowej, która jest dzielona na poszczególne rodzaje świadczeń bezpośrednio w uczelni. Uczelnia przyznaje świadczenia studentom na podstawie szczegółowych kryteriów i w wysokości ustalonych przez rektora, w porozumieniu z samorządem studenckim, w regulaminie świadczeń dla studentów.

Zmiana w art. 88 polega na doprecyzowaniu regulacji odnoszących się do zaświadczeń, którymi musi legitymować się student ubiegający się o stypendium socjalne, w przypadku gdy dochód na osobę w jego rodzinie nie przekracza kwoty określonej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W aktualnym stanie prawnym od studenta, który wykazuje dochód na osobę w rodzinie w wysokości nieprzekraczającej tzw. kryterium dochodowego, warunkującego prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (aktualnie jest to kwota 600 zł), jest wymagane przedłożenie zaświadczenia ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych o sytuacji dochodowej i majątkowej studenta oraz jego rodziny. Analiza stosowania tego przepisu wskazuje, że pojawiają się problemy interpretacyjne związane z określeniem zakresu zaświadczenia, w szczególności w przypadku studentów, którzy mimo niskiego dochodu nie korzystają ze wsparcia z pomocy społecznej. W tej sytuacji ośrodki pomocy społecznej odmawiają wydania zaświadczenia albo na wniosek studenta wydają zaświadczenie o niekorzystaniu przez studenta i członków jego rodziny ze wsparcia. W celu wyeliminowania tych wątpliwości i ułatwienia studentom ubiegającym się o stypendium socjalne skompletowania odpowiedniej dokumentacji, a tym samym skrócenia procedury rozpatrywania wniosków o przyznanie stypendium socjalnego, projekt przewiduje, że do wniosku student będzie dołączał zaświadczenie o korzystaniu w roku złożenia wniosku ze świadczeń z pomocy społecznej przez niego lub przez członków jego rodziny, wydane przez ośrodek pomocy społecznej albo przez centrum usług społecznych, czym potwierdzi trudną sytuację materialną. W efekcie obowiązek dostarczenia zaświadczenia zostanie ograniczony wyłącznie do studentów, którzy aktualnie korzystają ze wsparcia z pomocy społecznej. W przypadku pozostałych studentów wystarczające będzie udokumentowanie źródeł utrzymania rodziny zgodnie z regulaminem świadczeń dla studentów. Zmiana ta wyeliminuje zatem obowiązek występowania do ośrodków pomocy społecznej o wydanie stosownego zaświadczenia przez studentów niekorzystających ze wsparcia przysługującego na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Dodatkowo uprości ona procedurę

przyznania stypendium socjalnego zarówno po stronie studenta, jak i uczelni oraz – przez znaczące zmniejszenie liczby studentów występujących o wydanie zaświadczenia – odciały ośrodki pomocy społecznej i centra usług społecznych.

Zmiana art. 116 ma na celu wsparcie umiędzynarodowienia polskich uczelni, w szczególności ułatwienie mobilności kadry akademickiej. Zgodnie z tym przepisem osoby zatrudniane na stanowiskach nauczycieli akademickich muszą posiadać tytuł zawodowy, stopień naukowy albo stopień w zakresie sztuki lub tytuł profesora, wymagany dla danego stanowiska. Tytuły lub stopnie uzyskane za granicą przez osoby, które w Polsce chciałyby podjąć zatrudnienie na stanowiskach nauczycieli akademickich, powinny być uznane w Polsce za równoważne, na zasadach określonych w ustawie. W myśl art. 327 dyplom ukończenia studiów za granicą może być uznany za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu na podstawie umowy międzynarodowej określającej równoważność, a w przypadku jej braku – w drodze postępowania nostryfikacyjnego. Zgodnie z art. 328 stopnie naukowe i stopnie w zakresie sztuki uzyskane za granicą również, co do zasady, podlegają uznaniu za równoważne na podstawie umowy międzynarodowej albo w drodze postępowania nostryfikacyjnego, z wyjątkiem stopni uzyskanych w państwie członkowskim Unii Europejskiej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, a także stopnia doktora nadanego przez Europejski Instytut Uniwersytecki we Florencji, uznanych za równoważne z mocy ustawy. W celu umożliwienia osobom, które uzyskały za granicą stopień naukowy, stopień w zakresie sztuki lub tytuł zawodowy, który nie został uznany za równoważny z odpowiednim polskim stopniem lub tytułem podejmowania zatrudnienia na stanowiskach nauczycieli akademickich, o których mowa w art. 116 ust. 1 ustawy, proponuje się wprowadzenie mechanizmu umożliwiającego odstąpienie od konieczności spełniania wymagań określonych dla tych stanowisk w ust. 2, w zakresie posiadania tytułu profesora, stopnia doktora lub tytułu zawodowego magistra, magistra inżyniera albo równorzędnego, jeżeli zatrudniana osoba posiada znaczące osiągnięcia naukowe, artystyczne lub dydaktyczne. Niejednokrotnie bowiem osoby te są uznanymi naukowcami, których zatrudnienie w uczelni byłoby pożądane ze względu na ich wiedzę i doświadczenie. Konsekwencją tej zmiany jest potrzeba uzupełnienia odesłań zawartych w art. 438 ust. 4 i art. 439 ust. 5.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ocena okresowa nauczyciela akademickiego jest dokonywana nie rzadziej niż raz na 4 lata lub na wniosek rektora. Powyższy przepis określa również przyczyny nieobecności w pracy, których czasu trwania nie wlicza się do tego okresu. Zmiana przepisu polega na uzupełnieniu katalogu nieobecności o przebywanie na urlopie bezpłatnym trwającym nieprzerwanie co najmniej 3 miesiące, pobieranie nieprzerwanie przez co najmniej 3 miesiące zasiłku chorobowego lub pobieranie świadczenia rehabilitacyjnego. Długotrwała nieobecność w pracy wynikająca ze wskazanych powodów powinna być potraktowana na równi z innymi wymienionymi już w przepisie nieobecnościami. Zmiana przepisu będzie skutkowałą przesunięciem terminu dokonania oceny okresowej nauczyciela akademickiego. Ponadto wyliczenie poszczególnych urlopów związanych z rodzicielstwem proponuje się zastąpić zbiorczym określeniem „urlop związany z rodzicielstwem, określony w przepisach działu ósmego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy”, co spowoduje, że przepis stanie się bardziej elastyczny i nie będzie konieczności jego zmiany w przypadku wprowadzenia zmian w katalogu tych urlopów określonym w przepisach prawa pracy.

Dodanie ust. 3 w art. 179 jest związane z sygnalizowanymi przez polskie podmioty doktoryzujące trudnościami przy wydawaniu dyplomów doktorskich w postępowaniach prowadzonych wspólnie z podmiotami zagranicznymi. Zgodnie z przekazywanymi informacjami podmioty zagraniczne często nie chcą wydawać wspólnych dyplomów, jak również wydają własny dyplom doktorski, mimo wydania przedmiotowego dokumentu przez podmiot polski, zgodnie z umową zawartą między podmiotami na podstawie art. 185 ust. 2. Należy przyjąć, że warunki wydawania dyplomu przez zagraniczny podmiot doktoryzujący określają wyłącznie przepisy kraju, w którym podmiot ten ma siedzibę. W związku z powyższym należy umożliwić zawarcie – na podstawie art. 185 ust. 2 – umowy przewidującej wydanie więcej niż jednego dyplomu doktorskiego, w przypadku gdy proces nadawania stopnia doktora odbywa się z udziałem podmiotu zagranicznego. Umowa mogłaby wówczas przewidywać, że podmiot zagraniczny wyda własny dyplom doktorski. W odniesieniu do podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki funkcjonujących na gruncie krajowym obowiązywałaby jednak nadal zasada wydawania jednego dyplomu – wspólnego albo wydanego przez jeden z tych podmiotów, wskazany w umowie.

Zmiana art. 180 polegająca na dodaniu do katalogu dokumentów podlegających uwierzytelnieniu zaświadczenia o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki oraz innych dokumentów dotyczących uzyskania tych stopni za granicą odpowiada na potrzeby

osób ubiegających się o ich uznanie w Polsce albo o zatrudnienie w zagranicznych uczelniach. Zagraniczne uczelnie i inne instytucje naukowe często wzywają do przedstawienia oprócz dyplomów doktorskich i habilitacyjnych również innych dokumentów związanych z przebiegiem kształcenia w szkole doktorskiej lub z postępowaniem w sprawie uzyskania stopnia naukowego albo stopnia w zakresie sztuki. W związku z proponowaną zmianą art. 180 konieczna jest także zmiana brzmienia upoważnienia ustawowego do wydania rozporządzenia zawartego w art. 181 i wprowadzenie odpowiedniej zmiany w art. 349 określającym zakres danych umieszczonych w bazie osób upoważnionych do podpisywania dokumentów, o których mowa w art. 78 ust. 3 i 4, art. 163 ust. 4 oraz art. 180 ust. 1 i 1a w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on.

Zmiana polegająca na dodaniu w art. 182 ust. 7 wynika z tego, że obecne brzmienie art. 182 ust. 6 nie daje podstaw do wskazania, który podmiot jest zobowiązany do pokrycia kosztów postępowania awansowego w razie jednoczesnego zatrudnienia nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego w więcej niż jednym podmiocie, w tym np. czy koszty są rozkładane na pracodawców proporcjonalnie. Zasadne jest doprecyzowanie obowiązującej regulacji tak, aby ewentualne spory dotyczące jej stosowania nie musiały być rozstrzygane na drodze sądowej. W sytuacji, w której nauczyciel akademicki albo pracownik naukowy będzie zatrudniony w więcej niż jednym podmiocie systemu szkolnictwa wyższego i nauki (uczelni, instytucie naukowym Polskiej Akademii Nauk, instytucie badawczym lub międzynarodowym instytucie naukowym), co do zasady podmiot stanowiący podstawowe miejsce pracy tego nauczyciela albo pracownika będzie zobligowany do poniesienia kosztów postępowania awansowego, z zastrzeżeniem, że podmioty zatrudniające ww. osobę będą mogły uzgodnić alternatywnie także inny sposób finansowania postępowania awansowego. Natomiast w sytuacji niewskazania przez nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego podstawowego miejsca pracy koszty postępowania awansowego będą ponoszone na podstawie umowy między podmiotami zatrudniającymi kandydata do stopnia naukowego, stopnia w zakresie sztuki albo tytułu profesora.

Dodawany w art. 186 ust. 1a poszerza możliwość potwierdzenia znajomości nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości językowej B2 o egzamin wewnętrzny przeprowadzany przez podmiot doktoryzujący. Możliwość ta będzie dotyczyć osób, które nie posiadają certyfikatu w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego na poziomie co najmniej B2

w skali globalnej biegłości językowej Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego i równocześnie ukończyły:

- 1) w Polsce studia pierwszego stopnia albo jednolite studia magisterskie rozpoczęte przed dniem 1 października 2007 r.; należy bowiem zauważyć, że dopiero w myśl rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. poz. 1166, z późn. zm.) absolwenci studiów pierwszego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich poszczególnych kierunków studiów powinni znać język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, co wynikało ze standardów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, stanowiących załączniki do tego rozporządzenia, przy czym przepisy te miały zastosowanie do osób, które rozpoczęły kształcenie na pierwszym roku studiów od dnia 1 października 2007 r.; w przypadku tych osób samo posiadanie dyplomu ukończenia studiów gwarantuje więc spełnienie warunku uzyskania efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego na poziomie, o którym mowa w art. 186 ust. 1 pkt 2;
- 2) studia za granicą, a dyplom ukończenia tych studiów wydany przez uczelnię zagraniczną nie pozwala stwierdzić, czy potwierdza on znajomość nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości językowej co najmniej B2.

Zmiana brzmienia art. 188 ust. 1 jest konsekwencją wprowadzenia regulacji, zgodnie z którą obrona rozprawy doktorskiej ma obligatoryjnie charakter publiczny, z wyłączeniem rozprawy, której przedmiot jest objęty tajemnicą prawnie chronioną (dodanie w art. 191 ust. 1b). Zmieniany przepis zobowiązuje podmioty doktoryzujące do zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej na ich stronie podmiotowej informacji o terminie, miejscu i sposobie przeprowadzenia obrony rozprawy doktorskiej na 10 dni przed jej przeprowadzeniem.

Powodem dodania w art. 189 ust. 2 jest brak w obecnie obowiązujących przepisach procedury odwoławczej w przypadku odmowy wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora przez podmiot doktoryzujący.

W zakresie zmiany art. 190 ust. 4 należy wskazać, iż wśród podmiotów doktoryzujących regularnie pojawiają się wątpliwości, czy w świetle obecnego brzmienia przepisu funkcję promotora pomocniczego może pełnić osoba posiadająca stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora. Kierując się względami racjonalności, wymóg posiadania stopnia doktora w odniesieniu do promotora pomocniczego należy interpretować jako kryterium minimalne. Należy przyjąć, że osoba posiadająca tytuł profesora albo stopień doktora habilitowanego będzie spełniać równocześnie przesłankę zawartą w art. 190 ust. 4, tj. będzie posiadać stopień doktora. Tym niemniej wprowadzenie do aktualnej treści przepisu proponowanej zmiany ostatecznie rozstrzygnie wszelkie wątpliwości wyrażane dotychczas przez podmioty doktoryzujące.

Dodanie art. 191 ust. 1b ma na celu zwiększenie transparentności postępowania w sprawie nadania stopnia doktora. Z oczywistych względów jawność obrony rozprawy doktorskiej nie będzie dotyczyła tylko rozpraw, których przedmiot jest objęty tajemnicą prawnie chronioną.

Przesłanką przemawiającą za zmianą brzmienia art. 192 ust. 2 pkt 1 jest niejednoznaczność aktualnej regulacji mogąca sugerować, że promotor (promotorzy, promotor pomocniczy) jest wyznaczany zarówno w postępowaniu wszczętym przez osobę, która ukończyła szkołę doktorską, jak również w przypadku kandydata ubiegającego się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym. Należy jednakże zauważyć, że w przypadku doktoranta kształcącego się w szkole doktorskiej sposób wyznaczania i zmiany promotora, promotorów lub promotora pomocniczego określa regulamin tej szkoły (art. 205 ust. 1 pkt 1). Zasadne jest przyjęcie, że funkcję promotora w ramach szkoły doktorskiej i w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora będzie pełnił ta sama osoba. Natomiast aktualne, niejednoznaczne brzmienie art. 192 ust. 2 pkt 1 może prowadzić do interpretacji, zgodnie z którą funkcję promotora w okresie kształcenia w szkole doktorskiej (art. 205 ust. 1 pkt 1) oraz promotora w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora (art. 192 ust. 2 pkt 1) powinny (albo mogą) pełnić dwie różne osoby. Z uwagi na fakt, że rozprawa doktorska jest przygotowywana w całości w okresie kształcenia w szkole doktorskiej pod kierunkiem promotora (albo promotorów) wyznaczonego w terminie 3 miesięcy od dnia podjęcia kształcenia przez doktoranta (art. 201 ust. 2) oraz biorąc pod uwagę, że kształcenie to kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej (art. 204 ust. 1), brak jest podstaw do powoływania innej osoby na stanowisko promotora w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora.

Przepis art. 202 ust. 4 w aktualnie obowiązującym brzmieniu określa, iż w skład komisji przeprowadzającej ocenę śródkresową wchodzi co najmniej jedna osoba posiadająca stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora w dyscyplinie, w której jest przygotowywana rozprawa doktorska, zatrudniona poza podmiotem prowadzącym szkołę doktorską. Proponuje się, aby członkiem komisji, wobec którego sformułowano dodatkowe wymagania, mogła być, zamiast osoby posiadającej stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora, także osoba, o której mowa w art. 190 ust. 5. W konsekwencji tym członkiem komisji będzie mogła zostać osoba wywodząca się z zagranicznego systemu szkolnictwa wyższego i nauki, charakteryzującego się znacząco innym modelem awansu naukowego, w którym nie przyznaje się stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora, o ile posiada odpowiednie kompetencje do przeprowadzenia oceny śródkresowej. W związku z tym, że w art. 190 ust. 5 dopuszczono, aby osoba taka mogła pełnić funkcję promotora lub recenzenta rozprawy doktorskiej, zasadne jest, aby mogła być także członkiem komisji przeprowadzającej ocenę śródkresową, do którego odnoszą się dodatkowe wymagania, a więc w miejsce osoby posiadającej stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora.

Propozycja dotycząca art. 203 ust. 1 polega na dodaniu do podstaw obligatoryjnego skreślenia z listy doktorantów następujących przesłanek: niepodjęcia kształcenia, naruszenia zakazu jednoczesnego kształcenia w więcej niż jednej szkole doktorskiej, naruszenia zakazu zatrudnienia w charakterze nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego, z uwzględnieniem wyjątków określonych w art. 209 ust. 10, i ukarania karą dyscyplinarną wydalenia ze szkoły doktorskiej. Dotychczasowy katalog obligatoryjnych podstaw skreślenia z listy doktorantów nie zawiera wskazanych wyżej przesłanek, a jednocześnie jest katalogiem zamkniętym, co oznacza, że nie może być rozszerzony, np. w drodze aktów wewnętrznych uczelni. W przypadku wystąpienia ww. przesłanek podmioty prowadzące szkoły doktorskie nie mają więc podstawy prawnej do skreślenia doktoranta z listy. Należy dodać, iż w zakresie przesłanek zaproponowanych jako pkt 4 i 6 nastąpi ujednolicenie regulacji w stosunku do regulacji obowiązującej w odniesieniu do skreślenia z listy studentów (art. 108 ust. 1), natomiast w zakresie pkt 5 – uzupełnienie wprowadzonego ustawą zakazu równoczesnego kształcenia w więcej niż jednej szkole doktorskiej oraz zakazu zatrudnienia doktoranta w charakterze nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego elementem sankcjonującym ich naruszenie.

Dodanie w art. 208 ust. 5 ma na celu zabezpieczenie praw doktorantów zagranicznych uczelni lub instytucji naukowych, którzy odbywają część kształcenia w Polsce. Proponuje się, aby takim doktorantom, na ich wniosek, również była wydawana legitymacja doktoranta. W konsekwencji proponuje się zmienić również art. 214 w taki sposób, aby określenie „doktorant” zastąpić określeniem „osoba legitymująca się legitymacją doktoranta” i umożliwić tym samym jednostkom samorządu terytorialnego przyznawanie ulg w opłatach za przejazdy publicznymi środkami komunikacji miejskiej także doktorantom zagranicznych uczelni lub instytucji naukowych.

Aktualne brzmienie art. 217 nie wskazuje wprost, czy wniosek o wyznaczenie promotora może obejmować także wyznaczenie promotora pomocniczego. Doprecyzowanie przepisu usunie wątpliwości w analizowanym zakresie. Ponadto nastąpi uspoźnienie regulacji z art. 190 ust. 1.

Doprecyzowanie art. 220 ust. 1 wynika z potrzeby literalnego wskazania, kto jest uprawniony do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Dodanie w art. 221 ust. 9b ma na celu zwiększenie transparentności postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Analogicznie jak w przypadku obrony rozprawy doktorskiej jawność kolokwium habilitacyjnego nie będzie dotyczyła tylko kolokwium w zakresie osiągnięć, których przedmiot jest objęty tajemnicą prawnie chronioną. Ponadto wprowadza się regulację (art. 221 ust. 9c), zgodnie z którą kolokwium habilitacyjne nie jest przeprowadzane, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne. Należy bowiem zwrócić uwagę, iż w sytuacji sporządzenia co najmniej 2 negatywnych recenzji dorobku habilitacyjnego, zarówno opinia komisji habilitacyjnej, jak i ostateczna decyzja podmiotu habilitującego w przedmiocie nadania stopnia doktora habilitowanego muszą być z założenia negatywne (odpowiednio do art. 221 ust. 10 zdanie trzecie i ust. 12 zdanie drugie). Przeprowadzanie w powyższych okolicznościach kolokwium habilitacyjnego byłoby niecelowe i stanowiłoby zbędny element procedury.

W związku z wprowadzeniem wymogu przeprowadzenia publicznego kolokwium habilitacyjnego konieczne jest wprowadzenie zmian wynikowych w art. 222. Proponowany przepis zobowiązuje podmioty habilitujące do zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej na ich stronie podmiotowej informacji o terminie, miejscu i sposobie

przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego nie później niż w terminie 10 dni przed wyznaczonym terminem tego kolokwium.

Dodanie w art. 224 ust. 3 i 4 ma na celu uszczegółowienie sposobu postępowania w sprawie skrócenia terminu na wystąpienie z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Obecnie brak jest regulacji określającej, jaki organ jest właściwy do dokonania rozstrzygnięcia, czy nastąpiło znaczne zwiększenie dorobku naukowego lub artystycznego. Z uwagi na przyznanie Radzie Doskonałości Naukowej, zwanej dalej „RDN”, przez ustawodawcę szerokich kompetencji w zakresie awansu naukowego zasadne i konsekwentne jest ich poszerzenie o przedmiotowe uprawnienie. RDN, z uwagi na skład osobowy, jak również usytuowanie w systemie prawno-instytucjonalnym (organ pełniący funkcję centralnego organu administracji rządowej), jest właściwa do dokonywania rozstrzygnięć w analizowanym zakresie.

Dodanie ust. 1a w art. 228, zgodnie z którym RDN, w drodze uchwały, określi wzór wniosku o nadanie tytułu profesora i dokumenty składane wraz z tym wnioskiem, jest umotywowane tym, że w obecnej sytuacji, w której brak jest regulacji w przedmiotowym zakresie, osoba ubiegająca się o nadanie tego tytułu może w dowolny sposób uzasadnić i udokumentować spełnienie wymagań, o których mowa w art. 227. W konsekwencji dokumentacja dołączana do poszczególnych wniosków może być znacznie zróżnicowana, co wpływa na możliwość dokonywania przez RDN ich właściwej oceny merytorycznej. Wprowadzenie proponowanego przepisu przyczyni się do unifikacji dokumentacji składanej przez osoby ubiegające się o nadanie tytułu profesora, co z kolei umożliwi dokonywanie przez RDN skuteczniejszej oceny merytorycznej składanych wniosków.

Zmiana brzmienia ust. 6 w art. 228 pozwoli wyeliminować wątpliwość, czy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy może odnosić się także do decyzji administracyjnej RDN w sprawie wystąpienia do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie wnioskodawcy tytułu profesora.

Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 228 ust. 8 RDN nie jest zobligowana do powoływania recenzentów w postępowaniu w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczącej nadania tytułu profesora. Jednakże z uwagi na charakter wniosku (ponownie rozpatrzenie sprawy) należy uznać za zasadne, aby powołanie recenzentów było obligatoryjne. Ponadto aktualna regulacja nie wyklucza, że w postępowaniu odwoławczym funkcję recenzenta może pełnić osoba, która uczestniczyła w pierwotnym postępowaniu w takim

charakterze. Zgodnie z art. 228 ust. 9 w postępowaniu w sprawie nadania tytułu profesora w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.), zwanej dalej „Kpa”. W związku z powyższym należałoby w rozważanej sytuacji stosować posiłkowo art. 84 § 2 zdanie pierwsze Kpa, zgodnie z którym biegły podlega wyłączeniu na zasadach i w trybie określonych w art. 24 Kpa, z uwzględnieniem § 1 pkt 4 tego przepisu, zgodnie z którym pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie, w której był świadkiem lub biegłym. W konsekwencji oznaczałoby to, że osoby występujące w pierwotnym postępowaniu w charakterze recenzenta nie powinny być uwzględniane w kręgu potencjalnych recenzentów w postępowaniu odwoławczym. Przyjęcie innej interpretacji mogłoby skutkować uznaniem przez sądy administracyjne naruszenia zasady dwuinstancyjności postępowania, nawet przy uwzględnieniu specyfiki postępowań awansowych.

Dodanie w art. 232 ust. 2a ma na celu wprowadzenie ogólnej zasady, zgodnie z którą RDN jest organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kpa w stosunku do podmiotów doktoryzujących i podmiotów habilitujących w sprawach nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki. Pozwoli to uniknąć w przyszłości ewentualnych sporów kompetencyjnych między podmiotami doktoryzującymi i podmiotami habilitującymi a RDN m.in. w przypadku bezczynności lub przewlekłości postępowania prowadzonego przez podmioty doktoryzujące i podmioty habilitujące. Zgodnie z art. 37 § 3 Kpa ponaglenie wnosi się do organu wyższego stopnia za pośrednictwem organu prowadzącego postępowanie albo do organu prowadzącego postępowanie, jeżeli nie ma organu wyższego stopnia. Obecnie, w świetle braku jednoznacznej regulacji, wskazanie organu właściwego do rozpatrzenia ponaglenia może nasuwać wątpliwości.

Zmiana art. 235 ust. 2 ma na celu usprawnienie sposobu procedowania RDN przez odciążenie przewodniczącego oraz prezydium w zakresie zadań o charakterze organizacyjno-technicznym (wyznaczanie składów komisji habilitacyjnych i recenzentów w postępowaniach w sprawie nadania tytułu profesora). Należy również zauważyć, że podobne rozwiązanie było przyjęte w art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789) w odniesieniu do poprzednika RDN, tj. Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, zwanej dalej „CKSST”. Zgodnie z przywołanym przepisem organami CKSST były: przewodniczący,

prezydium i sekcje. Zasadne jest przyjęcie, że sekcje CKSST stanowiły odpowiednik obecnych zespołów RDN.

W zakresie proponowanej zmiany art. 235 ust. 3 należy zauważyć, że w odniesieniu do CKSST również nie wyodrębniono na poziomie ustawy funkcji zastępcy przewodniczącego. Tym niemniej ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki – w przeciwieństwie do ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – nie określała składu prezydium CKSST. W konsekwencji przedmiotowa kwestia została doprecyzowana w statucie CKSST, zgodnie z którym w skład prezydium CKSST wchodził: przewodniczący, dwaj jego zastępcy i przewodniczący sekcji stałych. Natomiast art. 235 ust. 3 jednoznacznie określa skład prezydium RDN, nie wskazując w nim zastępców przewodniczącego.

Zmiany w art. 238 ust. 1 są konsekwencją poszerzenia kompetencji RDN wynikającego z projektowanej ustawy (art. 1 pkt 24 i 36). Zgodnie z nowym brzmieniem art. 189 RDN zostanie upoważniona do rozpatrywania zażaleń na postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, a zgodnie z nowym brzmieniem art. 224 – wniosków o wyrażenie zgody na skrócenie okresu na wystąpienie z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Proponowana zmiana ma charakter porządkujący.

Zmiana zaproponowana w art. 240 polega na zastąpieniu losowania recenzentów przez RDN spośród kandydatów wskazanych przez zespół RDN losowaniem kolejności kandydatów. Zmiana procedury umożliwi w szczególnych sytuacjach (śmierć, trwałe uszczerbek na zdrowiu uniemożliwiający pełnienie funkcji) sprawną wymianę recenzenta (przez dobór kolejnego z listy), bez konieczności ponownego przeprowadzania losowania.

Proponowana zmiana art. 323 ust. 3 umożliwi upoważnienie dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, zwanej dalej „NAWA”, przez właściwego ministra do wydawania decyzji o:

- 1) przyjęciu cudzoziemca w celu odbywania kształcenia na studiach, w szkole doktorskiej, czy na studiach podyplomowych, kształcenia specjalistycznego lub kształcenia w innych formach albo uczestniczenia w prowadzeniu działalności naukowej lub w prowadzeniu kształcenia (na podstawie art. 323 ust. 1 pkt 3);

- 2) przyznaniu mu stypendium, finansowania lub dofinansowania kosztów opłat za usługi edukacyjne oraz ryczałtu na koszty podróży, utrzymania i zakwaterowania (na podstawie art. 323 ust. 2);
- 3) zwolnieniu z opłat za usługi edukacyjne (art. 324 ust. 1 pkt 2).

Rozszerzenie upoważnienia, o którym mowa w art. 323 ust. 3, pozwoli na wydawanie powiązanych ze sobą decyzji (o przyjęciu na kształcenie, o przyznaniu stypendium i o zwolnieniu z opłat) przez jeden upoważniony organ. Rozszerzenie upoważnienia o wydawanie decyzji o przyznaniu cudzoziemcowi stypendium jest również zasadne w kontekście art. 323 ust. 2, zgodnie z którym środki finansowe są wypłacane za pośrednictwem NAWA.

Zmiana art. 324 ust. 2 polegająca na dodaniu pkt 1a ma na celu rozszerzenie katalogu cudzoziemców, od których nie pobiera się opłat, o których mowa w art. 79 ust. 1 pkt 5, o obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. b lub d Umowy o Wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz. Urz. UE L 29 z 31.01.2020, str. 7, z późn. zm.), oraz członków ich rodzin, mieszkających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Rozwiązanie to pozwoli na zapewnienie równego traktowania tych obywateli w świetle art. 23 ww. umowy.

Z kolei zmiana art. 324 ust. 3 ma na celu rozszerzenie katalogu cudzoziemców uprawnionych do ubiegania się o stypendium socjalne, o którym mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1, i o kredyt studencki, o którym mowa w art. 98 ust. 1, o cudzoziemców – obywateli:

- 1) państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
- 2) Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. b lub d Umowy o Wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej

– będących osobami pracującymi na własny rachunek lub pracownikami, o których mowa w art. 2 pkt 5 i 7 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1697), zachowujących prawo pobytu

w przypadkach, o których mowa w art. 17 tej ustawy, i posiadających prawo stałego pobytu oraz członków ich rodzin, mieszkających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wprowadzenie projektowanego rozwiązania wpisuje się w realizację polityki europejskiej, zgodnie z którą pracownicy migrujący między państwami członkowskimi Unii Europejskiej powinni być uprawnieni m.in. do takich samych przywilejów socjalnych, jak obywatele państwa goszczącego, a także służy zapewnieniu zgodności regulacji z art. 24 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz. Urz. UE L 158 z 30.04.2004, str. 77) i art. 23 Umowy o Wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej. Zmiana art. 324 ust. 4 ma charakter wynikowy i polega na objęciu tym przepisem odesłania do dodawanego ust. 2 pkt 1a oraz ust. 3 pkt 1. Zgodnie z nowym brzmieniem przepisu za członków rodziny cudzoziemca, o którym mowa w art. 324 ust. 2 pkt 1a oraz ust. 3 pkt 1, będą uważane osoby wymienione w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin.

Zmiana w zakresie art. 326 ust. 2 wynika z konieczności uzupełnienia przepisu w taki sposób, aby nie budził on wątpliwości interpretacyjnych, do czego uprawnia dyplom ukończenia studiów za granicą. Na gruncie obecnego brzmienia pkt 2 pojawia się wątpliwość, czy skoro dyplom potwierdzający ukończenie studiów za granicą daje prawo do ubiegania się o nadanie stopnia doktora, to czy daje również prawo do ubiegania się o przyjęcie do szkoły doktorskiej. Aby nie było w tym względzie problemów interpretacyjnych, proponuje się odpowiednio doprecyzować przepis. Ponadto uzupełnienie art. 326 ust. 2 jest również konieczne w odniesieniu do możliwości podejmowania studiów podyplomowych na podstawie zagranicznego dyplomu. Obecnie możliwość podejmowania studiów podyplomowych jest regulowana przepisem art. 160 ust. 3, zgodnie z którym uczestnikiem studiów podyplomowych może być osoba, która posiada kwalifikację pełną co najmniej na poziomie 6, uzyskaną w systemie szkolnictwa wyższego i nauki. Oznacza to, że dyplomy zagraniczne wydane w systemach szkolnictwa, w których nie funkcjonują ramy kwalifikacji, muszą być nostryfikowane, aby było możliwe podjęcie studiów podyplomowych na ich podstawie.

Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 326 ust. 2 ustawy dyplom potwierdzający ukończenie studiów za granicą dający prawo do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia lub ubiegania się o nadanie stopnia doktora w państwie, w którego systemie szkolnictwa wyższego działa uczelnia, która go wydała, uprawnia w Rzeczypospolitej Polskiej odpowiednio do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia albo do ubiegania się o nadanie stopnia doktora. Z uwagi na szeroki zakres tego uprawnienia, tj. możliwość ubiegania się o nadanie stopnia doktora, uzupełnienie przepisu również o uprawnienie do kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych jest tym bardziej uzasadnione.

Zmiana zaproponowana jako art. 328 ust. 3a stanowi konsekwencję automatyzmu uznania stopnia naukowego na podstawie art. 328 ust. 1 albo umów międzynarodowych i braku konieczności potwierdzenia uznania. Analogiczna do zaproponowanej regulacja jest aktualnie przewidziana w art. 326 ust. 3 w odniesieniu do dyplomu ukończenia studiów za granicą. W art. 328 ust. 1 jest mowa o „uprawnionej instytucji”, natomiast zgodnie z ust. 3 „stopień naukowy i stopień w zakresie sztuki nadany przez instytucję inną niż ta, o której mowa w ust. 1 i 2, może być uznany za równoważny z odpowiednim polskim stopniem na podstawie umowy międzynarodowej, a w przypadku jej braku – w drodze postępowania nostryfikacyjnego”. Z obowiązującego brzmienia można wnioskować, że „inna” instytucja to również instytucja nieuprawniona, zatem stopnie uzyskane w instytucji nieuprawnionej lub na podstawie kształcenia prowadzonego poza systemem lub niezgodnie z prawem mogłyby podlegać nostryfikacji.

Zmiana w art. 328 ust. 4 polegająca na nadaniu uprawnienia do prowadzenia postępowań nostryfikacyjnych dotyczących stopni naukowych nadanych przez instytucje zagraniczne w dyscyplinie naukowej nauki teologiczne Uniwersytetowi Papieskiemu Jana Pawła II w Krakowie ma na celu zwiększenie liczby podmiotów uprawnionych do prowadzenia ww. postępowań. Obecnie uczelnia ta nie może prowadzić takich postępowań, gdyż zgodnie z art. 8 przepisów art. 328 nie stosuje się do uczelni i wyższych seminariów duchownych prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, z wyjątkiem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, chyba że ustawa lub umowa między Radą Ministrów a władzami kościoła lub innego związku wyznaniowego stanowi inaczej. Zmiana ta ułatwi wnioskodawcom dostęp do procedury uznania równoważności zagranicznych stopni naukowych nadanych w ww. dyscyplinie i usprawni postępowanie. Projektowana zmiana była konsultowana z Konferencją Episkopatu Polski i uzyskała pozytywną opinię.

Dodanie w art. 381 ust. 1 odesłania do art. 365 pkt 10 ma na celu wyłączenie z dostępu do informacji publicznej danych ekspertów NAWA, analogicznie jak w przypadku danych ekspertów Narodowego Centrum Nauki oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Proponowana zmiana zapewni ochronę ekspertów NAWA przed wpływem potencjalnych wnioskodawców na wynik dokonywanej przez tych ekspertów oceny wniosków.

Przepis art. 430 ust. 1 pkt 2 umożliwia wydanie przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki decyzji administracyjnej nakazującej założycielowi uczelni niepublicznej likwidację tej uczelni, w przypadku gdy zostały jej cofnięte wszystkie pozwolenia na utworzenie studiów. W praktyce występowały sytuacje, w których uczelnie niepubliczne utraciły pozwolenia na utworzenie studiów wskutek zdarzeń prawnych innych niż cofnięcie pozwolenia. Proponowana zmiana przepisu umożliwi ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki nakazanie likwidacji uczelni niepublicznej, która utraciła wszystkie pozwolenia na utworzenie studiów na skutek różnych zdarzeń prawnych.

2. Zmiany w ustawie z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej

Dodanie art. 26a ma na celu rozszerzenie katalogu zadań realizowanych przez ekspertów zewnętrznych powoływanych przez Dyrektora NAWA. Proponowana zmiana pozwoli na korzystanie z wiedzy ekspertów zewnętrznych nie tylko przy ocenie merytorycznej wniosków w ramach programów, ale również w procesie rozliczania przyznanych środków finansowych (np. przy ocenie raportów końcowych).

Proponowana nowelizacja art. 29 ma na celu zmianę terminu złożenia sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności NAWA za poprzedni rok obrotowy z dnia 31 maja na dzień 31 marca. Aktualnie przewidziany termin na realizację wyżej wymienionych działań jest zbyt późny, aby ocena działalności NAWA za poprzedni rok mogła mieć wpływ na decyzje finansowe i programowe w kolejnym roku budżetowym. Warto nadmienić, że agencje wykonawcze, tj. Narodowe Centrum Nauki czy Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, składają analogiczne sprawozdania do końca pierwszego kwartału danego roku.

3. Zmiana w ustawie z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

W zakresie proponowanej zmiany art. 179 ust. 7 należy wskazać, że aktualnie obowiązująca regulacja nie wskazuje wprost, czy wniosek o wyznaczenie promotora może obejmować także promotora pomocniczego. Doprecyzowanie przepisu pozwoli usunąć

wątpliwości w analizowanym zakresie. Ponadto nastąpi uspoźnienie regulacji z art. 190 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia. Większość zaproponowanych zmian ma charakter doprecyzowujący, zatem zasadne jest ich jak najszybsze wejście w życie. Część przepisów powinna jednak wejść w życie z dniem 1 października 2023 r., tj. wraz z początkiem kolejnego roku akademickiego. Dotyczy to:

- 1) art. 1 pkt 6 – w tym przypadku nadanie nowego brzmienia przepisowi może wymagać zmian w statutach uczelni, które regulują wymagania w zakresie składów osobowych organów; konieczne może być także dokonanie ponownego wyboru członków rad dyscyplin, rad naukowych itp.;
- 2) art. 1 pkt 13 – w tym przypadku ujednoczenie w skali kraju kryterium dochodowego uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne oraz zwiększenie jego wysokości, ze względu na okres przyznawania świadczeń dla studentów (rok albo semestr akademicki), powinno nastąpić z początkiem roku akademickiego;
- 3) art. 1 pkt 14 – w tym przypadku zmiana w zakresie sposobu dokumentowania wniosku o przyznanie stypendium socjalnego, ze względu na okres przyznawania świadczeń dla studentów (rok albo semestr akademicki), powinna wejść w życie z początkiem roku akademickiego;
- 4) art. 1 pkt 23 i 26 – w tym przypadku konieczne będzie najprawdopodobniej dostosowanie aktów wewnętrznych podmiotów doktoryzujących do dodawanego przepisu, w tym w zakresie publicznej obrony rozprawy doktorskiej zorganizowanej przy użyciu środków komunikacji elektronicznej;
- 5) art. 1 pkt 34 w zakresie dodawanego w art. 221 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ust. 9b i pkt 35 – w tym przypadku konieczne będzie dostosowanie aktów wewnętrznych podmiotów habilitujących do dodawanego przepisu, w tym w zakresie publicznego kolokwium habilitacyjnego zorganizowanego przy użyciu środków komunikacji elektronicznej;
- 6) art. 1 pkt 36, pkt 37 lit. c, pkt 39, pkt 40 lit. b i pkt 41 – w tych przypadkach konieczna będzie zmiana statutu RDN i jego zatwierdzenie przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zgodnie z art. 236 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;

- 7) art. 1 pkt 43 – w tym przypadku rozszerzenie katalogu cudzoziemców uprawnionych do ubiegania się o stypendium socjalne oraz o kredyt studencki o obywateli państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. b lub d Umowy o Wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, będących osobami pracującymi na własny rachunek lub pracownikami, o których mowa w art. 2 pkt 5 i 7 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, zachowujących prawo pobytu w przypadkach, o których mowa w art. 17 tej ustawy, i posiadających prawo stałego pobytu, a także członków rodzin tych osób, jeżeli mieszkają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest również uwarunkowane okresem, na który te świadczenia są przyznawane.

Natomiast w odniesieniu do:

- 1) art. 1 pkt 37 lit. a proponuje się, aby nowa regulacja weszła w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia; umożliwi to RDN podjęcie uchwały określającej szczegółowe warunki składania wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie nadania tytułu profesora, jak również dokonanie stosownej zmiany w statucie tego organu;
- 2) art. 1 pkt 19, 20 i 46 proponuje się, aby regulacje w zakresie uwierzytelniania zaświadczeń o nadaniu stopnia naukowego albo stopnia w zakresie sztuki oraz innych dokumentów dotyczących nadania tych stopni weszły w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia; zapewni to czas niezbędny na wydanie nowego rozporządzenia na podstawie art. 181 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanej ustawy środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projektowana ustawa nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projektowana ustawa nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana ustawa nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji i Nauki</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Włodzimierz Bernacki, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Tomasz Piotrowski, Zastępca Dyrektora Departamentu Nauki e-mail: tomasz.piotrowski@mein.gov.pl; tel.: (22) 50 17 118</p>	<p>Data sporządzenia 4.11.2022 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD360</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany

Proponowane zmiany ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, mają na celu rozwiązanie istotnych problemów wynikających z dotychczasowego stosowania niektórych jej przepisów. Większość przepisów objętych nowelizacją dotyczy postępowań awansowych – o nadanie stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki oraz tytułu profesora.

Uregulowania wymagają następujące zagadnienia:

- 1) uwierzytelnianie dyplomów ukończenia studiów oraz dyplomów doktorskich i habilitacyjnych wydawanych przez uczelnie wyższe;
- 2) uczestniczenie z głosem doradczym w posiedzeniach rady uczelni przedstawiciela każdej działającej w uczelni zakładowej organizacji związkowej, będącego jej członkiem;
- 3) ujednoczenie granicy wieku, po przekroczeniu której nie można kandydować do rady uczelni, a także innych organów uczelni oraz federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, z granicą wieku określoną dla kandydatów do pełnienia funkcji w instytucjach i organach działających w systemie szkolnictwa wyższego i nauki;
- 4) odwoływanie członków rady uczelni;
- 5) tryb wyboru studentów i doktorantów do kolegium doktorów;
- 6) powierzenie realizacji zadania będącego w kompetencji senatu, tj. ustalania programu studiów, studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego, z wyłączeniem efektów uczenia się, innemu określonemu w statucie organowi uczelni, o którym mowa w art. 17 ust. 2 ustawy, zwanemu dalej „statutowym organem uczelni”;
- 7) zasady głosowania senatu uczelni i statutowych organów uczelni w sprawach nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki;
- 8) zniesienie zakazu jednoczesnego zasiadania w statutowych organach uczelni albo piastowania funkcji statutowych organów uczelni i zatrudnienia w administracji publicznej oraz zakazu równoległego członkostwa osób zasiadających w tych organach albo piastujących funkcje tych organów w radach innych uczelni;
- 9) zabezpieczenie dokumentacji prac badawczych i naukowych w kolegium doktorów w przypadku likwidacji uczelni;
- 10) możliwość ujawniania w ewidencji uczelni niepublicznych informacji o postawieniu uczelni w stan likwidacji – również z innych przyczyn niż ostateczna decyzja w sprawie likwidacji uczelni;
- 11) zaliczanie przez uczelnię studentowi czynności wykonywanych przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu na poczet praktyki zawodowej;
- 12) wydawanie legitymacji studenckich studentom zagranicznych uczelni odbywającym część studiów w polskich uczelniach;
- 13) ujednoczenie w skali kraju kryterium dochodowego uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne oraz zwiększenie jego wysokości;
- 14) doprecyzowanie zakresu zaświadczenia, którym musi legitymować się student ubiegający się o stypendium socjalne, w przypadku gdy dochód na osobę w jego rodzinie nie przekracza kwoty określonej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.);
- 15) odstąpienie od konieczności spełniania wymagań dotyczących posiadania tytułu profesora, stopni naukowych albo stopni w zakresie sztuki lub tytułu zawodowego magistra, magistra inżyniera albo równorzędnego przy zatrudnianiu w polskich uczelniach na stanowiskach nauczycieli akademickich osób, które uzyskały za granicą takie stopnie lub tytuł zawodowy, które nie zostały uznane za równoważne z odpowiednimi polskimi stopniami lub tytułem, jeżeli posiadają znaczące osiągnięcia naukowe, artystyczne lub dydaktyczne;
- 16) katalog przypadków przedłużenia terminu dokonania oceny okresowej nauczyciela akademickiego;
- 17) wydawanie dyplomów doktorskich w postępowaniach prowadzonych wspólnie z podmiotami zagranicznymi;
- 18) rozszerzenie katalogu dokumentów podlegających uwierzytelnieniu na potrzeby obrotu prawnego z zagranicą o zaświadczenie o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki oraz inne dokumenty dotyczące uzyskania tych stopni;
- 19) pokrywanie kosztów postępowania awansowego w razie jednoczesnego zatrudnienia nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego w więcej niż jednym podmiocie;

- 20) dopuszczenie do postępowania w sprawie nadania stopnia doktora osób, które nie legitymują się certyfikatem ani dyplomem ukończenia studiów, poświadczającymi znajomość nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości językowej co najmniej B2;
- 21) procedura odwoławcza w przypadku odmowy wszczęcia przez podmiot doktoryzujący postępowania w sprawie nadania stopnia doktora;
- 22) minimalne warunki formalne niezbędne do powołania promotora pomocniczego;
- 23) zwiększenie transparentności postępowania w sprawie nadania stopnia doktora;
- 24) zasady powoływania promotora w przypadku rozprawy doktorskiej przygotowywanej w trybie konkursowym;
- 25) skład komisji przeprowadzającej ocenę śródokręgową;
- 26) katalog obowiązków poddawanych konkursowi doktorantów;
- 27) wydawanie legitymacji doktoranta doktorantom zagranicznych uczelni lub instytucji naukowych odbywającym część kursów w Polsce;
- 28) zasady sprawowania opieki promotorskiej przed wszczęciem postępowania w sprawie nadania stopnia doktora w trybie konkursowym;
- 29) wskazanie wnioskodawcy w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora doktorom habilitowanym;
- 30) zwiększenie transparentności oraz usprawnienie procedury postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego;
- 31) postępowanie w sprawie skrócenia terminu wystąpienia z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego;
- 32) określenie wzoru wniosku o nadanie tytułu profesora i dokumentów składanych wraz z tym wnioskiem;
- 33) składanie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nadania tytułu profesora;
- 34) wyłanianie recenzentów w postępowaniu w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy odmowy wystąpienia przez Radę Doskonałości Naukowej, zwaną dalej „RDN”, do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie tytułu profesora;
- 35) wskazanie organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.), zwanej dalej „Kpa”, w stosunku do podmiotów doktoryzujących i habilitujących w sprawach nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki;
- 36) nadanie zespołom działającym w ramach RDN statusu organów RDN;
- 37) skład Prezydium RDN;
- 38) zastąpienie losowania przez RDN recenzentów losowaniem kolejności kandydatów konkursowych;
- 39) zakres upoważnienia właściwego ministra dla dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, zwanej dalej „NAWA”, do wydawania decyzji;
- 40) katalog cudzoziemców, od których nie pobiera się opłat, o których mowa w art. 79 ust. 1 pkt 5 ustawy;
- 41) katalog cudzoziemców uprawnionych do ubiegania się o stypendium socjalne i o kredyt studencki;
- 42) podejmowanie studiów podyplomowych i ubieganie się o przyjęcie do szkoły doktorskiej na podstawie zagranicznego dyplomu;
- 43) warunki lub okoliczności, które uniemożliwiają uznanie równoważności stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki;
- 44) wskazanie uczelni prowadzonej przez kościół albo inny związek wyznaniowy (poza Katolickim Uniwersytetem Lubelskim Jana Pawła II), uprawnionej do uznawania równoważności stopni naukowych w dyscyplinie naukowej nauki teologii;
- 45) wyłączenie dyplomych kandydatów NAWA do formularzy publikacji;
- 46) likwidacja uczelni niepublicznej, która utraciła wszystkie pozwolenia na utworzenie studiów również na skutek innych zdarzeń prawnych niż cofnięcie pozwolenia.

Ad. 1. W obecnym stanie prawnym występują rozbieżności interpretacyjne odnośnie do uwierzytelniania dyplomów ukończenia studiów oraz dyplomów doktorskich i habilitacyjnych, wydawanych przez uczelnie kościelne. Obowiązujący przepis art. 8 ustawy wyłącza stosowanie w odniesieniu do uczelni i wyższych seminariów duchownych prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, z wyjątkiem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, art. 78 ustawy dotyczącego uwierzytelniania dyplomów szkół wyższych, nie wyłącza natomiast stosowania wobec tych podmiotów art. 180 ustawy dotyczącego uwierzytelniania dyplomów doktorskich i habilitacyjnych.

Ad. 2. Przepisy ustawy przewidują obowiązek uczestniczenia przedstawiciela każdego związku zawodowego działającego w uczelni wyłącznie w posiedzeniach senatu (art. 31 ust. 3). Natomiast w odniesieniu do rady uczelni przedstawiciele związków zawodowych mogą uczestniczyć w posiedzeniach tego organu wyłącznie po ich zaproszeniu. Z uwagi na określone ustawą zadania rady uczelni, m.in. monitorowanie zarządzania uczelnią, w tym również zarządzania zasobami ludzkimi, zasadne jest zapewnienie działającym w uczelni zakładowym organizacjom związkowym możliwości przedstawienia radzie uczelni stanowiska przez zagwarantowanie udziału ich przedstawicieli w posiedzeniach rady.

- Ad. 3. Przepis art. 20 ust. 1 ustawy określa warunki, jakie należy spełnić, aby być członkiem rady uczelni. Art. 20 ust. 1 pkt 7 ustawy przewiduje warunek nieukończenia 67. roku życia do dnia rozpoczęcia kadencji przez osoby kandydujące do rady uczelni. Przez odesłania w innych przepisach ustawy odnosi się on także do osób kandydujących do pełnienia funkcji: rektora (art. 24 ust. 1), członka senatu (art. 29 ust. 4), członka statutowego organu uczelni publicznej, o którym mowa w art. 17 ust. 2 (art. 32 ust. 1), członka kolegium elektorów (art. 25 ust. 2) oraz prezydenta i członka zgromadzenia federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki (art. 171 ust. 1). Określone w ustawie wymagania dotyczące wieku są jednak różne dla osób kandydujących do pełnienia określonych funkcji w uczelni lub w federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz dla osób kandydujących do pełnienia funkcji w instytucjach i organach działających w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki – Polskiej Komisji Akredytacyjnej (art. 251 ust. 5 pkt 3), Radzie Doskonałości Naukowej (art. 233 ust. 1 pkt 5), Komisji Ewaluacji Nauki (art. 272 ust. 1 pkt 5) oraz Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (art. 332 ust. 1 pkt 2), w których wiek ten określono na 70 lat.
- Ad. 4. Przepisy ustawy umożliwiają odwołanie członka rady uczelni przez senat, nie wskazując przypadków, w jakich może to nastąpić (art. 28 ust. 1 pkt 4). Brak regulacji w tym zakresie skutkuje możliwością odwołania członka rady uczelni z jakiegokolwiek powodu. Stwarza to nieograniczone możliwości wpływania na skład rady uczelni i może tym samym destabilizować prace tego organu.
- Ad. 5. Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy skład kolegium elektorów w uczelni publicznej oraz tryb wyboru jego członków określa statut, przy czym nie mniej niż 20% składu stanowią studenci i doktoranci. Natomiast art. 25 ust. 4 ustawy wskazuje, że odpowiednio w regulaminie samorządu studenckiego i w regulaminie samorządu doktorantów określa się tryb powołania studentów i doktorantów do kolegium elektorów oraz czas trwania ich członkostwa w kolegium elektorów. W związku z niespójnością art. 25 ust. 4 z brzmieniem art. 25 ust. 1, a także z art. 30 ust. 3 ustawy, który stanowi, że tryb wyboru do senatu studenta i doktoranta oraz czas trwania ich członkostwa w senacie określają odpowiednio regulamin samorządu studenckiego i regulamin samorządu doktorantów, pojawiają się wątpliwości interpretacyjne dotyczące możliwości określenia na poziomie statutu uczelni trybu wyboru do kolegium elektorów przedstawicieli studentów i doktorantów.
- Ad. 6. Obecnie zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy ustalanie programu studiów, studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego należy do zadań senatu. Oznacza to, że również każda zmiana wymienionych programów musi być rozpatrywana i przyjmowana przez senat. Stanowi to duże obciążenie tego organu, biorąc pod uwagę bardzo szerokie oferty dydaktyczne uczelni. Z postulatami dotyczącymi zmiany przepisów w zakresie realizacji tego zdania przez senat występowały Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz uczelnie.
- Ad. 7. Zgodnie z obecnym stanem prawnym (art. 31 ust. 4 ustawy) w głosowaniach w sprawach nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki biorą udział członkowie senatu będący profesorami i profesorami uczelni. Równocześnie jednak przepisy ustawy umożliwiają nadawanie stopnia naukowego (albo stopnia w zakresie sztuki) nie tylko przez senat uczelni, ale także przez statutowy organ uczelni (np. radę dyscypliny). Proponowana zmiana polega na uzupełnieniu przepisu o wskazanie w jego treści obok członków senatu również członków statutowego organu uczelni.
- Ad. 8. Zgodnie z obowiązującymi przepisami zatrudnienia w administracji publicznej nie można łączyć z zasiadaniem w statutowych organach uczelni, np. w radach dyscyplin. W tych ostatnich zasiadają praktycznie wszyscy nauczyciele akademicy posiadający co najmniej stopień doktora habilitowanego. Tak więc np. historyk będący doktorem habilitowanym, pracujący równocześnie w uczelni i w Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu nie może zasiadać w radzie dyscypliny naukowej historia, mimo że spełnia kryteria określone w statucie. Zakaz ten ma więc charakter dyskryminujący, a w praktyce zmusza taką osobę do dokonania wyboru i rezygnacji z zatrudnienia w administracji publicznej albo z zasiadania w statutowym organie uczelni, albo sprawowania funkcji takiego organu o charakterze jednoosobowym. Ponadto osoby zasiadające w statutowych organach uczelni (kolegialnych) albo piastujące funkcje takich organów (jednoosobowych) mogą być jednocześnie członkami senatu danej albo innej uczelni oraz członkami rady danej uczelni, zatem zakaz ich zasiadania w radzie innej uczelni może budzić wątpliwości co do swojej zasadności.
- Ad. 9. W art. 36 ust. 18 ustawy określono sposób postępowania z dokumentacją przebiegu studiów w przypadku likwidacji uczelni publicznej. Brakuje natomiast przepisów, które zabezpieczyłyby dokumentację przebiegu kształcenia w szkole doktorskiej w takim przypadku. Problem ten występuje także w odniesieniu do uczelni niepublicznych i regulacji zawartych w art. 46 ust. 12 ustawy.
- Ad. 10. Zgodnie z art. 37 ust. 3 pkt 6 ustawy ewidencja uczelni niepublicznych obejmuje informację o ostatecznej decyzji w sprawie likwidacji uczelni. Ewidencja ta jest prowadzona przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zwanego dalej „ministrem”, w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on. Konieczność zmiany ww. przepisu wynika z tego, że aktualna nazwa rubryki w ewidencji,

odpowiadająca zakresowi powyższej informacji, nie uwzględnia sytuacji, gdy likwidacja uczelni następuje na skutek zdarzenia innego niż decyzja administracyjna, np. uchwały spółki czy aktu woli założyciela.

- Ad. 11. Ustawa nie reguluje obecnie możliwości zaliczenia przez uczelnię studentowi, na jego wniosek, czynności wykonywanych przez niego np. w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu na poczet praktyki zawodowej, jeżeli czynności te umożliwiły uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych. Uczelnie w ramach przysługującej im autonomii mogą samodzielnie opracowywać programy studiów, w tym programy praktyk zawodowych na określonych kierunkach studiów. Jednak z uwagi na brak przepisów jednoznacznie regulujących ww. kwestię pojawiają się rozbieżne interpretacje w zakresie możliwości zaliczania wykonywanych przez studenta czynności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu na poczet praktyki zawodowej określonej w programie studiów.
- Ad. 12. Zgodnie z art. 74 ust. 4 ustawy uczelnia wydaje studentowi legitymację studencką. Ustawa nie reguluje obecnie kwestii wydawania legitymacji studenckich studentom zagranicznych uczelni odbywającym część studiów w polskich uczelniach. Wobec braku regulacji ustawowej przyjęto interpretację, że wydanie legitymacji studenckiej jest w takim przypadku możliwe na zasadzie wzajemności, a decyzja o wydawaniu legitymacji studenckich studentom odbywającym część studiów w Polsce (np. w ramach programu Erasmus+) została pozostawiona uczelniom przyjmującym. Zachodzi więc konieczność jednoznacznego uregulowania tej kwestii w ustawie.
- Ad. 13. Obecnie art. 87 ust. 2 ustawy stanowi, że wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniająca do ubiegania się o stypendium socjalne ustala rektor w porozumieniu z samorządem studenckim, przy czym nie może być ona mniejsza niż 1,30 kwoty określonej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i większa niż 1,30 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615, z późn. zm.). Potrzeba modyfikacji przepisu wynika ze zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej kraju. Znaczący wzrost przeciętnego dochodu na osobę w gospodarstwie domowym, który nastąpił w ostatnich latach, a także wzrost cen towarów i usług powodują, że obecny mechanizm elastycznego ustalania progu dochodu w relacji do kryterium dochodowego obowiązującego w systemie pomocy społecznej nie jest już efektywnym narzędziem przyznawania wsparcia studentom z uwzględnieniem uwarunkowań socjalno-bytowych w regionie. Niejednokrotnie zróżnicowanie progu dochodu występuje w podmiotach z tego samego regionu, a nawet miasta. Ponadto trzeba mieć na uwadze okoliczność, że duże ośrodki akademickie skupiają studentów z różnych regionów Polski. Praktyka stosowania przez uczelnie ww. przepisu ustawy pokazuje, że w znikomym stopniu korzystają one z możliwości ustalania kryterium dochodowego na poziomie minimalnym, zaś regułą jest jego ustalenie w maksymalnej wysokości. Postulat zmiany przedmiotowej regulacji został przedstawiony przez Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.
- Ad. 14. Zgodnie z art. 88 ustawy od studenta, który wykazuje dochód na osobę w rodzinie w wysokości nieprzekraczającej tzw. kryterium dochodowego warunkującego prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (od dnia 1 stycznia 2022 r. kwota ta wynosi 600 zł), jest wymagane przedłożenie zaświadczenia ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych o sytuacji dochodowej i majątkowej studenta oraz jego rodziny. Analiza stosowania tego przepisu wskazuje, że pojawiają się problemy interpretacyjne związane z określeniem zakresu zaświadczenia, w szczególności w przypadku studentów, którzy mimo niskiego dochodu nie korzystają ze wsparcia z pomocy społecznej. W tych sytuacjach ośrodki pomocy społecznej odmawiają wydania zaświadczenia, bądź na wniosek studenta wydają zaświadczenie o niekorzystaniu przez studenta i członków jego rodziny ze wsparcia.
- Ad. 15. Zgodnie z art. 116 ust. 2 ustawy osoby zatrudniane na stanowiskach nauczycieli akademickich muszą posiadać tytuł zawodowy, stopień naukowy, stopień w zakresie sztuki lub tytuł profesora wymagany dla danego stanowiska. W myśl art. 327 ustawy dyplom ukończenia studiów za granicą może być uznany za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu na podstawie umowy międzynarodowej określającej równoważność, a w przypadku jej braku – w drodze postępowania nostryfikacyjnego. Zgodnie z art. 328 ustawy stopnie naukowe i stopnie w zakresie sztuki uzyskane za granicą również, co do zasady, podlegają uznaniu za równoważne na podstawie umowy międzynarodowej lub w drodze postępowania nostryfikacyjnego, z wyjątkiem stopni uzyskanych w państwie członkowskim Unii Europejskiej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OCED) lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, a także stopnia doktora nadanego przez Europejski Instytut Uniwersytecki we Florencji, uznanych za równoważne z mocy ustawy. W związku z tym zagraniczne tytuły lub stopnie osób, które w Polsce chciałyby podjąć zatrudnienie na stanowiskach nauczycieli akademickich, powinny być uznane w Polsce za równoważne na zasadach określonych w ustawie.
- Ad. 16. Obecnie obowiązujący przepis art. 128 ust. 2 ustawy, dotyczący oceny okresowej nauczycieli akademickich stanowi, że ocena ta „(...) jest dokonywana nie rzadziej niż raz na 4 lata lub na wniosek rektora. W przypadku nieobecności w pracy wynikającej z przebywania na urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie ojcowskim, urlopie rodzicielskim, urlopie wychowawczym lub urlopie dla poratowania zdrowia oraz z odbywania służby wojskowej lub służby zastępczej, termin dokonania oceny okresowej ulega

przedłużeniu o czas tej nieobecności”. Przepis ten określa również powody nieobecności w pracy, której czasu nie wlicza się do okresu oceny. Z uwagi na rozbieżne interpretacje dotyczące właściwego okresu oceny zachodzi konieczność uzupełnienia katalogu nieobecności w pracy wydłużających ten okres o przebywanie na urlopie bezpłatnym trwającym nieprzerwanie co najmniej 3 miesiące, pobieranie nieprzerwanie przez co najmniej 3 miesiące zasiłku chorobowego lub pobieranie świadczenia rehabilitacyjnego.

- Ad. 17. Polskie podmioty doktoryzujące regularnie sygnalizują trudności przy wydawaniu dyplomów doktorskich w postępowaniach prowadzonych wspólnie z podmiotami zagranicznymi. Zgodnie z przekazywanymi informacjami podmioty zagraniczne niejednokrotnie nie są zainteresowane wydawaniem wspólnych dyplomów i wydają własny dyplom doktorski, niezależnie od wydania przedmiotowego dokumentu przez podmiot polski, na podstawie umowy zawartej między tymi podmiotami.
- Ad. 18. Osoby ubiegające się o uznanie stopnia naukowego albo stopnia w zakresie sztuki za granicą zgłaszają wnioski o uwierzytelnienie również innych dokumentów niż dyplom doktorski czy dyplom habilitacyjny. Dokumenty te są niezbędne dla zagranicznych organów do dokonania rzetelnej oceny równoważności tych stopni.
- Ad. 19. Obecne brzmienie art. 182 ust. 6 ustawy nie daje podstaw do wskazania, który pracodawca, w razie jednoczesnego zatrudnienia nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego w więcej niż jednym podmiocie, jest zobowiązany do pokrycia kosztów postępowania awansowego. Dotyczy to zarówno sytuacji, w której kandydat do stopnia naukowego, stopnia w zakresie sztuki albo tytułu profesora posiada podstawowe miejsce pracy, jak również przypadku, w którym podstawowe miejsce pracy nie zostało wskazane. W związku z powyższym zasadne jest doprecyzowanie obowiązującej regulacji, aby ewentualne spory dotyczące jej stosowania nie musiały być rozstrzygane na drodze sądowej.
- Ad. 20. Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym stopień doktora nie może zostać nadany osobie, która nie posiada certyfikatu lub dyplomu ukończenia studiów, poświadczających znajomość nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości językowej co najmniej B2. Dotyczy to osób, które nie posiadają certyfikatu w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego na poziomie co najmniej B2 w skali globalnej biegłości językowej Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego i równocześnie ukończyły w Polsce studia pierwszego stopnia albo jednolite studia magisterskie rozpoczęte przed dniem 1 października 2007 r. oraz osób, które ukończyły studia za granicą, a dyplom ukończenia tych studiów wydany przez uczelnię zagraniczną nie pozwala stwierdzić, czy potwierdza on znajomość nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości językowej co najmniej B2. Osoby, które ukończyły w Polsce studia pierwszego stopnia albo jednolite studia magisterskie rozpoczęte od dnia 1 października 2007 r., w myśl rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. poz. 1166, z późn. zm.) powinny znać język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Obecnie znajomość języka obcego na poziomie biegłości B2 w przypadku absolwentów studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich wynika z efektów uczenia się określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. poz. 2218).
- Ad. 21. W obowiązującym stanie prawnym (art. 189 ustawy) brak jest jednoznacznie określonej procedury odwoławczej w przypadku odmowy wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora przez podmiot doktoryzujący.
- Ad. 22. Podmioty doktoryzujące regularnie zgłaszają wątpliwości dotyczące obecnego brzmienia art. 190 ust. 4 ustawy, z którego nie wynika jednoznacznie, czy funkcję promotora pomocniczego może pełnić osoba posiadająca stopień doktora habilitowanego albo tytuł profesora.
- Ad. 23. Aktualnie przepisy ustawy (art. 191) nie obligują podmiotu doktoryzującego do przeprowadzenia publicznej obrony rozprawy doktorskiej, co może wpływać negatywnie na transparentność procedury awansu naukowego.
- Ad. 24. Niejednoznaczność przepisu art. 192 ust. 2 pkt 1 ustawy może sugerować, że promotor (promotorzy, promotor pomocniczy) jest wyznaczany zarówno w postępowaniu wszczętym przez osobę, która ukończyła szkołę doktorską, jak i w przypadku kandydata ubiegającego się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym. W szkole doktorskiej sposób wyznaczania i zmiany promotora (promotorów lub promotora pomocniczego) określa jej regulamin (art. 205 ust. 1 pkt 1 ustawy). Funkcję promotora w ramach szkoły doktorskiej i w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora powinna pełnić ta sama osoba. Niejednoznaczne brzmienie art. 192 ust. 2 pkt 1 ustawy może natomiast prowadzić do takiej interpretacji, zgodnie z którą funkcję promotora w szkole doktorskiej (art. 205 ust. 1 pkt 1 ustawy) oraz promotora w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora (art. 192 ust. 2 pkt 1 ustawy) mogą pełnić dwie różne osoby. Z uwagi na to, że rozprawa doktorska jest przygotowywana w całości w ramach szkoły doktorskiej pod kierunkiem promotora (albo promotorów), a kształcenie kończy się złożeniem

rozprawy doktorskiej, brak jest racjonalnych podstaw do powoływania innej, nowej osoby do pełnienia funkcji promotora w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora.

- Ad. 25. Zgodnie z art. 202 ust. 4 zdanie pierwsze ustawy w skład komisji przeprowadzającej ocenę śródkresową wchodzi co najmniej jedna osoba posiadająca stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora w dyscyplinie, w której jest przygotowywana rozprawa doktorska, zatrudniona poza podmiotem prowadzącym szkołę doktorską. Wskazane w przepisie dodatkowe wymagania praktycznie wykluczają udział w pracach komisji osób wywodzących się z podmiotów funkcjonujących w zagranicznych systemach szkolnictwa wyższego i nauki, charakteryzujących się innym modelem awansu naukowego, w którym nie przyznaje się stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora. Jednocześnie, na podstawie art. 190 ust. 5 ustawy, osoby takie mogą pełnić funkcję promotora lub recenzenta rozprawy doktorskiej.
- Ad. 26. Przepis art. 203 ust. 1 ustawy zawiera zamknięty katalog obligatoryjnych podstaw skreślenia doktoranta z listy doktorantów, co oznacza, że możliwe jest ono wyłącznie we wskazanych w tym przepisie przypadkach. Jednocześnie ustawa wprowadza określone zakazy dla doktorantów – zatrudnienia w charakterze nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego (ze stosownymi wyjątkami) oraz równoczesnego kształcenia w więcej niż jednej szkole doktorskiej. Brak sankcji za złamanie wskazanych zakazów czyni problematycznym ich egzekwowanie. Podobnie jest z kwestią kary dyscyplinarnej wydalenia ze szkoły doktorskiej. Ustawa nie przewiduje również możliwości skreślenia z listy doktorantów w przypadku niepodjęcia kształcenia w szkole doktorskiej.
- Ad. 27. Postępujący proces umiędzynarodowienia kształcenia doktorantów w Polsce sprawia, że w szkołach doktorskich kształcą się również zagraniczni doktoranci, którzy zostali przyjęci w ramach postępowania rekrutacyjnego. Jednakże kształcenie w polskich szkołach doktorskich odbywają także doktoranci zagranicznych uczelni lub instytucji naukowych realizujący je tylko częściowo, na przykład w ramach wymiany międzynarodowej. Obowiązujące regulacje nie odnoszą się do możliwości wydawania takim doktorantom legitymacji doktoranta, a tym samym do zabezpieczenia ich praw.
- Ad. 28. W art. 217 ustawy nie wskazano wprost, czy wniosek o wyznaczenie promotora w przypadku osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym może obejmować także promotora pomocniczego, a taką możliwość przewiduje się w art. 190 ust. 1 ustawy.
- Ad. 29. Obecnie przepisy ustawy (art. 220 ust. 1) nie wskazują literalnie osoby albo podmiotu uprawnionych do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Posłużono się bowiem lingwistyczną konstrukcją bezosobową: „postępowanie wszczyna się na wniosek”.
- Ad. 30. W art. 221 ust. 9 ustawy nie przewidziano obligatoryjnie publicznego charakteru kolokwium habilitacyjnego, co może wpływać negatywnie na transparentność procedury. Ponadto aktualnie obowiązujące przepisy obligują podmiot habilitujący do przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego nawet w przypadku sporządzenia co najmniej dwóch negatywnych recenzji dorobku habilitacyjnego, co skutkuje z mocy ustawy odmową nadania stopnia doktora habilitowanego. Przeprowadzenie w takich okolicznościach *pro forma* kolokwium habilitacyjnego jest niecelowe.
- Ad. 31. Brak jest obecnie regulacji (w art. 224 ustawy) określającej, jaki organ jest właściwy do dokonania rozstrzygnięcia, czy nastąpiło znaczne zwiększenie dorobku naukowego lub artystycznego uprawniające do wcześniejszego wystąpienia z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.
- Ad. 32. Wobec braku regulacji w zakresie wzoru wniosku o nadanie tytułu profesora i dokumentów składanych wraz z tym wnioskiem osoba ubiegająca się o nadanie tego tytułu może w dowolny sposób uzasadnić i udokumentować spełnienie wymagań, o których mowa w art. 227 ustawy. W konsekwencji dokumentacja wniosku może być znacznie zróżnicowana, co utrudnia ocenę merytoryczną dokonywaną przez RDN.
- Ad. 33. W obecnym brzmieniu art. 228 ust. 6 ustawy teoretycznie dopuszczalna jest możliwość złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy także w przypadku decyzji administracyjnej RDN w sprawie wystąpienia do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie wnioskodawcy tytułu profesora. Rozwiązanie takie jest niecelowe.
- Ad. 34. Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 228 ust. 8 ustawy RDN nie jest zobligowana do powoływania recenzentów w postępowaniu w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczącej nadania tytułu profesora. Jednakże z uwagi na charakter wniosku (ponownie rozpatrzenie sprawy) należy uznać za zasadne, aby powołanie recenzentów było obligatoryjne. Ponadto aktualna regulacja nie wyklucza możliwości pełnienia w postępowaniu odwoławczym funkcji recenzenta przez osobę, która uczestniczyła w takim charakterze w pierwotnym postępowaniu. W świetle przepisów Kpa, stosowanych odpowiednio w zakresie nieuregulowanym w ustawie, osoby występujące w pierwotnym postępowaniu w charakterze recenzenta nie powinny być uwzględniane w kręgu potencjalnych recenzentów w postępowaniu odwoławczym. Przyjęcie innej interpretacji mogłoby skutkować uznaniem przez sądy administracyjne naruszenia zasady dwuinstancyjności postępowania.

- Ad. 35. Brak regulacji w zakresie wskazania organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kpa w stosunku do podmiotów doktoryzujących i habilitujących w sprawach nadawania stopni może prowadzić do ewentualnych sporów kompetencyjnych między podmiotami doktoryzującymi i habilitującymi a RDN, m.in. w przypadku bezczynności lub przewlekłości postępowania prowadzonego przez te podmioty.
- Ad. 36. W obowiązującym stanie prawnym zespoły RDN, którym statut tego organu przypisuje istotne zadania, nie mogą podejmować samodzielnych rozstrzygnięć. Na skutek tego szereg obowiązków o charakterze organizacyjno-technicznym zostało przypisanych Prezydium, co wpływa niekorzystnie na czas wykonywania zadań statutowych przez RDN.
- Ad. 37. Aktualnie brak jest na płaszczyźnie ustawowej regulacji dotyczącej zastępców przewodniczącego RDN, a ich brak w składzie prezydium RDN może mieć negatywny wpływ na sprawność funkcjonowania tego organu RDN.
- Ad. 38. W obecnym stanie prawnym (art. 240 ustawy) w przypadku wystąpienia szczególnych okoliczności, takich jak śmierć recenzenta, czy też trwałe uszczerbek na zdrowiu, uniemożliwiający pełnienie przez niego funkcji, konieczne jest ponowne przeprowadzenie losowania nowego recenzenta przez RDN.
- Ad. 39. Obecnie właściwy minister może upoważnić dyrektora NAWA jedynie do wydawania decyzji o przyjęciu cudzoziemca w celu odbywania kształcenia w formach wskazanych w art. 323 ust. 1 ustawy, mimo iż realizacja rządowej polityki stypendialnej jest związana zarówno z przyjmowaniem cudzoziemców w celu odbywania kształcenia, jak i z gwarantowaniem im bezpłatnego kształcenia oraz stypendium. Tym samym obecne brzmienie przepisów utrudnia realizację polityki stypendialnej, stanowiącej odpowiedź na potrzeby studentów z różnych państw, którzy z różnych powodów znajdują się w sytuacji kryzysowej.
- Ad. 40. Katalog cudzoziemców, od których nie pobiera się opłat, o których mowa w art. 79 ust. 1 pkt 5 ustawy, nie uwzględnia obecnie obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. b lub d Umowy o Wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz. Urz. UE L 29 z 31.01.2020, str. 7, z późn. zm.), zwanej dalej „Umową o wystąpieniu”, i członków ich rodzin, mieszkających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- Ad. 41. Katalog cudzoziemców uprawnionych do ubiegania się o stypendium socjalne i o kredyt studencki nie uwzględnia obecnie cudzoziemców – obywateli państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. b lub d Umowy o wystąpieniu, pracujących na własny rachunek i pracowników, o których mowa w art. 2 pkt 5 i 7 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1697), zachowujących prawo pobytu w przypadkach, o których mowa w art. 17 tej ustawy, i posiadających prawo stałego pobytu, jeżeli mieszkają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, co oznacza, iż ww. kategorie cudzoziemców nie są uprawnione do takich samych przywilejów socjalnych, jak obywatele państwa goszczącego. Może to naruszać zasadę swobodnego przepływu osób na terenie Unii Europejskiej. Prawa dostępu do ww. przywilejów socjalnych są również pozbawieni członkowie rodzin tych cudzoziemców, jeżeli mieszkają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- Ad. 42. Aktualnie istnieją wątpliwości interpretacyjne w zakresie możliwości podejmowania studiów podyplomowych i ubiegania się o przyjęcie do szkoły doktorskiej na podstawie zagranicznego dyplomu. Na gruncie obecnego brzmienia art. 326 ust. 2 ustawy nie jest oczywiste, czy skoro dyplom potwierdzający ukończenie studiów za granicą daje prawo do ubiegania się o nadanie stopnia doktora, to czy daje również prawo do ubiegania się o przyjęcie do szkoły doktorskiej lub do podjęcia studiów podyplomowych.
- Ad. 43. Automatyzm uznawania stopni naukowych wynikający z art. 328 ust. 1 ustawy oraz brak konieczności potwierdzenia uznania mogą prowadzić do problemów ze stwierdzeniem równoważności zagranicznych stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki z odpowiednimi polskimi stopniami. W związku z powyższym konieczne jest określenie warunków lub okoliczności, które będą uniemożliwiały uznanie równoważności stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki.
- Ad. 44. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami art. 328 ustawy nie stosuje się do uczelni i wyższych seminariów duchownych prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, z wyjątkiem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, chyba że ustawa lub umowa między Radą Ministrów a władzami kościoła lub innego związku wyznaniowego stanowi inaczej. Obowiązująca umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Konferencją Episkopatu Polski w sprawie statusu prawnego szkół wyższych zakładanych i prowadzonych przez Kościół Katolicki, w tym uniwersytetów, odrębnych wydziałów i wyższych seminariów duchownych, oraz w sprawie trybu i zakresu uznawania przez Państwo stopni i tytułów nadawanych przez te szkoły wyższe podpisana

w Warszawie 1 lipca 1999 r. nie odnosi się do kwestii nostryfikacji zagranicznych stopni naukowych przez uczelnie wymienione w tej umowie. Wyjątek stanowi Katolicki Uniwersytet Lubelski, do którego mają zastosowanie przepisy ustawy.

Ad. 45. W obecnym stanie prawnym dane ekspertów NAWA są jawne i nie podlegają wyłączeniu z dostępu do informacji publicznej na podstawie w art. 381 ust. 3 ustawy, podczas gdy dane ekspertów Narodowego Centrum Nauki oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju podlegają temu wyłączeniu. Proponowana zmiana zapewni swobodę działania ekspertów NAWA i zapewni analogiczną jak ekspertom ww. agencji ochronę przed wpływem potencjalnych wnioskodawców na wynik dokonywanej przez tych ekspertów oceny wniosków.

Ad. 46. Przepis art. 430 ust. 1 pkt 2 ustawy umożliwia wydanie przez ministra decyzji administracyjnej nakazującej założycielowi uczelni niepublicznej likwidację tej uczelni w przypadku, gdy zostały jej cofnięte wszystkie pozwolenia na utworzenie studiów. W praktyce występowały przypadki, w których uczelnie niepubliczne utraciły pozwolenia na utworzenie studiów wskutek zdarzeń prawnych innych niż cofnięcie pozwolenia.

W ustawie z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1582, z późn. zm.) wymaga zmiany termin złożenia sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności NAWA za poprzedni rok obrotowy. Przypadający na dzień 31 maja termin złożenia sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności NAWA jest zbyt długi, aby ocena jej działalności za poprzedni rok mogła mieć wpływ na decyzje finansowe i programowe w kolejnym roku budżetowym. Zmiany wymaga również katalog zadań, których realizacja może zostać powierzona ekspertom zewnętrznym powoływanym przez dyrektora NAWA. W obecnym stanie prawnym katalog ten pozwala na korzystanie z wiedzy tych ekspertów jedynie przy ocenie merytorycznej wniosków w ramach programów.

W ustawie z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wymaga doprecyzowania art. 179 ust. 7, ponieważ jego dotychczasowe brzmienie nie wskazuje wprost, czy wniosek o wyznaczenie promotora rozprawy doktorskiej złożony przez uczestnika studiów doktoranckich rozpoczętych przed rokiem akademickim 2019/2020 może obejmować także promotora pomocniczego. Obecna regulacja wskazuje literalnie na promotora lub promotorów, co jest niespójne z art. 190 ust. 1 ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowanym rozwiązaniem jest wprowadzenie omówionych poniżej zmian w ustawie, w ustawie z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej oraz w ustawie z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

1. Proponowane w art. 8 ust. 1 ustawy rozszerzenie katalogu przepisów, których nie stosuje się do uczelni i wyższych seminariów duchownych prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, z wyjątkiem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, o art. 180 ustawy zapewni jednoznaczne rozstrzygnięcie dotychczasowych rozbieżności interpretacyjnych. Oczekiwany efekt planowanej interwencji jest zapewnienie jednolitości postępowania w sprawach uwierzytelniania dokumentów wydawanych przez uczelnie.
2. W projektowanym art. 19 ust. 3 ustawy proponuje się rozwiązanie, zgodnie z którym w posiedzeniach rady uczelni będzie uczestniczył, z głosem doradczym, przedstawiciel każdej działającej w uczelni zakładowej organizacji związkowej, o której mowa w art. 25¹ ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854), będący jej członkiem. Udział przedstawiciela zakładowej organizacji związkowej w posiedzeniach rady uczelni umożliwi zapoznanie się ze stanowiskiem organizacji, a w niektórych przypadkach pozwoli także na jego uwzględnienie przy podejmowaniu rozstrzygnięć, a w efekcie wzmocni realizację art. 33 ustawy, zgodnie z którym rozstrzygnięcia organów uczelni nie mogą naruszać uprawnień związków zawodowych wynikających z ustaw.
3. Proponowana zmiana w art. 20 ust. 1 pkt 7 ustawy polega na podwyższeniu wieku, do którego będzie możliwe kandydowanie na członka rady uczelni. Projektowana zmiana, która umożliwi ubieganie się o pełnienie tej funkcji przez osoby, które do dnia rozpoczęcia kadencji nie ukończyły 70. roku życia, obejmie także osoby kandydujące do innych ww. organów i do kolegium elektorów. Proponowane rozwiązanie doprowadzi zatem do zrównania wymagania dotyczącego wieku dla osób kandydujących do pełnienia funkcji w uczelni lub w federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz dla osób kandydujących do pełnienia funkcji w instytucjach i organach działających w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki, zapewniając tym samym optymalizację sposobu jego funkcjonowania.
4. Propozycja dodania ust. 5a w art. 20 ustawy ma na celu ograniczenie możliwości odwołania członka rady uczelni. Odwołanie członka rady uczelni będzie możliwe w przypadkach, gdy wszczęto przeciwko niemu postępowanie karne z oskarżenia publicznego o przestępstwo umyślne lub postępowanie o umyślne przestępstwo skarbowe, gdy zaprzestał spełniać warunek określony w art. 20 ust. 3 ustawy, zgodnie z którym członkostwa w radzie uczelni nie można łączyć z pełnieniem funkcji organu tej lub innej uczelni, członkostwem w radzie innej uczelni ani zatrudnieniem w administracji publicznej, a także na wniosek rady uczelni w innych przypadkach (np. długotrwałe niewykonywanie obowiązków lub działanie na szkodę uczelni).

5. W art. 25 ustawy proponuje się zmianę brzmienia ust. 4 polegającą na zastąpieniu wyrazu „powołania” wyrazem „wyboru”. Takie rozwiązanie ma na celu uspoźnienie regulacji z brzmieniem ust. 1, zgodnie z którym skład kolegium elektorów w uczelni publicznej oraz tryb wyboru jego członków określa statut, przy czym nie mniej niż 20% składu stanowią studenci i doktoranci, a także z art. 30 ust. 3 ustawy, który stanowi, że tryb wyboru do senatu studenta i doktoranta oraz okres ich członkostwa w senacie określa odpowiednio regulamin samorządu studenckiego i regulamin samorządu doktorantów. Pozwoli to na wyeliminowanie pojawiających się wątpliwości interpretacyjnych, dotyczących możliwości określenia na poziomie statutu uczelni trybu wyboru do kolegium elektorów przedstawicieli studentów i doktorantów. Zgodnie ze zmienionym przepisem tryb wyboru studentów i doktorantów do kolegium elektorów, podobnie jak tryb wyboru studentów i doktorantów do senatu, będzie określany odpowiednio w regulaminie samorządu studenckiego i w regulaminie samorządu doktorantów.
6. W projektowanym art. 28 ust. 5 ustawy proponuje się rozwiązanie umożliwiające powierzenie realizacji zadania, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy, tj. ustalania programu studiów, studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego, innemu określönemu w statucie organowi uczelni. Zgodnie z proponowanym przepisem we właściwości senatu pozostanie natomiast uchwalanie efektów uczenia się, które są jednym z najistotniejszych elementów programu studiów, studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego. Proponowana zmiana jest zgodna z postulatami Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz uczelni i pozwoli na odciążenie senatu.
7. W celu ujednoczenia w poszczególnych uczelniach zasad głosowania w sprawach nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki, określonych w art. 31 ust. 4 ustawy, proponuje się rozciągnięcie tych zasad na statutowe organy uczelni, właściwe do nadawania tych stopni.
8. Proponuje się zniesienie zakazu zatrudnienia w administracji publicznej w odniesieniu do osób zasiadających w kolegialnych statutowych organach uczelni albo piastujących funkcje jednoosobowych statutowych organów uczelni oraz zakazu zasiadania przez te osoby w radach innych uczelni.
9. Ze względu na brak przepisów, które zabezpiecząby dokumentację przebiegu kształcenia w szkole doktorskiej w przypadku likwidacji uczelni, proponuje się zmianę art. 36 ust. 18 i art. 46 ust. 12 ustawy przez dodanie w nich wyrazów „dokumentację kształcenia w szkole doktorskiej”. Pozwoli to na zabezpieczenie tej dokumentacji w przypadku likwidacji uczelni.
10. W art. 37 ust. 3 ustawy proponuje się zmianę brzmienia pkt 6, w wyniku której ewidencja uczelni niepublicznych obejmie „informację o postawieniu uczelni w stan likwidacji” zamiast „informacji o ostatecznej decyzji w sprawie likwidacji uczelni”. Rozwiązanie to umożliwi podawanie w ewidencji precyzyjnej informacji o sytuacji uczelni postawionej w stan likwidacji na skutek różnych zdarzeń prawnych, innych niż decyzja administracyjna, np. uchwały spółki czy aktu woli założyciela. Nowe brzmienie przepisu umożliwi ujawnienie w ewidencji uczelni wszystkich przyczyn postawienia uczelni w stan likwidacji.
11. Zmiana art. 67 ustawy polega na wprowadzeniu regulacji wskazującej na możliwość, w przypadkach i na warunkach określonych w regulaminie studiów, zaliczenia studentowi przez uczelnię, na jego wniosek, czynności wykonywanych przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu na poczet praktyki zawodowej, jeżeli czynności te umożliwiły uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych. Dzięki proponowanej regulacji uczelnie uzyskają jednoznaczną podstawę do określania w swoich przepisach wewnętrznych warunków zaliczania na poczet praktyk zawodowych czynności wykonywanych przez studentów zarówno w ramach zatrudnienia, wolontariatu, stażu, jak też np. prowadzonej działalności gospodarczej lub pracy wykonywanej na podstawie umowy cywilnoprawnej, o ile uzyskane w ich wyniku efekty uczenia się będą odpowiadać efektom uczenia się określonym dla praktyk zawodowych w programie studiów. Oznacza to, że zaliczenie praktyki zawodowej będzie mogło nastąpić jedynie w przypadku pozytywnej weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych w trakcie wykonywanych czynności. Kluczowe bowiem dla jej zaliczenia będą wiedza, umiejętności i kompetencje, które student osiągnął w trakcie wykonywanych czynności i ich weryfikacja. Decyzja w sprawie możliwości zaliczenia studentowi tych czynności na poczet praktyk zawodowych określonych w programie studiów będzie należała do władz uczelni, a przypadki i warunki jej zaliczania będą określane w regulaminie studiów.
12. Zmiana art. 74 ustawy ma na celu uregulowanie kwestii wydawania legitymacji studenckich studentom zagranicznych uczelni odbywającym część studiów w polskich uczelniach. Dodawany w art. 74 ustawy ust. 4a jednoznacznie określi, że uczelnia, w której student zagranicznej uczelni odbywa część studiów w Polsce, wydaje mu legitymację studencką – na jego wniosek. W konsekwencji proponuje się również doprecyzować art. 105 ustawy w taki sposób, aby określenie „student” zastąpić określeniem „osoba legitymująca się legitymacją studencką” – w kontekście ulg w opłatach za przejazdy publicznymi środkami komunikacji miejskiej.
13. Propozycja zmiany art. 87 ust. 2 ustawy ma na celu ujednoczenie w skali kraju kryterium dochodowego uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne oraz zwiększenie jego wysokości. Dzięki zaproponowanej zmianie wszyscy studenci, w przypadku których wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie nie przekracza 1,6 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, będą

uprawnieni do ubiegania się o stypendium socjalne (obecnie kwota ta wynosi 1051,7 zł, a po zmianie wyniesie 1294,4 zł). Ujednoczenie w skali kraju kryterium dochodowego uprawniającego do stypendium socjalnego z jednoczesnym jego podwyższeniem zwiększy dostępność wsparcia finansowego dla studentów z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Zakłada się, że wzrośnie liczba studentów uprawnionych do stypendium socjalnego. Wprowadzenie jednolitego progu dochodu dla wszystkich uczelni będzie ponadto skutkowało uproszczeniem zasad podziału środków finansowych przeznaczonych na dotacje podmiotowe na świadczenia dla studentów i zmniejszeniem obowiązków sprawozdawczych uczelni.

14. Zmiana w art. 88 ustawy polega na doprecyzowaniu regulacji odnoszących się do zaświadczeń, którymi musi legitymować się student ubiegający się o stypendium socjalne, w przypadku gdy dochód na osobę w jego rodzinie nie przekracza kwoty określonej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W celu wyeliminowania wątpliwości dotyczących stosowania art. 88 ust. 4 i 5 ustawy oraz ułatwienia studentom ubiegającym się o stypendium socjalne kompletowania odpowiedniej dokumentacji, a tym samym skrócenia procedury rozpatrywania wniosków o stypendium socjalne, projekt przewiduje, że do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego student będzie dołączał zaświadczenie o korzystaniu ze świadczeń z pomocy społecznej przez niego lub członków jego rodziny w roku złożenia wniosku, wydane przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, czym potwierdzi trudną sytuację materialną. W efekcie obowiązek dostarczenia zaświadczenia zostanie ograniczony wyłącznie do studentów, którzy aktualnie korzystają ze wsparcia z pomocy społecznej. W przypadku pozostałych studentów wystarczające będzie udokumentowanie źródeł utrzymania rodziny zgodnie z regulaminem świadczeń dla studentów. Zmiana ta wyeliminuje zatem obowiązek występowania do ośrodków pomocy społecznej o wydanie stosownego zaświadczenia przez studentów niekorzystających ze wsparcia przysługującego na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Dodatkowo uprości procedurę przyznania stypendium socjalnego zarówno po stronie studenta, jak i uczelni oraz, przez znaczące zmniejszenie liczby studentów występujących o wydanie zaświadczenia, – odciążą ośrodki pomocy społecznej i centra usług społecznych.
15. Zmiana art. 116 ustawy polegająca na dodaniu ust. 2a ma na celu wsparcie procesu umiędzynarodowienia polskich uczelni, w szczególności ułatwienie mobilności kadry akademickiej. Osoby, które uzyskały za granicą stopnie naukowe (stopnie w zakresie sztuki) lub tytuł zawodowy, które nie zostały uznane za równoważne z odpowiednim polskim stopniem lub tytułem, będą mogły podejmować zatrudnienie na stanowiskach nauczycieli akademickich. W celu umożliwienia tym osobom podejmowania zatrudnienia na stanowiskach nauczycieli akademickich, o których mowa w art. 116 ust. 1 ustawy, proponuje się wprowadzenie mechanizmu umożliwiającego odstąpienie od konieczności spełniania wymagań określonych dla tych stanowisk w ust. 2, w zakresie posiadania tytułu profesora, stopnia doktora lub tytułu zawodowego magistra, magistra inżyniera albo równorzędnego, jeżeli zatrudniana osoba posiada znaczące osiągnięcia naukowe, artystyczne lub dydaktyczne. Propozycja ta pozwoli na łatwiejsze zatrudnianie ww. osób w polskich uczelniach. Niejednokrotnie bowiem osoby, które posiadają zagraniczne tytuły zawodowe lub stopnie naukowe (stopnie w zakresie sztuki), są uznanymi naukowcami, których zatrudnienie w uczelni byłoby pożądane ze względu na ich wiedzę i doświadczenie. Konsekwencją tej zmiany jest potrzeba uzupełnienia odesłań zawartych w art. 438 ust. 4 i art. 439 ust. 5 ustawy.
16. Propozycja zmiany art. 128 ust. 2 ustawy polegająca na uzupełnieniu katalogu nieobecności w pracy nauczyciela akademickiego o przebywanie na urlopie bezpłatnym trwającym nieprzerwanie co najmniej 3 miesiące, pobieranie nieprzerwanie przez co najmniej 3 miesiące zasiłku chorobowego lub pobieranie świadczenia rehabilitacyjnego będzie skutkowało przesunięciem terminu dokonania oceny okresowej nauczyciela akademickiego. Długotrwała nieobecność w pracy wynikająca ze wskazanych powodów powinna być potraktowana na równi z innymi powodami nieobecności wymienionymi w art. 128 ust. 2 ustawy.
17. W zakresie wydawania dyplomów doktorskich w postępowaniach prowadzonych wspólnie z podmiotami zagranicznymi proponuje się, aby umowa mogła przewidywać, iż każdy podmiot zagraniczny wyda własny dyplom doktorski. Równocześnie w odniesieniu do podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki funkcjonujących na gruncie krajowym będzie obowiązywać nadal wynikająca z art. 179 ust. 2 ustawy zasada wydawania jednego dyplomu – wspólnego albo wydanego przez jeden z tych podmiotów, wskazany w umowie. Proponowana zmiana polega na umożliwieniu wydania więcej niż jednego dyplomu doktorskiego w przypadku, gdy proces nadawania stopnia doktora odbywa się z udziałem podmiotu zagranicznego.
18. Uzupełnienie katalogu dokumentów podlegających uwierzytelnieniu o zaświadczenie o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki oraz o inne dokumenty dotyczące uzyskania stopnia odpowiada na potrzeby osób ubiegających się o uznanie stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki za granicą albo o zatrudnienie w zagranicznych uczelniach albo innych instytucjach naukowych. Organy zagraniczne często wzywają do przedłożenia oprócz dyplomów doktorskich i habilitacyjnych również innych dokumentów związanych z przebiegiem kształcenia w szkole doktorskiej lub postępowania w sprawie uzyskania stopnia naukowego albo stopnia w zakresie sztuki. Konsekwencją wprowadzenia niniejszej zmiany jest konieczność nowelizacji brzmienia upoważnienia ustawowego do wydania rozporządzenia zawartego w art. 181 ustawy oraz konieczność wprowadzenia odpowiedniej zmiany w art. 349 ust. 1 ustawy określającym

zakres danych umieszczonych w bazie osób upoważnionych do podpisywania dokumentów, o których mowa w art. 78 ust. 3 i 4, art. 163 ust. 4 oraz art. 180 ust. 1 i 1a ustawy, w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on.

19. W kwestii określenia podmiotu zobowiązanego do pokrycia kosztów postępowania awansowego, – w przypadku jednoczesnego zatrudnienia nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego w więcej niż jednym podmiocie, – proponuje się, aby koszty postępowania ponosił podmiot będący podstawowym miejscem pracy tego nauczyciela albo pracownika, chyba że podmioty umówią się inaczej. Natomiast w przypadku niewskazania przez nauczyciela albo pracownika podstawowego miejsca pracy koszty postępowania awansowego będą ponoszone na podstawie umowy między podmiotami.
20. Proponuje się wprowadzenie w art. 186 ustawy możliwości przeprowadzenia przez podmiot doktoryzujący egzaminu wewnętrznego potwierdzającego znajomość nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości językowej B2 dla kandydatów do stopnia doktora nieposiadających certyfikatu w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego na poziomie co najmniej B2 w skali globalnej biegłości językowej Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego ani dyplomu ukończenia studiów poświadczającego tę znajomość.
21. Wskazanie, że na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora przysługuje zażalenie do RDN, pozwoli usunąć wątpliwości kompetencyjne w zakresie właściwego organu odwoławczego (przez doprecyzowanie art. 189 ustawy). W konsekwencji proponuje się także uzupełnienie katalogu zadań RDN określonych w art. 238 ust. 1 ustawy.
22. Określenie minimalnych kryteriów formalnych wymaganych do pełnienia funkcji promotora, w szczególności promotora pomocniczego, pozwoli usunąć wątpliwości dotyczące możliwości sprawowania tych funkcji przez osoby legitymujące się kwalifikacjami wyższymi niż wymagane (art. 190 ust. 4 ustawy).
23. Wprowadzenie obligatoryjności publicznego charakteru obrony rozprawy doktorskiej stanowi rozwiązanie o charakterze projakościowym, dzięki zwiększeniu transparentności postępowania w sprawie nadania stopnia doktora (art. 191 ustawy). Z oczywistych względów jawność obrony rozprawy doktorskiej nie będzie dotyczyła rozpraw, których przedmiot jest objęty tajemnicą prawnie chronioną. W związku z wprowadzeniem ww. obowiązku podmioty doktoryzujące zostaną zobowiązane do zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej na swoich stronach podmiotowych informacji o terminie, miejscu i sposobie przeprowadzenia obrony rozprawy doktorskiej.
24. Zmiana brzmienia art. 192 ust. 2 pkt 1 ustawy, zgodnie z którą senat (w uczelni) albo rada naukowa (w instytucie naukowym Polskiej Akademii Nauk, w instytucie badawczym albo w międzynarodowym instytucie naukowym) określi sposób wyznaczania i zmiany promotora, promotorów lub promotora pomocniczego w trybie eksternistycznym, pozwoli jednoznacznie odróżnić tę procedurę od procedury wyznaczania i zmiany promotora, promotorów lub promotora pomocniczego w ramach szkoły doktorskiej, co zostało uregulowane w odrębnym przepisie, tj. w art. 205 ust. 1 pkt 1 ustawy.
25. Proponuje się dokonanie zmiany art. 202 ust. 4 zdanie pierwsze ustawy polegającej na dodaniu odesłania do art. 190 ust. 5 ustawy, w którym jest mowa o pracownikach zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej, których osiągnięcia zostały uznane za znaczące w zakresie zagadnień naukowych, których dotyczy rozprawa doktorska. W efekcie członkiem komisji przeprowadzającej ocenę śródkresową doktoranta będzie mogła zostać osoba wywodząca się z zagranicznego systemu szkolnictwa wyższego i nauki, charakteryzującego się innym modelem awansu naukowego, w którym nie nadaje się stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora, o ile osoba ta będzie posiadała odpowiednie kompetencje do przeprowadzenia tej oceny. Osoba taka będzie mogła zostać członkiem komisji przeprowadzającej ocenę śródkresową, do którego odnoszą się dodatkowe wymagania, a więc w miejsce osoby posiadającej stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora.
26. W celu poszerzenia katalogu obligatoryjnych podstaw skreślenia z listy doktorantów (art. 203 ustawy) proponuje się dodanie następujących przypadków: niepodjęcie kształcenia, naruszenie zakazu jednoczesnego kształcenia w więcej niż jednej szkole doktorskiej, ukaranie karą dyscyplinarną wydalenia ze szkoły doktorskiej oraz naruszenie zakazu zatrudnienia w charakterze nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego, z uwzględnieniem wyjątków określonych w art. 209 ust. 10 ustawy. Dodatkowo proponuje się, w przypadkach naruszenia zakazu zatrudnienia albo zakazu równoczesnego kształcenia w więcej niż jednej szkole doktorskiej, wprowadzenie zobowiązania do wezwania doktoranta w celu złożenia, w terminie nie krótszym niż 30 dni, potwierdzenia rezygnacji odpowiednio z kształcenia w innej szkole doktorskiej lub z zatrudnienia jako nauczyciel akademicki albo pracownik naukowy.
27. W zakresie zapewnienia praw doktorantom zagranicznych uczelni lub instytucji naukowych odbywającym część kształcenia w Polsce proponuje się dodanie ust. 5 w art. 208 ustawy, zgodnie z którym legitymacja doktoranta będzie wydawana tym doktorantom po złożeniu wniosku w tej sprawie. W konsekwencji proponuje się również zmienić art. 214 ustawy w taki sposób, aby określenie „doktorant” zastąpić określeniem „osoba legitymująca się legitymacją doktoranta” – w kontekście ulg w opłatach za przejazdy publicznymi środkami komunikacji miejskiej.

28. Rozszerzenie w art. 217 ustawy katalogu promotorów, którzy mogą zostać wyznaczeni w przypadku rozprawy doktorskiej przygotowywanej w trybie eksternistycznym, o promotora pomocniczego uspołni ten przepis z art. 190 ust. 1 ustawy.
29. Jednoznaczne wskazanie w art. 220 ust. 1 ustawy osoby uprawnionej do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego ma na celu doprecyzowanie aktualnie obowiązującego przepisu.
30. Wprowadzenie w art. 221 ust. 9b ustawy obligatoryjności publicznego charakteru kolokwium habilitacyjnego stanowi rozwiązanie o charakterze projakościowym, dzięki zwiększeniu transparentności tego elementu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Analogicznie jak w przypadku obrony rozprawy doktorskiej jawność kolokwium habilitacyjnego nie będzie dotyczyła kolokwium w zakresie osiągnięć, których przedmiot jest objęty tajemnicą prawnie chronioną. W związku z wprowadzeniem ww. obowiązku podmioty habilitujące zostaną zobowiązane do zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej na swoich stronach podmiotowych informacji o terminie, miejscu i sposobie przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego. Ponadto wprowadza się regulację, zgodnie z którą kolokwium habilitacyjne nie jest przeprowadzane, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne, gdyż w tej sytuacji zarówno opinia komisji habilitacyjnej, jak i ostateczna decyzja podmiotu habilitującego w przedmiocie nadania stopnia doktora habilitowanego muszą być z mocy ustawy negatywne (odpowiednio do art. 221 ust. 10 zdanie trzecie i art. 221 ust. 12 zdanie drugie ustawy). Zarządzanie przeprowadzenia we wskazanych powyżej okolicznościach kolokwium habilitacyjnego jest niecelowe i stanowi zbędny element procedury.
31. W zakresie art. 224 ustawy uszczegółowiono sposób postępowania w sprawie skrócenia terminu wystąpienia z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Zaproponowano, aby postanowienie w przedmiotowym zakresie wydawała RDN, która, z uwagi na skład osobowy i usytuowanie w systemie prawno-instytucjonalnym, jest właściwa do dokonywania rozstrzygnięć w analizowanym zakresie. W konsekwencji proponuje się również uzupełnienie katalogu zadań RDN określonych w art. 238 ust. 1 ustawy.
32. Wprowadzenie ust. 1a w art. 228 ustawy przyczyni się do dokonywania przez RDN skuteczniejszej oceny merytorycznej wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie nadania tytułu profesora.
33. Zmiana brzmienia art. 228 ust. 6 ustawy pozwoli wyeliminować wątpliwość, czy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy może odnosić się także do pozytywnej decyzji administracyjnej RDN, tj. decyzji w sprawie wystąpienia do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie wnioskodawcy tytułu profesora.
34. Zmiany proponowane w art. 228 ust. 8 ustawy służą zharmonizowaniu przepisów ustawy z art. 24 § 1 pkt 4 Kpa, zgodnie z którym pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie, w której był świadkiem lub biegłym. W efekcie proponowanej zmiany osoby występujące w charakterze recenzenta w pierwotnym postępowaniu w sprawie nadania tytułu profesora nie będą uwzględniane w kręgu potencjalnych recenzentów w postępowaniu w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, w której została wydana decyzja o odmowie wystąpienia do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie tytułu profesora.
35. Wprowadzenie w art. 232 ustawy regulacji, w myśl której RDN jest organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kpa w stosunku do podmiotów doktoryzujących i habilitujących w sprawach nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki, pozwoli uniknąć w przyszłości ewentualnych sporów kompetencyjnych między podmiotami doktoryzującymi i habilitującymi a RDN m.in. w przypadku bezczynności lub przewlekłości postępowania prowadzonego przez te podmioty.
36. Zmiana w art. 235 ust. 2 ustawy ma na celu usprawnienie funkcjonowania RDN przez odciążenie przewodniczącego oraz prezydium w zakresie zadań o charakterze organizacyjno-technicznym (wyznaczanie składów komisji habilitacyjnych i recenzentów w postępowaniach w sprawie nadania tytułu profesora).
37. Zmiana w art. 235 ust. 3 ustawy polegająca na wyodrębnieniu w składzie prezydium RDN zastępców przewodniczącego RDN zapewni sprawne działanie prezydium, szczególnie w przypadku braku możliwości czasowego pełnienia funkcji przez przewodniczącego RDN.
38. Zmiana zaproponowana w art. 240 ustawy polega na zastąpieniu losowania recenzentów przez RDN (spośród kandydatów wskazanych przez zespół RDN) losowaniem kolejności kandydatów. Nowa procedura umożliwi w szczególnych i obiektywnie uzasadnionych okolicznościach sprawną zmianę recenzenta (przez dobór kolejnego z listy), bez konieczności przeprowadzania ponownego losowania.
39. Zmiana zaproponowana w art. 323 ust. 3 ustawy polega na rozszerzeniu zakresu upoważnienia właściwego ministra dla dyrektora NAWA o wydawanie decyzji o przyznaniu stypendium i decyzji o zwolnieniu z opłat za usługi edukacyjne, co pozwoli na wydawanie powiązanych ze sobą decyzji (o przyjęciu na kształcenie, o przyznaniu stypendium i o zwolnieniu z opłat) przez jeden, upoważniony organ. Pozwoli to na wyposażenie dyrektora NAWA w instrument realizacji aktywnej polityki stypendialnej, adresowanej do studentów, którzy znajdują się w sytuacjach kryzysowych.

40. Dodanie w art. 324 ust. 2 ustawy pkt 1a ma na celu włączenie obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. b lub d Umowy o Wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, do katalogu cudzoziemców, od których nie pobiera się opłat, o których mowa w art. 79 ust. 1 pkt 5 ustawy. Rozwiązanie to pozwoli na zapewnienie tym obywatelom równego traktowania w świetle art. 23 ww. umowy.
41. Nadanie nowego brzmienia art. 324 ust. 3 ustawy ma na celu włączenie pracowników migrujących między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, osób zachowujących prawo pobytu w przypadkach, o których mowa w art. 17 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, a także osób posiadających prawo stałego pobytu, i członków ich rodzin, jeżeli mieszkają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do katalogu cudzoziemców uprawnionych do ubiegania się o stypendium socjalne i o kredyt studencki, przez co umożliwi realizację polityki europejskiej w zakresie swobodnego przepływu osób, a także zapewni zgodność regulacji z art. 24 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz. Urz. UE L 158 z 30.04.2004, str. 77) i art. 23 Umowy o wystąpieniu.
42. Zmiana art. 326 ust. 2 ustawy w sposób jednoznacznie wskazujący, że zagraniczny dyplom uprawnia do ubiegania się o przyjęcie do szkoły doktorskiej i do podejmowania studiów podyplomowych, pozwoli na uniknięcie wątpliwości interpretacyjnych oraz ujednoczenie postępowania w sprawie przyjęcia kandydatów do szkół doktorskich i na studia podyplomowe.
43. Dodanie w art. 328 ustawy ust. 3a ma na celu wskazanie warunków lub okoliczności, w których nie jest możliwe stwierdzenie równoważności zagranicznych stopni naukowych (stopni w zakresie sztuki). Nastąpi to, gdy instytucja, która nadała dany stopień, nie działa w systemie szkolnictwa wyższego i nauki żadnego państwa lub gdy w rozumieniu przepisów prawa wewnętrznego państwa, w którego systemie szkolnictwa wyższego i nauki działa ta instytucja, w dniu nadania tego stopnia nie posiadała uprawnień do nadawania stopni naukowych lub stopni w zakresie sztuki, a także gdy kształcenie prowadzące do uzyskania tego stopnia albo część tego kształcenia realizowano niezgodnie z przepisami państwa, w którym kształcenie to było prowadzone. Analogiczna do zaproponowanej regulacja jest aktualnie przewidziana w art. 326 ust. 3 ustawy w odniesieniu do dyplomu ukończenia studiów za granicą.
44. Zmiana w art. 328 ust. 4 będzie skutkowałą zwiększeniem liczby podmiotów uprawnionych do uznawania równoważności stopni naukowych w dyscyplinie naukowej nauki teologiczne przez bezpośrednie wskazanie w ustawie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie jako uprawnionego do prowadzenia postępowania nostryfikacyjnego w zakresie wniosków dotyczących tej dyscypliny. Celem proponowanej zmiany jest ułatwienie dostępu do procedury uznania równoważności zagranicznych stopni naukowych nadanych w dyscyplinie naukowej nauki teologiczne.
45. Zmiana w art. 381 ust. 1 ustawy zapewni ochronę ekspertów NAWA przed wpływem potencjalnych wnioskodawców na wynik dokonywanej przez tych ekspertów oceny wniosków.
46. Zmiana art. 430 ust. 1 pkt 2 ustawy umożliwi ministrowi nakazanie likwidacji uczelni niepublicznej, która utraciła wszystkie pozwolenia na utworzenie studiów również na skutek zdarzeń prawnych innych niż cofnięcie pozwolenia, np. w przypadku wygaśnięcia pozwolenia.

W ustawie z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej proponuje się zmianę art. 29 polegającą na przesunięciu terminu złożenia rocznego sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności NAWA za poprzedni rok obrotowy z dnia 31 maja na dzień 31 marca. Usprawni to proces podejmowania przez ministra decyzji finansowych i programowych dotyczących NAWA w kolejnym roku budżetowym. Warto również nadmienić, że agencje wykonawcze, tj. Narodowe Centrum Nauki oraz Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, składają analogiczne sprawozdania do końca pierwszego kwartału danego roku. Z kolei dodanie art. 26a ma na celu rozszerzenie katalogu zadań, których realizacja może zostać powierzona ekspertom zewnętrznym powoływanym przez dyrektora NAWA. Pozwoli to na korzystanie z wiedzy tych ekspertów nie tylko przy ocenie merytorycznej wniosków w ramach programów, ale również w procesie rozliczania przyznanych środków finansowych (np. przy ocenie raportów końcowych).

Nowe brzmienie art. 179 ust. 7 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce poszerzające możliwość sprawowania opieki promotorskiej w przypadku uczestnika studiów doktoranckich o promotora pomocniczego (we współpracy z głównym promotorem) dostosuje przedmiotową regulację do art. 190 ust. 1 ustawy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przedmiot regulacji stanowi domenę prawa krajowego. Z uwagi na zakres rozwiązań objętych projektowaną nowelizacją odstąpiono od analizy porównawczej z regulacjami obowiązującymi w innych państwach. Ministerstwo Edukacji i Nauki nie posiada danych dotyczących rozwiązań stosowanych w innych państwach UE, EOG czy EFTA w zakresie wydawania przez

uczelnie legitymacji studenckich studentom polskich uczelni odbywającym część studiów w zagranicznych uczelniach, jak również wydawania przez podmioty kształcące doktorantów legitymacji doktoranta polskim doktorantom odbywającym część kształcenia w zagranicznych szkołach, a także w zakresie udogodnień przy zatrudnianiu nauczycieli akademickich będących obywatelami innych krajów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
podmioty (uczelnie, instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze, międzynarodowe instytuty naukowe) posiadające uprawnienia do nadawania stopnia doktora	364	Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on	<ul style="list-style-type: none"> – zmiana sposobu procedowania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora oraz poszerzenie zakresu upublicznianych informacji dotyczących tych postępowań (obrona rozprawy doktorskiej o charakterze publicznym), – zmiana zasad głosowania w sprawach nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki w przypadku organów innych niż senat (np. rad dyscyplin), – zmiana zasad wydawania dyplomów doktorskich w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora prowadzonych z udziałem podmiotu zagranicznego, – doprecyzowanie zasad ponoszenia kosztów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora w przypadku nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego zatrudnionego równocześnie w więcej niż jednym podmiocie
podmioty (uczelnie, instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze, międzynarodowe instytuty naukowe) posiadające uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego	271		<ul style="list-style-type: none"> – zmiana sposobu procedowania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz poszerzenie zakresu upublicznianych informacji dotyczących tych postępowań (kolokwium habilitacyjne o charakterze publicznym), – zmiana zasad głosowania w sprawach nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki w przypadku organów innych niż senat (np. rad dyscyplin), – doprecyzowanie zasad ponoszenia kosztów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w przypadku nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego zatrudnionego równocześnie w więcej niż jednym podmiocie
osoby ubiegające się o nadanie stopnia doktora	3666 postępowań w sprawie nadania stopnia doktora posiadających status „w toku”		<ul style="list-style-type: none"> – zmiana zasad procedowania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora (obrona rozprawy doktorskiej o charakterze publicznym), – zmiana zasad wydawania dyplomów doktorskich w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora prowadzonych z udziałem podmiotu zagranicznego (możliwość otrzymania więcej niż jednego dyplomu)
osoby ubiegające się o nadanie stopnia doktora habilitowanego	584 postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego		<ul style="list-style-type: none"> – zmiana zasad procedowania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego (kolokwium habilitacyjne o charakterze publicznym),

	posiadających status „w toku”
osoby ubiegające się o nadanie tytułu profesora	685 postępowań w sprawie nadania tytułu profesora posiadających status „w toku”
szkoły doktorskie	146, z tego 124 – prowadzone samodzielnie i 22 – prowadzone wspólnie
doktoranci kształcący się w szkołach doktorskich	11 741
doktoranci zagraniczni odbywający częściowo kształcenie w polskich szkołach doktorskich	brak danych
pracownicy zagranicznych uczelni lub instytucji naukowych, których osiągnięcia zostały uznane za znaczące w zakresie zagadnień naukowych,	brak danych

– doprecyzowanie zasad występowania z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w przypadku znacznego zwiększenia dorobku naukowego lub artystycznego
– usprawnienie postępowania dzięki zmianie zasad wyłaniania recenzentów w postępowaniach wszczętych na wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, w której została wydana decyzja RDN o odmowie wystąpienia do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie tytułu profesora, – ujednoczenie warunków składania wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie nadania tytułu profesora
– zabezpieczenie dokumentacji kształcenia w przypadku ewentualnej likwidacji podmiotu prowadzącego szkołę doktorską, – poszerzenie katalogu przypadków, w których następuje skreślenie z listy doktorantów, – umożliwienie powoływania w skład komisji dokonującej oceny śródkresowej doktoranta osób będących pracownikami zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej, nieposiadających odpowiedników polskiego stopnia naukowego albo stopnia w zakresie sztuki lub tytułu profesora, lecz posiadających znaczące osiągnięcia, – umożliwienie wydawania legitymacji doktoranta zagranicznym doktorantom odbywającym część kształcenia w Polsce
– zabezpieczenie dokumentacji kształcenia w przypadku ewentualnej likwidacji podmiotu prowadzącego szkołę doktorską, – skreślenie z listy doktorantów w przypadku naruszenia zakazu jednoczesnego kształcenia w więcej niż jednej szkole doktorskiej, ukarania karą dyscyplinarną wydalenia ze szkoły doktorskiej oraz naruszenia zakazu zatrudnienia w charakterze nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego
– możliwość otrzymania legitymacji doktoranta, – możliwość uzyskania ulgi w opłatach za przejazdy publicznymi środkami komunikacji miejskiej
możliwość wejścia w skład komisji dokonującej oceny śródkresowej

których dotyczy rozprawa doktorska			
uczelnie	425		<ul style="list-style-type: none"> – usprawnienie funkcjonowania uczelni i ich organów oraz odbiurokratyzowanie ich działalności, – konieczność dostosowania regulaminu świadczeń dla studentów do znowelizowanych przepisów
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze i międzynarodowe instytuty naukowe, prowadzące studia doktoranckie rozpoczęte przed rokiem akademickim 2019/2020	53	dane własne Ministerstwa Edukacji i Nauki	konieczność dostosowania regulaminu świadczeń dla doktorantów do znowelizowanych przepisów
studenci (w tym otrzymujący stypendium socjalne)	1 232 913 (stan na dzień 19.08.2022 r.) 79 395 (według stanu na dzień 31.12.2020 r.)	Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on Publikacja Głównego Urzędu Statystycznego „Szkolnictwo wyższe i jego finanse w 2020 roku”	<ul style="list-style-type: none"> – możliwość ubiegania się o zaliczenie czynności wykonywanych w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu na poczet praktyk zawodowych, – możliwość ubiegania się o stypendium socjalne większej liczby studentów, – ułatwienie kompletowania dokumentów potwierdzających trudną sytuację materialną
studenci uczelni zagranicznych odbywający część studiów w Polsce	około 18 000	dane własne Ministerstwa Edukacji i Nauki	możliwość otrzymania legitymacji studenckiej – na wniosek
doktoranci kształcący się na studiach doktoranckich rozpoczętych przed rokiem akademickim 2019/2020	14 533	Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on	<ul style="list-style-type: none"> – możliwość ubiegania się o stypendium socjalne większej liczby doktorantów, – ułatwienie kompletowania dokumentów potwierdzających trudną sytuację materialną
nauczyciele akademicy	96 858	Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on	<ul style="list-style-type: none"> – skrócenie procesu przyjmowania do pracy nauczycieli akademickich, którzy uzyskali stopnie naukowe (stopnie w zakresie sztuki) lub tytuł zawodowy za granicą, – wydłużenie terminu dokonania oceny okresowej nauczyciela akademickiego o długotrwałą nieobecność w pracy trwającą co najmniej 3 miesiące
RDN	1	ustawa	<ul style="list-style-type: none"> – nowe zasady wyłaniania recenzentów w postępowaniach wszczętych na wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, w której została wydana decyzja RDN o odmowie wystąpienia do Prezydenta RP o nadanie tytułu profesora, – rozpatrywanie wniosków o wyrażenie zgody na skrócenie okresu na wystąpienie z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w przypadku

			<p>znacznego zwiększenia dorobku naukowego lub artystycznego,</p> <ul style="list-style-type: none"> – przyznanie statusu organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kpa w stosunku do podmiotów doktoryzujących i habilitujących w sprawach nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki, – usprawnienie działania RDN przez odciążenie przewodniczącego i prezydium w zakresie zadań o charakterze organizacyjno-technicznym (wyznaczanie składów komisji habilitacyjnych i recenzentów w postępowaniach w sprawie nadania tytułu profesora) na rzecz zespołów RDN, – zmiana zasad wyznaczania przez RDN recenzentów w postępowaniach awansowych, – konieczność podjęcia uchwały w sprawie określenia szczegółowych warunków składania wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie nadania tytułu profesora
NAWA	1	ustawa z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej	<ul style="list-style-type: none"> – umożliwienie dyrektorowi NAWA wydawania decyzji w sprawie przyznania studentowi będącemu cudzoziemcem stypendium i zwolnienia z opłat za usługi edukacyjne, – skrócenie terminu na złożenie rocznego sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności NAWA za poprzedni rok obrotowy, – umożliwienie dyrektorowi NAWA powoływania ekspertów zewnętrznych w procesie rozliczania środków finansowych, – objęcie danych osobowych ekspertów zewnętrznych powoływanych przez dyrektora NAWA przed ujawnieniem w trybie dostępu do informacji publicznej, – uwierzytelnianie przez dyrektora NAWA innych niż określone w art. 180 ust. 1 ustawy dokumentów dotyczących nadania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie	1	–	<p>prowadzenie postępowań nostryfikacyjnych dotyczących stopni naukowych w dyscyplinie naukowej nauki teologiczne nadanych przez instytucje zagraniczne</p>

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach opiniowania projekt ustawy otrzymały następujące podmioty:

- 1) Końfederacja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 2) Końfederacja Rektorów Uniwersytetów Polskich;
- 3) Końfederacja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych;
- 4) Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych;
- 5) Końfederacja Rektorów Uczelni Artystycznych;
- 6) Końfederacja Rektorów Uczelni Pedagogicznych;

- 7) Końfederacja Rektorów Wydziałów Pedagogicznych;
- 8) Końfederacja Rektorów Wydziałów Pedagogicznych Uniwersytetu Warszawskiego;
- 9) Konferencja Polonistyk Uniwersytetu Warszawskiego;
- 10) Końfederacja Dziekanów Wydziałów Pedagogicznych Uniwersytetów Polskich;
- 11) Rada Główna Instytutów Pedagogicznych;
- 12) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 13) Rada Doskonałości Naukowej;
- 14) Komitet Polityki Naukowej;
- 15) Polska Akademia Nauk;
- 16) Krajowa Reprezentacja Doktorantów;
- 17) Parlament Studencki Ruch Polityki Polityki;
- 18) Komisja Ewaluacji Nauki;
- 19) Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej;
- 20) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 21) Ogólnopolski Porozumienie Zawodowców Pedagogicznych;
- 22) Forum Związków Zawodowych.

W ramach konsultacji publicznych projekt ustawy otrzymały następujące podmioty:

- 1) Polska Komisja Akredytacyjna;
- 2) Rada Młodych Naukowców;
- 3) Polska Akademia Umiejętności;
- 4) Fundacja na rzecz Nauki Polskiej;
- 5) „Obywatele Nauki”;
- 6) Krajowa Sekcja NSZZ „Solidarność” Polityki Akademickiej;
- 7) Związek Zawodowy Pracowników PAN;
- 8) Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”;
- 9) Rada Wyższego i Nauki Związku Naukowy i Pedagogiczny;
- 10) Komitet Krytyczny Humanistyki Polityki;
- 11) Narodowe Centrum Badań i Rozwoju;
- 12) Narodowe Centrum Nauki;
- 13) Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Edukacji i Nauki zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Opiniowanie i konsultacje publiczne projektu ustawy były prowadzone w dniach 28 marca 2022 r. – 28 kwietnia 2022 r.

W ramach opiniowania uwagi do projektu zgłosili:

- 1) Parlament Studencki Ruch Polityki Polityki;
- 2) Konferencja Dziekanów Wydziałów Pedagogicznych;
- 3) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 4) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 5) Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych;
- 6) Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich;
- 7) Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych;
- 8) Komitet Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk;
- 9) Rada Doskonałości Naukowej;
- 10) Krajowa Reprezentacja Doktorantów;
- 11) Rada Główna Instytutów Badawczych;
- 12) Komitet Nauk o Sztuce Polskiej Akademii Nauk;
- 13) Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”;
- 14) Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej.

W ramach konsultacji publicznych uwagi do projektu zgłosili:

- 1) Samorząd Doktorantów Uniwersytetu Warszawskiego;
- 2) Polska Komisja Akredytacyjna;
- 3) Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu;
- 4) Rada Młodych Naukowców;
- 5) Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki;
- 6) Narodowe Centrum Badań i Rozwoju;
- 7) Fundacja Instytut Prawa Szkolnictwa Wyższego i Nauki;
- 8) Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy;
- 9) Uniwersytet Warszawski;
- 10) Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia sp. z o. o.;
- 11) Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach;
- 12) Stowarzyszenie Forum Dziekanatów.

Omówienie zgłoszonych uwag wraz ze stanowiskiem Ministra Edukacji i Nauki zawiera raport z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2021 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	<p>Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego. Projektowana zmiana art. 87 ust. 2 ustawy nie wywołuje skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie jest planowane zwiększenie wydatków budżetu państwa na świadczenia dla studentów w związku z projektowaną regulacją. Koszty zakładanej większej liczby stypendiów socjalnych zostaną pokryte ze środków planowanych w każdym roku w budżecie państwa na świadczenia dla studentów (tj. stypendia socjalne, stypendia rektora, stypendia dla osób niepełnosprawnych i zapomogi), podlegających corocznej waloryzacji – zgodnie z art. 383 ust. 1 pkt 2 ustawy.</p> <p>Wydatki budżetu państwa na świadczenia dla studentów i doktorantów wyniosły:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w 2019 r. – 1 473 782 tys. zł, – w 2020 r. – 1 559 640 tys. zł, – w 2021 r. – 1 544 897 tys. zł*, – w 2022 r. – 1 585 720 tys. zł*. <p>* plan według ustawy budżetowej.</p> <p>Według danych zawartych w publikacji Głównego Urzędu Statystycznego „Szkolnictwo wyższe i jego finanse w 2019 roku” oraz „Szkolnictwo wyższe i jego finanse w 2020 roku” z uczelnianych funduszy stypendialnych na wsparcie w formie stypendium socjalnego wydatkowano łącznie:</p>
---------------------	---

- w 2019 r. – 764 962 tys. zł,
- w 2020 r. – 642 693 tys. zł.

Dane o wydatkowaniu funduszy stypendialnych w 2021 r. nie są jeszcze dostępne.

Środki na świadczenia dla studentów są przyznawane uczelniom w każdym roku budżetowym odrębnie w formie dotacji podmiotowej, która jest dzielona na poszczególne rodzaje świadczeń bezpośrednio w uczelni. Podział ten jest dokonywany z uwzględnieniem ustawowej reguły ograniczającej wydatkowanie środków dotacji na stypendia rektora określonej w art. 414 ust. 3 ustawy. Zgodnie z tym przepisem dotacja na świadczenia dla studentów wydatkowana w danym roku na stypendia rektora stanowi nie więcej niż 60% środków wydatkowanych łącznie na stypendia rektora, stypendia socjalne oraz zapomogi. Regulacja ta limituje jedynie wydatkowanie środków dotacji na stypendia rektora i w żadnej mierze nie ogranicza wydatkowania środków dotacji na stypendia socjalne, a zatem zakładane zwiększenie liczby studentów otrzymujących stypendium socjalne, a w konsekwencji także zwiększenie wydatków na ten cel z uczelnianych funduszy stypendialnych, nie wpłynie na przestrzeganie przez uczelnię ww. regulacji.

Uczelnia przyznaje świadczenia studentom na podstawie szczegółowych kryteriów oraz w wysokościach ustalonych przez rektora, w porozumieniu z samorządem studenckim, w regulaminie świadczeń dla studentów, w szczególności uczelnie autonomicznie określają kryteria przyznawania stypendiów rektora i ich wysokość, co pozwala na dostosowanie poziomu wydatkowania środków dotacji na tę formę wsparcia studentów do możliwości funduszu stypendialnego. Elastyczne reguły planowania przez uczelnie wydatkowania środków dotacji na poszczególne rodzaje świadczeń umożliwią zatem przyznanie stypendiów socjalnych wszystkim uprawnionym studentom, także w sytuacji zwiększonego zapotrzebowania na tę formę wsparcia z uwagi na projektowane regulacje. Należy wskazać, że zgodnie z celem systemu świadczeń dla studentów wynikającym z art. 70 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jakim jest wyrównywanie szans edukacyjnych studentów w trudnej sytuacji materialnej, priorytetem jest przyznawanie stypendiów socjalnych i zapomóg, zaś przyznawanie stypendiów rektora podlega ustawowym ograniczeniom zarówno co do ich liczby (do 10% studentów na każdym kierunku studiów – art. 91 ust. 3 ustawy), jak i wysokości wydatkowanych środków dotacji (art. 414 ust. 3 ustawy).

Dodatkowo należy wskazać, że na podstawie obecnie obowiązujących przepisów minimalna i maksymalna wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta, w ramach których rektor, w porozumieniu z samorządem studenckim, ustala kryterium dochodowe uprawniające do stypendium socjalnego w uczelni (art. 87 ust. 2 ustawy), podlegają okresowej waloryzacji (co 3 lata). Minimalna kwota dochodu jest ustalana na podstawie kryterium dochodowego obowiązującego w systemie pomocy społecznej, zaś maksymalna kwota – na podstawie wysokości kryterium dochodowego oraz kwoty zasiłku rodzinnego na dziecko powyżej 18. roku życia, obowiązujących w systemie świadczeń rodzinnych. Ostatnia weryfikacja, w wyniku której podniesiono ww. wysokości w systemie świadczeń rodzinnych miała miejsce 1 listopada 2016 r. Od tego czasu maksymalny próg dochodu, przy którym uczelnie mogą przyznawać stypendium socjalne, wynosi 1 051,7 zł (maksymalny próg dochodu lub zbliżony do maksymalnego obowiązuje w ok. 94% podmiotów). Tymczasem w ostatnich latach nastąpił znaczący wzrost przeciętnego dochodu na osobę w gospodarstwie domowym, co spowodowało mniejszą dostępność stypendium socjalnego, a tym samym – spadek liczby studentów uprawnionych do tego świadczenia oraz mniejsze wykorzystanie funduszy stypendialnych na tę formę wsparcia.

W 2019 r. liczba studentów otrzymujących stypendia socjalne wynosiła 101 811, zaś w 2020 r. – 79 395, co oznacza spadek o 22%. Średnie miesięczne stypendium socjalne wzrosło natomiast z 743,55 zł w 2019 r. do 809,49 zł w 2020 r. (dane Głównego Urzędu Statystycznego z publikacji „Szkolnictwo wyższe i jego finanse w 2019 roku” oraz „Szkolnictwo wyższe i jego finanse w 2020 roku”).

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Wejście w życie ustawy nie spowoduje zwiększenia wydatków ani zmniejszenia dochodów budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2021 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	–						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	–						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Zakłada się, że wzrośnie liczba studentów korzystających ze stypendium socjalnego, co zwiększy dostępność studiowania dla osób w trudnej sytuacji materialnej oraz poprawi sytuację materialną rodzin o niskich dochodach, w których są osoby studiujące, uprawnione do stypendium.						
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	–						
Niemierzalne	–	–						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, obywateli i gospodarstw domowych, a także osób niepełnosprawnych i starszych.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: doprecyzowanie i uzupełnienie elementów obowiązujących procedur	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

W zakresie awansu naukowego doprecyzowano określone aspekty poszczególnych procedur w związku z wątpliwościami dotyczącymi ich stosowania wyrażanymi przez podmioty doktoryzujące, habilitujące i RDN. Podkreślenia wymaga zwłaszcza uproszczenie sposobu wyłaniania recenzentów przez RDN. Zastąpienie dotychczasowego losowania recenzentów losowaniem kolejności kandydatów na recenzentów umożliwi w szczególnych i obiektywnie uzasadnionych okolicznościach sprawną zmianę recenzenta (przez dobór kolejnego z listy), bez konieczności przeprowadzania ponownego losowania.

Zmiana art. 28 ust. 5 ustawy pozwoli na odciążenie senatu, ponieważ umożliwi powierzenie realizacji zadania będącego w kompetencji senatu, tj. ustalania programu studiów, studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego, innemu określone w statucie organowi uczelni. W przypadku powierzenia tego zadania innemu określone w statucie organowi, każda zmiana wymienionych programów nie będzie już musiała być rozpatrywana i przyjmowana przez senat. We właściwości senatu pozostanie natomiast uchwalanie efektów uczenia się.

Z kolei zmiana art. 88 ustawy uprości procedurę przyznawania stypendium socjalnego przez ograniczenie obowiązku załączania do wniosku o przyznanie tego stypendium zaświadczenia ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych o sytuacji dochodowej i majątkowej wyłącznie do studentów, którzy aktualnie korzystają ze wsparcia z pomocy społecznej, tym samym zmniejszy się liczba postępowań w sprawie wydawania zaświadczeń przez te instytucje.

W innych przypadkach dotyczących, np. trybu wyboru studentów i doktorantów do kolegium elektorów, uczestniczenia z głosem doradczym w posiedzeniach rady uczelni przedstawiciela każdej działającej w uczelni zakładowej organizacji związkowej, będącego jej członkiem, ujawniania w ewidencji uczelni niepublicznych różnych przyczyn postawienia uczelni w stan likwidacji, katalogu przypadków przedłużenia terminu dokonania oceny okresowej nauczyciela akademickiego, czy też wydawania legitymacji doktoranta doktorantom z zagranicy, procedura została doprecyzowana w związku z wątpliwościami dotyczącymi jej stosowania przez podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie przepisów ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu Projektowane przepisy nie będą miały wpływu na wymienione obszary ani na żaden inny obszar, który nie został omówiony we wcześniejszych punktach.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia. Większość zaproponowanych zmian ma charakter doprecyzowujący, zatem zasadne jest ich jak najszybsze wejście w życie. Część przepisów powinna jednak wejść w życie z dniem 1 października 2023 r. Dotyczy to:

- rozciągnięcia zasad głosowania w sprawach nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki określonych w art. 31 ust. 4 ustawy na statutowe organy uczelni; nadanie nowego brzmienia przepisowi może wymagać zmian w statutach uczelni, które regulują wymagania w zakresie składów osobowych tych organów; konieczne może być także dokonanie ponownego wyboru członków takich organów jak rady dyscyplin, czy rady naukowe,
- wprowadzenia obligatoryjnego publicznego charakteru obrony rozprawy doktorskiej (dodanie art. 191a ustawy); w tym przypadku będzie konieczne najprawdopodobniej dostosowanie aktów wewnętrznych podmiotów doktryzujących, w tym w zakresie publicznej obrony rozprawy doktorskiej zorganizowanej przy użyciu środków komunikacji elektronicznej,
- wprowadzenia obligatoryjnego publicznego charakteru kolokwium habilitacyjnego (dodanie zdania trzeciego w art. 221 ust. 9 ustawy); w tym przypadku będzie konieczne najprawdopodobniej dostosowanie aktów wewnętrznych podmiotów habilitujących, w tym w zakresie publicznego kolokwium habilitacyjnego zorganizowanego przy użyciu środków komunikacji elektronicznej,
- poszerzenia kompetencji RDN o wydawanie postanowienia wyrażającego zgodę (albo odmawiającego wyrażenia zgody) na skrócenie okresu na wystąpienie z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego (dodanie ust. 3 i 4 w art. 224 ustawy), nowych zasad wyłania przez RDN recenzentów w postępowaniu w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy odmowy wystąpienia do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie tytułu profesora (zmiana brzmienia ust. 8 w art. 228 ustawy), zmiany struktury RDN oraz składu prezydium RDN (zmiana art. 235 ust. 2 i 3 ustawy), zmiana zasad losowania recenzentów wyznaczanych przez RDN w postępowaniach awansowych (zmiana art. 240 ustawy); w tych przypadkach będzie konieczna zmiana statutu RDN i jego zatwierdzenie przez ministra zgodnie z art. 236 ust. 2 i 3 ustawy,
- zmian w zakresie art. 87 i art. 88 ustawy, czyli zasad ubiegania się przez studentów o stypendium socjalne, gdyż tego typu zmiany nie mogą być dokonywane w trakcie roku akademickiego,
- rozszerzenia katalogu cudzoziemców uprawnionych do ubiegania się o stypendium socjalne oraz o kredyt studencki o obywateli państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. b lub d Umowy o wystąpieniu, będących osobami pracującymi na własny rachunek lub pracownikami, o których mowa w art. 2 pkt 5 i 7 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, zachowujących prawo pobytu w przypadkach, o których mowa w art. 17 tej ustawy, i posiadających prawo stałego pobytu, a także członków rodzin tych osób, jeżeli mieszkają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Z kolei zmiany dotyczące:

- określenia szczegółowych warunków składania wniosku o nadanie tytułu profesora wejdą w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy, gdyż czas ten będzie konieczny na podjęcie przez RDN uchwały w tym przedmiocie,
- uwierzytelniania zaświadczenia o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki oraz innych dokumentów dotyczących nadania tych stopni, przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą wejdą w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy, gdyż zmiany te będą wymagały wydania nowego rozporządzenia na podstawie art. 181 ustawy.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Proponowane zmiany przepisów dotyczące postępowań w zakresie awansu naukowego mają charakter doprecyzowujący, uszczegóławiający i porządkujący. Ewaluacja efektów projektu będzie następować na bieżąco od momentu wejścia w życie zaproponowanych zmian, m.in. na podstawie sygnałów napływających ze strony środowiska naukowo-akademickiego i RDN.

Ocena efektywności wsparcia finansowego dla studentów i doktorantów w trudnej sytuacji materialnej jest dokonywana w każdym roku w ramach oceny wykonania budżetu zadaniowego. Ewaluacja efektów podwyższenia kryterium dochodowego, uprawniającego do stypendium socjalnego zostanie dokonana w ramach oceny realizacji budżetu zadaniowego za 2024 r. (pierwszy pełny rok obowiązywania wyższego kryterium dochodowego) na podstawie miernika „odsetek studentów i doktorantów otrzymujących pomoc o charakterze socjalnym z funduszu stypendialnego w uczelniach i instytutach, finansowanego z dotacji MEiN”. Wzrost wartości miernika względem 2022 r. (ostatni pełny rok obowiązywania niższego kryterium dochodowego) będzie oznaczał, że zakładany cel ustawy został osiągnięty.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji.

Raport z konsultacji projektu ustawy *o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw*

- Projekt ustawy został skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania do podmiotów wymienionych w pkt 5 OSR. Omówienie zgłoszonych uwag wraz ze stanowiskiem Ministra Edukacji i Nauki w tabelach poniżej.

TABELA nr I – OPINIOWANIE				
Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna projektu	Treść uwagi	Stanowisko Ministra Edukacji i Nauki UWAGA UWZGLĘDNIONA UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA UWAGA KIERUNKOWO UWZGLĘDNIONA UWAGA WYJAŚNIONA UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA
1	Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej	uwaga ogólna	Istotną kwestią jest zapewnienie studentom 20% udziału w pracach wszystkich organów gremialnych, które funkcjonują w uczelniach. Proponuje się zapewnienie 20% reprezentacji studentów m.in. w komisjach dydaktyki, jakości kształcenia i wszystkich tych, które z punktu widzenia studenckiego są niezwykle istotne. Pozwoliłoby to na zwiększenie udziału studentów w gremiach decyzyjnych w uczelniach oraz pokazałoby, że głos studencki ma znaczenie i zostaje doceniony.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji. Nie znajduje uzasadnienia wprowadzenie do ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.), zwanej dalej „PSWiN”, regulacji zapewniających studentom wskazany procentowy udział w gremiach uczelni niebędących ustawowymi organami kolegialnymi z uwagi na to, że ich funkcjonowania nie regulują przepisy PSWiN. Udział przedstawicieli studentów jest natomiast zagwarantowany w składzie senatu.
2	Konferencja Dziekanów Wydziałów Przyrodniczych	uwaga ogólna	Z bardzo dużym niepokojem odnotowuje się wybiórczy charakter zmian i brak w projekcie niezbędnych rozwiązań również wynikających z codziennej praktyki stosowania PSWiN. Dotyczy to w szczególności praktycznej blokady możliwości prowadzenia kierunków wspólnych przez więcej niż jedną uczelnię, w tym z udziałem uczelni zagranicznych.	UWAGA WYJAŚNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji. Należy zauważyć, że w art. 60 ust. 1 PSWiN wyraźnie wskazano, że uczelnia może prowadzić studia wspólne z inną uczelnią, instytutem naukowym Polskiej Akademii Nauk, instytutem badawczym, instytutem międzynarodowym, zagraniczną uczelnią lub instytucją naukową. Zasady współpracy w tym zakresie określa umowa zawarta w formie pisemnej, która w szczególności wskazuje podmiot odpowiedzialny za wprowadzanie danych do Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, zwanego dalej „systemem POL-on”, i uprawniony do otrzymania środków finansowych na kształcenie studentów na studiach stacjonarnych prowadzonych wspólnie. Co oznacza, że stroną umowy mogą być co najmniej dwie uczelnie. Możliwość

				<p>prowadzenia na podstawie art. 60 PSWiN studiów wspólnych przez polską uczelnię albo polskie uczelnie z zagraniczną uczelnią albo zagranicznymi uczelniami jest warunkowana utworzeniem przez polską uczelnię studiów samodzielnie albo uzyskaniem pozwolenia na ich utworzenie na kierunku, który ma być prowadzony wspólnie.</p>
3	<p>Konferencja Dziekanów Wydziałów Przyrodniczych</p>	uwaga ogólna	<p>Z bardzo dużym niepokojem odnotowuje się wybiórczy charakter zmian i brak w projekcie niezbędnych rozwiązań również wynikających z codziennej praktyki stosowania PSWiN. Dotyczy to w szczególności tak widocznego w obecnej sytuacji geopolitycznej (wojna w Ukrainie) braku uregulowania kilku istotnych kwestii dotyczących doktorantów, którzy, po raz kolejny zresztą, jawią się jako grupa społeczna, dla której w polskim prawie brak znaczącej propozycji sensownego uregulowania jej statusu. Należy zwrócić uwagę, że w przepisach tzw. specustawy słowo „doktorant” nie pojawia się ani razu, uniemożliwiając prowadzenie realnych działań wspierających ukraińskich młodych naukowców z tej grupy. Nie miejsce tu na wyliczanie wszystkich nierozwiązanych dotąd problemów dotyczących doktorantów. Należy wskazać tu jedynie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) brak jakiegokolwiek systemu wsparcia socjalnego doktorantów szkół doktorskich; 2) problematyczne i budzące duże wątpliwości przepisy dotyczące zawieszenia kształcenia w szkole doktorskiej i związanego z tym uregulowania obowiązku płacenia stypendium doktorskiego; 3) brak systemowego uregulowania wysokości stypendium doktoranckiego, które obecnie jest już na poziomie najniższych wynagrodzeń w kraju. 	<p style="text-align: center;">UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>W kontekście obecnej sytuacji geopolitycznej – wojny w Ukrainie – Minister Edukacji i Nauki podejmował szereg działań, w tym legislacyjnych, skierowanych do grupy doktorantów.</p> <p>Można wskazać na <i>Informacje i rekomendacje MEiN dla jednostek systemu szkolnictwa wyższego i nauki dotyczące działań na rzecz obywateli Ukrainy i Polski w związku z wojną w Ukrainie</i> opublikowane na stronie internetowej ministerstwa w dniu 19 marca 2022 r. Zawarto w nich m.in. odniesienia do sytuacji kształcących się w polskich podmiotach doktorantów powracających na Ukrainę, opłat za przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora i rekrutacji obywateli Ukrainy do szkoły doktorskiej. Poinformowano również o uruchomieniu rządowego programu <i>Solidarni z Ukrainą</i> Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, zwanej dalej „NAWA”, dzięki któremu doktoranci będący ukraińskimi uchodźcami uzyskali możliwość prowadzenia prac związanych z przygotowaniem rozprawy doktorskiej.</p> <p>Należy też wskazać, iż na mocy ustawy z dnia 8 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 830) umożliwiono dokonywanie zmian w zasadach rekrutacji do szkół doktorskich oraz w programach kształcenia w szkołach doktorskich z pominięciem przewidzianych terminów. Stosowną regulację umożliwiającą dokonywanie zmian wprowadzono również w odniesieniu do regulaminów szkół doktorskich.</p> <p>Odnosząc się natomiast do problemów przedstawionych w punktach, należy zwrócić uwagę, iż w wyniku reformy systemu kształcenia doktorantów dokonanej przepisami PSWiN wprowadzono powszechny system stypendialny dla doktorantów kształcących się w szkołach doktorskich, zakładający wypłacanie stypendium objętego ubezpieczeniami</p>

				<p>społecznymi każdemu doktorantowi nieposiadającemu stopnia doktora w wysokości gwarantowanej przepisami PSWiN przez 4-letni okres kształcenia. Zmiana ta w istotny sposób poprawiła status materialny doktorantów. Należy równocześnie wskazać, iż określona w PSWiN wysokość stypendium doktoranckiego ma charakter minimalny i może być podwyższona przez podmiot prowadzący szkołę doktorską.</p> <p>Doktoranci kształcący się w szkołach doktorskich mają ponadto prawo do korzystania z preferencyjnego kredytu studenckiego z dopłatami do oprocentowania z budżetu państwa oraz korzystnymi warunkami zaciągania i spłaty kredytu.</p> <p>Jednocześnie została zachowana możliwość ubiegania się przez doktoranta o środki finansowe z programów grantowych, a także z programów stypendialnych oferowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne i prawne (art. 212 i art. 213 PSWiN). Ponadto PSWiN przewiduje również możliwość ubiegania się przez doktorantów o stypendium ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zwanego dalej „ministrem”, dla wybitnych młodych naukowców.</p> <p>W PSWiN przyjęto systemowe rozwiązanie polegające na powiązaniu minimalnej wysokości stypendium doktoranckiego z wysokością wynagrodzenia profesora.</p> <p>W kwestii zawieszenia kształcenia w szkole doktorskiej należy wskazać, iż zgodnie z art. 204 ust. 3 PSWiN może być ono zawieszane na wniosek doktoranta na okres odpowiadający czasowi trwania urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego oraz urlopu rodzicielskiego. Zagadnienie zawieszenia kształcenia z innych niż wyżej wskazanych powodów wykracza poza zakres obecnej nowelizacji o charakterze technicznym i będzie ewentualnie przedmiotem przyszłych prac nad nowelizacją o charakterze merytorycznym.</p>
4	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego	uwaga ogólna	Biorąc pod uwagę, że niektóre regulacje mają zastosowanie także do innych niż uczelnie podmiotów sektora nauki i szkolnictwa wyższego, sugeruje się przeanalizowanie, czy odpowiednie zmiany nie powinny być również wprowadzone do odpowiednich ustaw regulujących funkcjonowanie tych podmiotów.	<p style="text-align: center;">UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>W ocenie projektodawcy nie ma potrzeby wprowadzania żadnych zmian w innych ustawach poza PSWiN.</p>

5	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	art. 1 pkt 1	<p>Rozumiejąc zamiar usunięcia wątpliwości interpretacyjnych w zakresie wyłączeń w podmiotowym zakresie stosowania przepisów PSWiN, w dłuższej perspektywie rozważenia wymaga, czy uzasadnione jest wyłączenie stosowania całego działu II w odniesieniu do uczelni kościołów i związków wyznaniowych. O ile wyłączenie to znajduje uzasadnienie w odniesieniu do seminariów duchownych z uwagi na specyfikę i cel prowadzonego kształcenia, o tyle wątpliwe jest wyłączenie stosowania przepisów regulujących tok studiów, prawa i obowiązki studentów. Wydaje się, że dyplomy działających na terenie Rzeczypospolitej Polskiej szkół wyższych, bez względu na organ założycielski i formę własności, powinny gwarantować ten sam poziom jakościowy i formalny wykształcenia na poziomie wyższym. Nie znajduje racjonalnego uzasadnienia brak stosowania wymagań formalnych dotyczących procesu kształcenia do studiów realizowanych w uczelniach prowadzonych przez kościoły i związki wyznaniowe, czy pozbawienie studentów tych uczelni znacznej liczby uprawnień przysługujących wszystkim pozostałym studentom. Może to budzić wątpliwości co do przestrzegania zasad równego traktowania.</p>	<p style="text-align: center;">UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Proponowana zmiana dotyczy uzupełnienia katalogu przepisów, których nie stosuje się – o ile ustawa lub umowa między Radą Ministrów a władzami kościoła albo innego związku wyznaniowego nie stanowią inaczej – do uczelni i wyższych seminariów duchownych prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, z wyjątkiem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, o art. 180 PSWiN.</p> <p>Wyłączenie stosowania przepisów działu II PSWiN w odniesieniu do uczelni prowadzonych przez kościoły i związki wyznaniowe jest zasadne, gdyż przepisy te regulują m.in. takie kwestie jak tryb powstawania i likwidacji uczelni, tryb wyboru i kadencji organów uczelni, czy przesłanki wydawania pozwoleń na utworzenie studiów.</p> <p>Podkreślić należy, iż zmiana w przedmiotowym zakresie oznaczałaby fundamentalną zmianę w dotychczas ustalonym porządku prawnym w relacjach państwa oraz kościołów i związków wyznaniowych w odniesieniu do tworzonych i prowadzonych przez nie uczelni.</p> <p>Zważyć bowiem należy, iż na podstawie art. 25 i art. 53 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej można ustalić relacje łączące państwo i kościoły lub związki wyznaniowe, które są oparte m.in. na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zasadzie równouprawnienia kościołów i innych związków wyznaniowych, – zasadzie poszanowania autonomii oraz wzajemnej niezależności każdego w swoim zakresie w relacjach między państwem a kościołami i związkami wyznaniowymi. <p>Swoboda tworzenia i zakładania szkół i seminariów duchownych jest gwarantowana przez art. 22 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. z 2017 r. poz. 1153, z późn. zm.). Każdy kościół lub związek wyznaniowy może w ramach autonomii porządku religijnego tworzyć w tych jednostkach programy i kierunki kształcenia bez ingerencji organów państwowych.</p> <p>W przypadku największego w Polsce Kościoła katolickiego prawo do zakładania szkół wynika z art. 15 Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską, podpisanego w Warszawie dnia 28 lipca 1993 r. (Dz. U. z 1998 r. poz. 318).</p>
---	---	--------------	---	--

				<p>Z treści tego przepisu wynika, że Rzeczpospolita Polska gwarantuje Kościołowi katolickiemu prawo do swobodnego zakładania i prowadzenia szkół wyższych, w tym uniwersytetów, odrębnych wydziałów i wyższych seminariów duchownych oraz instytutów naukowo-badawczych.</p> <p>Status prawny tych szkół wyższych reguluje umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Konferencją Episkopatu Polski w sprawie statusu prawnego szkół wyższych zakładanych i prowadzonych przez Kościół Katolicki, w tym uniwersytetów, odrębnych wydziałów i wyższych seminariów duchownych, oraz w sprawie trybu i zakresu uznawania przez Państwo stopni i tytułów nadawanych przez te szkoły wyższe stanowiąca załącznik do obwieszczenia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 29 lipca 1999 r. o wykonaniu Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską (Dz. U. poz. 727).</p> <p>Z treści § 6 ust. 1 ww. umowy wynika, iż państwo uznaje tytuły zawodowe nadawane absolwentom przez kościelne szkoły wyższe, spełniające warunki prowadzenia kierunku studiów, określone w obowiązujących przepisach dotyczących szkolnictwa wyższego. Ponadto zgodnie z § 6 ust. 3 umowy spełnienie przez kościelną szkołę wyższą warunków, o których mowa w ust. 1, stwierdza, w drodze decyzji administracyjnej, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego. Z kolei w § 5 umowy wskazano, iż studentom kościelnych szkół wyższych przysługują prawa studentów uczelni utworzonych na podstawie ustawy z dnia 2 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. poz. 385, z późn. zm.) i ustawy z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. poz. 590, z późn. zm.).</p> <p>W kontekście przywołanych przepisów nie jest zatem zasadne dokonywanie zmiany PSWiN w postulowanym zakresie.</p>
6	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych	art. 1 pkt 2	<p>Rekomenduje się usunięcie przepisu. Trudno zrozumieć <i>ratio legis</i> proponowanej zmiany. Podkreślenia wymaga, iż rada uczelni jest organem pełniącym funkcje opiniodawczą oraz kontrolną. Rada uczelni nie realizuje czynności z zakresu prawa pracy oraz nie jest upoważniona do uchwalania aktów wewnętrznych stanowiących przepisy prawa pracy. W związku z powyższym nie wydaje się, aby działalność rady uczelni mieściła się w zakresie zainteresowania związków zawodowych działających</p>	<p>UWAGI CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONE</p> <p>Projektowany przepis ust. 3 w art. 19 PSWiN został zmodyfikowany. W posiedzeniach rady uczelni będzie uczestniczył z głosem doradczym przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej, o której mowa w art. 25¹ ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854), będący jej członkiem. Tym samym tylko zakładowa organizacja związkowa działająca w uczelni będzie reprezentować pracowników na posiedzeniach rady.</p>

			<p>w uczelni. Uzasadnienie wskazujące, iż analogiczne rozwiązanie zostało przyjęte w zakresie posiedzeń senatu uczelni, jest zupełnie niezrozumiałe. Senat jest organem o całkowicie odmiennym charakterze oraz zadaniach. Stosowanie analogii w tym przypadku jest niecelowe. Mając na uwadze niezależność rady uczelni w zakresie powierzonych jej zadań, zagwarantowanie obecności na jej posiedzeniach jedynie przedstawicielowi pracowników, bez jednoczesnego zagwarantowania obecności rektora jako osoby wykonującej czynności z zakresu prawa pracy powoduje brak równowagi w odniesieniu do możliwości reprezentacji interesów pracowników oraz pracodawcy. Uczelnia prowadzi dialog z organizacjami związkowymi, w tym we wszystkich sprawach wymaganych przepisami prawa, a tym samym wprowadzanie zmian w zakresie funkcjonującego organu – rady uczelni – nie wydaje się konieczne.</p>	<p>Uprawnienia zakładowej organizacji związkowej przysługują organizacji zrzeszającej co najmniej 10 członków będących:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pracownikami u pracodawcy objętego działaniem tej organizacji lub 2) innymi niż pracownicy osobami wykonującymi pracę zarobkową, które świadczą pracę przez co najmniej 6 miesięcy na rzecz pracodawcy objętego działaniem tej organizacji. <p>Należy uznać za zasadne argumenty, zgodnie z którymi na podstawie proponowanego uprzednio przepisu w posiedzeniach rady uczelni brałby udział przedstawiciel jakiegokolwiek związku zawodowego prowadzącego jakąkolwiek działalność w uczelni, co mogłoby wpływać na efektywność prac rady. W przypadku senatu przepisy PSWiN przewidują obowiązek uczestniczenia w jego posiedzeniach przedstawiciela każdego związku zawodowego działającego w uczelni (art. 31 ust. 3). Jednak rada uczelni liczy maksymalnie 7 albo 9 osób, a także ma odmienny charakter i zadania niż senat. Zatem grono przedstawicieli związków zawodowych niezwiązanych w żaden sposób z uczelnią mogłoby zdominować przebieg jej posiedzeń. Należy natomiast zauważyć, że zgodnie z art. 18 ust. 1 PSWiN do zadań rady uczelni należy m.in. monitorowanie zarządzania uczelnią, w tym również zarządzania zasobami ludzkimi. Udział przedstawiciela zakładowej organizacji związkowej w posiedzeniach rady uczelni umożliwi zapoznanie się ze stanowiskiem organizacji, a w niektórych przypadkach także jego uwzględnienie przy podejmowaniu rozstrzygnięć, a w efekcie wzmocni realizację art. 33 PSWiN, zgodnie z którym rozstrzygnięcia organów uczelni nie mogą naruszać uprawnień związków zawodowych wynikających z ustaw. Należy też mieć na względzie, że wyłącznie osoby wchodzące w skład rady uczelni mają głos stanowiący. Natomiast przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej będzie miał głos doradczy i nie będzie wchodził w skład rady uczelni. Nawet jeśli liczba tych przedstawicieli byłaby równa liczbie członków rady, to ostatecznie wyłącznie członkowie rady będą mieli głos stanowiący i będą mogli zgodnie z własną wolą głosować nad przyjęciem uchwał.</p>
7	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	art. 1 pkt 2	<p>Sugeruje się niewprowadzanie tej zmiany. Rada uczelni ma kompetencje o charakterze nadzorczym w zakresie gospodarki finansowej uczelni. Biorąc pod uwagę zakres działania i status związków zawodowych, zagwarantowany w przepisach ustawowych oraz w aktach wewnętrznych uczelni, uczestnictwo w obradach organu nadzorczego uczelni z głosem doradczym uznać należy za niezasadne i mogące powodować obstrukcję działania tego organu.</p> <p>Z projektowanej regulacji nie wynika, jaką rolę mieliby pełnić przedstawiciele organizacji związkowych, jakie mieliby kompetencje, czy wpływ na przedmiot pracy rady uczelni i podejmowane czynności. Udział przedstawicieli organizacji związkowych w posiedzeniach rady uczelni (z głosem doradczym) może prowadzić do obstrukcji w sprawach, które ze względu na interes uczelni wymagają pilnego działania rady. Nie bez znaczenia pozostaje okoliczność, że rada uczelni pełni swego rodzaju funkcję kontrolną. Z tego powodu jej przedstawiciele powinni mieć swobodę działania w zakresie swoich kompetencji. Udział przedstawicieli organizacji związkowych może tę swobodę ograniczać, co w sposób negatywny wpłynie na realizowanie funkcji rady.</p>	

			<p>Zauważyć również należy, że ustawowe uprawnienia związków zawodowych i tak są zobowiązujące dla organów i władz uczelni. Dodatkowo pozycję związków zawodowych w uczelniach potwierdza art. 33 PSWiN, który obliguje organy uczelni do uwzględniania uprawnień związków zawodowych wynikających z ustaw. Wobec tego wprowadzenie proponowanej zmiany wydaje się zbędne, a nawet nadmiarowe. Przepis ten nie ma zatem w istocie treści normatywnej.</p> <p>Jeśli pomimo powyższych argumentów ustawodawca widzi zasadność wprowadzenia tej zmiany, to proponuje się, aby uczestnictwo przedstawiciela każdego ze związków zawodowych w obradach rady uczelni miało charakter fakultatywny.</p>
8	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	art. 1 pkt 2	<p>Wprowadzenie przepisu, zgodnie z którym w posiedzeniach rady uczelni z głosem doradczym musi uczestniczyć przedstawiciel każdego związku zawodowego działającego w uczelni, budzi bardzo poważne wątpliwości. Wprowadza on obowiązek, a nie możliwość uczestniczenia przedstawicieli związków zawodowych w posiedzeniach rady uczelni. Zaproponowane brzmienie przepisu oznacza, że uczestnictwo to ma mieć miejsce we wszystkich posiedzeniach rady bez względu na ich przedmiot. Ponadto biorąc pod uwagę choćby tylko ustawowe zadania rady uczelni, należy stwierdzić, że udział w ich realizacji przez związki zawodowe nie ma związku z wyrażonym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych celem i zasadami działania organizacji związkowych, a stan obecny nie narusza w żaden sposób uprawnień związków zawodowych wynikających z ustaw. Jeżeli zdarzyłoby się, że rada uczelni zajmowałaby się w jakikolwiek sposób sprawą mieszczącą się w zakresie działania związku zawodowego, to przewodniczący rady ma prawo zaprosić przedstawicieli związków w ramach swoich ogólnych uprawnień, jak też na ich wniosek. Rada uczelni ma pełnić rolę kolegium łączącego przedstawicieli nauczycieli akademickich i studentów oraz interesariuszy zewnętrznych w celu lepszego dopasowania działania uczelni do wymogów zmieniającego się świata. Udział</p>

			<p>związków zawodowych w tym ciele jest niespójny z celem istnienia rady, bowiem one reprezentują ogólny interes pracowniczy w uczelni, dlatego też uczestniczą z głosem doradczym w posiedzeniach senatu jako ciele reprezentującym ogół pracowników uczelni. Ten zakres uprawnień wydaje się absolutnie wystarczający. Przyjęcie proponowanej regulacji oznaczałoby, że związki zawodowe wielokrotnie będą uczestniczyć w postępowaniu w danej sprawie, np. uczestnicząc z głosem doradczym w opiniowaniu statutu, a następnie w tym samym charakterze – w jego uchwalaniu. Warto także dodać, że przy dużej liczbie organizacji związkowych udział ich przedstawicieli, nawet tylko z głosem doradczym, w posiedzeniach nielicznych rad uczelni zakłóci ich pracę.</p>
9	Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych	art. 1 pkt 2	<p>Rada uczelni nie jest emanacją szkoły wyższej. W szczególnych przypadkach w składzie rady mogą nie znaleźć się w ogóle pracownicy danej uczelni. Obligatoryjne wprowadzenie przedstawicieli związków zawodowych łamie samą ideę tworzenia rady.</p>
10	Konferencja Dziekanów Wydziałów Przyrodniczych	art. 1 pkt 2	<p>Należy zdecydowanie odrzucić propozycję wprowadzania przedstawicieli związków zawodowych do rady uczelni, a uzasadnienie tej propozycji uznać za całkowicie nietrafne. Propozycja „miesza” porządku działania poszczególnych organów uczelni, ustanawiając <i>de facto</i> związki zawodowe jako jedyne podmioty w uczelni uczestniczące w podejmowaniu decyzji zarządczych. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z PSWiN radzie uczelni przypisuje się funkcje „rady nadzorczej” kontrolującej strategiczne działania zarządcze pozostałych dwóch organów ustawowych uczelni, a przede wszystkim działania zarządcze rektora. Z kolei związki zawodowe są powołane do zajmowania się sprawami pracowniczymi, a tymi rada uczelni – na mocy PSWiN – się nie zajmuje.</p>
11	Komitet Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk	art. 1 pkt 2	<p>Problematyczne wydaje się poszerzenie składu rad uczelni, z głosem doradczym, o przedstawiciela każdego związku zawodowego działającego w uczelni, z uwagi na fakt, że reprezentują one, w większości uczelni, zaledwie ułamek zatrudnionych pracowników. Cechą działania związkowego jest szerzenie swoistego populizmu,</p>

			<p>niepopartego wiedzą o mechanizmach i podstawach prawnych funkcjonowania uczelni. Przyznawanie głosu doradczego (nawet nie statusu niemego obserwatora) w organach kolegialnych uczelni nie jest oczekiwane w społeczności akademickiej, bowiem to senat jest organem przedstawicielskim członków społeczności akademickiej, w głównej mierze pracowników ze wszystkich grup. Zasada tworzenia składu senatu zapewnia równowagę i ochronę interesów wszystkich grup pracowniczych.</p> <p>Podobnie rada uczelni działa na poziomie celów strategicznych, również w obszarze zarządzania, a nie jednostkowych decyzji organów zarządzających uczelnią, istotnych z perspektywy prawa pracy i zabezpieczenia społecznego. Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych związek zawodowy jest dobrowolną i samorządną organizacją ludzi pracy, powołaną do reprezentowania i obrony ich praw, interesów zawodowych i socjalnych. Wprowadzenie rozwiązań prawnych pozwalających na faktyczne ingerowanie związków zawodowych w proces zarządzania uczelnią (np. poprzez szerzenie na forum organów kolegialnych koncepcji wątpliwych do zrealizowania ze względów prawnych, organizacyjnych i finansowych), wykracza poza ramy działalności związkowej. Takie wyjątkowe rozwiązania, zaburzające wyraźny rozdział pomiędzy kompetencjami pracodawcy i organów podejmujących decyzje we współpracy z nim (senat, rada uczelni) i kompetencjami związków zawodowych są konfliktogenne i osłabiają efektywność działania tych organów.</p>
12	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego	art. 1 pkt 2	<p>Rada opiniuje tę zmianę negatywnie. Nie znajduje racjonalnego uzasadnienia obligatoryjne uczestnictwo przedstawicieli związków zawodowych w posiedzeniach rady uczelni. Taka zasada może być wprowadzona w statucie uczelni lub w regulaminie rady uczelni. Należy zwrócić uwagę, że związki zawodowe mają uprawnienia do uczestnictwa na innych etapach w uzgodnieniach dotyczących ich zakresu działania, wynikające z odrębnych przepisów. Z kolei w uczelniach, w których działa wiele</p>

			<p>związków zawodowych, udział tak wielu osób w obradach może doprowadzić do praktycznych problemów ze sprawnym ich prowadzeniem. Argumentem przeciwko przyznawaniu takich uprawnień związkom zawodowym jest też to, że inne zbiorowe podmioty przedstawicielskie, działające we wspólnocie akademickiej (np. samorząd doktorantów) nie mają analogicznych uprawnień. Sprawa udziału przedstawicieli związków zawodowych w obradach rady uczelni powinna wchodzić w zakres dobrych praktyk kierowania uczelnią, a nie regulacji ustawowych, natomiast ze względu na krótki czas, jaki upłynął od wprowadzenia rad uczelni do porządku prawnego, tak daleko idące zmiany o charakterze systemowym są przedwczesne.</p>	
13	Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych	art. 1 pkt 3	<p>Nie jest zasadnym wprowadzenie w art. 20 ust. 5a PSWiN w zaproponowanym brzmieniu. Wprowadzenie takiego przepisu oznaczałoby w szczególności niemożność odwołania członka rady uczelni wskutek jego beczynności lub działania na niekorzyść uczelni lub na wniosek przewodniczącego rady.</p>	<p>UWAGA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Dodawany przepis ust. 5a w art. 20 PSWiN został zmodyfikowany tak, aby członka rady uczelni można było odwołać, gdy zaprzestał spełniania warunku określonego w ust. 3 lub w przypadku, gdy wszczęto przeciwko niemu postępowanie karne z oskarżenia publicznego o przestępstwo umyślne lub postępowanie o umyślne przestępstwo skarbowe albo na wniosek rady uczelni.</p> <p>Rozwiązanie takie pozwoli uwzględnić w przesłankach odwołania okoliczności związane z długotrwałym niewykonywaniem przez członka rady uczelni, w tym jej przewodniczącego, obowiązków lub działaniem na niekorzyść uczelni. W takich przypadkach niezbędny będzie wniosek rady uczelni skierowany do senatu.</p> <p>Należy wyjaśnić, że obecnie przepisy PSWiN dają możliwość odwołania członka rady uczelni przez senat, nie wskazując przypadków, w jakich może to nastąpić. Brak regulacji w tym zakresie stwarza możliwość odwołania członka rady uczelni w każdym dowolnym przypadku, bez podania przyczyny takiego odwołania. Stwarza to nieograniczone możliwości wpływania na skład rady uczelni i może tym samym destabilizować pracę tego organu. Proponowane rozwiązanie pozwoli ograniczyć swobodę w odwoływaniu członka rady uczelni z jakiegokolwiek powodu.</p>
14	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni	art. 1 pkt 3	<p>Rekomenduje się usunięcie przepisu. Dodanie ust. 5a w art. 20 PSWiN wprowadza nierówne traktowanie</p>	<p>UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Dodawany przepis ust. 5a w art. 20 PSWiN został</p>

	<p>Medycznych</p>		<p>członków organu uczelni – rady uczelni – w stosunku do innych organów uczelni i osób pełniących funkcje kierownicze, których sposób powoływania i odwoływania zgodnie z art. 34 ust. pkt 1 i 7 PSWiN określa statut. Ograniczenie autonomii uczelni w tym zakresie nie znajduje uzasadnienia, w szczególności w świetle pełnienia funkcji członka rady uczelni odpłatnie. W świetle proponowanego przepisu nawet członkowie nierealizujący swoich obowiązków uczestniczenia w posiedzeniach rady nie mogliby zostać odwołani z jej składu i byłiby uprawnieni do pobierania wynagrodzenia.</p>	<p>zmodyfikowany tak, aby członka rady uczelni można było odwołać, gdy zaprzestał spełniania warunku określonego w ust. 3 lub w przypadku, gdy wszczęto przeciwko niemu postępowanie karne z oskarżenia publicznego o przestępstwo umyślne lub postępowanie o umyślne przestępstwo skarbowe albo na wniosek rady uczelni.</p> <p>Rozwiązanie takie pozwoli uwzględnić w przesłankach odwołania okoliczności związane z długotrwałym niewykonywaniem przez członka rady uczelni, w tym jej przewodniczącego, obowiązków lub działaniem na niekorzyść uczelni. W takich przypadkach niezbędny będzie wniosek rady uczelni skierowany do senatu.</p> <p>Należy wyjaśnić, że obecnie przepisy PSWiN dają możliwość odwołania członka rady uczelni przez senat, nie wskazując przypadków, w jakich może to nastąpić. Brak regulacji w tym zakresie stwarza możliwość odwołania członka rady uczelni w każdym dowolnym przypadku, bez podania przyczyny takiego odwołania. Stwarza to nieograniczone możliwości wpływania na skład rady uczelni i może tym samym destabilizować prace tego organu. Proponowane rozwiązanie pozwoli ograniczyć swobodę w odwoływaniu członka rady uczelni z jakiegokolwiek powodu.</p> <p>Ponadto należy wskazać, że zgodnie z art. 34 ust. 1 pkt 6 i 7 PSWiN statut określa funkcje kierownicze w uczelni oraz zasady powoływania osób do pełnienia tych funkcji i odwoływania osób je pełniących. Należy zauważyć, że osoba pełniąca funkcję kierowniczą w uczelni nie jest jej organem. Powoływanie i odwoływanie osób do pełnienia funkcji kierowniczych jest wyłączną kompetencją rektora (art. 23 ust. 2 pkt 6 PSWiN). Zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 2 PSWiN do kompetencji rektora należy zarządzanie uczelnią. Powoływanie i odwoływanie osób do pełnienia funkcji kierowniczych mieści się w sferze zarządzania uczelnią. Rektor nadaje uczelni regulamin organizacyjny, który określa jej strukturę organizacyjną oraz podział zadań w ramach tej struktury (art. 23 ust. 3 PSWiN). W związku z tym decyzja o powołaniu osoby do pełnienia funkcji kierowniczej, czy też o jej odwołaniu, w ramach określonej struktury organizacyjnej uczelni, należy do rektora.</p>
--	--------------------------	--	---	--

15			Istnieje znaczna liczba innych czynów, które mogą uzasadniać odwołanie członka rady uczelni. Jednym z nich jest działanie na szkodę uczelni, w której radzie zasiada. Należy rozszerzyć katalog przyczyn odwołania także o inne czyny poza przestępstwami umyślnymi.	<p style="text-align: center;">UWAGI UWZGLĘDNIONE</p> <p>Dodawany przepis ust. 5a w art. 20 PSWiN został zmodyfikowany tak, aby członka rady uczelni można było odwołać, gdy zaprzestał spełniania warunku określonego w ust. 3 lub w przypadku, gdy wszczęto przeciwko niemu postępowanie karne z oskarżenia publicznego o przestępstwo umyślne lub postępowanie o umyślne przestępstwo skarbowe albo na wniosek rady uczelni.</p> <p>Rozwiązanie takie pozwoli uwzględnić w przesłankach odwołania okoliczności związane z długotrwałym niewykonywaniem przez członka rady uczelni, w tym jej przewodniczącego, obowiązków lub działaniem na niekorzyść uczelni. W takich przypadkach niezbędny będzie wniosek rady uczelni skierowany do senatu.</p>
16	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	art. 1 pkt 3	Zgodnie z proponowaną zmianą nie będzie można odwołać członka rady uczelni, który nie wykonuje czynności zgodnie z art. 20 ust. 4 PSWiN. Proponuje się więc wykreślenie w dodawanym ust. 5a wyrazu „wyłącznie”.	
17	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	art. 1 pkt 3	Dodanie ust. 5a do art. 20 PSWiN wprowadza enumeratywne wyliczenie okoliczności, w których można odwołać członka rady uczelni. Rozwiązanie to należy ocenić negatywnie z co najmniej dwóch powodów. Po pierwsze wprowadza ono nierówne traktowanie członków organów uczelni, a także osób pełniących w uczelni funkcje kierownicze, których sposób powoływania i odwoływania określa statut, a więc <i>de facto</i> naruszenie autonomii uczelni. Po drugie taka konstrukcja proponowanego przepisu (nadmierne ograniczenie podstaw odwołania) wyłącza możliwość odwołania członka rady z innych uzasadnionych przyczyn, np. brak udziału w posiedzeniach rady przy zachowaniu prawa do wynagrodzenia. Dodatkowo gdyby przepis miał pozostać w tym kształcie, należałoby zastąpić sformułowanie „gdy zaprzestał spełniania warunku” sformułowaniem „albo nie spełnia już warunku”.	<p style="text-align: center;">UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Dodawany przepis ust. 5a w art. 20 PSWiN został zmodyfikowany tak, aby członka rady uczelni można było odwołać, gdy zaprzestał spełniania warunku określonego w ust. 3 lub w przypadku, gdy wszczęto przeciwko niemu postępowanie karne z oskarżenia publicznego o przestępstwo umyślne lub postępowanie o umyślne przestępstwo skarbowe albo na wniosek rady uczelni.</p> <p>Rozwiązanie takie pozwoli uwzględnić w przesłankach odwołania okoliczności związane z długotrwałym niewykonywaniem przez członka rady uczelni, w tym jej przewodniczącego, obowiązków lub działaniem na niekorzyść uczelni. W takich przypadkach niezbędny będzie wniosek rady uczelni skierowany do senatu.</p> <p>Należy wyjaśnić, że obecnie przepisy PSWiN dają możliwość odwołania członka rady uczelni przez senat, nie wskazując przypadków, w jakich może to nastąpić. Brak regulacji w tym zakresie stwarza możliwość odwołania członka rady uczelni w każdym dowolnym przypadku, bez podania przyczyny takiego odwołania. Stwarza to nieograniczone możliwości wpływania na skład rady uczelni i może tym samym destabilizować pracę tego organu. Proponowane rozwiązanie pozwoli ograniczyć swobodę w odwoływaniu członka rady uczelni z jakiegokolwiek powodu.</p> <p>Odnosząc się do kwestii nierównego traktowania członków organów uczelni, jeśli chodzi o możliwość ich odwołania,</p>

				<p>a także osób pełniących w uczelni funkcje kierownicze, należy wskazać, że PSWiN rozróżnia te kwestie w zależności od ustawowego ukształtowania organu i przypisanych mu zadań. W przypadku rady uczelni przyznaje wprost kompetencję do odwołania jej członków senatowi, a więc organowi, który powołał członków rady (art. 28 ust. 1 pkt 4). Senat natomiast pochodzi z wyboru i jest emanacją wspólnoty uczelni. W przypadku rektora PSWiN przewiduje tryb i przesłanki odwołania w art. 27 i art. 432. Ponadto rektor zostaje zawieszony w pełnieniu funkcji z mocy prawa, w przypadku gdy toczy się przeciwko niemu postępowanie karne z oskarżenia publicznego o przestępstwo umyślne lub postępowanie o umyślne przestępstwo skarbowe. W przypadku członków senatu i innych organów określonych w statucie – ich odwołanie wynika z przepisów statutu.</p> <p>Ponadto należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 34 ust. 1 pkt 6 i 7 PSWiN statut określa funkcje kierownicze w uczelni oraz zasady powoływania osób do pełnienia funkcji kierowniczych w uczelni i ich odwoływania. Należy zauważyć, że osoba pełniąca funkcję kierowniczą w uczelni nie jest jej organem. Powoływanie i odwoływanie osób do pełnienia funkcji kierowniczych jest wyłączną kompetencją rektora (art. 23 ust. 2 pkt 6 PSWiN). Zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 2 PSWiN do kompetencji rektora należy zarządzanie uczelnią. Powoływanie i odwoływanie osób do pełnienia funkcji kierowniczych mieści się w sferze zarządzania uczelnią. Rektor nadaje uczelni regulamin organizacyjny, który określa jej strukturę organizacyjną oraz podział zadań w ramach tej struktury (art. 23 ust. 3 PSWiN). W związku z tym decyzja o powołaniu osoby do pełnienia funkcji kierowniczej, czy też o jej odwołaniu, w ramach określonej struktury organizacyjnej uczelni, należy do rektora.</p> <p>Natomiast odnosząc się do propozycji zastąpienia sformułowania „gdy zaprzestał spełniania warunku” – sformułowaniem „albo nie spełnia już warunku”, należy zauważyć, że określenie „zaprzestanie spełniania warunku (albo warunków)” występuje w wielu przepisach PSWiN, np. w art. 20 ust. 4. W opinii projektodawcy jest to określenie bardziej precyzyjne niż zaproponowane.</p>
--	--	--	--	--

18	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego	art. 1 pkt 3	<p>Rada opiniuje tę zmianę zdecydowanie negatywnie. W proponowanym sformułowaniu odwołanie członka rady uczelni staje się możliwe jedynie w skrajnych sytuacjach naruszenia prawa. Natomiast odwołanie powinno być możliwe w przypadku innych naruszeń, np. gdyby członek rady ewidentnie działał na szkodę uczelni lub uchylał się od uczestnictwa w pracach rady. Nie jest też zrozumiałe, dlaczego odwoływanie członków rady uczelni miałyby podlegać znacznie dalej idącym ograniczeniom niż odwoływanie rektora albo członków senatu, to jest pozostałych organów uczelni.</p>	<p style="text-align: center;">UWAGA UWZGLĘDNIONA</p> <p>Dodawany przepis ust. 5a w art. 20 PSWiN został zmodyfikowany tak, aby członka rady uczelni można było odwołać, gdy zaprzestał spełniania warunku określonego w ust. 3 lub w przypadku, gdy wszczęto przeciwko niemu postępowanie karne z oskarżenia publicznego o przestępstwo umyślne lub postępowanie o umyślne przestępstwo skarbowe albo na wniosek rady uczelni.</p> <p>Rozwiązanie takie pozwoli uwzględnić w przesłankach odwołania okoliczności związane z długotrwałym niewykonywaniem przez członka rady uczelni, w tym jej przewodniczącego, obowiązków lub działaniem na niekorzyść uczelni. W takich przypadkach niezbędny będzie wniosek rady uczelni skierowany do senatu.</p> <p>Należy wyjaśnić, że obecnie przepisy PSWiN dają możliwość odwołania członka rady uczelni przez senat, nie wskazując przypadków, w jakich może to nastąpić. Brak regulacji w tym zakresie stwarza możliwość odwołania członka rady uczelni w każdym dowolnym przypadku, bez podania przyczyny takiego odwołania. Stwarza to nieograniczone możliwości wpływania na skład rady uczelni i może tym samym destabilizować prace tego organu. Proponowane rozwiązanie pozwoli ograniczyć swobodę w odwoływaniu członka rady uczelni z jakiegokolwiek powodu.</p> <p>Odnosząc się do kwestii nierównego traktowania członków organów uczelni, jeśli chodzi o możliwość ich odwołania, a także osób pełniących w uczelni funkcje kierownicze, należy wskazać, że PSWiN rozróżnia te kwestie w zależności od ustawowego ukształtowania organu i przypisanych mu zadań. W przypadku rady uczelni przyznaje wprost kompetencję do odwołania jej członków senatowi, a więc organowi, który powołał członków rady (art. 28 ust. 1 pkt 4). Senat natomiast pochodzi z wyboru i jest emanacją wspólnoty uczelni. W przypadku rektora PSWiN przewiduje tryb i przesłanki odwołania w art. 27 i art. 432. Ponadto rektor zostaje zawieszony w pełnieniu funkcji z mocy prawa, w przypadku gdy toczy się przeciwko niemu postępowanie karne z oskarżenia publicznego o przestępstwo umyślne lub postępowanie o umyślne przestępstwo skarbowe. W przypadku członków senatu i innych organów określonych w statucie – ich odwołanie</p>
----	---	--------------	---	---

				wynika z przepisów statutu.
19	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	art. 1 pkt 4	Należy zmienić szyk zdania na „Tryb wyboru studentów i doktorantów do kolegium elektorów...” zamiast „Tryb wyboru do kolegium elektorów studentów i doktorantów...”.	UWAGA WYJAŚNIONA Należy zauważyć, że szyk wyrazów w proponowanym przepisie jest analogiczny jak w art. 30 ust. 3 PSWiN. W celu zachowania jednolitej redakcji obu przepisów proponuje się nie wprowadzać zaproponowanej zmiany.
20	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych	art. 1 pkt 5	Rekomenduje się zastąpienie wyrazów „organ uczelni” wyrazem „podmiot”. W rezultacie przepis powinien otrzymać brzmienie: <i>„5. Zadanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 11, może być wykonywane przez inny określony w statucie podmiot, z tym że efekty uczenia się określa senat.”.</i> Koncepcja „odciążenia” senatu w zakresie uchwalania każdej zmiany programów studiów jest słusznym rozwiązaniem. Jednakże zasadne wydaje się powierzenie tego zadania nie nowemu organowi uczelni, a podmiotowi (jednostce/radzie/zespołowi) niekoniecznie będącemu organem. Wydaje się bezcelowe ustanawianie nowego organu, przeprowadzanie/organizowanie wyborów w sytuacji, gdy zgodnie z proponowanym przepisem we właściwości senatu pozostanie uchwalanie efektów uczenia się, które są jednym z najistotniejszych elementów programu studiów, studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Zgodnie z proponowaną regulacją zadanie, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 11 PSWiN, tj. ustalanie programów studiów, studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego, może być wykonywane przez inny określony w statucie organ, z tym że efekty uczenia się określa senat. W związku z tym w przypadku gdy uczelnia będzie chciała powierzyć ustalanie programów studiów innemu organowi niż senat, będzie musiała przypisać to zadanie organowi, który określiła w statucie na podstawie art. 17 ust. 2 PSWiN. Uczelnia zdecyduje samodzielnie, czy będzie to nowe zadanie organu już istniejącego, czy konieczne jest utworzenie w tym celu nowego organu, biorąc pod uwagę m. in. wielkość uczelni, jej strukturę, efektywność procedowania. Należy wskazać, że może to być statutowy organ kolegialny albo jednoosobowy, pochodzący z wyboru albo powołania – zgodnie z postanowieniami statutu. Jednakże w ocenie projektodawcy, z uwagi na istotę przedmiotowego zadania, powinno być ono przypisane organowi, a nie jakimkolwiek podmiotowi (jednostce/radzie/zespołowi). Należy zauważyć, że zmiana PSWiN i tak skutkuje koniecznością dokonania zmian w statucie, o ile uczelnia zdecyduje, że konieczne jest odciążenie senatu w tym zakresie.
21	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	art. 1 pkt 5	Proponuje się następujące brzmienie przepisu: <i>„5. Zadanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 11, może być wykonywane przez rektora, z tym że efekty uczenia się określa senat.”.</i> Proponowane rozwiązanie odciąży senat od wielu głosowań.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Należy zwrócić uwagę na wynikającą z przepisów PSWiN odmiennosc ról rektora i senatu. Rektor pełni bowiem funkcję zarządczą, podejmuje decyzje we wszystkich sprawach dotyczących uczelni, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez tę ustawę lub statut uczelni do kompetencji innych organów uczelni, rektor m.in. tworzy studia, szkoły doktorskie, prowadzi politykę kadrową i wykonuje czynności z zakresu prawa pracy, powołuje osoby do pełnienia funkcji kierowniczych w uczelni, prowadzi gospodarkę finansową uczelni oraz zapewnia wykonanie przepisów obowiązujących w uczelni. Ponadto

				<p>powierzenie rektorowi zadania, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 11 PSWiN, stanowiłoby, podobnie jak w przypadku senatu, duże obciążenie tego organu, biorąc pod uwagę szeroki zakres jego zadań.</p> <p>W projektowanym art. 28 ust. 5 PSWiN pozostawiono do autonomicznej decyzji uczelni możliwość powierzenia realizacji zadania, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 11 PSWiN, innemu określone w statucie organowi uczelni, o którym mowa w art. 17 ust. 2 PSWiN.</p>
22	Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej	art. 1 pkt 5	<p>Obecnie zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 11 PSWiN ustalanie programu studiów, studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego należy do zadań senatu. Oznacza to, że również każda zmiana wymienionych programów musi być rozpatrywana i przyjmowana przez senat. Przychylamy się do postulatu, aby ww. kwestiami mogły zajmować się także inne organy uczelni w związku z dużym obciążeniem organu, jakim jest senat. Koniecznym w tym zakresie jest jednak, aby po przekazaniu tych kompetencji innemu organowi obligatoryjnie w jego składzie zasiadali studenci.</p>	<p>UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Kwestia przedstawicielstwa studentów w innym organie uczelni określonym w statucie należy do autonomicznej decyzji uczelni. Por. stanowisko do uwagi nr 7.</p> <p>Niezależnie od tego obowiązek zasięgnięcia opinii samorządu studenckiego przy ustaleniu programu studiów wynika z art. 28 ust. 2 PSWiN.</p>
23	Komitet Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk	art. 1 pkt 5	<p>Jest to bardzo dobra zmiana. Procedowanie programów studiów przez senat od początku było krytykowane przez środowisko akademickie. Członkinie i członkowie senatów nie mogą być kompetentni w zakresie wszystkich kierunków studiów prowadzonych w uczelniach (zwłaszcza dużych). Odpowiedzialne podejmowanie decyzji wymaga przedstawienia przez wnioskodawców pełnej argumentacji potrzeby zmian i dyskusji, a to wymaga wiele czasu. W konfrontacji z wielością zadań wykonywanych przez senat przyjmowanie zmian programowych stało się czystą formalnością, ponieważ merytoryczne prace toczą się zwykle gdzie indziej. Niezrozumienie budzi jednak fakt, dlaczego ustalanie efektów uczenia się, które są istotną częścią każdego programu kształcenia, pozostawiono senatowi. W codziennej praktyce senat przyjmuje to, co przedkładają osoby odpowiedzialne za organizację kształcenia.</p>	<p>UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Rozwiązanie umożliwiające powierzenie realizacji zadania, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 11 PSWiN, tj. ustalania programu studiów, studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego innemu określone w statucie organowi uczelni ma na celu odciążenie senatu. Natomiast we właściwości senatu pozostanie uchwalanie efektów uczenia się. Należy zauważyć, że zmiany w programie studiów dokonywane w ramach jego doskonalenia mogą także skutkować zmianą efektów uczenia się. Efekty uczenia się stanowią jeden z najistotniejszych elementów programu studiów, wynika to wprost z jego definicji (art. 67 ust. 1 PSWiN), zgodnie z którą program studiów powinien określać m.in. efekty uczenia się i opis procesu prowadzącego do ich uzyskania. Efekty uczenia się stanowią niejako podstawę do zdefiniowania programu studiów, uwzględniając w swym zakresie misję i strategię rozwoju uczelni. Senat jest organem właściwym do podejmowania decyzji w obszarze kształcenia i działalności naukowej. Decyzje te powinny być podejmowane z uwzględnieniem misji i strategii rozwoju uczelni. Zatem to senat może ocenić, czy określone w programie studiów efekty</p>

				są właściwe m.in. pod względem zgodności z misją i strategią rozwoju uczelni.
24	Rada Doskonałości Naukowej	art. 1 pkt 6	Należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z art. 116 ust. 1 pkt 2 <i>in principio</i> PSWiN na stanowisku profesora uczelni może być zatrudniona osoba posiadająca co najmniej stopień doktora. W konsekwencji prawo głosowania nad rozstrzygnięciami podejmowanymi w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora, ale także w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego może przysługiwać osobom legitymującym się stopniem doktora. Niezależnie od odejścia w tej materii od dotychczasowych unormowań, zgodnie z którymi prawo do podejmowania przedmiotowych rozstrzygnięć przysługiwało osobom z co najmniej stopniem doktora habilitowanego, w przekonaniu RDN taki stan rzeczy może wzbudzać daleko idące wątpliwości odnośnie do zasadności przyznania kompetencji osobom ze stopniem doktora w sprawach dotyczących nadawania stopnia doktora habilitowanego. Przyjęta i proponowana koncepcja może przeczyć eksperckiemu charakterowi organu kolegialnego w przypadku, gdy ocena posiadania osiągnięć naukowych mających stanowić znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej albo artystycznej będzie dokonywana przez osoby, które w przepisanej procedurze nie uzyskały potwierdzenia posiadania tego typu osiągnięć w swoim dorobku naukowo-badawczym.	<p>UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Cel wprowadzenia projektowanej zmiany stanowi ujednoczenie zasad głosowania w sprawach nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 31 ust. 4 PSWiN w głosowaniach w powyższym zakresie biorą udział członkowie senatu będący profesorami i profesorami uczelni. Brak jest natomiast aktualnie analogicznej regulacji w odniesieniu do innych (niż senat), określonych statutowo organów nadających w uczelniach stopnie doktora i doktora habilitowanego, o których mowa w art. 28 ust. 4 oraz w art. 17 ust. 2 PSWiN. Podmioty doktoryzujące i habilitujące mogą w konsekwencji dowolnie kształtować regulacje w odniesieniu do tych organów (w zakresie kręgu osób uprawnionych do głosowania w sprawach nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki). Dotychczas Ministerstwo Edukacji i Nauki mogło jedynie rekomendować, aby przepis art. 31 ust. 4 PSWiN stosować odpowiednio także w odniesieniu do innych niż senat organów uczelni. Na powyższy problem „asymetrii przepisów” zwraca się uwagę m.in. w doktrynie.</p> <p>Należy wyraźnie podkreślić, że zaproponowana regulacja nie tworzy nowego prawa umożliwiającego udział osób legitymujących się stopniem doktora w głosowaniach nad rozstrzygnięciami podejmowanymi w postępowaniach w sprawie nadania stopni doktora i doktora habilitowanego, ponieważ obowiązuje ono już obecnie w odniesieniu do członków senatu. Zaproponowany przepis jedynie nadaje to prawo członkom innych niż senat organów uczelni uprawnionych do nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego.</p>
25	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych	art. 1 pkt 6	Regulacja art. 31 ust. 4 w zw. z art. 28 ust. 1 pkt 4 PSWiN jest niejednoznaczna. Przepis art. 31 ust. 4 PSWiN odwołuje się do art. 28 ust. 1 pkt 4 PSWiN, który wskazuje, iż określony tryb głosowania winien być stosowany „w sprawach”, co może oznaczać wszelkie głosowania związane z postępowaniem o nadanie stopnia lub jedynie z samą uchwałą o nadaniu stopnia. Proponuje się zastąpić	<p>UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Ogólny charakter sformułowania „w sprawach [nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki] – zgodnie z odniesieniem do art. 28 ust. 1 pkt 8 PSWiN – wskazuje na wszelkie rozstrzygnięcia, które mogą być podejmowane kolegialnie przez właściwy organ podmiotu doktoryzującego i habilitującego. Obejmują one nie tylko finalną kwestię nadania albo odmowy nadania stopnia, ale także kwestie odmowy</p>

			zwrot: „w sprawach” określeniem „w przedmiocie nadania stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki”.	wszczęcia postępowania awansowego albo niedopuszczenia do obrony rozprawy doktorskiej.
26	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych	art. 1 pkt 10	<p>Rekomenduje się doprecyzowanie przepisu i wyłączenie zaproponowanego rozwiązania w stosunku do kierunków standaryzowanych. Standardy kształcenia nie przewidują takich możliwości.</p> <p>W związku z tym proponuje się art. 67 ust. 6 nadać brzmienie:</p> <p><i>„6. Przepisów ust. 5 i 7 nie stosuje się do programów studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1.”.</i></p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Należy wyjaśnić, że ustawa jest aktem wyższego rzędu od rozporządzeń dotyczących standardów kształcenia w niektórych zawodach. Projektowana regulacja odnosi się w swym zakresie również do studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 PSWiN.</p> <p>Proponowany przepis daje uczelniom podstawę do określania w regulaminach studiów przypadków i warunków zaliczania na poczet praktyk zawodowych czynności wykonywanych przez studenta w ramach pracy zawodowej, stażu lub wolontariatu, o ile uzyskane w ich wyniku efekty uczenia się będą odpowiadać efektom uczenia się określonym dla praktyki zawodowej w programie studiów.</p> <p>Kluczowe dla zaliczenia praktyki zawodowej będą zatem wiedza, umiejętności i kompetencje, które student osiągnął w trakcie wykonywanych czynności, i ich weryfikacja.</p>
27	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	art. 1 pkt 10	<p>Wydaje się, że należałoby dopuścić przepisanie na poczet praktyki działalności wykonywanej w ramach np. praktyk wykonywanych w instytucjach, prowadzonej przez studenta działalności gospodarczej itd. Takie sformułowanie rozwiewałoby także wątpliwości co do tego, jakie formy wykonywania pracy rozumie się pod pojęciem zatrudnienia (umowa o pracę, umowa cywilnoprawna itd.).</p>	<p>UWAGA KIERUNKOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Proponuje się zmianę projektowanego przepisu w zakresie uwzględnienia możliwości zaliczenia przez uczelnię, w przypadkach i na warunkach określonych w regulaminie studiów, studentowi, na jego wniosek, na poczet praktyk zawodowych, wykonywanych przez niego czynności, zarówno w ramach zatrudnienia, wolontariatu, stażu, jak też prowadzonej działalności gospodarczej, pracy wykonywanej na podstawie umowy cywilnoprawnej.</p> <p>W związku z tym proponuje się następujące brzmienie przepisu art. 67 ust. 7 PSWiN:</p> <p><i>„7. W przypadkach i na warunkach określonych w regulaminie studiów uczelnia, na wniosek studenta, może zaliczyć na poczet praktyki zawodowej wykonywane przez niego czynności, w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych.”;</i></p>
28	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	art. 1 pkt 10	<p>Proponowana regulacja wprowadza zasadę, że w przypadkach i na warunkach określonych w regulaminie studiów uczelnia może zaliczyć na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywane przez studenta</p>	<p>UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Propozycja wprowadzenia tej regulacji wynika ze zgłaszanych przez same uczelnie wątpliwości w zakresie możliwości zaliczania wykonywanych przez studenta czynności w ramach</p>

		<p>w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych. Z uzasadnienia projektu wynika, że projektowana regulacja ma wyeliminować rozbieżne interpretacje w tym zakresie. Nie kwestionując intencji i założeń, które leżą u podstaw projektowanego rozwiązania, należy podnieść wątpliwość, czy taki przepis jest rzeczywiście w PSWiN potrzebny. PSWiN nie zawiera przecież szczegółowych regulacji odnoszących się do materii, która może lub powinna być uregulowana w regulaminie studiów. Z art. 75 ust. 1 PSWiN wynika tylko, że regulamin określa prawa i obowiązki studenta związane z organizacją studiów. PSWiN nie zawiera także przepisów odnoszących się do sposobu weryfikowania przez uczelnię efektów uczenia się, słusznie wychodząc z założenia, że sfera ta przynależy tradycyjnie do zakresu autonomii nauczania. To samo należy odnieść do licznych przypadków przenoszenia osiągnięć na zasadach określonych w regulaminie studiów, takich jak np. przenoszenie osiągnięć między uczelniami i kierunkami, zwalnianie z lektoratu języka obcego na podstawie honorowanych przez uczelnię certyfikatów językowych, uznawanie w poczet innych przedmiotów niż praktyki kwalifikacji nabytych przez studenta w wyniku innych form kształcenia, np. podczas uzyskiwania stopnia doktora lub studiów podyplomowych, i wykonywanej działalności zawodowej. Należy zatem zadać pytanie, co sprawia, że jedne formy i przypadki weryfikowania efektów uczenia się, w tym tzw. przenoszenia osiągnięć, uznajemy za uprawnione i mieszczące się w sferze autonomii uczelni, a inne miałyby jakoby wymagać szczególnego umocowania w PSWiN. Czy da się w ogóle wskazać racjonalne i spójne kryterium takiego rozróżnienia? Jeśli nie (a wiele wskazuje na to, że tak właśnie jest), to należałoby konsekwentnie uznać, że wszystkie wymienione przypadki powinny być unormowane w PSWiN (a przecież nie są), bądź też że przynależą one tradycyjnie do sfery autonomii uczelni i nie wymagają uregulowania w przepisach ustawowych. Istnieje bowiem ryzyko, że przypadkowe (<i>ad casu</i>)</p>	<p>zatrudnienia na poczet praktyki zawodowej. PSWiN nie reguluje obecnie tej kwestii, w związku z czym pojawiają się rozbieżne interpretacje w tym zakresie. Intencją projektodawcy było wprowadzenie regulacji, dzięki której uczelnie uzyskają jednoznaczną podstawę do określania w regulaminach studiów przypadków i warunków zaliczania na poczet praktyk zawodowych czynności wykonywanych przez studenta w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, o ile uzyskane w ich wyniku efekty uczenia się będą odpowiadać efektom uczenia się określonym dla praktyki zawodowej w programie studiów. Jednocześnie należy zauważyć, że przepisy PSWiN określają możliwość „przenoszenia i uznawania punktów ECTS na zasadach określonych w regulaminie studiów” (art. 85 ust. 1 pkt 1). Podobnie na podstawie proponowanej w projekcie regulacji uczelnie będą miały możliwość zaliczania na poczet praktyk zawodowych czynności wykonywanych przez studenta w przypadkach i na warunkach określonych w regulaminach studiów. W obydwu przypadkach uczelnia zweryfikuje, czy uzyskane przez studenta efekty uczenia się będą odpowiadać efektom uczenia się określonym w danym programie studiów.</p>
--	--	---	--

			wkraczanie ustawodawcy we wspomnianą materię spowoduje jedynie nowe wątpliwości interpretacyjne.	
29	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego	art. 1 pkt 10	Rada pozytywnie opiniuje tę zmianę, zwracając jednocześnie uwagę, że adekwatność zasad takiego zaliczania powinna być brana pod uwagę przy ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.	UWAGA WYJAŚNIONA Zgodnie z rozporządzeniem ministra wydanym na podstawie art. 248 pkt 1 PSWiN do kryteriów oceny programowej dokonywanej przez Polską Komisję Akredytacyjną należą m.in. realizacja programu studiów oraz weryfikacja uzyskiwanych efektów uczenia się.
30	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	art. 1 pkt 11 w zw. z pkt 24	Za zbędne uznać należy wydawanie każdemu studentowi z zagranicy realizującemu część programu studiów w uczelni w Polsce legitymacji studenckiej. Są to nie tylko dodatkowe koszty dla uczelni (maksymalna, określona w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2021 r. poz. 661, z późn. zm.) opłata za legitymację nie uwzględnia obecnie rzeczywistych kosztów jej wytworzenia), ale również działanie w wielu przypadkach bezcelowe. O ile ma ono pewne uzasadnienie w przypadku studentów z zagranicy przebywających w Polsce przez okres jednego semestru albo dłuższy, np. w ramach programu ERASMUS, o tyle trudno znaleźć dla niego uzasadnienie w przypadku krótszych pobytów. Propozycja zmiany stanowi o każdej realizacji części programu studiów w Polsce, niezależnie od tego, w jakim ona jest rozmiarze i ile czasu trwa, zatem przykładowo w przypadku realizacji przez studenta z zagranicy dwutygodniowego kursu w Polsce, będącego elementem programu studiów, studentowi takiemu musiałaby być wydana legitymacja studencka oraz dodatkowo fakt jej wydania musiałby być uwzględniony w rejestrze wydanych legitymacji studenckich. Trudno uznać takie działanie za wystarczająco uzasadnione. Wskazać ponadto należy, że propozycja zmiany wydaje się być niedoprecyzowana w kontekście wdrażania konceptu <i>Erasmus Without Paper</i> , który zakłada wprowadzenie <i>European Student ID</i> . W przypadku dłuższych pobytów uczelnie wydają studentom z zagranicy legitymacje studenckie, jednak objęcie tym obowiązkiem każdej realizacji części programu studiów w Polsce należy uznać za bezcelowe. Przepis zatem powinien zostać	UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA Proponuje się art. 74 ust. 4a PSWiN nadać brzmienie: <i>„4a. Uczelnia, w której student zagranicznej uczelni odbywa część studiów, wydaje temu studentowi, na jego wniosek, legitymację studencką.”</i> W wyniku powyższej modyfikacji brzmienia przepisu uczelnia, w której student uczelni zagranicznej odbywa część studiów, będzie zobligowana do wydania legitymacji studenckiej w przypadku wystąpienia przez takiego studenta z wnioskiem.

			w powyższym kierunku doprecyzowany albo powinno się wprowadzić rozwiązanie analogiczne jak w przypadku doktorantów, gdzie zgodnie z propozycją zmiany w art. 1 pkt 24 projektu wydanie w takim przypadku legitymacji jest fakultatywne, a nie obligatoryjne, co należy uznać za rozwiązanie słuszne. Niezrozumiałe jest zatem rozróżnienie tych dwóch identycznych sytuacji, kiedy w jednej wydanie legitymacji jest obligatoryjne, a w drugiej – fakultatywne.	
31	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	art. 1 pkt 12	<p>Proponuje się następujące zmiany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) doprecyzowanie ścieżki oraz terminu ustalania progu uprawniającego do stypendium socjalnego przez nadanie art. 87 ust. 2 PSWiN brzmienia: <ul style="list-style-type: none"> „2. Wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniająca do ubiegania się o stypendium socjalne: <ol style="list-style-type: none"> 1) nie przekracza 1,6 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych; 2) ustalana jest na dany rok akademicki przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w drodze rozporządzenia w terminie do 31 marca roku poprzedzającym rok akademicki, na który przyznawane jest stypendium socjalne.”; 2) zmianę rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2018 r. w sprawie sposobu podziału dla uczelni środków finansowych na świadczenia dla studentów oraz na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 305). <p>W przypadku gdy zostanie zmieniona ścieżka ustalania progu uprawniającego (z rektora w porozumieniu z samorządem studentów na ministra), to regulacja powinna wiązać się ze zmianą ww. rozporządzenia, gdzie jedną ze zmiennych jest iloraz liczby studentów otrzymujących stypendium socjalne w i-tej uczelni i wysokości miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie</p>	<p style="text-align: center;">UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Brak uzasadnienia do propozycji wprowadzania mechanizmu ustalania kryterium dochodowego uprawniającego do stypendium socjalnego przez ministra na każdy rok akademicki odrębnie, w drodze rozporządzenia. Zaproponowana w projekcie regulacja w sposób przejrzysty określa wysokość kryterium dochodowego w relacji do kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615, z późn. zm.) i nie ma potrzeby dodatkowego potwierdzenia tej wysokości w drodze rozporządzenia ministra.</p> <p>Wyrażone w opinii obawy dotyczące niewystarczających środków dotacji na przyznanie stypendiów socjalnych większej liczbie studentów wskutek projektowanego podwyższenia kryterium dochodowego, są nieuzasadnione. PSWiN gwarantuje coroczną waloryzację środków budżetu państwa na wydatki w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki, zaś uczelnie mają możliwość dostosowania wysokości świadczeń oraz liczby stypendiów rektora do możliwości funduszu stypendialnego. Dodatkowo należy wskazać, że wobec systematycznego wzrostu minimalnego wynagrodzenia za pracę konieczne (i postulowane przez społeczność studencką) jest urealnienie progu dochodu, co pozwoli na objęcie wsparciem socjalnym większej grupy studentów.</p> <p>W wyniku zmiany art. 87 ust. 2 PSWiN konieczna będzie modyfikacja algorytmu podziału środków finansowych określonego rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2018 r. w sprawie sposobu podziału dla uczelni środków finansowych na świadczenia dla studentów oraz na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie</p>

			<p>studenta uprawniającej do ubiegania się o stypendium socjalne ustalonej w i-tej uczelni zgodnie z art. 87 ust. 2 PSWiN. Po przyjęciu proponowanej zmiany uczelnie nie będą miały wpływu na ten czynnik, tj. nie będą mogły dopasować progu dochodu do struktury dochodów studentów. Dotacja może być zatem podzielona w sposób losowy, uzależniony nie od potrzeb studentów danej uczelni, a od jej położenia geograficznego (np. duże lub małe miasto, co wpływa na strukturę dochodów studentów). Centralne ustalanie progu dochodu w sposób niekontrolowany przez daną uczelnię może prowadzić do obniżenia stawek stypendiów w przypadku, gdy w danej uczelni dochody są niskie, a próg zostanie ustalony na maksymalny – uczelnia będzie miała wówczas duże potrzeby (wiele osób z niskim dochodem), jednak otrzyma niższą dotację (niekorzystny współczynnik obliczony według obecnie obowiązującego rozporządzenia).</p> <p>W konsekwencji przepis mający na celu wyrównanie szans (ten sam próg uprawniający) pogłębi różnice, które będą wynikać ze znacząco różnych stawek stypendiów, będących wynikiem trudnego do przewidzenia przez daną uczelnię podziału dotacji.</p> <p>Regulacja nie określa terminu, w jakim minister określa próg dochodu ani tego, czy próg ten ustalany jest na semestr, czy na rok akademicki, czy też na dłużej. Niepewność w tym zakresie znacząco utrudni prowadzenie polityki finansowej dotyczącej funduszu stypendialnego, co może powodować w uczelniach zarówno zachowawcze oszczędzanie środków, jak i nadmierne wydatki, ponieważ minister może dokonać ustalenia i zmiany progu w każdym momencie.</p>	<p>przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej. Nieuzasadnione jest jednak twierdzenie o ryzyku losowego podziału tych środków, nieuwzględniającego potrzeb studentów danej uczelni, ponieważ liczba studentów otrzymujących stypendium socjalne jest obowiązkowym składnikiem algorytmu, zgodnie z art. 368 ust. 4 pkt 1 PSWiN.</p>
32	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	art. 1 pkt 12	<p>Zmiana wysokości dochodu uprawniającego do ubiegania się o stypendium socjalne z 1,3 do 1,6 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, czyli z kwoty 1 051,7 zł do kwoty 1 294, 4 zł – tj. o 242,7 zł netto, jest rozwiązaniem idącym w dobrym kierunku. Jednak nie rozwiąże ono obecnych problemów z małą liczbą osób uprawnionych do stypendium socjalnego. Kwota uprawniająca do stypendium ostatni raz była</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Uwzględnienie propozycji wprowadzenia wyższego niż projektowane kryterium dochodowego, uprawniającego do stypendium socjalnego spowodowałoby trudne do oszacowania skutki finansowe dla uczelnianych funduszy stypendialnych. Tymczasem projekt zakłada brak skutków finansowych dla budżetu państwa. Proponowane w projekcie podwyższenie określonej w art. 87 ust. 2 PSWiN wartości wskaźnika z 1,3 do 1,6 będzie skutkowało podniesieniem kryterium dochodowego</p>

			<p>podniesiona w 2008 r. Od tego czasu sumaryczny wzrost cen towarów i usług wyniósł przeszło 10%, a wzrost płacy minimalnej – przeszło 43%. Szczególnie ten drugi element ma realny wpływ na liczbę uprawnionych do świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym. Coroczny wzrost płacy minimalnej powoduje systematyczny spadek liczby uprawnionych, przy często pogarszającej się sytuacji rodzin związanej z radykalnym wzrostem kosztów utrzymania (podstawowy koszyk towarów i usług gospodarstwa domowego). Przyjmując bardzo częsty obecnie model rodziny 2+1, to przy dochodach każdego z rodziców na poziomie minimalnego wynagrodzenia (2x2 363 zł netto) daje dochód netto na osobę w rodzinie na poziomie 1 576 zł, tj. o blisko 300 zł więcej niż proponowane kryterium dochodowe. Rozważyć więc należy podniesienie kryterium dochodowego do wyższej niż obecnie proponowana kwota. Alternatywnie można rozważyć wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą w przypadku przekroczenia wysokości dochodu uprawniającego studenta do stypendium socjalnego, stypendium przysługiwałoby w wysokości różnicy między kwotą tego stypendium ustaloną zgodnie z art. 95 PSWiN a kwotą, o którą został przekroczony dochód. W przypadku gdy wysokość stypendium socjalnego przysługującego studentowi, ustalona w ten sposób jest niższa niż 50 zł, świadczenie to nie przysługuje.</p>	<p>uprawniającego do stypendium socjalnego do poziomu zbliżonego do minimum socjalnego dla gospodarstwa jednoosobowego, ogłaszanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, które wynosiło w 2020 r. średniorocznie 1 265,94 zł, zaś w 2021 r. – 1 329,24 zł.</p> <p>Jednocześnie kwoty określone w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, na podstawie których jest ustalane kryterium dochodowe, podlegają okresowej waloryzacji (co 3 lata), a zatem w przypadku podniesienia wysokości tych kwot będzie również wzrastało kryterium dochodowe uprawniające do stypendium socjalnego.</p>
33	Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej	art. 1 pkt 12	<p>Pozytywnym działaniem jest zwiększenie kwoty kryterium dochodowego i zwiększenie kwoty pozwalającej na uzyskanie stypendium do 1 294,40 zł. Zrozumiałym jest również wyrównanie progu do dawnej kwoty maksymalnej, bez możliwości ustalenia kwoty przez poszczególne uczelnie. Jako że postulowana kwota 1 294,40 zł w dalszym ciągu jest niesatysfakcjonująca, postuluje się cykliczne zwiększanie i dostosowywanie tej kwoty, tak by kwestie finansowe nie stanowiły przeszkody dla podjęcia i kontynuowania studiów. Powstaje jednak pytanie, czy nie warto byłoby wprowadzić stały mechanizm waloryzacyjny. Pozwoliłoby to na elastyczne zwiększanie maksymalnego progu w odniesieniu do innych wskaźników. Aby jednak kwota ta była dostosowana do</p>	<p style="text-align: center;">UWAGI WYJAŚNIONE</p> <p>Kwoty określone w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, na podstawie których jest ustalane kryterium dochodowe, podlegają okresowej waloryzacji (co 3 lata), a zatem w przypadku podniesienia wysokości tych kwot będzie również wzrastało kryterium dochodowe uprawniające do stypendium socjalnego.</p>

			<p>sytuacji materialnej studentów, postuluje się, aby w dalszym ciągu prowadzić prace i rozmowy związane z tą właśnie zmianą.</p>	
34	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego	art. 1 pkt 12	<p>Rada pozytywnie opiniuje tę zmianę, zauważając jednak, że proponowana wysokość dochodu uprawniającego do ubiegania się o stypendium socjalne jest niewystarczająca, powinna ona uwzględniać stały mechanizm waloryzacji, biorąc pod uwagę dynamiczną sytuację ekonomiczną.</p>	
35	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	art. 1 pkt 12 i art. 4	<p>Proponuje się następującą zmianę art. 87 ust. 2 PSWiN: <i>„2. Rektor w porozumieniu z samorządem studenckim ustala wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającą do ubiegania się o stypendium socjalne, która nie może być:</i> <i>1) mniejsza niż 1,30 kwoty określonej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1 i 66);</i> <i>2) większa niż 1,6 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615).”</i> i następującą zmianę art. 4: <i>„Art.4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:</i> <i>1) art. 1 pkt 6, 13, 20, 28, 29, pkt 30 lit. b, pkt 32, 33 i 35, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2023 r.;</i> <i>2) art. 1 pkt 12, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2022 r.”.</i> Proponuje się wprowadzić przepisy umożliwiające ustalenie wyższego progu od najbliższego roku akademickiego (2022/2023). Potrzeba zmian jest pilna. W wyniku znaczącego podniesienia wysokości płacy minimalnej oraz wysokiej inflacji niezmienny od dłuższego czasu maksymalny próg uprawniający do stypendium socjalnego wymaga podwyższenia w celu objęcia wsparciem większej grupy studentów, nawet jeżeli wiąże się to z obniżeniem miesięcznej wysokości stypendium socjalnego. Student w rodzinie składającej się z pracujących rodziców z minimalnym wynagrodzeniem za pracę oraz dwojgiem</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Praktyka w zakresie stosowania przez uczelnie zmienianej regulacji pokazuje, że w znikomym stopniu korzystają one z możliwości ustalania kryterium dochodowego na poziomie minimalnym, zaś regułą jest jego ustalanie w maksymalnej wysokości. Znaczący w ostatnich latach wzrost przeciętnego dochodu gospodarstwa domowego, a także wzrost cen towarów i usług powodują, że obecny mechanizm elastycznego ustalania progu dochodu w relacji do kryterium dochodowego obowiązującego w systemie pomocy społecznej nie jest już efektywnym narzędziem przyznawania wsparcia studentom, z uwzględnieniem uwarunkowań socjalno-bytowych w regionie. Niejednokrotnie zróżnicowanie progu dochodu występuje w podmiotach z tego samego regionu, a nawet miasta. Ponadto trzeba mieć na uwadze okoliczność, że duże ośrodki akademickie skupiają studentów z różnych regionów Polski. Ujednolicenie w skali kraju kryterium dochodowego uprawniającego do stypendium socjalnego z jednoczesnym jego podwyższeniem zwiększy dostępność wsparcia finansowego dla studentów z rodzin w trudnej sytuacji materialnej. Wejście w życie proponowanej zmiany z dniem 1 października 2022 r. jest nierealne ze względu na uwarunkowania dotyczące procesu legislacyjnego.</p>

			uczących się dzieci nie jest aktualnie uprawniony do otrzymania pomocy. Objęcie większej liczby studentów wsparciem, nawet jeżeli będzie ono niższe, jest korzystniejsze od objęcia nim mniejszej liczby studentów. Dochód w kwocie między 1 051,70 zł (obecny próg) a 1 294,40 zł (planowany próg) jest dochodem niskim i nie umożliwiającym pełnego pokrycia minimalnych kosztów życia studenta bez pomocy ze strony państwa. Zmiana progu powinna nastąpić z zachowaniem drogi jego ustalania, tj. rektor w porozumieniu z organem samorządu. Rektor wraz z samorządem zna potrzeby społeczności akademickiej swojej uczelni i może bardziej efektywnie dopasować próg uprawniający oraz wysokość świadczeń do potrzeb. Wyrównanie progu przy zachowaniu innych różnic (w tym wysokości świadczeń) nie doprowadzi do wyrównania szans studentów z różnych regionów kraju, ponieważ nie bierze pod uwagę różnic wynikających z lokalizacji i charakteru uczelni (wielkość ośrodka akademickiego, możliwość łączenia pracy z danym kierunkiem studiów itp.), a także różnic wynikających z ustalonej wysokości dotacji.	
36	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	art. 1 pkt 13	Zaproponowane w projekcie rozwiązanie (podobnie jak funkcjonujące w aktualnym brzmieniu art. 88 ust. 5 PSWiN) budzi poważne wątpliwości co do zgodności z art. 30, art. 70 ust. 4 i art. 71 ust. 1 Konstytucji RP. Projektodawca wychodzi z nieznajdującego uzasadnienia założenia, że osoby wykazujące dochód poniżej kryterium określonego w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.) (maksymalna kwota dochodu uprawniająca do świadczeń z opieki społecznej) zapewne oszukują organ przyznający stypendium. Już samo to założenie narusza przyrodzoną godność człowieka chronioną art. 30 Konstytucji RP, podobnie jak „zmuszanie” rodziny studenta do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, z których często nie korzystają nawet osoby w bardzo trudnej sytuacji materialnej, właśnie ze względu na poczucie własnej godności i chęć uniknięcia specyficznego piętna społecznego klienta systemu pomocy społecznej. Założenie, że osoby z niskimi dochodami mogą być ze	<p style="text-align: center;">UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Nieuzasadnione jest stanowisko dotyczące naruszenia przez projektowaną regulację norm konstytucyjnych. Zaproponowany przepis nie uzależnia przyznania stypendium socjalnego od korzystania z systemu pomocy społecznej, a jedynie wprowadza dla studentów otrzymujących świadczenia z tego systemu obowiązek dołączenia do wniosku zaświadczenia z ośrodka pomocy społecznej potwierdzającego ten fakt (art. 88 ust. 4 PSWiN).</p> <p>Natomiast studenci, którzy nie korzystają ze świadczeń pomocy społecznej, mimo że ich dochód na osobę w rodzinie mieści się w kryterium dochodowym uprawniającym do tych świadczeń, mają obowiązek udokumentowania źródeł utrzymania rodziny (art. 88 ust. 5 PSWiN).</p> <p>Projektowana regulacja modyfikuje (upraszcza) jedynie istniejące obecnie narzędzia służące do ustalenia przez organy rozpatrujące wnioski o przyznanie stypendium socjalnego rzeczywistej sytuacji materialnej studenta, niezbędnej do oceny jego uprawnienia do otrzymania wsparcia ze środków</p>

		<p>względu na okoliczność niekorzystania ze świadczeń opieki społecznej pozbawione prawa do stypendium socjalnego, stoi w jawnej sprzeczności z przepisem art. 71 ust. 1 Konstytucji RP, zgodnie z którym rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej mają prawo do szczególnej opieki ze strony państwa. Ustawodawca konstytucyjny jednoznacznie wskazał na kierunek działań państwa – rodziny i osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej powinny korzystać ze świadczeń w możliwie szerokim zakresie i bez zbędnych utrudnień, a projektodawca tworzy sztuczną, niekonstytucyjną barierę w dostępie do stypendium przez takie osoby. Projektodawca w art. 88 ust. 4 PSWiN zamierza „karać” dorosłego studenta, będącego samodzielnym podmiotem praw, za zachowanie również dorosłych, samodzielnych rodziców (nieubieganie się o świadczenia z opieki społecznej). Nie można studenta obciążać konsekwencjami samodzielnych decyzji jego rodziców o niepodjęciu pracy, czy o niekorzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej. Podmiotem uprawnionym do stypendium jest student, a nie rodzina studenta (art. 87 ust. 1 PSWiN w zw. z art. 70 ust. 4 Konstytucji RP). Na marginesie proponowane rozwiązanie prowadzi do paradoksu, zapewne niezgodnego z intencjami projektodawcy: o ile na potrzeby przyznawania stypendium socjalnego świadczenia z opieki społecznej nie są wliczane do dochodu, o tyle przyznane stypendia na gruncie przepisów o pomocy społecznej są dochodem rodziny pobierającego stypendium. Prowadzi to więc do sytuacji, w której rodzina studenta będzie się ubiegała o pomoc społeczną (żeby student mógł ubiegać się o stypendium socjalne), student otrzyma stypendium socjalne, rodzina studenta będzie zobowiązana zgłosić ten nowy dochód w rodzinie do ośrodka pomocy społecznej, w wyniku ponownego przeliczenia dochodu rodzina utraci świadczenia z opieki społecznej (będzie to dotyczyło co najmniej 80% rodzin posiadających jakiegokolwiek dochody), w wyniku czego student przestanie spełniać wymóg z art. 88 ust. 4 PSWiN (bo nie będzie korzystać ze świadczeń opieki społecznej). Uzyskujemy rozwiązanie nielogiczne, sprzeczne z normami konstytucyjnymi, realnie</p>	<p>publicznych. Obowiązkiem studenta ubiegającego się o stypendium socjalne jest wiarygodne i wyczerpujące udokumentowanie sytuacji materialnej rodziny. Niezasadna jest propozycja przyjęcia regulacji nakładającej na ośrodki pomocy społecznej (centra usług społecznych) obowiązku przeprowadzania wywiadu środowiskowego na wniosek organu przyznającego stypendium socjalne w przypadku wątpliwości dotyczących przedstawionej przez studenta sytuacji materialnej. Nałożenie na ośrodki pomocy społecznej (centra usług społecznych) nowych zadań wiązałoby się ze zwiększeniem ich obciążenia, a co za tym idzie – ze skutkami finansowymi. Tymczasem projekt zakłada brak skutków finansowych dla budżetu państwa.</p>
--	--	---	---

			<p>uniemożliwiające uzyskanie stypendium socjalnego. Wbrew intencjom projektodawcy przepis nie zlikwiduje „kombinatorstwa”, a przeciwnie – zmusi do „kombinowania”. Zupełnie już na marginesie, propozycja zwiększa biurokrację i obciążenie jednostek systemu pomocy społecznej. Projektowany przepis art. 88 ust. 5 PSWiN jest wyjątkowo kuriozalny. Student może nie dostarczyć zaświadczenia z opieki społecznej, pod warunkiem że udokumentuje źródła utrzymania rodziny. Źródła utrzymania rodziny dokumentuje przecież już na etapie składania wniosku o stypendium (przez wskazanie źródeł dochodów). Projektodawca liczy na to, że moc oddziaływania art. 88 ust. 5 PSWiN będzie tak silna, że rodzina studenta, żeby nie przedstawiać zaświadczenia z opieki społecznej, udokumentuje nieujawnione (zapewne również przed organami podatkowymi) źródła dochodów. Proponowane rozwiązanie jest nielogiczne, wewnętrznie sprzeczne, narusza normy konstytucyjne i prowadzi praktycznie do wyeliminowania możliwości otrzymania stypendium przez studenta posiadającego niskie dochody, który w pierwszej kolejności powinien być adresatem świadczenia, jeśli jego rodzina, na którą nie ma wpływu, nie będzie korzystała z pomocy społecznej. Sytuacje, w których szczególnie niskie dochody mogą rodzić podejrzenie niewykazania wszystkich źródeł dochodów, należy pozostawić do uznania administracyjnego organu przyznającego stypendium, z uwzględnieniem zasady otwartego postępowania dowodowego wynikającej z art. 75 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.), zwanej dalej „KPA”, oraz finalnie ocenie sądów administracyjnych. System stypendialny powinien być logiczny i służyć realnemu wsparciu osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej, a nie ułatwiać działanie organów przyznających stypendia kosztem dodatkowego, nieuzasadnionego wysiłku uprawnionych do stypendiów. Należy więc rozważyć przyjęcie regulacji, zgodnie z którą w przypadku wątpliwości dotyczących przedstawionej przez studenta sytuacji materialnej jego lub jego rodziny,</p>	
--	--	--	--	--

			organ przyznający stypendium socjalne może zwrócić się do ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych o ustalenie sytuacji dochodowej i majątkowej studenta lub jego rodziny. W tym przypadku właściwy organ pomocy społecznej, na żądanie organu przyznającego stypendium, przeprowadzałby wywiad środowiskowy, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Ponadto organ przyznający stypendium mógłby przyjąć w celu potwierdzenia sytuacji dochodowej i majątkowej studenta lub jego rodziny oświadczenie studenta lub członków jego rodziny złożone pod groźbą odpowiedzialności karnej za złożenie oświadczenia poświadczającego nieprawdę. I wreszcie organ przyznający studentowi stypendium socjalne mógłby bez jego zgody zmienić lub uchylić ostateczną decyzję, na mocy której student nabył prawo do tego stypendium, jeżeli nastąpiła zmiana sytuacji rodzinnej lub materialnej studenta lub jego rodziny mająca wpływ na prawo do stypendium socjalnego.	
37	Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej	art. 1 pkt 13	Niepokoiki proponowana zmiana art. 88 PSWiN. Analiza stosowania tego przepisu, wskazuje, że pojawiają się problemy interpretacyjne związane z określeniem zakresu zaświadczenia, w szczególności w przypadku studentów, którzy mimo niskiego dochodu nie korzystają ze wsparcia z pomocy społecznej. W tych sytuacjach ośrodki pomocy społecznej odmawiają wydania zaświadczenia, bądź na wniosek studenta wydają zaświadczenie o niekorzystaniu przez studenta i członków jego rodziny ze wsparcia. Jednocześnie proponowane sformułowanie ust. 4 i 5 może rodzić wątpliwości interpretacyjne, ponieważ przedstawia pozornie sprzeczne stwierdzenia. Zniknęło pojęcie „uzasadnionego przypadku”, jednocześnie nadal pozostawia się możliwość przyznania stypendium. Obawę może budzić trudność w jednoznacznym wprowadzaniu tego przepisu w życie przez uczelnie, co odbiłoby się niekorzystnie na potrzebujących studentach.	<p style="text-align: center;">UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Stanowisko dotyczące ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych przy stosowaniu projektowanych regulacji jest nieuzasadnione. Zmiana została wprowadzona w celu wyeliminowania wątpliwości dotyczących wydawania zaświadczeń z ośrodków pomocy społecznej lub centrów usług społecznych oraz ułatwienia studentom ubiegającym się o stypendium socjalne skompletowania odpowiedniej dokumentacji, a tym samym skrócenia procedury rozpatrywania wniosków o przyznanie stypendium socjalnego. Projekt przewiduje, że do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego student będzie dołączał wydane przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych zaświadczenie o korzystaniu w roku złożenia wniosku ze świadczeń z pomocy społecznej przez niego lub członków jego rodziny, czym potwierdzi trudną sytuację materialną. W efekcie obowiązek dostarczenia zaświadczenia zostanie ograniczony wyłącznie do studentów, którzy aktualnie korzystają ze wsparcia z pomocy społecznej. W przypadku pozostałych studentów wystarczające będzie udokumentowanie źródeł utrzymania rodziny zgodnie z regulaminem świadczeń dla studentów. Zmiana ta</p>

				wyeliminuje obowiązek występowania przez studentów niekorzystających ze wsparcia przysługującego na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do ośrodków pomocy społecznej lub centrum usług społecznych o wydanie stosownego zaświadczenia.
38	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego	art. 1 pkt 13	Należy zauważyć, że dążenie do wyeliminowania nadużyć w systemie stypendialnym jest słuszne, jednak organizacyjnie optymalne wydaje się być skorzystanie przez organ przyznający stypendium z fakultatywnej możliwości zasięgnięcia opinii ośrodka pomocy społecznej lub centrum usług społecznych o sytuacji dochodowej i majątkowej studenta i jego rodziny, w razie uzasadnionych wątpliwości co do jego sytuacji materialnej. Należy podkreślić, że nie wszyscy studenci w trudnej sytuacji materialnej korzystają ze wsparcia pomocy społecznej, co może im uniemożliwić ubieganie się o pomoc materialną.	<p style="text-align: center;">UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>W przypadku gdy student znajduje się w trudnej sytuacji materialnej, ale nie korzysta ze wsparcia ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, nie będzie pozbawiony prawa do ubiegania się o przyznanie stypendium socjalnego. W takim wypadku świadczenie może zostać przyznane, jeśli student udokumentuje źródła utrzymania rodziny.</p>
39	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	art. 1 pkt 14	<p>Proponuje się następujące brzmienie art. 116 ust. 2a PSWiN:</p> <p><i>„2a. Przy zatrudnianiu na stanowisku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2–4, osoby, która uzyskała stopień naukowy, stopień w zakresie sztuki lub tytuł zawodowy za granicą, można odstąpić od wymagań określonych w ust. 2 pkt 2–4. Przy zatrudnieniu osoby, która uzyskała stopień naukowy, stopień w zakresie sztuki lub tytuł zawodowy za granicą na stanowisku nauczyciela akademickiego określonego w statucie uczelni, zgodnie z ust. 4 pkt 1, można odstąpić od wymagań kwalifikacyjnych w zakresie posiadania stopnia naukowego, stopnia w zakresie sztuki lub tytułu zawodowego.”.</i></p> <p>Projektowany przepis nie odnosi się do możliwości odstąpienia od wymagań w zakresie posiadania tytułu naukowego profesora, a w konsekwencji pomija możliwość zatrudnienia na stanowisku profesora, co powinno zostać doprecyzowane.</p> <p>Jednocześnie z uwagi na możliwość określenia w statucie uczelni innych stanowisk dla nauczycieli akademickich (lektor, wykładowca, starszy wykładowca, instruktor, etc.) możliwość odstąpienia od wymagań kwalifikacyjnych dla osób, które stopień naukowy, stopień w zakresie sztuki lub</p>	<p style="text-align: center;">UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Proponuje się nadanie art. 116 ust. 2a PSWiN następującego brzmienia:</p> <p><i>„2a. Przy zatrudnianiu na stanowisku, o którym mowa w ust. 1, osoby, która uzyskała stopień naukowy, stopień w zakresie sztuki lub tytuł zawodowy za granicą, można odstąpić od określonych w ust. 2 wymagań w zakresie posiadania tytułu profesora, stopnia doktora lub tytułu zawodowego magistra, magistra inżyniera albo równorzędnego, jeżeli zatrudniana osoba posiada znaczące osiągnięcia naukowe, artystyczne lub dydaktyczne.”.</i></p> <p>Powyższa zmiana pozwoli uelastyczyć zatrudnianie cudzoziemców (celem regulacji jest ułatwienie mobilności nauczycieli akademickich służące umiędzynarodowieniu polskich uczelni), a jednocześnie zostanie ograniczone ryzyko związane z możliwością zatrudnienia na dowolnym stanowisku nauczyciela akademickiego z pominięciem jakichkolwiek wymagań. Zweryfikowanie, czy dana osoba posiada znaczące osiągnięcia, będzie należało do uczelni zatrudniającej. Uczelnie samodzielnie decydują bowiem o sposobie zarządzania i kształtowaniu swojej polityki kadrowej. Mają prawo do swobodnego doboru kadry, czy podejmowania decyzji w kwestiach związanych ze swoją strukturą. Zarządzanie</p>

			<p>tytuł zawodowy uzyskały za granicą, powinna zostać również wyartykułowana.</p> <p>Należy zwrócić również uwagę, że – w przeciwieństwie do pierwowzoru brzmienia tego przepisu w art. 109 ust. 3a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.) – odstąpienie od wymagań z ust. 2 niweluje również obowiązek legitymowania się przez kandydata na stanowisko profesora uczelni znaczącymi osiągnięciami:</p> <p>a) dydaktycznymi lub zawodowymi – w przypadku pracowników dydaktycznych,</p> <p>b) naukowymi lub artystycznymi – w przypadku pracowników badawczych,</p> <p>c) naukowymi, artystycznymi lub dydaktycznymi – w przypadku pracowników badawczo-dydaktycznych.</p>	<p>uczelnia pozostaje w zakresie autonomii uczelni i należy do kompetencji rektora, który kieruje działalnością uczelni, reprezentuje ją na zewnątrz i jest przełożonym pracowników. W zakresie dotyczącym innych stanowisk określanych zgodnie z art. 116 ust. 4 pkt 1 PSWiN należy wyjaśnić, że wymagania kwalifikacyjne niezbędne do ich zajmowania są regulowane przez każdą uczelnię na poziomie statutu.</p>
40	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	art. 1 pkt 14	<p>Niewiązanie stopnia i tytułu z zatrudnieniem na danym stanowisku w przypadku osób, które uzyskały stopień lub tytuł naukowy albo nawet tylko zawodowy za granicą, należy uznać za faworyzowanie takich osób. W skrajnych przypadkach może ono doprowadzić do tego, że osobę (niekoniecznie cudzoziemca, może to być także obywatel polski), która uzyskała tytuł zawodowy magistra na jakiegokolwiek uczelni zagranicznej zatrudni się w Polsce na stanowisku profesora i będzie to zgodne z zaproponowanym brzmieniem przepisu. Mając na uwadze funkcję, jaką przepis ma spełniać, jest on jednak sformułowany w sposób zdecydowanie za szeroki, mogący prowadzić do nadużyć (a pamiętać należy, że mimo nieobowiązania w chwili obecnej przepisów dotyczących minimów kadrowych PSWiN i wydane na jej podstawie rozporządzenia nadal wiążą pewne uprawnienia dla uczelni z liczbą osób zatrudnionych na danym stanowisku). Brzmienie proponowanego przepisu powinno zostać zatem ograniczone, by nie służyło jako pole do potencjalnych nadużyć i wykorzystywania faktu uzyskania stopnia lub tytułu za granicą.</p>	<p style="text-align: center;">UWAGI UWZGLĘDNIONE</p> <p>Proponuje się nadanie art. 116 ust. 2a PSWiN następującego brzmienia:</p> <p><i>„2a. Przy zatrudnianiu na stanowisku, o którym mowa w ust. 1, osoby, która uzyskała stopień naukowy, stopień w zakresie sztuki lub tytuł zawodowy za granicą, można odstąpić od określonych w ust. 2 wymagań w zakresie posiadania tytułu profesora, stopnia doktora lub tytułu zawodowego magistra, magistra inżyniera albo równorzędnego, jeżeli zatrudniana osoba posiada znaczące osiągnięcia naukowe, artystyczne lub dydaktyczne.”</i></p> <p>Powyższa zmiana pozwoli uelastyczyć zatrudnianie cudzoziemców (celem regulacji jest ułatwienie mobilności nauczycieli akademickich służące umiędzynarodowieniu polskich uczelni), a jednocześnie zostanie ograniczone ryzyko związane z możliwością zatrudnienia na dowolnym stanowisku nauczyciela akademickiego z pominięciem jakichkolwiek wymagań.</p> <p>Zweryfikowanie, czy dana osoba posiada znaczące osiągnięcia, będzie należało do uczelni zatrudniającej. Uczelnie samodzielnie decydują bowiem o sposobie zarządzania i kształtowaniu swojej polityki kadrowej. Mają prawo do swobodnego doboru kadry, czy podejmowania decyzji w kwestiach związanych ze swoją strukturą. Zarządzanie uczelnia pozostaje w zakresie autonomii uczelni i należy do</p>
41	Konferencja Dziekanów Wydziałów Przyrodniczych	art. 1 pkt 14	<p>Przedstawiona propozycja zmiany, a więc wprowadzenie w art. 116 PSWiN ust. 2a w proponowanym brzmieniu otwiera zbyt szeroko, w sposób zbyt mało kontrolowany, drogę do zatrudniania osób z zagranicy. Proponujemy</p>	

			dokonać doprecyzowania tego przepisu, np. korzystając z rozwiązania zawartego w art. 190 ust. 5 PSWiN, a więc, że można odstąpić od wymogu określonego w art. 116 ust. 2, lecz po uznaniu, że osoba ta posiada znaczące osiągnięcia w określonym obszarze aktywności zawodowej.	kompetencji rektora, który kieruje działalnością uczelni, reprezentuje ją na zewnątrz i jest przełożonym pracowników.
42	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego	art. 1 pkt 14	Rada negatywnie opiniuje tę zmianę. Nie jest jasne, jaki cel ma być osiągnięty poprzez wprowadzenie tego przepisu, który w obecnym sformułowaniu oznacza, że uzyskanie jakiegokolwiek stopnia lub tytułu naukowego bądź zawodowego za granicą (także w przypadku osoby stale zamieszkałej w Polsce) umożliwia zatrudnienie na dowolnym stanowisku nauczyciela akademickiego, także profesora, z pominięciem jakichkolwiek wymagań.	
43	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych	art. 1 pkt 15	<p>Rekomenduje się doprecyzowanie przepisu, ze wskazaniem na nieprzerwaną nieobecność w pracy związanej z urlopem bezpłatnym lub zasiłkiem chorobowym. Krótkie nieobecności nie dezorganizują pracy naukowej i dydaktycznej, nawet jeśli zsumowane przekroczą 3 miesiące w okresie oceny.</p> <p>W związku z tym w art. 128 w ust. 2 zdanie drugie PSWiN powinno otrzymać brzmienie: <i>„W przypadku nieobecności nauczyciela akademickiego w pracy, wynikającej z:</i></p> <p><i>1) przebywania na:</i></p> <p><i>a) którymkolwiek z urlopów związanych z rodzicielstwem określonych w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy,</i></p> <p><i>b) urlopie dla poratowania zdrowia,</i></p> <p><i>c) urlopie bezpłatnym trwającym nieprzerwanie co najmniej 3 miesiące,</i></p> <p><i>2) odbywania:</i></p> <p><i>a) służby wojskowej,</i></p> <p><i>b) służby zastępczej,</i></p> <p><i>3) pobierania:</i></p> <p><i>a) zasiłku chorobowego przez okres nieprzerwanie co najmniej 3 miesięcy,</i></p> <p><i>b) świadczenia rehabilitacyjnego w związku z niezdolnością do pracy, w tym spowodowaną chorobą wymagającą rehabilitacji leczniczej</i></p>	UWAGA UWZGLĘDNIONA

			– termin dokonania oceny okresowej ulega przedłużeniu o czas tej nieobecności.”.	
44	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	art. 1 pkt 15	Słusznie propozycja brzmienia art. 128 ust. 2 PSWiN zawiera regulację „odraczającą” dokonanie oceny okresowej o okres trwającego dłużej niż 3 miesiące urlopu bezpłatnego oraz trwającego dłużej niż 3 miesiące okresu pobierania zasiłku chorobowego. Doprecyzowania jednak wymaga, że chodzi o okresy trzymiesięczne w skali roku. Problem jest najbardziej widoczny w przypadku zasiłków chorobowych, bowiem zasiłek chorobowy może być wypłacany, np. przez 10 miesięcy w roku, ale ani razu nie dłużej niż przez 3 miesiące, bo między kolejnymi okresami zasiłkowymi będą występowały przerwy (jest to dość częste). Bez doprecyzowania skutek będzie taki, że osoba przebywająca jednorazowo 3 miesiące na zasiłku chorobowym będzie miała odroczoną ocenę o 3 miesiące, a osoba przebywająca 10 miesięcy w roku na zasiłku chorobowym, ale z przerwami, niemająca żadnego okresu ciągłej nieobecności przekraczającej 3 miesiące nie będzie miała odroczonej oceny, mimo że jej okres nieświadczenia pracy (a więc niewykonywania obowiązków nauczyciela akademickiego) będzie znacznie dłuższy niż w przypadku pierwszej osoby.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Intencją projektodawcy było uwzględnienie nieobecności nauczyciela akademickiego trwającej nieprzerwanie co najmniej przez 3 miesiące. Przyjęcie zaproponowanej metodologii liczenia nieobecności wymusiłoby konieczność zliczania wszystkich nieobecności w skali roku, nawet krótkotrwałych, np. kilkudniowych. Doprowadziłoby to do konieczności częstego odraczania terminu dokonywania oceny okresowej.
45	Komitet Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk	art. 1 pkt 15	Należy zdecydowanie poprzeć potrzebę uwzględnienia w kontekście oceny pracowniczej czasu przebywania na długich zwolnieniach lekarskich, czego dotąd nie było. Przepis ten nie jest jednak precyzyjny, ponieważ chodzi o dwojakie okoliczności: 1) w momencie dokonywania oceny pracownik jest nieobecny z wymienionych powodów, więc nie podlega ocenie; 2) w momencie oceny jest obecny (świadczy pracę), ale w okresie poddawany ocenie korzystał z urlopu, zwolnienia itp.	UWAGA WYJAŚNIONA Ocena okresowa podlega przesunięciu niezależnie od tego, czy okres nieobecności nauczyciela akademickiego obejmuje dzień przewidziany na dokonanie tej oceny, czy też nieobecność nastąpiła w okresie poddawany ocenie i zakończyła się przed upływem tego okresu. Brzmienie przepisu dopuszcza obie te możliwości.
46	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych	art. 1 pkt 17	Treść przepisu nie przesądza, w jakim zakresie uczelnia jest zobowiązana do ponoszenia opłat za postępowanie awansowe. Często występują przypadki utraty lub nabycia zatrudnienia w uczelni w trakcie postępowania awansowego. PSWiN nie reguluje, czy obowiązek ponoszenia opłaty jest w mocy również, gdy w trakcie	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Obciążanie kosztami postępowania awansowego wyłącznie podmiotu, który zatrudniał kandydata (nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego) w dniu wszczęcia postępowania, a następnie – już w jego trakcie – utracił status pracodawcy, nie jest właściwe. Po ustaniu zatrudnienia podmiot

			<p>postępowania stosunek pracy zakończył się albo wygasł. Proponuje się doprecyzować, iż koszty postępowania w przypadku nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego ponosi podmiot będący podstawowym miejscem pracy tego nauczyciela albo pracownika w momencie wszczęcia postępowania.</p>	<p>taki nie ma możliwości uzyskania żadnych korzyści z faktu sfinansowania całości postępowania awansowego byłego pracownika, a tym samym z podniesienia jego kwalifikacji. Koszty postępowania są ustalane przez organ przeprowadzający procedurę i pokrywają wydatki związane z postępowaniem w całości albo w części. Całkowita kwota kosztów może być w zasadzie ustalona dopiero po zakończeniu postępowania, zwłaszcza gdy trzeba było dokonywać wielu różnych czynności w toku rozpoznania sprawy.</p> <p>Co do zasady pracodawca powinien pokryć koszty postępowania awansowego powstałe w czasie zatrudnienia kandydata będącego nauczycielem akademickim albo pracownikiem naukowym. W przypadku rozwiązania stosunku pracy z kandydatem były pracodawca jest zobowiązany do pokrycia tylko tych kosztów, które zostały wygenerowane w postępowaniu awansowym w czasie, gdy nauczyciel akademicki albo pracownik naukowy był zatrudniony w tym podmiocie. Dalsze koszty powinny obciążać kandydata, chyba że podjął zatrudnienie w innym podmiocie.</p> <p>Stąd też w przypadku zmiany miejsca zatrudnienia przez nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego koszty postępowania awansowego powinny obciążać pracodawców proporcjonalnie, tj. powinni oni pokryć koszty postępowania powstałe w czasie zatrudnienia kandydata.</p>
47	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	art. 1 pkt 17	<p>Proponowana regulacja wymaga doprecyzowania w dwóch kwestiach. Po pierwsze należy określić zobowiązania uczelni w przypadku zmiany zatrudnienia w trakcie postępowania. Rozwiązaniem tego problemu byłoby wskazanie, że koszty ponosi podmiot będący podstawowym miejscem pracy pracownika w momencie wszczęcia postępowania. Po drugie może zdarzyć się sytuacja, w której to podmiotowi będącemu dodatkowym miejscem pracy zależy na awansie naukowym pracownika i wtedy proponowana regulacja nie pozwala sfinansować tych kosztów przez podmiot zainteresowany. Rozwiązaniem tych wątpliwości może być uzupełnienie brzmienia art. 187 ust. 7 PSWiN o wyrażenie „chyba że strony ustalą inaczej” lub „chyba że podmiot niebędący podstawowym miejscem pracy zobowiąże się do pokrycia kosztów”.</p>	<p>UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Obciążanie kosztami postępowania awansowego wyłącznie podmiotu, który zatrudniał kandydata (nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego) w dniu wszczęcia postępowania, a następnie – już w jego trakcie – utracił status pracodawcy, nie jest właściwe. Po ustaniu zatrudnienia podmiot taki nie ma możliwości uzyskania żadnych korzyści z faktu sfinansowania całości postępowania awansowego byłego pracownika, a tym samym z podniesienia jego kwalifikacji. Koszty postępowania są ustalane przez organ przeprowadzający procedurę i pokrywają wydatki związane z postępowaniem w całości albo w części. Całkowita kwota kosztów może być w zasadzie ustalona dopiero po zakończeniu postępowania, zwłaszcza gdy trzeba było dokonywać wielu różnych czynności w toku rozpoznania sprawy.</p> <p>Co do zasady pracodawca powinien pokryć koszty</p>

				<p>postępowania awansowego powstałe w czasie zatrudnienia kandydata będącego nauczycielem akademickim albo pracownikiem naukowym. W przypadku rozwiązania stosunku pracy z kandydatem były pracodawca jest zobowiązany do pokrycia tylko tych kosztów, które zostały poniesione w postępowaniu awansowym w czasie, gdy nauczyciel akademicki albo pracownik naukowy był zatrudniony w tym podmiocie. Dalsze koszty powinny obciążać kandydata, chyba że podjął zatrudnienie w innym podmiocie.</p> <p>Stąd też w przypadku zmiany miejsca zatrudnienia przez nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego koszty postępowania awansowego powinny obciążać pracodawców proporcjonalnie, tj. powinni oni pokryć koszty postępowania powstałe w czasie zatrudnienia kandydata.</p> <p>Uwzględnia się natomiast drugą część uwagi, przez co art. 182 ust. 7 PSWiN otrzyma brzmienie:</p> <p><i>„7. W przypadku nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego zatrudnionego w więcej niż jednym podmiocie, o którym mowa w ust. 6, koszty postępowania:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) ponosi podmiot wskazany jako podstawowe miejsce pracy tego nauczyciela albo pracownika, chyba że podmioty umówią się inaczej;</i> <i>2) są ponoszone na podstawie umowy między podmiotami, jeżeli żaden z nich nie został wskazany jako podstawowe miejsce pracy tego nauczyciela albo pracownika.”.</i>
48	Komitet Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk	art. 1 pkt 17	<p>W nowelizowanej ustawie nie znalazły się uregulowania dotyczące kontrowersyjnej praktyki, iż w przypadku odmowy prowadzenia postępowania awansowego we wskazanym pierwotnie podmiocie (uczelni) wniosek kierowany jest przez RDN do innego podmiotu (uczelni) wraz z finansowym obciążeniem tego podmiotu przeprowadzenia całej procedury, bez możliwości uchylecia się uczelni od tego wniosku. W efekcie, jak dowodzi praktyka ostatnich lat, kandydaci (nieposiadający afiliacji konkretnej uczelni) wykorzystywali ten przepis dla przeprowadzenia swojej procedury awansowej, nie ponosząc z tego tytułu żadnych kosztów.</p>	<p style="text-align: center;">UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Należy przypuszczać, że uwaga odnosi się do postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego i dotyczy art. 221 ust. 2 i 3 PSWiN.</p> <p>Należy zauważyć, że w świetle art. 182 ust. 6 PSWiN, w przypadku nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego niezależnie od faktu, czy postępowanie awansowe jest prowadzone przez podmiot będący jego pracodawcą, czy też inny podmiot habilitujący, koszty procedury ponosi w każdym przypadku podmiot zatrudniający.</p> <p>Natomiast w pozostałym zakresie – co do zasady – koszty postępowania ponosi sam kandydat do stopnia doktora habilitowanego (art. 182 ust. 1 PSWiN), chyba że w uzasadnionym przypadku rektor, dyrektor instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk, dyrektor instytutu</p>

				badawczego lub instytutu międzynarodowego (przeprowadzających postępowanie) zwolni go z opłaty w całości lub w części (art. 182 ust. 5 PSWiN).
49	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego	art. 1 pkt 17	Rada zasadniczo pozytywnie opiniuje tę zmianę, zwraca jednak uwagę, że w przypadku osoby zatrudnionej w więcej niż jednym podmiocie, ale w żadnym z nich na pełny etat, proponowane rozwiązanie nie będzie mogło być zastosowane, ponieważ podstawowe miejsce pracy dotyczy tylko zatrudnienia pełnoetatowego. W nawiązaniu do proponowanej zmiany i postępującej komplikacji przepisów związanych z ponoszeniem opłat za czynności w postępowaniach o nadanie stopnia naukowego albo stopnia w zakresie sztuki lub tytułu profesora sugeruje się finansowanie tych kosztów z funduszy pozostających w gestii ministra, a nie z funduszy uczelnianych.	UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA Proponuje się zmianę brzmienia art. 182 ust. 7 PSWiN na następujące: <i>„7. W przypadku nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego zatrudnionego w więcej niż jednym podmiocie, o którym mowa w ust. 6, koszty postępowania:</i> 1) <i>ponosi podmiot wskazany jako podstawowe miejsce pracy tego nauczyciela albo pracownika, chyba że podmioty umówią się inaczej;</i> 2) <i>są ponoszone na podstawie umowy między podmiotami, jeżeli żaden z nich nie został wskazany jako podstawowe miejsce pracy tego nauczyciela albo pracownika.”</i> W zakresie postulatu finansowania kosztów postępowań awansowych z funduszy pozostających w gestii ministra, a nie z funduszy uczelnianych należy wskazać, że zgodnie z art. 366 ust. 1 pkt 1, 2 i 5 PSWiN minister przyznaje publicznym uczelniom akademickim oraz publicznym uczelniom zawodowym środki finansowe na rozwój zawodowy pracowników uczelni, natomiast instytutom naukowym Polskiej Akademii Nauk, instytutom badawczym oraz instytutom międzynarodowym – na rozwój zawodowy pracowników naukowych.
50	Rada Doskonałości Naukowej	art. 1 pkt 18	Materia odmowy wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora jest aktualnie kompleksowo normowana obowiązującymi przepisami. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 178 ust. 3 PSWiN w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora oraz doktora habilitowanego w zakresie nieuregulowanym w PSWiN stosuje się odpowiednio przepisy KPA. Nie ulega wątpliwości, że wobec tego, iż PSWiN nie reguluje zagadnienia odmowy wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, odpowiednie zastosowanie znajdzie art. 61a § 1 KPA, zgodnie z którym gdy żądanie, o którym mowa w art. 61 KPA, zostało wniesione przez osobę niebędącą stroną lub z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte, organ administracji publicznej wydaje postanowienie o odmowie	UWAGA WYJAŚNIONA W obecnym stanie prawnym nie przewidziano literalnie dewolutywnego środka zaskarżenia na akt odmawiający wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora. Środek taki przewidziano w odniesieniu do postanowienia o odmowie dopuszczenia do obrony rozprawy doktorskiej (art. 191 ust. 2 PSWiN) oraz decyzji o odmowie nadania stopnia doktora (art. 193 ust. 1 PSWiN). W konsekwencji pojawiły się wątpliwości dotyczące zamysłu prawodawcy co do zasad rozpatrywania środków odwoławczych od odmowy wszczęcia postępowania, tj. przez RDN, czy też podmiot doktoryzujący. Proponowany przepis definitywnie rozstrzyga przedmiotową kwestię.

			wszczenia postępowania. Przepis art. 61 § 5 KPA stosuje się odpowiednio. Z kolei jak wynika z art. 61 § 2 KPA, na postanowienie, o którym mowa w § 1, służy zażalenie. O właściwości organu, do którego należałoby wnieść zażalenie w przypadku wydania postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, przesądza art. 1 pkt 31 projektowanej ustawy. W związku z tym problem, który ma zostać rozwiązany przez wprowadzenie przedmiotowego przepisu, jest w istocie iluzoryczny.	
51	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	art. 1 pkt 18	Proponuje się następujące brzmienie przepisu: <i>„2. Podmiot doktoryzujący odmawia wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, jeżeli osoba, która złożyła wniosek o wszczęcie tego postępowania, nie spełnia wymagań określonych w art. 186 ust. 1 pkt 1–3 albo ust. 2 lub, pomimo wezwania do uzupełnienia braków wniosku, nie uzupełniła w terminie wskazanym w wezwaniu wymagania, o którym mowa w ust. 1 zdanie drugie. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przysługuje zażalenie do RDN.”.</i> Odmowę wszczęcia postępowania z uwagi na niedołączenie rozprawy doktorskiej lub pozytywnej opinii promotora lub promotorów (do rozważenia także wskazanie w ust. 1 konieczności przedłożenia opinii promotora pomocniczego) powinno poprzedzać wezwanie skierowane do takiej osoby przez podmiot doktoryzujący, gdyż automatyczna odmowa może w praktyce skutkować dużą ilością zażaleń do RDN, wynikających, np. z niedołączenia opinii, a nie jej praktycznego braku.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Możliwość wezwania kandydata do uzupełnienia braków wniosku wynika z przepisów KPA, które w zakresie nieuregulowanym w PSWiN stosuje się odpowiednio (art. 178 ust. 3 PSWiN). Zgodnie z art. 64 § 2 KPA, jeżeli podanie nie spełnia innych wymagań ustalonych w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż siedem dni, z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania.
52	Krajowa Reprezentacja Doktorantów	art. 1 pkt 18	Proponuje się następujące brzmienie zmienianego art. 187 ust. 2 PSWiN: <i>„2. Podmiot doktoryzujący odmawia wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, jeżeli osoba, która złożyła wniosek o wszczęcie tego postępowania, nie spełnia wymagań określonych w art. 186 ust. 1 pkt 1–3 albo ust. 2 lub wymagania, o którym mowa w ust. 1 zdanie drugie. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przysługuje zażalenie do RDN w terminie 7 dni od doręczenia postanowienia.”.</i> Uzasadnienie:	UWAGI NIEUWZGLĘDNIONE Termin na złożenie zażalenia wynika z regulacji zawartych w KPA, które w zakresie nieuregulowanym w PSWiN stosuje się odpowiednio (art. 178 ust. 3 PSWiN). Zgodnie z art. 141 § 2 KPA zażalenia wnosi się w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia postanowienia stronie.

			Postulowana zmiana zakłada wprowadzenie oznaczonego terminu na wniesienie zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora. Proponowany termin jest terminem standardowym, przewidzianym również w innych aktach prawnych zawierających przepisy proceduralne dotyczące ww. środka odwoławczego, jakim jest zażalenie.	
53	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego	art. 1 pkt 18	Rada zasadniczo pozytywnie opiniuje tę zmianę, zwraca jednak uwagę, że nie rozstrzyga ona dalszej ścieżki postępowania z zażaleniem. Proponuje się wskazanie 7-dniowego terminu na złożenie zażalenia, licząc od dnia doręczenia postanowienia, którego dotyczy projektowany przepis.	
54	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	art. 1 pkt 19	Proponowana zmiana nie budzi wątpliwości merytorycznych, jednak użyte w tym przepisie sformułowanie „osoba posiadająca co najmniej stopień doktora habilitowanego” nie wydaje się zbyt zreżne. Sugeruje ono bowiem, że istnieje jakoby jakiś wyższy stopień naukowy niż doktor habilitowany. Wydaje się, że prawidłowo sformułowany przepis art. 190 ust. 4 PSWiN powinien brzmieć: <i>„4. Promotorem i recenzentem może być osoba posiadająca stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora, a promotorem pomocniczym – osoba posiadająca co najmniej stopień doktora.”.</i>	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Na ścieżce awansu naukowego wyżej od stopnia doktora habilitowanego został przewidziany tytuł profesora. Przepis w zaproponowanym brzmieniu – poprzez użycie wyrażenia zaimkowego „co najmniej” – obejmuje zarówno wskazany stopień, jak i tytuł. Zaproponowana korekta przepisu jest tożsama merytorycznie z regulacją przedstawioną w projekcie.
55	Komitet Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk	art. 1 pkt 19	Wprowadzenie tego przepisu argumentowane jest koniecznością wykluczenia wątpliwości co do tego, kto może być promotorem pomocniczym. Obowiązujący przepis wskazuje, że promotorem pomocniczym jest osoba posiadająca stopień doktora. Stworzenie warunków umożliwiających pełnienie funkcji promotora przez doktora habilitowanego i profesora rodzi pytanie, w jakim celu ustawodawca „ustanowił” funkcję promotora pomocniczego. Nie jest to przecież kopromotor, co jest możliwe i zasadne w przypadku rozpraw interdyscyplinarnych. Pełnienie funkcji promotora pomocniczego przez doktorów tworzyło im warunki dla uczestnictwa w praktyce kształcenia kadry naukowej, a zgodnie z tradycją akademicką przyuczali się przy	UWAGA WYJAŚNIONA Proponowana zmiana ma jedynie charakter doprecyzowujący i redakcyjny, albowiem również w świetle obecnie obowiązującego brzmienia art. 190 ust. 4 PSWiN funkcję promotora pomocniczego może pełnić osoba posiadająca tytuł profesora albo stopień doktora habilitowanego, ponieważ co do zasady spełnia ona równocześnie przesłankę zawartą w przedmiotowym przepisie (tj. posiada stopień doktora). W aktualnie obowiązującej regulacji nie zawarto również zastrzeżenia, że promotorem pomocniczym nie może być osoba spełniająca przesłanki do pełnienia funkcji (głównego) promotora – w przeciwieństwie do poprzedniej ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789).

			<p>mistrzu do pracy z doktorantką, czy doktorantem. Niezrozumiałe zatem jest, co stoi za proponowaną zmianą.</p>	<p>Zgodnie z art. 20 ust. 7 ww. ustawy promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim, który pełnił istotną funkcję pomocniczą w opiece nad doktorantem, w szczególności w procesie planowania badań, ich realizacji i analizy wyników, mogła być osoba posiadająca stopień doktora w zakresie danej lub pokrewnej dyscypliny naukowej lub artystycznej i nieposiadająca uprawnień do pełnienia funkcji promotora w przewodzie doktorskim.</p> <p>Należy przyjąć, że rola promotora pomocniczego w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora jest merytorycznie i zakresowo zbliżona do zdefiniowanej w przepisach poprzednio obowiązujących. Pełni on zatem funkcję pomocniczą w opiece nad kandydatem do stopnia naukowego albo stopnia w zakresie sztuki, w szczególności w zakresie prowadzonych badań naukowych. Rola ta nie jest jednak na tyle kluczowa, aby osoba pełniąca przedmiotową funkcję mogła zostać powołana na promotora (jednego z promotorów). Do przesłanek przemawiających za powołaniem promotora pomocniczego mogą należeć m.in.: szeroki zakres prac planowanych do wykonania w związku z rozprawą doktorską, interdyscyplinarny charakter rozprawy doktorskiej, realizowanie rozprawy doktorskiej we współpracy z innym podmiotem. Należy również zauważyć, że powołanie promotora pomocniczego nie stanowi czynności obligatoryjnej. O tym, czy w danym przypadku konieczne jest wyznaczenie promotora pomocniczego, decyduje właściwy organ podmiotu doktoryzującego.</p>
56	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	art. 1 pkt 21	<p>Proponuje się następujące brzmienie przepisu: <i>„1) sposób wyznaczania i zmiany promotora, promotorów lub promotora pomocniczego, w tym w przypadku osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym;”.</i></p> <p>Brak dołączenia sformułowania „w tym” spowodowałby brak konieczności określania trybu wyznaczania i zmiany promotora lub promotorów w przypadku osób ubiegających się o nadanie stopnia w trybie kształcenia doktorantów (zgodnie z art. 197 PSWiN) i rodziłoby konieczność usuwania dotychczasowych zapisów uchwał senatu w sprawie nadawania stopni.</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Sposób wyznaczania i zmiany promotora, promotorów lub promotora pomocniczego w odniesieniu do uczestników szkół doktorskich jest określany w regulaminie szkoły doktorskiej na mocy art. 205 ust. 1 pkt 1 PSWiN.</p>

57	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	art. 1 pkt 22	Procedowanie postępów doktorantów powinno być oceniane przez pracowników naukowych posiadających stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora.	<p style="text-align: center;">UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Zgodnie z art. 202 ust. 4 PSWiN ocena śródkresowa jest przeprowadzana przez komisję, w skład której wchodzi 3 osoby, w tym co najmniej 1 osoba posiadająca stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora w dyscyplinie, w której przygotowywana jest rozprawa doktorska, zatrudniona poza podmiotem prowadzącym szkołę doktorską. W PSWiN określono więc wymogi tylko w odniesieniu do jednego członka komisji, a nowelizacja dotyczy wyłącznie tej osoby. Należy podkreślić, że celem nowelizacji nie jest obniżenie wymagań wobec tego członka komisji, lecz umożliwienie podmiotom powoływania w jego miejsce osób z zagranicznych systemów awansu naukowego, w których nie przyznaje się stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora. Należy wskazać, że będzie to osoba spełniająca wymagania w zakresie osiągnięć, lecz niemogąca spełnić wymogów dotyczących posiadanego stopnia lub tytułu ze względów obiektywnych. Spełnianie wymagania dotyczącego osiągnięć naukowych będzie potwierdzone decyzją organu, o którym mowa w art. 178 ust. 1 PSWiN, nadającego w polskim systemie stopień naukowy albo stopień w zakresie sztuki. W związku z tym, że w art. 190 ust. 5 PSWiN dopuszczono, aby osoba taka mogła pełnić funkcję promotora lub recenzenta rozprawy doktorskiej, zasadne jest, aby mogła być także członkiem komisji przeprowadzającej ocenę śródkresową, do którego odnoszą się dodatkowe wymagania, a więc w miejsce osoby posiadającej stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora.</p> <p>W PSWiN przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym na podmiocie spoczywa relatywnie duży zakres odpowiedzialności za przeprowadzenie oceny śródkresowej, w tym – za wybór właściwych osób do składu komisji. Należy podkreślić, że w PSWiN określono mechanizm kontrolny pozwalający na ocenę doboru składu komisji przeprowadzającej ocenę śródkresową, również w odniesieniu do członków komisji, wobec których nie sformułowano dodatkowych wymogów – rzetelność przeprowadzenia oceny śródkresowej jest jednym z kryteriów uwzględnianych przy ewaluacji szkół doktorskich. Przyjęte w PSWiN rozwiązanie umożliwia wybór możliwie najbardziej odpowiednich członków komisji do oceny postępów w przygotowywaniu rozprawy doktorskiej przy jednoczesnym</p>
----	--	---------------	--	--

				zapewnieniu wysokiego standardu tej oceny. Z tego względu formułowanie wymogu posiadania stopnia doktora lub tytułu profesora przez członków komisji należy uznać za nieuzasadnione.
58	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	art. 1 pkt 22	W projektowanym przepisie nadającym nowe brzmienie art. 202 ust. 4 PSWiN w miejsce sformułowania „stopień doktora habilitowanego albo tytuł profesora” należy użyć zwrotu „stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora”.	UWAGA WYJAŚNIONA Spójnik „albo” został użyty prawidłowo, gdyż oznacza alternatywę rozłączną. Spójnik „lub” oznacza alternatywę łączną.
59	Konferencja Dziekanów Wydziałów Przyrodniczych	art. 1 pkt 22	Zmiana ta idzie w bardzo dobrym kierunku, lecz nadal pozostawia furtkę, której w tym przypadku nie powinno być. Interpretując proponowany przepis bardzo szeroko, można bowiem przyjąć, że członkiem komisji do oceny śródkresowej może być promotor doktoranta, o ile tylko jest z uczelni zagranicznej. Obecny przepis art. 190 ust. 5 PSWiN stwierdza wprost „Promotorem i recenzentem może być osoba...”. Konieczne jest dalsze doprecyzowanie proponowanego przepisu.	UWAGA WYJAŚNIONA Proponowana zmiana obejmuje jedynie pierwsze zdanie w art. 202 ust. 4 PSWiN. Zdanie drugie w brzmieniu: „Promotor i promotor pomocniczy nie mogą być członkami komisji” pozostaje w aktualnym brzmieniu.
60	Komitet Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk	art. 1 pkt 22	Jak podkreśla ustawodawca, ideą przewodnią przepisu jest stworzenie możliwości udziału w pracy komisji oceniającej dla pracowników z zagranicznych ośrodków naukowych, których osiągnięcia zostały uznane za znaczące w zakresie zagadnień naukowych, których dotyczy rozprawa doktorska. Zamysł ten jest słuszny pod warunkiem, że wyraźnie zostanie zaznaczone, iż dotyczy osób z zagranicznego systemu szkolnictwa wyższego i nauki, tzn. z innym modelem awansu naukowego. W przeciwnym razie istnieje niebezpieczeństwo powoływania do komisji śródkresowych osób nieposiadających stopnia naukowego doktora habilitowanego lub profesora, co byłoby niedopuszczalnym rozwiązaniem.	UWAGA WYJAŚNIONA Należy wskazać, iż w proponowanym, nowym brzmieniu zdania pierwszego w art. 202 ust. 4 PSWiN zawarto odesłanie do art. 190 ust. 5 PSWiN. Natomiast w art. 190 ust. 5 określono jednoznacznie, że chodzi o pracownika zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej posiadającego znaczące osiągnięcia w zakresie zagadnień naukowych, których dotyczy rozprawa doktorska. Ponadto w uzasadnieniu do projektu wskazano, że „członkiem komisji będzie mogła zostać osoba wywodząca się z zagranicznego systemu szkolnictwa wyższego i nauki, charakteryzującego się znacząco innym modelem awansu naukowego, w którym nie przyznaje się stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora, o ile posiada odpowiednie kompetencje do przeprowadzenia oceny śródkresowej”. Należy również dodać, że zgodnie z art. 190 ust. 5 PSWiN decyzja w sprawie uznania spełnienia warunku posiadania znaczących osiągnięć należy do organu, o którym mowa w art. 178 ust. 1 PSWiN, nadającego stopień naukowy albo stopień w zakresie sztuki w polskim systemie. Proponowana zmiana rzeczywiście ma na celu dopuszczenie do składu komisji dokonującej oceny śródkresowej osób nieposiadających stopnia naukowego doktora habilitowanego

				lub tytułu profesora, ale posiadających znaczące osiągnięcia w zakresie zagadnień naukowych, których dotyczy rozprawa doktorska. Natomiast ewentualne niebezpieczeństwo związane z powołaniem tych osób do komisji, o którym mowa w ustawie, zdecydowanie zmniejsza mechanizm kontrolny, którego celem jest zapewnienie należytej jakości przeprowadzanej przez podmioty oceny śródkresowej. Dotyczy on badania rzetelności przeprowadzania oceny śródkresowej, która jest jednym z kryteriów uwzględnianych przy ewaluacji szkół doktorskich (art. 261 pkt 6 PSWiN).
61	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego	art. 1 pkt 22	Rada pozytywnie opiniuje tę zmianę, sugerując weryfikację poprawności użycia spójnika „albo” w sformułowaniu „posiadająca stopień doktora habilitowanego albo tytuł profesora”.	UWAGA WYJAŚNIONA Spójnik „albo” został użyty prawidłowo, gdyż oznacza alternatywę rozłączną. Spójnik „lub” oznacza alternatywę łączną.
62	Krajowa Reprezentacja Doktorantów	art. 1 pkt 23	Zmianę wprowadzaną na mocy art. 1 pkt 23 projektowanej ustawy, na podstawie którego poszerzeniu ulega katalog obligatoryjnego skreślenia z listy doktorantów (art. 203 ust. 1 PSWiN) opiniuje się negatywnie. Ewentualnie wskazuje się, iż zamiast proponowanego rozwiązania w postaci skreślenia z listy doktorantów warte rozważenia byłoby wprowadzenie regulacji, na podstawie której doktorant traciłby prawo do otrzymywania stypendium doktoranckiego w okresie wystąpienia sytuacji, o których mowa w art. 200 ust. 7 lub w art. 209 ust. 10 PSWiN. Uzasadnienie: Należy zauważyć, że przedmiotowa zmiana rodzi daleko idące skutki dla doktorantów i doktorantek w szkołach doktorskich, a przewidziana przez ustawodawcę sankcja w nowelizowanym przepisie w postaci skreślenia z listy doktorantów jest sankcją najdotkliwszą wobec naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 200 ust. 7 lub w art. 209 ust. 10 PSWiN. Proponowana zmiana nie jest projakościowa ani korzystna z perspektywy doktorantów/tek z uwagi na realne ryzyko ewentualnych nadużyć ze strony podmiotów prowadzących kształcenie doktorantów, jakie mogą wynikać m.in. z niewłaściwej interpretacji przepisów, polegającej chociażby na zakwalifikowaniu jako naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 209 ust. 10 PSWiN (zatrudnienia w charakterze	UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA Przepisy PSWiN przewidują zakaz jednoczesnego kształcenia w więcej niż jednej szkole doktorskiej oraz zakaz (z wyjątkami) zatrudnienia w charakterze nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego. Regulacje w tym zakresie zostały przyjęte w wyniku długotrwałego procesu uzgodnień i konsultacji. Wobec istnienia zakazu zasadnym i koniecznym jest wprowadzenie normy prawnej regulującej możliwość podejmowania stosownych działań w razie jego naruszenia. Ww. zakazy obowiązują w PSWiN od czasu jej uchwalenia, nie powinno więc dochodzić do sytuacji ich naruszenia, a w efekcie – do konieczności składania rezygnacji. Należy więc zakładać, że będą to sytuacje rzeczywiście sporadyczne. Wprowadzenie zmian ma natomiast umożliwić podmiotom prowadzącym szkoły doktorskie podejmowanie stosownych działań w tych wyjątkowych sytuacjach. W kontekście obaw dotyczących „niewłaściwej interpretacji przepisów”, należy wskazać, iż Ministerstwo Edukacji i Nauki wielokrotnie komunikowało, że PSWiN nie przewiduje zakazu zatrudnienia doktoranta w charakterze innym niż nauczyciel akademicki albo pracownik naukowy. Niezależnie od powyższego została natomiast uwzględniona uwaga w zakresie wydłużenia terminu na złożenie rezygnacji z 14 dni do 30 dni.

			<p>nauczyciela akademickiego bądź pracownika naukowego), zawarcia przez doktoranta umowy cywilnoprawnej. W tym zakresie wydana została opinia Ministerstwa Edukacji i Nauki z dnia 8 marca 2022 r., DN-WAN.751.14.2022, niemniej praktyka w wielu jednostkach jest niejednolita. Odnosząc się do proponowanej ewentualnej zmiany w postaci zastąpienia sankcji skreślenia z listy doktorantów brakiem możliwości pobierania stypendium doktoranckiego w czasie występowania okoliczności objętej którymś z ww. zakazów, rozwiązanie to byłoby znacznie mniej dolegliwe dla doktorantów/tek, bardziej współmierne, a ponadto w mniejszym stopniu obciążone opisanym wyżej ryzykiem nadużyć.</p> <p>Jednakże w razie nieuwzględnienia ww. propozycji postuluje się wprowadzenie ścieżki maksymalnie niwelującej przedmiotowe ryzyko, która umożliwiłaby doktorantom i doktorantkom uniknięcie skreślenia z listy doktorantów, w szczególności poprzez wydłużenie terminu na złożenie rezygnacji z 14 do 30 dni, co wydaje się bardziej odpowiadać realiom zatrudnienia w szkolnictwie wyższym oraz uwypuklenie w przedmiotowym przepisie konieczności dokonania wezwania przed wydaniem decyzji, jak również tego, że dopiero bezskuteczny upływ wspomnianego terminu uprawniałby organ do wydania odpowiedniego rozstrzygnięcia.</p>	
63	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego	art. 1 pkt 23	Rada zwraca uwagę na potrzebę rozpatrzenia zastrzeżeń zgłoszonych przez Krajową Reprezentację Doktorantów.	UWAGA UWZGLĘDNIONA Zastrzeżenia Krajowej Reprezentacji Doktorantów zostały rozpatrzone.
64	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	art. 1 pkt 23 lit. b	<p>Proponuje się następujące brzmienie przepisu:</p> <p><i>„1a. W postępowaniu w sprawie skreślenia doktoranta z listy doktorantów, w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 5, wzywa się doktoranta do złożenia, w terminie nie krótszym niż 14 dni, rezygnacji z kształcenia w wybranej szkole doktorskiej, lub z zatrudnienia jako nauczyciel akademicki albo pracownik naukowy oraz uprawdopodobnienia dokonania powyższych czynności, pod rygorem skreślenia z listy doktorantów.”.</i></p> <p>Użycie w przepisie wyrazu „innej” skutkowałoby tym, że obie szkoły, wobec obowiązku wezwania, skierowałyby do</p>	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja nowelizacji dotyczy konkretnego postępowania w sprawie skreślenia z listy doktorantów w danym podmiocie prowadzącym szkołę doktorską. Użycie określenia „innej” wydaje się więc w tej sytuacji właściwe. Odnosi się bowiem do szkoły doktorskiej innej niż ta, w której jest prowadzone postępowanie. Takie postępowanie jest prowadzone w podmiocie prowadzącym szkołę doktorską, który jako pierwszy dopatrywał się nieprawidłowości. Drugi podmiot nie wszczyna już wówczas takiego postępowania. Jeżeli doktorant byłby jednak zainteresowany kształceniem w szkole doktorskiej

			doktoranta sprzeczne wezwania, nakazujące, w razie jednoczesnego wszczęcia postępowania, rezygnację z kształcenia w obu szkołach doktorskich. Jeśli chodzi o uprawdopodobnienie dokonania czynności, to jest to istotne z punktu widzenia możliwości, np. umorzenia prowadzonego postępowania. Samo wezwanie, pod kątem załatwienia sprawy, nie daje pewności, że doktorant takiej czynności dokonał.	<p>prowadzonej przez drugi podmiot, to sam powinien zrezygnować z kształcenia w szkole doktorskiej prowadzonej przez pierwszy podmiot. W tej sytuacji podmiot prowadzący drugą szkołę doktorską nie będzie już musiał wszczynać postępowania w sprawie skreślenia z listy doktorantów.</p> <p>W odniesieniu do uwagi dotyczącej „uprawdopodobnienia dokonania czynności”, to zmiana w tym zakresie jest nadmiarowa. Ocena wiarygodności złożonych oświadczeń lub dokumentów powinna być dokonywana w ramach obowiązującej procedury administracyjnej.</p>
65	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych	art. 1 pkt 24	Regulacja jest niespójna z proponowanym art. 74 ust. 4a PSWiN. Niezrozumiałym jest, dlaczego pod względem wydawania legitymacji należy różnicować studentów i doktorantów zagranicznych. Student musi otrzymać legitymację studencką, a doktorant jedynie może otrzymać legitymację doktoranta. Należy ujednoclić sytuację studenta i doktoranta w tej mierze.	<p style="text-align: center;">UWAGA UWZGLĘDNIONA</p> <p>W związku z uwzględnieniem uwagi nr 36 regulacja dotycząca studentów i doktorantów została ujednoczona w zakresie wydawania odpowiednio legitymacji studenckiej i legitymacji doktoranta na wniosek zainteresowanej osoby.</p>
66	Rada Doskonałości Naukowej	art. 1 pkt 27	Projektowana zmiana nie rozwiązuje w istocie żadnego problemu, gdyż taki nie istnieje. Ponownie należy odwołać się do brzmienia art. 178 ust. 3 PSWiN i wskazać na art. 61 § 1 w zw. z art. 28 KPA, które normują, iż wszczęcie postępowania w trybie wnioskowym może nastąpić wyłącznie w wyniku złożenia podania przez podmiot, który ma przymiot strony, jednocześnie definiując pojęcie strony postępowania. Nie ulega zatem wątpliwości, że wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego może być złożony wyłącznie przez osobę, która subiektywnie spełnia przesłanki, o których mowa w art. 219 ust. 1 PSWiN i jednocześnie przedłoży zgodnie z art. 220 ust. 2 PSWiN dokumenty potwierdzające ich spełnienie. Istotniejszy problem na gruncie omawianego przepisu stanowi zagadnienie określenia daty wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. W tym miejscu warto wskazać, że stosownie do art. 221 ust. 1 PSWiN RDN dokonuje oceny formalnej wniosku oraz przekazuje go podmiotowi habilitującemu w terminie 4 tygodni od dnia jego otrzymania. Jak wynika z art. 178 ust. 3 PSWiN w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora oraz w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego	<p style="text-align: center;">UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Cel projektowanej zmiany stanowi ujednoczenie pod względem redakcyjnym z obecnym brzmieniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – art. 189 PSWiN, zgodnie z którym postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora wszczyna się na wniosek osoby spełniającej wymagania określone w art. 186 ust. 1 pkt 1–3 albo ust. 2; – art. 228 ust. 1 PSWiN, zgodnie z którym postępowanie w sprawie nadania tytułu profesora wszczyna się na wniosek osoby, o której mowa w art. 227 ust. 1 albo 2, zawierający uzasadnienie wskazujące na spełnienie wymagań, o których mowa w art. 227, składany do RDN. <p>W przypadku braku jednolitej redakcji może pojawić się bowiem ryzyko wątpliwości interpretacyjnych.</p> <p>Odnosząc się natomiast do kwestii określenia terminu wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, wskazać należy, że w art. 220 ust. 1 PSWiN ustawodawca przesądził, iż wnioski o wszczęcie postępowania mają być składane do podmiotu habilitującego, nie zaś – jak uprzednio – do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, a obecnie RDN, która pełni w tym postępowaniu funkcję pośrednika. Powyższe należy odczytywać jako przeniesienie</p>

		<p>w zakresie nieuregulowanym w PSWiN stosuje się odpowiednio przepisy KPA. Nie ulega przy tym wątpliwości, że ustawodawca nie unormował w materii PSWiN daty wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, jak miało to miejsce na gruncie przepisów ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, gdzie w świetle art. 18 ust. 2 zdanie drugie datą wszczęcia postępowania habilitacyjnego był dzień doręczenia wniosku do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów. Mając powyższe na uwadze, należy w przedmiotowej sprawie stosować art. 61 § 3 KPA. Zgodnie z tym przepisem datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej. Określenie daty wszczęcia postępowania jest doniosłe nie tylko ze względu na to, że od dnia wszczęcia postępowania rozpoczynają bieg terminy załatwiania spraw, lecz przede wszystkim ze względu na konieczność zapewnienia stronie czynnego udziału w postępowaniu już od dnia jego wszczęcia. Przytoczony przepis nie wskazuje przy tym, iż datą wszczęcia postępowania jest dzień doręczenia żądania do organu właściwego w sprawie, przez co należy rozumieć organ właściwy do wydania decyzji administracyjnej w danej sprawie. Nie ulega także wątpliwości, że RDN jest organem administracji publicznej w rozumieniu KPA. Nadto należy wskazać, że zadaniem RDN jest dokonanie oceny formalnej złożonego wniosku w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. W kwestii tej należy także odpowiednio stosować przepisy KPA. Jednakże przy założeniu, że doręczenie do RDN żądania przeprowadzenia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego nie wszczyna tego postępowania, wątpliwym staje się możliwość skorzystania z instytucji wezwania strony do uzupełnienia braków formalnych wniosków w oparciu o art. 64 § 2 KPA, czy też odmowy wszczęcia przedmiotowego postępowania w przypadku stwierdzenia, że wnioskodawca nie ma przymiotu strony, o czym jest mowa w art. 61a § 1 KPA. Przy takim założeniu powstałaby nieznana ogólnemu</p>	<p>odpowiedzialności za prowadzenie postępowania na podmioty habilitujące. Podobnie należy postrzegać rezygnację ustawodawcy ze wskazywania wprost, że momentem wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego jest dzień doręczenia wniosku RDN. Trzeba mieć także na uwadze, że przepisy PSWiN wskazują jako organy właściwe do prowadzenia postępowań habilitacyjnych tylko podmioty posiadające kategorię naukową A+, A albo B+. Z zasad ogólnych postępowania administracyjnego wynika, że RDN, nie posiadając kategorii naukowej i będąc podmiotem instancyjnie nadrzędnym, nie jest legitymowana do prowadzenia postępowań habilitacyjnych. W konsekwencji w świetle niejednoznacznych przepisów i jedynie „odpowiedniego” stosowania KPA mogą pojawiać się wątpliwości dotyczące m.in. możliwości odmowy wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego na etapie kontroli wniosku przez RDN. Przedstawiona w uwadze kwestia będzie stanowiła przedmiot dalszej analizy w kontekście ewentualnego dokonania głębszej zmiany proceduralnej, której zakres wykracza poza obecną nowelizację.</p>
--	--	--	--

			postępowaniu administracyjnemu instytucja postępowania przedwstępne. Ponadto termin, o którym mowa w art. 221 ust. 1 PSWiN, ma charakter instrukcyjny. Uznanie, iż doręczenie RDN wniosku w sprawie wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego nie wszczyna postępowania w tym przedmiocie, w istocie pozbawiałoby stronę uprawnień procesowych. W konsekwencji tego proponuje się w art. 220 ust. 1 PSWiN dodać zdanie drugie w następującym brzmieniu: „ <i>Data wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego jest dzień doręczenia wniosku do RDN.</i> ”.	
67	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego	art. 1 pkt 27	Wymagania dotyczące osoby wnioskodawcy powinny ograniczać się do spełniania formalnych przesłanek wszczęcia postępowania, natomiast w art. 219 ust. 1 PSWiN znajdują się (pkt 2 i 3) także merytoryczne warunki, które dopiero będą oceniane w trakcie postępowania.	<p style="text-align: center;">UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Kandydat do stopnia doktora habilitowanego jest zobligowany do przedłożenia informacji, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 PSWiN, dotyczących dorobku naukowego (albo artystycznego) oraz aktywności naukowej (albo artystycznej). Przedmiotowa dokumentacja zostaje w toku postępowania awansowego poddana weryfikacji merytorycznej pod kątem wkładu w rozwój określonej dyscypliny naukowej albo artystycznej oraz kryterium „istotności”.</p> <p>Powyższe nie zmienia jednak faktu, iż to informacje przedstawione przez kandydata na podstawie art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 PSWiN stanowią podstawę do przeprowadzenia procedury awansowej. Przedłożenie przez kandydata stosownej dokumentacji dotyczącej dorobku naukowego albo artystycznego stanowi więc o spełnieniu formalnej przesłanki wszczęcia postępowania.</p>
68	Rada Doskonałości Naukowej	art. 1 pkt 28	W uzasadnieniu do proponowanej zmiany wskazano, iż „w art. 221 ust. 9 ustawy nie przewidziano obligatoryjnie publicznego charakteru kolokwium habilitacyjnego, co może wpływać negatywnie na transparentność procedury.”. Jednakże – w ocenie RDN – nie przedstawiono argumentów wskazujących, iż brak publicznego przebiegu kolokwium habilitacyjnego miałby wpływać negatywnie na transparentność postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Argumentacji takiej nie stanowi wszakże brak obligatoryjności jego przeprowadzania w zakresie wszystkich dziedzin nauki, w których może być	<p style="text-align: center;">UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Upublicznienie przebiegu kolokwium habilitacyjnego stanowi działanie o charakterze pro jakościowym. Umożliwi zapoznanie się z dorobkiem kandydata do stopnia doktora habilitowanego przez szersze audytorium, będzie sprzyjać dyskusji i wymianie myśli naukowej, jak również wzmocni aspekt kontrolny procedury.</p> <p>Decyzja dotycząca przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego w zakresie nauk innych niż nauki humanistyczne, społeczne i teologiczne znajduje się w zakresie autonomii komisji habilitacyjnej.</p>

			<p>procedowane przedmiotowe postępowanie, jak i – co do zasady – tajność posiedzeń organów podmiotów habilitujących, które przeprowadzają to postępowanie. Ponadto wątpliwym może być nałożenie na komisję habilitacyjną obowiązku zapewnienia powszechności dostępu do przebiegu kolokwium habilitacyjnego, co może wynikać z art. 221 ust. 9 zdanie pierwsze PSWiN, a nie na organ przeprowadzający postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.</p>	<p>Sposób przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego został przekazany przez ustawodawcę do samodzielnego uregulowania przez podmiot habilitujący, na podstawie art. 221 ust. 14 pkt 1 PSWiN. Przyjąć należy, że to senat (w uczelni) albo rada naukowa (w instytucie naukowym Polskiej Akademii Nauk, instytucie badawczym oraz instytucie międzynarodowym) unormuje w akcie wewnętrznie obowiązującym szczegółowy sposób przeprowadzenia publicznego kolokwium habilitacyjnego.</p> <p>Natomiast w związku ze zgłoszonym zastrzeżeniem co do nakładania obowiązku zapewnienia powszechności dostępu do przebiegu kolokwium habilitacyjnego przez komisję habilitacyjną, nie zaś przez podmiot habilitujący, proponuje się wprowadzenie w projektowanej ustawie następujących zmian w obrębie art. 222 ust. 1 PSWiN:</p> <p>1) nadanie ust. 1 brzmienia:</p> <p><i>„1. Podmiot habilitujący udostępnia w BIP na swojej stronie podmiotowej:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wniosek osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego; 2) informację o składzie komisji habilitacyjnej; 3) recenzje; 4) informację o terminie, miejscu i sposobie przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego; 5) uchwałę zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia wraz z uzasadnieniem; 6) decyzję o nadaniu stopnia albo odmowie jego nadania.”; <p>2) dodanie ust. 1a w brzmieniu:</p> <p><i>„1a. Informację, o której mowa w ust. 1 pkt 4, podmiot habilitujący udostępnia nie później niż w terminie 10 dni przed wyznaczonym terminem przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego.”.</i></p> <p>Ponadto, w związku ze sformułowaną uwagą i w kontekście zmiany brzmienia art. 222 ust. 1 PSWiN, także brzmienie art. 188 ust. 1 PSWiN zostanie zmienione na następujące:</p> <p><i>„1. Podmiot doktoryzujący udostępnia w BIP na swojej stronie podmiotowej nie później niż w terminie:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 30 dni przed wyznaczonym terminem obrony rozprawy doktorskiej;
--	--	--	--	--

				<p>a) rozprawę doktorską będącą pracą pisemną wraz z jej streszczeniem albo opis rozprawy doktorskiej niebędącej pracą pisemną,</p> <p>b) recenzje;</p> <p>2) 10 dni przed wyznaczonym terminem obrony rozprawy doktorskiej – informację o terminie, miejscu i sposobie jej przeprowadzenia.”.</p>
69	Rada Główna Instytutów Badawczych	art. 1 pkt 28	<p>Niedawne zmiany w regulacjach prawnych dotyczących awansu naukowego zmierzały w kierunku uproszczenia procedury, w tym poprzez likwidację obligatoryjnego kolokwium habilitacyjnego w zakresie innym niż dla nauk humanistycznych, społecznych i teologicznych. Zaproponowane wówczas zmiany zmierzały docelowo do likwidacji stopnia doktora habilitowanego i tytułu profesora, które już od dawna nie mają zastosowania w rozwiniętych krajach świata.</p> <p>Zaproponowana obecnie zmiana cofa nas w reformie funkcjonowania nauki w Polsce. Najwyższy już czas, aby pozostawić doktorat jako najwyższy stopień naukowy, a o dalszych awansach aby mogła decydować jednostka naukowa.</p> <p>Ponadto trudno zgodzić się z przekonaniem, że obligatoryjność publicznego charakteru kolokwium habilitacyjnego jest „rozwiązaniem o charakterze projakościowym, zwiększającym transparentność postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego”. Jest to rozwiązanie „probiurokratyczne”, które nic nie wnosi do procesu awansu naukowego, a tylko niepotrzebnie go komplikuje. W związku z tym proponuje się usunąć niniejszą zmianę.</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Likwidacja stopnia doktora habilitowanego oraz tytułu profesora wykracza poza materię przedmiotowej nowelizacji. Upublicznienie przebiegu kolokwium habilitacyjnego stanowi działanie o charakterze projakościowym. Umożliwi zapoznanie się z dorobkiem kandydata do stopnia doktora habilitowanego przez szersze audytorium, będzie sprzyjać dyskusji i wymianie myśli naukowej, jak również wzmocni aspekt kontrolny procedury.</p> <p>Decyzja dotycząca przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego w zakresie nauk innych niż nauki humanistyczne, społeczne i teologiczne znajduje się w zakresie autonomii komisji habilitacyjnej.</p>
70	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	art. 1 pkt 28	<p>Publiczny charakter kolokwium habilitacyjnego oraz zwiększenie transparentności procesu nadawania stopnia doktora habilitowanego – zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 221 ust. 9 PSWiN, co do zasady nie powinny budzić wątpliwości. Jednak dla osiągnięcia celu proponowanej zmiany, o jakim pisze w uzasadnieniu projektodawca, konieczne byłoby wprowadzenie obowiązkowego kolokwium dla wszystkich dziedzin nauki. W przeciwnym wypadku można mówić o transparentności postępowań tylko w zakresie nauk</p>	<p>UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Proponowana zmiana skutkuje zwiększeniem transparentności określonego etapu procedury (kolokwium habilitacyjnego), a nie całego postępowania awansowego. Przejrzystość całej procedury awansowej jest obecnie zagwarantowana przy pomocy instrumentów takich jak obowiązek upubliczniania określonych informacji oraz dokumentacji postępowania w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej podmiotu habilitującego (art. 222 ust. 1 PSWiN) oraz w powszechnie dostępnej bazie dokumentów w postępowaniach</p>

			<p>humanistycznych, społecznych i teologicznych, a w zakresie innych dziedzin – wyłącznie w tych przypadkach, w których komisja habilitacyjna zdecyduje o przeprowadzeniu kolokwium. Mamy więc do czynienia z niespójnością uzasadnienia i proponowanych rozwiązań. Należy zwrócić również uwagę na aspekty praktyczne, do których projektodawca nie odnosi się w proponowanej regulacji. W obowiązującym stanie prawnym mamy do czynienia z sytuacją, w której mimo że w przypadku dwóch negatywnych recenzji postępowanie z mocy prawa kończy się odmową nadania stopnia, w trzech wskazanych dziedzinach nauki nadal konieczne jest przeprowadzenie kolokwium habilitacyjnego. W przypadku wprowadzenia konieczności organizowania publicznego kolokwium również w takich przypadkach wysiłek organizacyjny po stronie podmiotów habilitujących wydaje się zbędnym obciążeniem. Dlatego należy rozważyć uzupełnienie art. 221 PSWiN o przepis, zgodnie z którym w przypadku dwóch negatywnych recenzji nie przeprowadza się kolokwium habilitacyjnego.</p>	<p>awansowych systemu POL-on (art. 222 ust. 2 oraz art. 348 ust. 1 pkt 2 PSWiN). W związku z uwagą stosowna korekta zostanie dokonana w uzasadnieniu do projektu ustawy. Obecna regulacja ograniczająca obligatoryjność kolokwium habilitacyjnego wyłącznie do nauk humanistycznych, społecznych i teologicznych wynika ze specyfiki tych dziedzin nauki, jak również z charakteru dorobku naukowego powstałego w ich zakresie (m.in. większy udział monografii naukowych w dorobku naukowym, relatywnie mniejsza liczba cytowań publikacji naukowych w tych dziedzinach nauki i mniejszy stopień umiędzynarodowienia badań naukowych). Decyzja dotycząca przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego w przypadku pozostałych dziedzin nauki znajduje się w zakresie autonomii komisji habilitacyjnej. Kwestia ta powinna być rozstrzygana przez komisję w każdym indywidualnym przypadku, w świetle analizy dorobku naukowego kandydata. Równocześnie uwzględnia się uwagę w zakresie nieprzeprowadzania kolokwium habilitacyjnego w przypadku sporządzenia co najmniej dwóch negatywnych recenzji. W związku z powyższym proponuje się dodać w art. 221 ust. 9c PSWiN w brzmieniu:</p> <p><i>„9c. Kolokwium habilitacyjnego nie przeprowadza się, jeżeli co najmniej dwie recenzje są negatywne.”.</i></p>
71	Komitet Nauk o Sztuce Polskiej Akademii Nauk	art. 1 pkt 28	<p>Zamiast proponowanej zmiany proponuje się nadanie następującego brzmienia art. 221 ust. 9a PSWiN:</p> <p><i>„9a. Kolokwium odbywa się przed członkami podmiotu habilitującego oraz komisją habilitacyjną.”.</i></p> <p>Określenie, że kolokwium ma charakter publiczny, oznacza, że informacja o nim powinna być podana do publicznej wiadomości, a uczestnictwo w nim byłoby otwarte dla wszystkich, nie tylko dla społeczności akademickiej. Tak dzieje się w przypadku obron rozpraw doktorskich. Oznacza to też, że uczestnicy kolokwium mieliby prawo zadawania pytań kandydatowi do uzyskania stopnia doktora habilitowanego (por. art. 221 ust. 9a pkt 2 PSWiN w obecnym brzmieniu).</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Nieograniczanie uczestnictwa w kolokwium habilitacyjnym wyłącznie do członków podmiotu habilitującego oraz komisji habilitacyjnej i całkowite upublicznienie tego etapu procedury habilitacyjnej stanowi działanie o charakterze projakościowym. Umożliwi ono zapoznanie się z dorobkiem kandydata do stopnia doktora habilitowanego przez szersze audytorium, będzie sprzyjać dyskusji i wymianie myśli naukowej, jak również wzmocni aspekt kontrolny procedury. Natomiast w kontekście uwagi dotyczącej konieczności podania do publicznej wiadomości informacji o kolokwium habilitacyjnym proponuje się wprowadzenie następujących zmian w obrębie art. 222 ust. 1 PSWiN:</p> <p>1) nadanie ust. 1 brzmienia:</p> <p><i>„1. Podmiot habilitujący udostępnia w BIP na swojej stronie podmiotowej:</i></p> <p><i>1) wniosek osoby ubiegającej się o stopień doktora</i></p>

				<p><i>habilitowanego;</i></p> <p>2) <i>informację o składzie komisji habilitacyjnej;</i></p> <p>3) <i>recenzje;</i></p> <p>4) <i>informację o terminie, miejscu i sposobie przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego;</i></p> <p>5) <i>uchwałę zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia wraz z uzasadnieniem;</i></p> <p>6) <i>decyzję o nadaniu stopnia albo odmowie jego nadania.”;</i></p> <p>2) dodanie ust. 1a w brzmieniu: <i>„1a. Informację, o której mowa w ust. 1 pkt 4, podmiot habilitujący udostępnia nie później niż w terminie 10 dni przed wyznaczonym terminem przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego.”.</i></p> <p>Obecne możliwości techniczne umożliwiają przeprowadzenie publicznego kolokwium habilitacyjnego przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, zgodnie z art. 221 ust. 9a PSWiN.</p>
72	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego	art. 1 pkt 28	<p>Rada pozytywnie opiniuje proponowane uzupełnienie, proponując równocześnie zmianę art. 221 ust. 9 PSWiN tak, aby kolokwium habilitacyjne było obowiązkowe we wszystkich dyscyplinach naukowych i artystycznych, natomiast by nie musiało być przeprowadzane w sytuacji, kiedy co najmniej 2 recenzje są negatywne. Proponuje się w związku z tym następujące brzmienie art. 221 ust. 9 PSWiN:</p> <p><i>„9. Komisja habilitacyjna przeprowadza kolokwium habilitacyjne w zakresie osiągnięć naukowych albo artystycznych osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego. Kolokwium nie przeprowadza się, jeśli co najmniej dwie recenzje są negatywne. Kolokwium ma charakter publiczny, z wyłączeniem kolokwium w zakresie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 3.”.</i></p>	<p>UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Ograniczenie obligatoryjnego kolokwium habilitacyjnego wyłącznie do nauk humanistycznych, społecznych i teologicznych jest związane ze specyfiką tych dziedzin nauki, jak również z charakterem dorobku naukowego powstałego w ich zakresie (m.in. większy udział monografii naukowych w dorobku naukowym, relatywnie mniejsza liczba cytowań publikacji naukowych w tych dziedzinach nauki i mniejszy stopień umiędzynarodowienia badań naukowych).</p> <p>Decyzja dotycząca przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego w przypadku pozostałych dziedzin nauki znajduje się w zakresie autonomii komisji habilitacyjnej. Kwestia ta powinna być rozstrzygana przez komisję w każdym indywidualnym przypadku, w świetle analizy dorobku naukowego kandydata.</p> <p>Równocześnie uwzględnia się uwagę w zakresie nieprzeprowadzania kolokwium habilitacyjnego w przypadku sporządzenia co najmniej dwóch negatywnych recenzji. W związku z powyższym proponuje się dodać w art. 221 PSWiN ust. 9c w brzmieniu:</p> <p><i>„9c. Kolokwium habilitacyjnego nie przeprowadza się, jeżeli co najmniej dwie recenzje są negatywne.”</i></p>

73	Rada Doskonałości Naukowej	art. 1 pkt 30 lit. b	<p>O ile RDN pozytywnie ocenia proponowaną zmianę, o tyle warto rozważyć utrzymanie dotychczasowego braku obligatoryjności powołania recenzentów w ramach wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nadania tytułu profesora. W konsekwencji tego proponuje się, by art. 228 ust. 8 PSWiN nadać brzmienie:</p> <p><i>„8. W postępowaniu w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy RDN może zasięgnąć opinii 2 recenzentów innych niż powołani zgodnie z ust. 3. Do powołania tych recenzentów przepisy art. 240 stosuje się.”.</i></p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Zasadne jest przyjęcie, że wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, o którym mowa w art. 228 ust. 6–8 PSWiN, powinien podlegać obligatoryjnie ponownej ocenie przez recenzentów innych niż powołani w pierwotnym postępowaniu. Przy dopuszczeniu fakultatywności ponownej oceny dorobku i nieskorzystaniu z takiej możliwości przez RDN ostateczne rozstrzygnięcie będzie oparte na materiale dowodowym (recenzjach) zgromadzonym w pierwotnym postępowaniu. W konsekwencji może powstać wątpliwość w zakresie wszechstronnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy przez organ prowadzący postępowanie. Postulowane sformułowanie „może zasięgnąć opinii” nie precyzuje okoliczności uzasadniających zasięgnięcie (albo niezasięgnięcie) opinii dodatkowych recenzentów.</p> <p>Wskazać należy również, że przepis w brzmieniu sformułowanym przez RDN – poprzez użycie czasownika modalnego „móc”, sugerującego fakultatywność – dopuszcza możliwość zasięgnięcia przez RDN w postępowaniu w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy opinii 2 recenzentów nie tylko innych niż powołani zgodnie z ust. 3, ale hipotetycznie także tych powołanych zgodnie z ust. 3 (a więc recenzentów powołanych w pierwotnym postępowaniu) – co jest sprzeczne z intencją projektu ustawy.</p> <p>Ponadto należy podkreślić, że zaproponowana w projekcie ustawy liczba recenzentów powoływanych obligatoryjnie w postępowaniu wszczętym na podstawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (dwóch) jest zdecydowanie niższa niż liczba recenzentów powołanych w pierwotnym postępowaniu (pięciu). Procedura nie powinna zatem przysporzyć trudności o charakterze organizacyjnym.</p>
74	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	art. 1 pkt 33	<p>W zakresie zmian dotyczących procedury selekcji recenzentów w RDN pojawia się wątpliwość, czy w przypadku rezygnacji recenzenta wyznaczonego w pierwszej kolejności jego miejsce zajmuje kolejna osoba z listy, czy losowanie i ustalenie kolejności powtarza się. Przepisy art. 240 ust. 1a i 2 PSWiN w zaproponowanym brzmieniu nie wyjaśniają tych wątpliwości.</p>	<p>UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Z zaproponowanego brzmienia art. 240 ust. 2 PSWiN jednoznacznie wynika, że recenzenci są wyznaczani przez RDN według kolejności na liście, którą ustala się w drodze losowania. W przypadku rezygnacji pierwotnie wyznaczonego recenzenta jego miejsce zajmie kolejna osoba z listy.</p>
75	Komitet Nauk o Sztuce Polskiej Akademii	art. 1 pkt 33	<p>Pomysł losowania recenzentów przy postępowaniach habilitacyjnych i postępowaniach o nadanie tytułu</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Instytucja losowania recenzentów ma na celu zwiększenie</p>

	Nauk		<p>profesora był już wcześniej krytykowany. Takie rozwiązanie jest wyrazem nieufności wobec RDN i jej członków. RDN jest jedyną instytucją centralną podległą ministrowi, której członkowie są wyłaniany w drodze wyborów przez społeczność akademicką, a więc obdarzeni są największym zaufaniem środowiska naukowego.</p> <p>Zamiast proponowanej zmiany proponuje się dodanie w art. 240 PSWiN ust. 3 w brzmieniu:</p> <p><i>„3. Losowanie każdego recenzenta odbywa się osobno spośród co najmniej 3 kandydatów na recenzentów.”.</i></p> <p>Przyjęta w PSWiN zasada losowania sprawia, że zamiast przewidywalnej, rzetelnej oceny dorobku naukowego kandydat do stopnia doktora habilitowanego, względnie do tytułu profesora, jest skazany na przypadek. Ponadto losowanie stwarza poważne problemy z zapewnieniem właściwych recenzentów, zwłaszcza w przypadku dyscyplin tzw. unikatowych oraz wąskich specjalizacji, np. języków egzotycznych. Problemem jest też wskazywanie recenzentów w przypadku dorobku wielo-, inter- i transdyscyplinarnego. Jest ono praktycznie niemożliwe, ponieważ tylko traf może sprawić, że wylosowany zespół recenzentów będzie w stanie rzetelnie ocenić dorobek kandydata. Dlatego jeżeli procedura losowania recenzentów miałaby jednak zostać utrzymana, proponuje się wprowadzenie zmiany, zgodnie z którą każdy recenzent byłby losowany osobno spośród co najmniej 3 kandydatów. Przyjęcie takiej zasady spowoduje ograniczenie przypadkowości wyboru, a ponadto umożliwi losowanie recenzentów reprezentujących różne specjalności naukowe, bez zawierzania ślepemu losowi.</p>	<p>obiektywizmu procedury.</p> <p>Szczegółowy tryb wyznaczania recenzentów (w tym także kryteria merytoryczne wyboru kandydatów na recenzentów) został określony w statucie RDN.</p>
76	Komitet Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk	art. 1 pkt 33	<p>Zaproponowana zmiana jest właściwa, jednak zasady wyboru recenzentów powinny być rozwiązane bardziej kompleksowo. Dotychczas, choć wprowadzono konieczność losowania recenzentów, ich ostateczny wybór jest nietransparentny i taki pozostaje. Nie są upublicznione składy potencjalnych recenzentów, nie ma zatem wiedzy co do trafności doboru potencjalnych recenzentów, w odniesieniu do dziedzinowego dorobku ubiegających się o awans naukowy.</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Instytucja losowania recenzentów ma na celu zwiększenie obiektywizmu procedury. Szczegółowy tryb wyznaczania recenzentów (w tym także kryteria merytoryczne wyboru kandydatów na recenzentów) został określony w statucie RDN. Brak jest przesłanek przemawiających za upublicznieniem składów potencjalnych recenzentów, a więc – jak należy rozumieć – list kandydatów na recenzentów. Natomiast obowiązkowemu upublicznieniu (w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych podmiotów</p>

				doktoryzujących i habilitujących oraz w bazie dokumentów w postępowaniach awansowych systemu POL-on) podlegają informacje o powołanych recenzentach oraz recenzje sporządzone w danym postępowaniu awansowym. Na tej podstawie jest możliwa ocena trafności doboru recenzentów.
77	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	art. 1 pkt 35 lit. a	Przepis jest niejednoznaczny, bo wynika z niego, że o stypendium może ubiegać się rodzina, a nie tylko sam student. Proponuje się następujące sformułowanie: „... a także student-członek jego rodziny...”.	UWAGA WYJAŚNIONA Przepis nie wymaga doprecyzowania, zastosowano analogiczne sformułowanie jak w art. 324 ust. 2 pkt 1 PSWiN. Należy zauważyć, że przepis określa przesłankę podmiotową, aby otrzymać stypendium socjalne lub kredyt trzeba też spełnić przesłanki przedmiotowe.
78	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych	art. 1 pkt 37	Przepis jest niejednoznaczny pod względem czasu powstania/istnienia przeszkody. Brak jednoznacznej informacji, na jaką chwilę należy oceniać przeszkody wymienione w tym przepisie, czy w dacie składania wniosku, podczas całego procesu, czy w innym okresie. Proponuje się, aby były one oceniane na dzień rozstrzygnięcia wniosku.	UWAGA WYJAŚNIONA Istnienie przeszkody należy oceniać w odniesieniu do daty nadania stopnia naukowego albo stopnia w zakresie sztuki.
79	Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego	art. 1 pkt 37	Rada negatywnie opiniuje tę zmianę. Z praktycznych względów nie jest możliwe zweryfikowanie przez uczelnię tego, czy na dany dzień instytucja nadająca dyplom miała uprawnienia do nadawania stopni naukowych, a także czy nadanie stopnia zostało dokonane z naruszeniem przepisów obowiązujących w danym kraju. Potrzebna w tym zakresie regulacja powinna być sformułowana w sposób umożliwiający realistyczne stosowanie.	UWAGA WYJAŚNIONA W przypadku wątpliwości co do możliwości uznania stopnia naukowego albo stopnia w zakresie sztuki można zasięgnąć opinii NAWA, która zgodnie z art. 2 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1582, z późn. zm.), zwanej dalej „uNAWA”, realizuje zadania związane z prowadzeniem spraw z zakresu uznawalności wyższego wykształcenia oraz stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki.
80	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	art. 1 pkt 38	Projektowane brzmienie art. 430 ust. 1 pkt 2 PSWiN nie uwzględnia, że oprócz kierunków studiów tworzonych na podstawie pozwolenia uczelnie niepubliczne mogą także tworzyć kierunki na podstawie posiadanych kategorii naukowych. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że należało użyć sformułowania „uczelnia nie dysponuje pozwoleniem” albo „uczelnia nie ma żadnego pozwolenia”.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Projektowany przepis, podobnie jak dotychczasowy, dotyczy jedynie kierunków studiów tworzonych przez uczelnie na podstawie pozwolenia ministra. Tym samym nie ma konieczności rozszerzania jego zakresu o kierunki tworzone na podstawie posiadanych kategorii naukowych. Sformułowanie „posiada” występuje w przepisach PSWiN, stąd brak jest uzasadnienia dla jego zastępowania innym wyrażeniem.
81	Krajowa Reprezentacja Doktorantów	dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 19 ust. 1	Postuluje się w art. 19 w ust. 1 w pkt 2 PSWiN zastąpienie kropki średnikiem i dodanie pkt 3 o następującej treści: „3) <i>przewodniczący samorządu doktoranckiego.</i> ”. Uzasadnienie:	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.

		PSWiN	Wskazać należy, że rada uczelni jest obligatoryjnym organem uczelni publicznej (art. 17 ust. 1 pkt 1 PSWiN), do kompetencji którego należy opiniowanie kluczowych dokumentów dla funkcjonowania uczelni, w szczególności projektu strategii uczelni, czy projektu statutu. PSWiN w obowiązującym brzmieniu gwarantuje członkostwo w tym organie przewodniczącemu samorządu studentów, który reprezentuje najliczniejszą grupę osób kształcących się w uczelni. Jednakże nie przewiduje takiego rozwiązania względem doktorantów poprzez zagwarantowanie <i>expressis verbis</i> uczestnictwa w pracach tego organu przewodniczącemu samorządu doktorantów reprezentującego drugą grupę osób odbywających kształcenie w uczelni, na którą również w sposób istotny oddziałują podstawowe dokumenty dotyczące funkcjonowania uczelni. Aktualny skład rady uczelni dyskryminuje społeczność doktorancką, która choć ma analogiczne prawo zrzeszania się w samorządzie zgodnie z art. 215 PSWiN, to jednak na poziomie ustawowym nie dysponuje żadnym mechanizmem wpływu na decyzje zapadające w radzie uczelni. W konsekwencji członkostwo w radzie uczelni przewodniczącego samorządu studentów uzasadnia uwzględnienie w działalności tego organu również przedstawicielstwa społeczności doktoranckiej w osobie przewodniczącego samorządu doktorantów.	
82	Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 20 PSWiN	Proponuje się w art. 20 PSWiN dodać ust. 3a w brzmieniu: <i>„3a. Członkiem rady uczelni nie może być osoba będąca posiadaczem zależnym bądź posiadaczem samoistnym mienia uczelni. Członkiem rady uczelni nie może być również osoba, której członek najbliższej rodziny jest posiadaczem zależnym bądź samoistnym mienia uczelni.”.</i>	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji. Należy zauważyć, że posiadanie, jako stan faktyczny, co do zasady, jest niezależne od prawa do rzeczy, a rozstrzyganie w sprawach dotyczących posiadania rzeczy należy do sądów cywilnych. W doktrynie wyróżnia się różne formy posiadania – posiadanie wadliwe, które zostało nabyte przy użyciu środków niedozwolonych, samowolnie i wbrew woli dotychczasowego posiadacza (zabór rzeczy, podstępne zawładnięcie nią), czy posiadanie niewadliwe, które zostało nabyte: 1) od dotychczasowego posiadacza, choćby za jego milcząca zgodą (przeniesienie), 2) w drodze dziedziczenia albo 3) w sposób pierwotny.

				<p>Jedynie dla przykładu należy wskazać, że posiadaczem zależnym będzie członek rady, któremu uczelnia odda do używania laptop albo syn członka rady mieszkający w domu studenckim danej uczelni.</p> <p>W związku z tym wprowadzanie regulacji zakazującej posiadania mienia uczelni może w praktyce prowadzić do istotnych problemów interpretacyjnych.</p> <p>Należy zauważyć, że wyłączenie możliwości posiadania mienia uczelni nie jest jasne także na tle niewyłączenia możliwości np. bycia współwłaścicielem tegoż mienia.</p>
83	Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”	<p>dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 23 ust. 3 PSWiN</p>	<p>Proponuje się w art. 23 w ust. 3 PSWiN dodać zdanie drugie w brzmieniu: <i>„Wprowadzenie regulaminu organizacyjnego oraz jego zmiana wymaga uzyskania przez rektora opinii senatu uczelni.”.</i></p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji. Niezależnie od powyższego, wprowadzenie proponowanej regulacji nie znajduje uzasadnienia. Regulamin organizacyjny nadaje rektor, a zgodnie z art. 34 ust. 1 pkt 11 PSWiN tryb nadawania regulaminu organizacyjnego określa statut. Należy zauważyć, że jeżeli zasięganie opinii senatu nie wynika z postanowień statutu, przepisy PSWiN nie zakazują rektorowi nadającemu regulamin organizacyjny zasięgnięcia opinii senatu. Opinia nie jest wiążąca. Należy mieć na względzie, że zgodnie z PSWiN rektor podejmuje decyzje we wszystkich sprawach dotyczących uczelni, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez ustawę lub statut do kompetencji innych organów uczelni, m.in. zarządza uczelnią, prowadzi politykę kadrową i wykonuje czynności z zakresu prawa pracy, powołuje osoby do pełnienia funkcji kierowniczych w uczelni, prowadzi gospodarkę finansową uczelni oraz zapewnia wykonanie przepisów obowiązujących w uczelni. Jego kompetencje zatem obejmują zakres zarządzania uczelnią, w tym decydowania o jej strukturze oraz podziale zadań w ramach tej struktury oraz o organizacji oraz zasadach działania administracji uczelni.</p>
84	Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”	<p>dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 31 ust. 3 PSWiN</p>	<p>Proponuje się art. 31 ust. 3 PSWiN nadać następujące brzmienie: <i>„3. W posiedzeniach senatu oraz organów, o których mowa w art. 17 ust. 2, uczestniczy, z głosem doradczym, przedstawiciel każdego związku zawodowego działającego w uczelni.”.</i></p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji. Organy, o których mowa w art. 17 ust. 2 PSWiN, są przedmiotem regulacji statutowych danej uczelni.</p>
85	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	<p>dodatkowa propozycja legislacyjna</p>	<p>Proponuje się dodanie w art. 67 ust. 8 w brzmieniu: <i>„8. W przypadkach i na warunkach określonych w regulaminie studiów uczelnia, na wniosek studenta, może</i></p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>

		dotycząca art. 67 PSWiN	uznać certyfikat językowy potwierdzający znajomość języka obcego na poziomie określonym w programie studiów.”. Wobec faktu, że coraz większa liczba studentów legitymuje się certyfikatem językowym potwierdzającym znajomość języka obcego na określonym poziomie, wydaje się zasadne dopuszczenie uznania takiego certyfikatu przez uczelnię jako potwierdzającego znajomość języka obcego na poziomie określonym w programie studiów.	
86	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 105 PSWiN	Do art. 105 PSWiN proponuje się dodać przepis, że ulga przysługuje również studentom zagranicznych uczelni odbywającym część studiów w uczelniach polskich albo przepis, że ulga przysługuje „osobom legitymującym się legitymacją studenta”. Czy przepis ten będzie zgodny z art. 105 PSWiN, gdzie jest mowa, że ulga przysługuje studentowi, natomiast w art. 73 PSWiN wyraźnie wskazuje się, że legitymacja wydawana jest studentom zagranicznych uczelni odbywającym część studiów w uczelniach polskich (którzy formalnie nie są studentami)? Projektowane zmiany zakładają zastąpienie określenia „doktorant” określeniem „osoba legitymująca się legitymacją doktoranta” (art. 214 PSWiN), w konsekwencji analogiczny przepis powinien znaleźć zastosowanie odnośnie do osób legitymujących się legitymacją studencką.	UWAGA UWZGLĘDNIONA Proponuje się zmianę art. 105 PSWiN przez nadanie mu brzmienia: „Art. 105. Osobie legitymującej się legitymacją studencką przysługuje prawo do korzystania z 50% ulgi w opłatach za przejazdy publicznymi środkami komunikacji miejskiej.”.
87	Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 116 PSWiN	Proponuje się w art. 116 po ust. 3 dodać ust. 3a w brzmieniu: „3a. Osobę posiadającą stopień naukowy doktora habilitowanego zatrudnia się na stanowisku profesora uczelni.”.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji. Uczelnie samodzielnie decydują o sposobie zarządzania i o kształtowaniu swojej polityki kadrowej. Mają prawo do swobodnego doboru kadry, czy podejmowania decyzji w kwestiach związanych z jej strukturą. Zarządzanie uczelnią pozostaje w zakresie autonomii uczelni i należy do kompetencji rektora, który kieruje działalnością uczelni, reprezentuje ją na zewnątrz i jest przełożonym pracowników. Należy podkreślić, iż art. 116 ust. 2 pkt 2 PSWiN umożliwia zatrudnienie osoby posiadającej stopień naukowy doktora habilitowanego albo stopień doktora habilitowanego w zakresie sztuki (a nawet stopień naukowy doktora albo stopień doktora w zakresie sztuki) na stanowisku profesora uczelni, pod warunkiem posiadania przez tę osobę osiągnięć wymienionych w tym przepisie. Zatem zaproponowany ust. 3a w art. 116 PSWiN

				byłby niezgodny z ww. przepisem, jeżeli nakazywałby bezwarunkowo (bez badania dorobku) zatrudnienie na stanowisku profesora uczelni osoby posiadającej stopień doktora habilitowanego.
88	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 125 ust. 4 PSWiN	Rektorzy z reguły są nauczycielami akademickimi i pozostają nimi podczas pełnienia funkcji, a zatem do ich obowiązków należy m.in. przygotowywanie recenzji czy prowadzenie badań naukowych. W związku z tym proponuje się, aby w art. 125 ust. 4 PSWiN wyłączyć z konieczności uzyskiwania zgody rady uczelni czynności związane z wykonywaniem obowiązków nauczyciela akademickiego, np. poprzez nadanie przepisowi brzmienia: „4. Wykonywanie dodatkowego zajęcia zarobkowego przez rektora uczelni publicznej wymaga uzyskania zgody rady uczelni. Nie dotyczy to czynności wynikających z pełnienia przez rektora funkcji nauczyciela akademickiego. Zgoda jest wydawana na okres kadencji.”.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.
89	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 125 ust. 6 PSWiN	Proponuje się następujące brzmienie przepisu: „6. W przypadku wykonywania dodatkowego zajęcia zarobkowego bez zgody, minister może stwierdzić wygaśnięcie mandatu rektora. Wygaśnięcie mandatu następuje z dniem doręczenia tego stwierdzenia.”. Da to ministrowi możliwość oceny konkretnego przypadku.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.
90	Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”	dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 128 PSWiN	Proponuje się następujące zmiany w art. 128 PSWiN: 1) w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „Kryteria oceny okresowej dla poszczególnych grup pracowników i rodzajów stanowisk oraz tryb i podmiot dokonujący oceny okresowej określa rektor po zasięgnięciu opinii senatu, samorządu studenckiego, samorządu doktorantów oraz w porozumieniu ze związkami zawodowymi.”; 2) ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Uczelnia umożliwia studentom i doktorantom co najmniej raz w roku akademickim wyrażenie opinii o procesie kształcenia, w tym udziale nauczycieli akademickich w procesie kształcenia.”.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.
91	Rada Doskonałości Naukowej	dodatkowa propozycja legislacyjna	Aktualnie art. 177 ust. 4 PSWiN stanowi, że tytuł profesora nadaje się w dziedzinie albo w dziedzinie i dyscyplinie lub dyscyplinach. W dotychczasowym stanie prawnym tytuł	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.

		dotycząca art. 177 ust. 4 PSWiN	profesora był nadawany wyłącznie w określonej dziedzinie nauki albo dziedzinie sztuki. Umożliwienie nadania tytułu profesora w dziedzinie i dyscyplinie jest pewnym <i>novum</i> , które w określonych przypadkach może znajdować swoje uzasadnienie w obecnym stanie prawnym. Przepis ten w jego aktualnym brzmieniu może wzbudzać wątpliwości odnośnie do nadawania tytułu profesora jedynie w dziedzinie, wobec konieczności uznania, że osoba taka winna spełnić warunki dotyczące nadania tytułu profesora w stosunku do wszystkich dyscyplin naukowych albo artystycznych mieszczących się w zakresie danej dziedziny nauki albo sztuki. Tym samym, możliwość ubiegania się o nadanie tytułu profesora wyłącznie w dziedzinie nauki albo sztuki, wobec istotnych wątpliwości interpretacyjnych, wydaje się niezasadna, a wręcz mogąca mieć negatywne skutki dla osób ubiegających się o ten awans naukowy. W konsekwencji tego proponuje się art. 177 ust. 4 PSWiN nadać brzmienie: „4. Tytuł profesora nadaje się w dziedzinie i dyscyplinie lub dyscyplinach.”.	
92	Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej	dotyczy dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 180 PSWiN	W art. 180 PSWiN proponuje się: 1) nadać następujące brzmienie zdaniu wprowadzającemu do wyliczenia w ust. 1: „Dyplomy doktorskie i dyplomy habilitacyjne oraz ich duplikaty i odpisy, a także zaświadczenia o uzyskaniu stopnia naukowego, przeznaczone do obrotu prawnego z zagranicą, są uwierzytelniane na wniosek zainteresowanego przez.”; 2) dodać ust. 1a w brzmieniu: „1a. Dokumenty inne niż wymienione w ust. 1 w przypadku konieczności spełnienia wymagań określonych przez inne państwo lub w innych uzasadnionych przypadkach uwierzytelnia dyrektor NAWA.”. Ze względu na liczne zapytania wpływające NAWA o uwierzytelnianie zaświadczenia o uzyskaniu stopnia naukowego oraz innych dokumentów związanych z przebiegiem kształcenia w szkole doktorskiej zasadne jest rozszerzenie katalogu uwierzytelnianych dokumentów.	UWAGA UWZGLĘDNIONA Proponuje się przyjęcie uwagi. Obowiązujące przepisy nie przewidują możliwości uwierzytelniania innych dokumentów dotyczących uzyskania stopnia naukowego albo stopnia w zakresie sztuki, takich jak np. zaświadczenie o nadaniu stopnia naukowego albo stopnia w zakresie sztuki, albo dokumenty potwierdzające przebieg kształcenia w szkole doktorskiej. Dokonanie zmiany proponowanej przez NAWA przyczyni się do ułatwienia przebiegu procedury uznawania polskich stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki za granicą. Niezależnie od powyższego uwzględnienie uwagi dotyczącej nowelizacji art. 180 PSWiN będzie wymagało zmiany upoważnienia ustawowego w art. 181 PSWiN przez objęcie jego zakresem dokumentów, o których mowa w art. 180 ust. 1a PSWiN. W konsekwencji utraci moc rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 września 2018 r. w sprawie dyplomów doktorskich, dyplomów habilitacyjnych i legitymacji doktoranta (Dz. U. z 2021 r. poz. 676) i konieczne będzie wydanie nowego rozporządzenia w tej sprawie.

			Osoby wnioskujące o uwierzytelnienie ww. dokumentów są zobowiązane do ich przedłożenia w innym kraju.	
93	Komitet Nauk o Sztuce Polskiej Akademii Nauk	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 183 PSWiN	<p>Proponuje się nadać art. 183 PSWiN następujące brzmienie:</p> <p><i>„Art. 183. Nauczyciel akademicki oraz pracownik naukowy nie mogą bez uzasadnionej przyczyny uchylić się od pełnienia funkcji promotora, promotora pomocniczego, recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora, a także funkcji recenzenta, o którym mowa w art. 238 ust. 2, oraz eksperta, o którym mowa w art. 228 ust. 5.”.</i></p> <p>Wprowadzenie tej zmiany jest konsekwencją zmian zaproponowanych do art. 228 ust. 5 i 5a PSWiN.</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>
94	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 200 PSWiN	<p>W art. 200 PSWiN po ust. 2 proponuje się dodać ust. 2a w brzmieniu:</p> <p><i>„2a. Za przeprowadzenie rekrutacji można pobierać opłatę.”.</i></p> <p>W związku ze stanowiskiem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie braku podstawy do pobierania opłaty rekrutacyjnej od kandydatów do szkół doktorskich na podstawie art. 79 ust. 2 pkt 1 PSWiN wnosi się o dodanie stosownej regulacji. Opłata za postępowanie rekrutacyjne byłaby pobierana celem sfinansowania kosztów przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego w szkołach doktorskich, do których należy zaliczyć w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) koszty przeprowadzenia egzaminów wstępnych; 2) wynagrodzenie członków komisji rekrutacyjnych; 3) koszty administracyjne oraz utrzymania i rozwoju infrastruktury informatycznej koniecznej do przeprowadzenia rekrutacji. 	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>

			Warto również zauważyć, że konieczność wniesienia opłaty rekrutacyjnej w rozsądnej wysokości stanowi istotny czynnik motywujący kandydatów do odpowiedzialnego wyboru szkoły doktorskiej, do której aplikują. Brak wymogu jej wnoszenia zachęca kandydatów do ubiegania się o przyjęcie do wielu szkół, nawet bez realnego zamiaru podjęcia kształcenia w danej szkole. Prowadzi to do konieczności prowadzenia bezcelowych postępowań, mających <i>de facto</i> charakter pozorny, które generują istotne koszty po stronie uczelni.	
95	Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 204 PSWiN	<p>W art. 204 PSWiN proponuje się dodać ust. 4 i 5 w brzmieniu:</p> <p><i>„4. Do czasu uprawomocnienia decyzji, o której mowa w ust. 3, zawieszają się kształcenie w szkole doktorskiej i wypłatę stypendium doktoranckiego.</i></p> <p><i>5. Kształcenie, na wniosek doktoranta, może zostać zawieszane na okres nieprzekraczający 2 semestrów, w przypadku:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) czasowej niezdolności do realizacji programu kształcenia lub prowadzenia badań, spowodowanej chorobą;</i> <i>2) konieczności sprawowania osobistej opieki nad chorym członkiem rodziny lub dzieckiem do 4. roku życia lub dzieckiem posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności;</i> <i>3) posiadania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.”.</i> <p>W praktyce funkcjonowania szkół doktorskich pojawił się problem związany z sytuacjami, w których w trakcie kształcenia w szkole doktorskiej pojawią się przyczyny uniemożliwiające doktorantowi m.in. realizację programu kształcenia lub prowadzenie badań z przyczyn wynikających z choroby czy niepełnosprawności swojej lub członka najbliższej rodziny. Takie sytuacje mogłyby stanowić przesłankę fakultatywnego zawieszenia kształcenia na wniosek doktoranta. Wniosek rozpatrywałby uprawniony podmiot w jednostce prowadzącej kształcenie. Funkcji tej nie spełnia instytucja przedłużająca terminu złożenia rozprawy doktorskiej, gdyż taki doktorant znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej traci prawo do stypendium maksymalnie po 4 latach.</p> 	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.

			Wskazane w proponowanym przepisie regulacje nawiązują do regulacji obowiązujących w odniesieniu do osób odbywających studia doktoranckie, a także stanowiłyby realizację postulatów wnoszonych m.in. przez Rzecznika Praw Doktoranta czy Krajową Reprezentację Doktorantów.	
96	Rada Doskonałości Naukowej	dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 221 PSWiN	Aktualnie brzmienie art. 221 ust. 10 i ust. 12 zdanie drugie PSWiN może nastroczać daleko idące wątpliwości odnośnie do podejmowania właściwych rozstrzygnięć przez komisję habilitacyjną, a w konsekwencji opinii komisji habilitacyjnej przez organ, w którego kompetencji leży podjęcie rozstrzygnięcia w przedmiocie nadania stopnia. Nie jest wykluczone, iż mimo uzyskania co najmniej dwóch recenzji negatywnych w toku postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, opinia komisji habilitacyjnej, która jest najczęściej podejmowana w drodze tajnego głosowania, nie będzie negatywna. Wątpliwość ta dotyczy także rozstrzygnięcia podejmowanego przez organ, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 1 albo 2 PSWiN. Nie da się bowiem wykluczyć, że w przypadku podejmowania rozstrzygnięcia w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, mimo negatywnej opinii komisji habilitacyjnej, członkowie tego organu, w drodze głosowania tajnego, nie zagłosują za odmową nadania stopnia doktora habilitowanego. Podniesione wątpliwości mogą prowadzić do istotnych uchybień w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Tym samym proponuje się, mając na uwadze wiążący charakter co najmniej dwóch negatywnych recenzji dla komisji habilitacyjnej oraz wiążący charakter negatywnej opinii komisji habilitacyjnej dla organu, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 1 albo 2 PSWiN, by w omawianych przypadkach odpowiednie rozstrzygnięcia podejmowali przewodniczący tych gremiów, w celu uniknięcia nieprawidłowości, które mogą mieć miejsce w wyniku tajnego głosowania. W konsekwencji tego proponuje się po art. 221 ust. 10 PSWiN dodać ust. 10a w następującym brzmieniu:	<p style="text-align: center;">UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji. Tym niemniej należy zauważyć, że opisane w uwadze działania są niezgodne z przepisami PSWiN, a ewentualne nadanie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stopnia doktora – mimo uzyskania co najmniej dwóch negatywnych recenzji, 2) stopnia doktora habilitowanego – mimo uzyskania co najmniej dwóch negatywnych recenzji lub negatywnej opinii komisji habilitacyjnej <p>– będzie stanowiło podstawę do uchylenia takiej decyzji.</p>

			<p>„10a. W przypadku, o którym mowa w ust. 10, opinię wydaje przewodniczący komisji habilitacyjnej.”, a po art. 221 ust. 12 PSWiN dodać ust. 12a w następującym brzmieniu:</p> <p>„12a. W przypadku gdy opinia, o której mowa w ust. 10, jest negatywna, rozstrzygnięcie w sprawie odmowy nadania stopnia podejmowane jest przez przewodniczącego organu, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 1 albo 2.”.</p> <p>Propozycję tę należy odpowiednio odnieść do art. 191 ust. 1 PSWiN w zakresie, w jakim dotyczy wydania postanowienia o odmowie dopuszczenia do obrony rozprawy doktorskiej w przypadku uzyskania co najmniej dwóch negatywnych recenzji.</p>	
97	Rada Doskonałości Naukowej	<p>dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 228 PSWiN</p>	<p>Proponuje się dodanie w art. 228 PSWiN ust. 1a w brzmieniu:</p> <p>„1a. RDN w drodze uchwały określi szczegółowe warunki składania wniosku, o którym mowa w ust. 1.”.</p> <p>W aktualnym stanie prawnym przepisy PSWiN, w tym akty wykonawcze do tej ustawy, nie regulują warunków składania wniosku o nadanie tytułu profesora. Oznacza to, że w istocie osoba ubiegająca się o nadanie tytułu profesora może w dowolny sposób uzasadnić i udokumentować spełnienie wymagań, o których mowa w art. 227 PSWiN. W konsekwencji tego dokumentacja przedmiotowego wniosku może być i często jest znacznie rozbieżna, co w istotny sposób wpływa na możliwość dokonywania pogłębionej i właściwej oceny merytorycznej złożonych wniosków przez RDN, w tym przez powoływanych w toku postępowania w sprawie nadania tytułu profesora recenzentów. Wskazać należy, że w pozostałych postępowaniach o awans naukowy, tj. w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora oraz w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, stosownie do art. 192 ust. 2 i art. 221 ust. 14 PSWiN, podmioty doktoryzujące oraz podmioty habilitujące mają upoważnienie do określenia m. in. szczegółowych warunków składania wniosków o przeprowadzenie danych postępowania. Wprowadzenie proponowanego przepisu przyczyniłoby się do unifikacji procedury ubiegania się</p>	<p>UWAGA UWZGLĘDNIONA</p> <p>W art. 228 PSWiN zostanie dodany ust. 1a w brzmieniu:</p> <p>„1a. RDN, w drodze uchwały, określi szczegółowe warunki składania wniosku, o którym mowa w ust. 1.”.</p>

			o nadanie tytułu profesora, co przekładałoby się na możliwość dokonywania skuteczniejszej oceny merytorycznej składanych wniosków.	
98	Komitet Nauk o Sztuce Polskiej Akademii Nauk	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 228 PSWiN	<p>Proponuje się następujące zmiany w art. 228 PSWiN:</p> <p>1) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu: <i>„4a. Po otrzymaniu opinii RDN zleca specjaliście wykonanie na ich podstawie, w terminie 3 miesięcy, ekspertyzy odnośnie do zasadności wniosku.”;</i></p> <p>2) w ust. 5 zdanie wprowadzające do wyliczenia otrzymuje brzmienie: <i>„RDN, na podstawie opinii oraz ekspertyzy, w drodze decyzji administracyjnej.”.</i></p> <p>Mimo licznych apeli pozostała niezmieniona zasada głosowania nad kandydaturą do tytułu profesora tylko na podstawie indywidualnych 5 recenzji, a więc bez opinii eksperckiej, która pozwoliłaby ocenić wnikliwość recenzji i wyjaśnić ewentualne różnice między nimi. Zadanie eksperta zostało przerwane na członków RDN, ale zasada ta, nigdzie nie sformułowana precyzyjnie, opiera się na błędnej przesłance co do kompetencji, a także fizycznych możliwości członków RDN. Powoływanie eksperta w specjalności kandydata do tytułu profesora jest niezbędne.</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Ocenę dorobku naukowego kandydata do tytułu profesora przez pięciu recenzentów należy uznać za wystarczającą. Recenzenci w postępowaniu w sprawie nadania tytułu profesora są powoływani na podstawie kryteriów merytorycznych określonych w statucie RDN.</p>
99	Komitet Nauk o Sztuce Polskiej Akademii Nauk	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 229 PSWiN	<p>Proponuje się następujące zmiany w art. 229 PSWiN:</p> <p>1) w ust. 1 zdanie wprowadzające do wyliczenia otrzymuje brzmienie: <i>„Recenzentem i ekspertem w postępowaniu w sprawie nadania tytułu profesora może być osoba posiadająca.”;</i></p> <p>2) dodanie ust. 1a w brzmieniu: <i>„1a. RDN sporządza listę kandydatów na recenzentów wskazanych zgodnie z ust. 1. Kolejność kandydatów ustala Zespół RDN w drodze głosowania.”.</i></p> <p>Pierwsza z ww. zmian jest konsekwencją zmian zaproponowanych do art. 228 PSWiN. Druga z ww. zmian jest propozycją rozwiązania problemu, którego zmiany zaproponowane w projekcie (do art. 240 PSWiN) nie rozwiązują. Jedynie pozornie usprawniają wskazanie kolejnego recenzenta. Gdyby zaproponowana</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>W zakresie zasadności powołania eksperta w postępowaniu w sprawie nadania tytułu profesora, w ocenie projektodawcy należy uznać za wystarczającą ocenę dorobku naukowego kandydata do tytułu profesora przez pięciu recenzentów. Recenzenci w postępowaniu w sprawie nadania tytułu profesora są powoływani na podstawie kryteriów merytorycznych określonych w statucie RDN. Natomiast w zakresie sporządzania – na podstawie losowania – listy ustalającej kolejność kandydatów na recenzentów należy wskazać, że przedmiotowy dokument nie podlega upublicznieniu, zatem obawa wyrażona w uwadze nie znajduje uzasadnienia.</p>

			w projekcie zasada została przyjęta, oznaczałoby to podanie do wiadomości kolejności recenzentów, np. w postępowaniu o nadanie tytułu profesora kolejnymi recenzentami zostałyby osoby widniejące na liście pod pozycjami 6 i 7. W przypadku trybu odwoławczego nie jest to właściwe, zwłaszcza że procedury awansowe są, zgodnie z PSWiN, prowadzone na podstawie KPA.	
100	Rada Doskonałości Naukowej	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca działu V PSWiN	RDN w ramach swojej działalności, w szczególności jako organ II instancji oraz organ nadzoru, dostrzega istotne niedogodności, a niekiedy i duże problemy związane z upoważnieniem zawartym w art. 192 ust. 2 oraz art. 221 ust. 14 PSWiN do określania przez właściwe organy podmiotów doktoryzujących oraz podmiotów habilitujących szczegółowego trybu przeprowadzania odpowiednio postępowań w sprawie nadania stopnia doktora, jak i postępowań w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Przyjmowane przez wspomniane podmioty unormowania wewnętrzne nierzadko wykraczają poza upoważnienie ustawowe, czy też wręcz są niezgodne z prawem, a zatem z przepisami stanowionymi w aktach prawa o charakterze powszechnie obowiązującym. Ponadto regulacje te są nader często zmieniane przez podmioty doktoryzujące oraz podmioty habilitujące, co nie sprzyja pewności prawa, jak i wprowadza niepokój wśród osób ubiegających się o awans naukowy. W konsekwencji tego zasadne i godne rozważenia jest wprowadzenie delegacji ustawowej do wydania przez ministra regulacji dotyczących szczegółowych sposobów przeprowadzania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego oraz określenia kryteriów oceny osiągnięć osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora, doktora habilitowanego oraz tytułu profesora, jak to miało miejsce w przypadku ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.
101	Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 284 ust. 2	W art. 284 ust. 2 PSWiN proponuje się nadać następujące brzmienie zdaniu pierwszemu: <i>„Nauczyciel akademicki ukarany karą upomnienia może wnieść odwołanie do uczelnianej komisji dyscyplinarnej.”.</i>	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.

		PSWiN		
102	Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”	dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 302 ust. 4 PSWiN	Proponuje się nadać następujące brzmienie art. 302 ust. 4 PSWiN: „4. <i>Od decyzji o zawieszeniu w pełnieniu obowiązków nauczycielowi akademickiemu przysługuje odwołanie do komisji dyscyplinarnej przy ministrze.</i> ”.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.
103	Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”	dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 331 ust. 1 pkt 6 PSWiN	Proponuje się nadać następujące brzmienie art. 331 ust. 1 pkt 6 PSWiN: „6) <i>3 przedstawicieli pracowników wybranych przez reprezentatywne organizacje związków zawodowych;</i> ”.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.
104	Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej	dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 349 ust. 1 PSWiN	Proponuje się następujące zmiany w art. 349 ust. 1 PSWiN; 1) zdanie wprowadzające do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „ <i>Baza osób upoważnionych do podpisywania dokumentów, o których mowa w art. 78 ust. 3 i 4, art. 163 ust. 4 i art. 180 ust. 1 i 1a, obejmuje:</i> ”; 2) w pkt 5 w lit. d kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu: „ <i>e) zaświadczeń o uzyskaniu stopnia naukowego.</i> ”. Umieszczenie w systemie POL-on danych dotyczących podpisów i pieczęci osób upoważnionych do podpisywania dokumentów, o których mowa w art. 78 ust. 4 i art. 180 ust. 1a PSWiN jest niezbędne do uwierzytelniania dokumentów w NAWA. Dodanie do art. 349 ust. 1 pkt 5 PSWiN lit. e dotyczącej zaświadczeń o uzyskaniu stopnia naukowego jest analogiczne do przepisu lit. d dotyczącej zaświadczeń o ukończeniu studiów i studiów podyplomowych.	UWAGA UWZGLĘDNIONA Proponowane zmiany są konsekwencją uwagi nr 98 dotyczącej zmiany art. 180 PSWiN, polegającej na wprowadzeniu podstawy prawnej do uwierzytelniania dokumentów związanych z uzyskaniem stopnia naukowego albo stopnia w zakresie sztuki, innych niż dyplom doktorski lub habilitacyjny.
105	Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej	dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 381 ust. 1 PSWiN	Alternatywnie dla dodawania w art. 22 uNAWA ust. 5 proponuje się rozważyć nadanie następującego brzmienia art. 381 ust. 1 PSWiN: „1. <i>Wnioski, opinie, umowy i raporty dotyczące zadań finansowanych ze środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 4 lit. b oraz pkt 5, 7 i 10–12, oraz dotyczące Mapy stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.</i> ”.	UWAGA UWZGLĘDNIONA W obecnym stanie prawnym dane ekspertów NAWA są jawne i nie podlegają wyłączeniu z dostępu do informacji publicznej na podstawie w art. 381 ust. 3 PSWiN (podczas gdy dane ekspertów Narodowego Centrum Nauki oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju podlegają temu wyłączeniu). Proponowana zmiana zapewni swobodę działania ekspertów NAWA i zapewni ochronę przed wpływem potencjalnych wnioskodawców na wynik dokonywanej przez tych ekspertów

				oceny wniosków.
106	Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 1 uNAWA	<p>Proponuje się dodanie w art. 1 uNAWA ust. 2a w brzmieniu:</p> <p>„2a. W skład Agencji mogą wchodzić krajowe lub zagraniczne oddziały Agencji.”.</p> <p>Proponowana zmiana ma stworzyć ramy prawne do rozwoju działalności NAWA w kraju, jak i za granicą. Biorąc pod uwagę rozwój działalności NAWA, zasadnym może okazać się tworzenie tzw. biur regionalnych (podobnie jak w przypadku niemieckiego odpowiednika Agencji – <i>Deutscher Akademischer Austauschdienst e.V. – DAAD</i>). Stworzenie możliwości rozszerzania działalności NAWA o ten obszar wiązać się będzie z bieżącą współpracą w tym zakresie z ministrem, który będzie miał możliwość uregulowania tej kwestii na poziomie rozporządzenia, co pozwoli na zapewnienie odpowiedniej i szybkiej, w zależności od okoliczności, reakcji na potrzeby związane z obszarem działania NAWA.</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>
107	Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 16 uNAWA	<p>Proponuje się dodanie w art. 16 uNAWA pkt 3 w brzmieniu:</p> <p>„3) wykaz, właściwość rzeczową i miejscową oraz organizację wewnętrzną oddziałów Agencji, o których mowa w art. 1 ust. 2a”.</p> <p>Zmiana jest konsekwencją zmiany zaproponowanej do art. 1 ww. ustawy.</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>W związku z nieuwzględnieniem uwagi nr 106 uwaga nr 107, która jest konsekwencją zmiany zaproponowanej w art. 1 uNAWA, staje się bezprzedmiotowa.</p>
108	Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 22 uNAWA	<p>Proponuje się dodanie w art. 22 uNAWA ust. 4 i 5 w brzmieniu:</p> <p>„4. Eksperci zewnętrzni, o których mowa w ust. 2, mogą wykonywać inne czynności związane z realizacją zadań, o których mowa w art. 2.</p> <p>5. Dane osobowe ekspertów zewnętrznych, o których mowa w ust. 2, nie podlegają ujawnieniu i nie stanowią informacji publicznej.”.</p> <p>Proponowane przepisy mają pozwalać na skorzystanie z wiedzy ekspertów zewnętrznych nie tylko przy ocenie merytorycznej w programach, ale także przy innych działaniach. Ponadto ich rola nie powinna ograniczać się do oceny merytorycznej, ale przykładowo również do oceny raportów końcowych etc. Ponadto zasadnym jest</p>	<p>UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Proponuje się uwzględnić uwagę w części dotyczącej rozszerzenia katalogu możliwych zadań realizowanych przez ekspertów zewnętrznych poprzez dodanie art. 26a w uNAWA w brzmieniu:</p> <p>„Art. 26a. Dyrektor może powoływać ekspertów zewnętrznych do przeprowadzania ocen wykonania umów i rozliczenia przyznanych środków finansowych. Do powoływania ekspertów przepis art. 22 ust. 3 stosuje się.”.</p> <p>Proponowana zmiana pozwoli na korzystanie z wiedzy ekspertów zewnętrznych nie tylko przy ocenie merytorycznej wniosków w ramach programów, ale również w procesie rozliczania przyznanych środków finansowych (np. przy ocenie raportów końcowych).</p> <p>Jednocześnie proponuje się nie uwzględniać propozycji dodania</p>

			ograniczenie możliwości udzielania informacji publicznej w zakresie osób, które dokonują oceny tych wniosków.	<p>przepisu dotyczącego powoływania ekspertów do innych czynności związanych z realizacją zadań, o których mowa w art. 2 uNAWA. Aktualny stan prawny nie zabrania Dyrektorowi NAWA uzyskiwania zewnętrznych opinii wyspecjalizowanych instytucji lub ekspertów w zakresie strategicznych działań NAWA na rzecz umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego i nauki, a także w zakresie zadań powierzonych NAWA do realizacji, w tym zadań zleconych oraz zadań ustawowych.</p> <p>Proponuje się również nie uwzględniać propozycji dotyczącej ograniczenia możliwości udzielania informacji publicznej w zakresie danych osobowych zewnętrznych ekspertów, ponieważ stosowna zmiana została już zaproponowana w ramach uwagi nr 111 do art. 381 ust. 1 PSWiN.</p>
109	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	<p>dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce</p>	<p>W 2018 r. powstał problem niemożliwości uwłaszczenia gruntów (potwierdzenia nabycia własności w 2005 r.), na których od 1990 r. było ustanowione użytkowanie wieczyste, a których własność przysługiwała Skarbowi Państwa. Zgodnie z art. 256 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym z dniem wejścia w życie ustawy (1 września 2005 r.) grunty Skarbu Państwa pozostające w użytkowaniu wieczystym uczelni publicznej stają się jej własnością. Wartość tych gruntów zwiększa fundusz zasadniczy uczelni publicznej. Nabycie prawa własności stwierdza, w drodze decyzji, wojewoda. Wydawana w tym trybie decyzja była decyzją deklaratoryjną. Potwierdzała jedynie nabycie własności i była warunkiem wpisu prawa własności w dziale II księgi wieczystej. Ten wpis obejmował datę nabycia własności – 1 września 2005 r.</p> <p>Obecnie art. 256 ww. ustawy nie obowiązuje, gdyż został uchylony z dniem 1 października 2018 r. w związku z wejściem w życie PSWiN. Nie wprowadzono żadnych przepisów przejściowych w ustawie z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.), co skutkuje tym, że jeśli np. od 2017 r. toczyło się przed wojewodą postępowanie o wydanie decyzji potwierdzającej nabycie prawa własności w trybie ww. przepisu, to po 2018 r. wojewoda może umorzyć takie</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>

			<p>postępowanie (brak podstawy prawnej do wydania decyzji) i dana uczelnia nie uzyska potwierdzenia nabycia własności w 2005 r., choć nabycie to następowało z mocy prawa. W dalszym ciągu będzie jej przysługiwało tylko użytkowanie wieczyste, gdyż wpis do ksiąg wieczystych jest niemożliwy. Jest to sytuacja patowa, ponieważ ocena przesłanek nabycia własności jest dokonywana według stanu na dzień 1 września 2005 r., a nie na dzień wydania decyzji. Mimo że przesłanki nabycia własności w 2005 r. spełniły się i uczelnia teoretycznie nabyła własność (z mocy prawa), nie może obecnie wpisać tego do ksiąg wieczystych, dlatego że wojewoda nie ma już podstawy prawnej do wydania decyzji, od której zależy wpis. Zatem w konsekwencji przedstawionych działań legislacyjnych doszło do wykreowania w systemie luki prawnej. Pożądane byłoby więc dokonanie nowelizacji ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce poprzez dodanie przepisu przywracającego obowiązywanie dotychczasowego art. 256 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym.</p>	
--	--	--	---	--

TABELA nr II – KONSULTACJE PUBLICZNE

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna projektu	Treść uwagi	Stanowisko Ministra Edukacji i Nauki UWAGA UWZGLĘDNIONA UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA UWAGA WYJAŚNIONA UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA
110	Samorząd Doktorantów Uniwersytetu Warszawskiego	uwaga ogólna	Wskazuje się na konieczność dalszego dostosowania przepisów PSWiN do potrzeb środowiska – w tym poprzez określenie zasad funkcjonowania zawieszenia kształcenia w szkole doktorskiej także w innych przypadkach niż dotychczas określonych w PSWiN oraz objęcia doktorantów świadczeniami o charakterze socjalnym – w tym zapomogą oraz stypendium socjalnym.	Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.
111	Polska Komisja Akredytacyjna	art. 1 pkt 2	Proponuje się następujące brzmienie art. 19 ust. 3 PSWiN: „3. W posiedzeniach rady uczelni uczestniczy z głosem doradczym przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej, o której mowa w art. 25 ¹ ustawy z dnia 23 maja	UWAGA UWZGLĘDNIONA

			<p>1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263, z późn. zm.).”.</p> <p>Tylko zakładowa organizacja związkowa działająca w uczelni może reprezentować pracowników danej uczelni na posiedzeniach rady uczelni oraz pozwala na ustalenie przez władzę uczelni, które organizacje są uprawnione do delegowania przedstawiciela (a nie przedstawiciel jakiegokolwiek związku zawodowego, prowadzącego jakąkolwiek działalność w uczelni).</p>	
112	Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemysłu	art. 1 pkt 2	<p>Propozycję tę należy ocenić negatywnie, bowiem ten przepis nic lub prawie nic nie usprawni. Zapewni jedynie widoczność prac rady, co można osiągnąć, publikując protokoły z jej posiedzeń. Zadania rady uczelni tylko w niewielkim stopniu dotyczą zarządzania pracownikami uczelni (z wyjątkiem rektora). Rada uczelni zawsze może zaprosić przedstawicieli związków zawodowych na swoje posiedzenia, równocześnie przedstawiciele związków zawodowych mogą zwrócić się do rady o umożliwienie uczestniczenia w jej posiedzeniach, jeśli tematy mogłyby dotyczyć spraw pracowniczych. Rektor może też zawiesić wykonanie uchwały rady uczelni, gdyby była ona sprzeczna z prawem lub statutem uczelni.</p>	<p style="text-align: center;">UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Projektowany przepis ust. 3 w art. 19 PSWiN został zmodyfikowany. W posiedzeniach rady uczelni będzie uczestniczył z głosem doradczym przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej, o której mowa w art. 25¹ ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, będący jej członkiem. Tym samym tylko zakładowa organizacja związkowa działająca w uczelni będzie reprezentować pracowników na posiedzeniach rady. Tym samym tylko zakładowa organizacja związkowa działająca w uczelni będzie reprezentować pracowników na posiedzeniach rady. Uprawnienia zakładowej organizacji związkowej przysługują organizacji zrzeszającej co najmniej 10 członków będących:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pracownikami u pracodawcy objętego działaniem tej organizacji lub 2) innymi niż pracownicy osobami wykonującymi pracę zarobkową, które świadczą pracę przez co najmniej 6 miesięcy na rzecz pracodawcy objętego działaniem tej organizacji. <p>Należy natomiast zauważyć, że zgodnie z art. 18 ust. 1 PSWiN do zadań rady uczelni należy m.in. monitorowanie zarządzania uczelnią, w tym również zarządzania zasobami ludzkimi. Udział przedstawiciela zakładowej organizacji związkowej w posiedzeniach rady uczelni umożliwi zapoznanie się ze stanowiskiem organizacji, a w niektórych przypadkach także jego uwzględnienie przy podejmowaniu rozstrzygnięć, a w efekcie wzmocni realizację art. 33 PSWiN, zgodnie z którym rozstrzygnięcia organów uczelni nie mogą naruszać uprawnień związków zawodowych wynikających z ustaw.</p>
113	Rada Młodych Naukowców	art. 1 pkt 2	<p>Proponuje się nadanie art. 19 ust. 3 PSWiN brzmienia:</p>	<p style="text-align: center;">UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>

			<p>„3. W posiedzeniach rady uczelni uczestniczy z głosem doradczym przedstawiciel każdego związku zawodowego działającego w uczelni oraz przewodniczący samorządu doktorantów.”.</p> <p>W przyjętych dotychczas rozwiązaniach legislacyjnych brak jest umocowania przedstawicieli doktorantów do udziału w posiedzeniach rady uczelni, podczas gdy na mocy PSWiN w posiedzeniach tych z głosem decydującym uczestniczy przedstawiciel samorządu studenckiego. Należy zatem zadbać o udział, z głosem doradczym, obok przedstawicieli związków zawodowych oraz członków społeczności akademickiej, również grupy młodych naukowców.</p>	
114	Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu	art. 1 pkt 3	<p>Propozycję tej zmiany należy ocenić negatywnie. Członków rady uczelni powołuje i odwołuje senat. Zaproponowany przepis czyni członków rady uczelni praktycznie nieodwoalnymi, nawet przy braku uczestnictwa w jej posiedzeniach, co może w konsekwencji doprowadzić do paraliżu prac rady uczelni. Poza tym niewłaściwa jest propozycja usunięcia z rady uczelni jej członka tylko z tego powodu, że wszczęto wobec niego postępowanie karne z oskarżenia publicznego o przestępstwo umyślne lub postępowanie o umyślne przestępstwo skarbowe, wszak może się ono zakończyć pomyślnie dla członka rady.</p>	<p>UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Dodawany przepis ust. 5a w art. 20 PSWiN został zmodyfikowany tak, aby członka rady uczelni można było odwołać, gdy zaprzestał spełniania warunku określonego w ust. 3 lub w przypadku, gdy wszczęto przeciwko niemu postępowanie karne z oskarżenia publicznego o przestępstwo umyślne lub postępowanie o umyślne przestępstwo skarbowe albo na wniosek rady uczelni.</p> <p>Rozwiązanie takie pozwoli uwzględnić w przesłankach odwołań okoliczności związane z długotrwałym niewykonywaniem przez członka rady uczelni, w tym jej przewodniczącego, obowiązków lub działaniem na niekorzyść uczelni. W takich przypadkach niezbędny będzie wniosek rady uczelni skierowany do senatu.</p> <p>W każdym z tych przypadków odwołanie członka rady uczelni będzie fakultatywne, a nie obligatoryjne. Zatem to senat będzie decydował o zasadności odwołania, w tym o zasadności wniosku samej rady uczelni w tej sprawie.</p> <p>Należy wyjaśnić, że obecnie przepisy PSWiN dają możliwość odwołania członka rady uczelni przez senat, nie wskazując przypadków, w jakich może to nastąpić. Brak regulacji w tym zakresie stwarza możliwość odwołania członka rady uczelni w każdym dowolnym przypadku, bez podania przyczyny takiego odwołania. Stwarza to nieograniczone możliwości wpływania na skład rady uczelni i może tym samym destabilizować prace tego organu. Proponowane rozwiązanie pozwoli ograniczyć swobodę w odwoływaniu członka rady</p>

				uczelni z jakiegokolwiek powodu.
115	Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki	art. 1 pkt 3	Ograniczenie możliwości odwołania członka rady uczelni wyłącznie do przypadków wskazanych w PSWiN ogranicza autonomię uczelni w prawie decydowania o składzie rady uczelni. Mogą pojawić się przesłanki do odwołania członka rady w trybie pilnym, wynikające z innych okoliczności niż wskazane w PSWiN. Każdy z tych przypadków powinien mieć możliwość rozpatrzenia. Dodatkowo powinien zostać określony mechanizm odwoławczy od decyzji o odwołaniu członka rady uczelni do innych, wyższych niż rektor instytucji.	<p>UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Dodawany przepis ust. 5a w art. 20 PSWiN został zmodyfikowany tak, aby członka rady uczelni można było odwołać, gdy zaprzestano spełniania warunku określonego w ust. 3 lub w przypadku, gdy wszczęto przeciwko niemu postępowanie karne z oskarżenia publicznego o przestępstwo umyślne lub postępowanie o umyślne przestępstwo skarbowe albo na wniosek rady uczelni.</p> <p>Rozwiązanie takie pozwoli uwzględnić w przesłankach odwołania okoliczności związane z długotrwałym niewykonywaniem przez członka rady uczelni, w tym jej przewodniczącego, obowiązków lub działaniem na niekorzyść uczelni. W takich przypadkach niezbędny będzie wniosek rady uczelni skierowany do senatu.</p> <p>W każdym z tych przypadków odwołanie członka rady uczelni będzie fakultatywne, a nie obligatoryjne. Zatem to senat będzie decydował o zasadności odwołania, w tym o zasadności wniosku samej rady uczelni w tej sprawie.</p> <p>Propozycja dotycząca uregulowania w przepisach PSWiN „mechanizmu odwoławczego od decyzji o odwołaniu członka rady uczelni do innych, wyższych niż rektor instytucji” jest niezasadna, gdyż zasady sprawowania nadzoru nad aktami wydawanymi przez organy uczelni wynikają z przepisów PSWiN oraz statutu danej uczelni.</p>
116	Polska Komisja Akredytacyjna	art. 1 pkt 5	Proponuje się następujące brzmienie art. 28 ust. 5 PSWiN: <i>„5. Zadanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 11, może być wykonywane przez inny określony w statucie organ uczelni, o którym mowa w art. 17 ust. 2.”.</i> Proponowana zmiana przewiduje możliwość ustalania programów studiów przez organ określony w statucie inny niż senat, z zastrzeżeniem, że efekty uczenia się i tak ustalać ma senat. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 1 PSWiN efekty uczenia się są integralnym elementem programu studiów. Nie powinny być więc one określone w odrębnej procedurze, przez inny organ. Wprowadzona zmiana spowoduje problemy z ustaleniem, z jaką datą i przez jaki organ program studiów został ostatecznie ustalony. Jeśli intencją ustawodawcy jest zwolnienie senatu z obowiązków	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Rozwiązanie umożliwiające powierzenie realizacji zadania, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 11 PSWiN, tj. ustalania programu studiów, studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego, innemu określone w statucie organowi uczelni ma na celu odciążenie senatu. Natomiast we właściwości senatu pozostanie uchwalanie efektów uczenia się. Należy zauważyć, że efekty uczenia się stanowią jeden z najistotniejszych elementów programu studiów, wynika to wprost z definicji programu studiów (art. 67 ust. 1 PSWiN), który określa m.in. efekty uczenia się i opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się. Efekty uczenia się stanowią niejako podstawę do zdefiniowania programu studiów, uwzględniając w swym zakresie misję i strategię rozwoju uczelni. Senat jest organem właściwym do</p>

			<p>ustalania programów studiów, to zwolnienie to powinno dotyczyć całości tego programu, w tym również efektów uczenia się.</p>	<p>podejmowania decyzji w obszarze kształcenia i działalności naukowej, z uwzględnieniem misji i strategii rozwoju uczelni. Zatem to senat może ocenić, czy określone w programie studiów efekty są właściwe m.in. zgodne z misją i strategią rozwoju uczelni. Ponadto należy zauważyć, że w przypadku gdy uczelnia będzie chciała powierzyć ustalanie programów studiów innemu organowi (o którym mowa w art. 17 ust. 2 PSWiN), będzie musiała określić ten organ w statucie. W związku z tym będzie wiadomo, jaki organ w danej uczelni jest odpowiedzialny za ustalenie programu studiów.</p>
117			<p>Jak podniesiono w OSR dołączonej do projektu „Obecnie zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy ustalanie programu studiów, studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego należy do zadań senatu. Oznacza to, że również każda zmiana wymienionych programów musi być rozpatrywana i przyjmowana przez senat. Stanowi to duże obciążenie tego organu, biorąc pod uwagę bardzo szerokie oferty dydaktyczne uczelni. Z postulatami dotyczącymi zmiany przepisów w zakresie realizacji tego zdania przez senat występowały Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz uczelnie”.</p> <p>Prezentowana motywacja wskazuje jednoznacznie, iż celem projektowanych rozwiązań jest redukcja złożoności procesu decyzyjnego prowadzącego do przyjęcia programu studiów. Należy w związku z tym podnieść, iż cel ten będzie mógł zostać osiągnięty tylko częściowo.</p> <p>Stanie się tak z tego względu, że zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, „w programie studiów określa się (...) zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów”.</p> <p>Jak trafnie podniesiono w OSR, w myśl art. 28 ust. 1 pkt 11 PSWiN do zadań senatu należy ustalanie programów studiów, studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego, co prowadzi do jednoznacznego wyniku wykładni językowej podniesionego w OSR, który przekłada się na konieczność przyjmowania uchwał</p>	<p style="text-align: center;">UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Zgodnie z art. 67 ust. 1 PSWiN studia są prowadzone na określonym kierunku, poziomie i profilu na podstawie programu studiów, który określa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) efekty uczenia się, o których mowa w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226), z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w tej ustawie oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy; 2) opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się; 3) liczbę punktów ECTS przypisanych do zajęć. <p>Zgodnie z powyższym efekty uczenia się – jako podstawowy element programu studiów – są określane na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. poz. 2218). A w przypadku studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 PSWiN, w programach studiów uwzględnia się efekty uczenia się określone w standardach kształcenia określonych na podstawie art. 68 ust. 3 PSWiN.</p> <p>Zatem zmiana w programie studiów skutkująca zmianą kierunkowych efektów uczenia się będzie wymagała uchwalenia tych efektów przez senat. Należy jednak zauważyć, że nie każda zmiana w programie studiów skutkuje jednocześnie zmianą efektów uczenia się.</p> <p>W przypadku gdy uczelnia będzie chciała powierzyć ustalanie</p>

		<p>senatu uczelni każdej, nawet najdrobniejszej zmiany programu studiów.</p> <p>Niestety ta trafna konkluzja nie pozostaje koherentna z celem nowelizacji. Pozostając konsekwentnym wobec prezentowanego w OSR, trafnego wniosku, należałoby bowiem zwrócić uwagę, iż pozostawienie w katalogu wyłącznych kompetencji senatu uprawnienia do określenia efektów uczenia się oznacza, iż senat nie zostanie w pełni „odciążony” od zatwierdzania każdej drobnej modyfikacji programu studiów. Efekty, o których mowa w cytowanych przepisach, to wszystkie efekty uczenia się, zarówno tzw. „efekty kierunkowe” (przyjęte dla kierunku jako funkcjonalnej całości, stanowiące konkretyzację efektów określonych w Polskiej Ramie Kwalifikacji), jak i tzw. „efekty przedmiotowe”, czyli efekty uczenia się przyjęte dla poszczególnych zajęć, stanowiące konkretyzację „efektów kierunkowych” na poziomie pojedynczych zajęć. Niezbędne jest, aby podkreślić w tym miejscu, że przez efekty uczenia się ujęte w programie studiów należy bowiem rozumieć wszystkie efekty określone dla zajęć, co wynika z jednoznacznego rezultatu wykładni językowej (<i>vide</i>: „w programie studiów określa się (...) zajęcia (...) wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się”).</p> <p>Projektowana nowelizacja pozostawia zatem po stronie senatu zatwierdzanie każdej zmiany programu studiów w zakresie efektów uczenia się, łącznie z każdą zmianą efektów określonych dla poszczególnych zajęć.</p> <p>Ponadto należy podnieść, że sama konstrukcja delegacji kompetencji senatu nasuwa poważne wątpliwości z punktu widzenia zachowania standardów jakości kształcenia. Przypisanie kompetencji do określania programu studiów senatowi stanowi zasadną presję wywieraną na rzeczywistych autorów programu studiów, aby zachowali jak najwyższe standardy jakości pracy, gdyż pozycja ustrojowa senatu uczelni skłania do autorefleksji i wysokiej dyscypliny w tym zakresie. Tymczasem, zgodnie z art. 17 ust. 2 PSWiN statut uczelni może przewidywać również inne organy uczelni. Projektowana nowelizacja może zatem skutkować delegowaniem</p>	<p>programów studiów innemu organowi (o którym mowa w art. 17 ust. 2 PSWiN), będzie musiała określić ten organ w statucie, jak również jego skład oraz sposób powoływania (wyłaniania kandydatów, wymagania wobec kandydatów). Trudno więc podzielić wątpliwości dotyczące zachowania standardów jakości kształcenia, tym bardziej że na podstawie poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym uchwalanie programu studiów należało do kompetencji rady podstawowej jednostki organizacyjnej, zaś efekty kształcenia określał senat.</p>
--	--	--	---

			niezwykle ważnej dla jakości kształcenia kompetencji na organ o – w zasadzie – dowolnej randze ustrojowej i składzie osobowym. W rezultacie nie ma przeszkód, aby przyjęcie większości elementów programu studiów nastąpiło, np. na mocy aktu organu jednoosobowego, którego piastunem jest osoba posiadająca tytuł zawodowy magistra. Zatem gwarancja jakości wynikająca z obowiązującego obecnie rozwiązania, przypisującego kompetencje organowi kolegialnemu o najwyższej randze ustrojowej, zostanie – w razie uchwalenia projektowanej noweli – w dużej mierze zdewastowana.	
118	Rada Młodych Naukowców	art. 1 pkt 6	<p>W nowelizowanym art. 31 ust. 4 zdanie pierwsze PSWiN proponuje się dodać: <i>„Uchwały są podejmowane w obecności co najmniej połowy statutowej liczby tych członków.”</i>.</p> <p>Należy dookreślić kworum niezbędne do podejmowania decyzji przez profesorów i profesorów uczelni w przedmiocie nadania stopnia doktora i stopnia doktora habilitowanego. Bez wprowadzenia tej zmiany uchwała zostanie podjęta przy udziale kworum, na które składać się będą osoby niepodjemujące decyzji w sprawie zgodnie z art. 31 ust. 4 w zw. z ust. 2.</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>W proponowanym przepisie dokonuje się wyłącznie zmiany brzmienia zdania pierwszego w art. 31 w ust. 4 PSWiN. Zdanie drugie, zgodnie z którym uchwały są podejmowane w obecności co najmniej połowy statutowej liczby tych członków, pozostawiono w dotychczasowym brzmieniu. Sugerowane uzupełnienie jest zatem zbędne.</p>
119	Polska Komisja Akredytacyjna	art. 1 pkt 10	<p>Proponuje się dodanie w art. 67 PSWiN ust. 7 i 8 w brzmieniu:</p> <p><i>„7. W przypadkach i na warunkach określonych w programie studiów uczelnia, na wniosek studenta, może zaliczyć na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywane przez niego w ramach zatrudnienia, stażu, wolontariatu lub własnej działalności gospodarczej, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych.</i></p> <p><i>8. Przepisu ust. 7 nie stosuje się w przypadku studiów przygotowujących do wykonywania zawodów:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) lekarza, 2) lekarza dentystry, 3) farmaceuty, 4) pielęgniarki, 5) położnej, 6) lekarza weterynarii, 7) architekta 	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Projektowana regulacja w swym zakresie będzie również odnosić się do studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 PSWiN.</p> <p>Proponowany przepis daje uczelniom podstawę do określania w regulaminach studiów przypadków i warunków zaliczania na poczet praktyk zawodowych czynności wykonywanych przez studenta w ramach pracy zawodowej, stażu lub wolontariatu, o ile uzyskane w ich wyniku efekty uczenia się będą odpowiadać efektom uczenia się określonym dla praktyki zawodowej w programie studiów.</p> <p>Kluczowe dla zaliczenia praktyki zawodowej będą zatem wiedza, umiejętności i kompetencje, które student osiągnął w trakcie wykonywanych czynności, i ich weryfikacja.</p> <p>Należy zauważyć, że zgodnie z art. 75 ust. 1 PSWiN organizację studiów oraz związane z nimi prawa i obowiązki studenta określa regulamin studiów. Przez organizację studiów należy rozumieć wszelkie kwestie organizacyjne dotyczące</p>

			<p>– o których mowa w art. 68 ust. 1.”.</p> <p>W kwestii zmiany regulaminu studiów na program studiów:</p> <p>Praktyki są częścią programu studiów, zatem to właśnie w programie studiów należy określać warunki zaliczenia na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywanych przez studenta w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, a nie w regulaminie studiów, który jest aktem wewnętrznym o charakterze ogólnym. W regulaminie studiów powinien znajdować się tylko zapis przewidujący możliwość zaliczania praktyk, na podstawie czynności wykonywanych w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu jednak bez unormowań szczegółowych.</p> <p>W kwestii dodania działalność gospodarczej:</p> <p>W praktyce wnioski o zaliczenie w poczet praktyki własnej działalności gospodarczej są składane przez studentów.</p> <p>W kwestii dodania ust. 8:</p> <p>Wymienione zawody są objęte dyrektywą 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych i należą do zawodów objętych ogólnym systemem uznawania kwalifikacji. Ponadto w odniesieniu do studiów, na których prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania tych zawodów, nie jest możliwe przyjmowanie kandydatów na podstawie potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, zatem nie ma też uzasadnienia dla stworzenia takiej możliwości w trakcie studiów, w odniesieniu do praktyk zawodowych.</p>	<p>studiowania, np. organizację i zaliczanie praktyk zawodowych. Postanowienia regulaminu studiów normują relację między studentem a uczelnią, wiążą uczelnię przy wydawaniu decyzji w indywidualnych sprawach studenta (na jego wniosek), np. praktyk zawodowych.</p> <p>Natomiast tryb potwierdzenia efektów uczenia się, o którym mowa w art. 71 PSWiN, nie ma zastosowania do rozwiązania objętego projektowanym przepisem.</p> <p>Niezależnie od powyższego proponuje się zmianę projektowanej regulacji w zakresie uwzględnienia możliwości zaliczenia przez uczelnię, w przypadkach i na warunkach określonych w regulaminie studiów, studentowi, na jego wniosek, na poczet praktyk zawodowych, wykonywanych przez niego czynności, zarówno w ramach zatrudnienia, wolontariatu, stażu, jak też prowadzonej działalności gospodarczej i pracy wykonywanej na podstawie umowy cywilnoprawnej.</p> <p>W związku z tym proponuje się następujące brzmienie przepisu art. 67 ust. 7 PSWiN:</p> <p><i>„7. W przypadkach i na warunkach określonych w regulaminie studiów uczelnia, na wniosek studenta, może zaliczyć na poczet praktyki zawodowej wykonywane przez niego czynności, w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych.”.</i></p>
120			<p>Drugi element projektowanej nowelizacji, który wypada ocenić krytycznie, stanowi art. 1 pkt 10.</p> <p>Jak podniesiono w OSR „Ustawa nie reguluje obecnie możliwości zaliczenia przez uczelnię studentowi, na jego wniosek, czynności wykonywanych przez niego w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu na poczet praktyk zawodowych, jeżeli czynności te umożliwiły uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych. Uczelnie w ramach przysługującej im autonomii mogą samodzielnie opracowywać programy studiów, w tym programy praktyk zawodowych na</p>	<p style="text-align: center;">UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Propozycja wprowadzenia tej regulacji wynika z licznie zgłaszanych przez uczelnie wątpliwości w zakresie możliwości zaliczania wykonywanych przez studenta czynności w ramach zatrudnienia na poczet praktyki zawodowej i wniosków m. in. KRASP o jednoznaczne doprecyzowanie tej kwestii w PSWiN, która nie reguluje obecnie tej kwestii wprost, w związku z czym pojawiają się rozbieżne interpretacje w tym zakresie.</p> <p>Zgodnie z wielokrotnie wyrażanym stanowiskiem Ministerstwa Edukacji i Nauki w tej sprawie prawo do określania organizacji studiów jest jednym z autonomicznych uprawnień każdej</p>

		<p>określonych kierunkach studiów. Jednak z uwagi na brak przepisów jednoznacznie regulujących ww. kwestię pojawiają się rozbieżne interpretacje w zakresie możliwości zaliczania wykonywanych przez studenta czynności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu na poczet praktyki zawodowej określonej w programie studiów”.</p> <p>Odnosząc się do cytowanych tez, należy podnieść, że nie można zgodzić się z twierdzeniem, że aktualne przepisy nie regulują jednoznacznie kwestii możliwości zaliczenia przez uczelnię studentowi, na jego wniosek, czynności wykonywanych przez niego w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu na poczet praktyk zawodowych. Obowiązujące przepisy kwestie te regulują bowiem jednoznacznie. Wprawdzie ani PSWiN, ani rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów nie obejmują legalnej definicji pojęcia „zajęcie”, jednak kategoryzacji instytucji praktyk zawodowych można dokonać w oparciu o przepisy prawa pozytywnego. Z przepisu § 3 ust. 1 pkt 8 powołanego rozporządzenia wynika, iż wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk, określa program studiów. Powołany przepis równocześnie w pkt 8 wśród elementów programu studiów wycisza m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów (pkt 3), – wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk. <p>Ujęcie kategorii „zajęcia” i „praktyki zawodowe” w dwóch odrębnych punktach mogłoby sugerować, iż do każdego z tych elementów programu studiów należy odnosić odrębne reguły działania. Innymi słowy, iż istnieje całkowicie odrębny standard prawny dla weryfikacji legalności działań dotyczących zajęć i całkowicie odrębny standard prawny dla weryfikacji legalności działań</p>	<p>uczelni. Przepisy rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów określają ogólne wymagania dotyczące organizacji studiów, w tym praktyk zawodowych. Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 8 tego rozporządzenia w programie studiów uczelnia określa wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk. Należy zauważyć, że uczelnia samodzielnie opracowuje program studiów, co oznacza, że jest także uprawniona do określenia szczegółowych warunków realizacji powyższego wymogu dotyczącego praktyk zawodowych. Program praktyk zawodowych, formę i terminy ich odbywania oraz sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się ustala uczelnia. Sposób i tryb odbywania praktyk zawodowych, a także warunki ich zaliczania studentom, uczelnia określa w swoich aktach wewnętrznych. Również wskazania miejsc, w których studenci będą odbywali praktyki, dokonuje sama uczelnia. Przepisy wewnętrzne uczelni mogą również przewidywać możliwość zaliczenia – w indywidualnych przypadkach pracującym studentom – na poczet praktyki zawodowej wykonywanej i stosownie udokumentowanej dotychczasowej pracy albo praktyki (również realizowanej poza tokiem studiów), o ile jej charakter spełnia wymagania przewidziane w programie tych praktyk wynikającym z programu studiów. Kluczowe dla zaliczenia praktyki są umiejętności i kompetencje, które student osiągnął i ich weryfikacja. Tym samym decyzja w sprawie możliwości zaliczenia w określonym przypadku danemu studentowi na poczet praktyki zawodowej wynikającej z programu studiów wykonywanej przez niego i stosownie udokumentowanej pracy należy do władz uczelni i jest uzależniona od specyfiki kierunku studiów oraz realizowanych zajęć, w tym praktyk. Jednocześnie należy zauważyć, że studenci mogą ubiegać się w uczelni o studiowanie w trybie indywidualnej organizacji studiów na zasadach określonych w regulaminie studiów (często o taki tryb ubiegają się studiujący na więcej niż jednym kierunku studiów, bądź osoby łączące pracę zawodową ze studiami). W związku z powyższym „ocena skutków systemowych takiego odstępstwa” nie ma uzasadnienia, gdyż przepis doprecyzowuje obecnie stosowane rozwiązania, które nie naruszają innych</p>
--	--	--	---

		<p>dotyczących praktyk zawodowych. Jednak błędne byłoby wyprowadzanie w oparciu o cytowane wyżej punkty wniosku, iż kategorie „zajęcia” i „praktyki zawodowe” są rozłączne. Przeciwnie, analiza dalszych przepisów PSWiN i ww. rozporządzenia jednoznacznie potwierdza, iż intencją prawodawcy było zaliczenie praktyk zawodowych do kategorii zajęć. Innymi słowy należy przyjąć, iż obie te kategorie podlegają temu samemu standardowi prawnemu, tyle że w odniesieniu do zajęć w postaci praktyk zawodowych istnieje pewien wolumen przepisów o charakterze <i>lex specialis</i> wobec tych przepisów, które dotyczą zajęć w ogólności, jak np. ich ustawowo narzucony wymiar określony w miesiącach.</p> <p>Można także wskazać kolejne argumenty w oparciu o obowiązujące przepisy. Zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 3 PSWiN studia są prowadzone na określonym kierunku, poziomie i profilu na podstawie programu studiów, który określa m.in. liczbę punktów ECTS przypisanych do zajęć. Wykładnia cytowanego wyżej oraz innych przepisów PSWiN prowadzi do konkluzji, iż punkty ECTS przypisywane są wyłącznie do zajęć, nigdy nie są zaś przypisywane do innych elementów programu studiów. Cytowany § 3 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów stanowi, iż praktykom zawodowym należy przypisać punkty ECTS, co wskazuje na zaliczenie ich do kategorii zajęć. Tezę tę potwierdzają inne przepisy powołanego rozporządzenia, jak § 17 ust. 1 pkt 4 stanowiący, iż „karty okresowych osiągnięć studenta zawierają nazwy zajęć, w tym praktyk, w semestrze lub roku”. Przepis ten nie pozostawia miejsca na luz interpretacyjny, skoro prawodawca jednoznacznie wymienił praktyki zawodowe wśród zajęć.</p> <p>Reasumując, z przepisów prawa pozytywnego wynika jednoznacznie, iż praktyki zawodowe powinny być objęte takim samym standardem jakości, jak każde inne zajęcia ujęte w programie studiów. Projektowany przepis ewidentnie stanowi odstępstwo od tego standardu, skoro dopuszcza możliwość uzyskania efektów uczenia się całkowicie poza zajęciami organizowanymi w ramach</p>	<p>przepisów PSWiN. Uczelnie na ww. zasadach w indywidualnych przypadkach zaliczają bowiem studentom na poczet praktyki zawodowej określone efekty, po ich pozytywnej weryfikacji. Efekty te muszą być tożsame z określonymi w danym programie studiów dla praktyk zawodowych.</p> <p>Dzięki wprowadzanej regulacji uczelnie uzyskają jednoznaczna podstawę do określania w regulaminach studiów przypadków i warunków zaliczania na poczet praktyk zawodowych czynności wykonywanych przez studenta w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu. Proponowany przepis wyraźnie określa, że uczelnia będzie mogła zaliczyć studentowi (w przypadkach i na warunkach określonych w regulaminie studiów) na poczet praktyki zawodowej wykonywane przez niego czynności, jeżeli uzyskane w ich wyniku efekty uczenia się będą odpowiadać efektom uczenia się określonym dla praktyki zawodowej w programie studiów. Zaliczenie praktyki zawodowej może nastąpić jedynie w przypadku pozytywnej weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych w trakcie wykonywanych czynności. Należy zgodzić się, że praktyki są zajęciami, natomiast z uwagi na ww. szczególne warunki dotyczące realizacji praktyk oraz stwierdzenia tożsamości osiągniętych efektów uczenia się z efektami określonymi w programie studiów dla praktyk, projektowana regulacja jest zasadna. Jednocześnie nie zakłada ona obniżonych standardów jakości w stosunku do tych zajęć. To do uczelni będzie należała ocena, czy efekty uczenia się uzyskane w ramach czynności wykonywanych przez studenta odpowiadają efektom uczenia się określonym w programie studiów dla praktyki zawodowej. Uczelnia jest bowiem odpowiedzialna za jakość kształcenia na prowadzonych kierunkach studiów. Ponadto realizacja programu studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia podlega ocenie jakości kształcenia (ocenie programowej) dokonywanej przez Polską Komisję Akredytacyjną. Projektowana regulacja w zakresie umożliwiania zaliczania na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywanych przez studenta w ramach jego aktywności zawodowej będzie stanowiła instytucję odmienną od instytucji potwierdzania efektów uczenia się, określonej w art. 71 PSWiN. W myśl tego przepisu o potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza</p>
--	--	---	--

			programu studiów. W upublicznionych dokumentach procesu legislacyjnego brakuje wyjaśnienia, jaki jest powód tego odstępstwa, brakuje też oceny skutków systemowych takiego odstępstwa. A w tym zakresie należy nadmienić, iż przyjęcie projektowanego rozwiązania może stanowić niepożądany precedens, prowokujący do wysuwania postulatów tworzenia kolejnych, analogicznych odstępstw dotyczących innych kategorii zajęć, co może spowodować dewastację instytucji potwierdzania efektów uczenia się w szczególności, a także standardów jakości kształcenia w ogólności.	systemem studiów można ubiegać się wyłącznie na etapie przyjęcia na studia.
121	Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki	art. 1 pkt 10	Proponuje się rozszerzyć przepis o kontynuowanie kształcenia w szkole muzycznej II stopnia, jeżeli czynności te umożliwiłyby uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych, np. na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Proponowany przepis wyraźnie określa, że uczelnia będzie mogła zaliczyć studentowi (w przypadkach i na warunkach określonych w regulaminie studiów) na poczet praktyki zawodowej wykonywane przez niego czynności, jeżeli uzyskane w ich wyniku efekty uczenia się będą odpowiadać efektom uczenia się określonym dla praktyki zawodowej w programie studiów, a nie na poczet studiów – efekty uczenia się uzyskane w ramach kształcenia w systemie oświaty.
122	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	art. 1 pkt 12	Przepis w części dotyczącej studiów jest zbyt enigmatyczny i wymaga doprecyzowania.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Uwaga jest niezrozumiała – art. 87 ust. 2 PSWiN nie dotyczy studiów, lecz świadczeń stypendialnych. Nie wiadomo również, w jakim zakresie przepis miałby zostać doprecyzowany.
123	Fundacja Instytut Prawa Szkolnictwa Wyższego i Nauki	art. 1 pkt 12	Proponuje się następujące brzmienie art. 87 ust. 2 PSWiN: „2. Rektor, w porozumieniu z samorządem studentkim, ustala wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającą do ubiegania się o stypendium socjalne, która nie może być: 1) mniejsza niż 1,30 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111); 2) większa niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonej w art. 2 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.” Wyższy próg dochodowy powinien być wprowadzony od najbliższego roku akademickiego, tj. 2022/2023, chociaż przepisy ustawy zakładają dopiero 1 października 2023 r. – jest to stanowczo za późno.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Wejście w życie proponowanej zmiany z dniem 1 października 2022 r. jest nierealne ze względu na uwarunkowania dotyczące procesu legislacyjnego. Znaczący w ostatnich latach wzrost przeciętnego dochodu gospodarstwa domowego, a także wzrost cen towarów i usług powodują, że mechanizm elastycznego ustalania progu dochodu w relacji do kryterium dochodowego obowiązującego w systemie pomocy społecznej nie jest już efektywnym narzędziem przyznawania wsparcia studentom, z uwzględnieniem uwarunkowań socjalno-bytowych w regionie. Niejednokrotnie zróżnicowanie progu dochodu występuje w podmiotach z tego samego regionu, a nawet miasta. Ponadto trzeba mieć na uwadze okoliczność, że duże ośrodki akademickie skupiają studentów z różnych regionów Polski. Praktyka w zakresie stosowania przez uczelnie zmienianej

		<p>Projekt rządowy zakłada wprowadzenie jednego, centralnego progu dochodowego w skali całej Polski, tj. 1 294,40 zł. Takie rozwiązanie będzie skutkowało zwiększeniem świadczeń stypendialnych w mniejszych ośrodkach, gdzie koszty utrzymania zasadniczo są niższe – zaś w przypadku większych ośrodków akademickich stypendia będą niższe, a także w uczelniach niepublicznych. Po drugie, przyjęta kwota 1 294,40 zł jest zbyt niska, aby odwrócić trend spadkowy liczby stypendiów socjalnych. Istnieje również ryzyko, że zwiększenie chociażby jednej z kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych będzie automatycznie poszerzać liczbę osób uprawnionych do stypendium socjalnego, co w przypadku nagłego zwiększania potencjalnych beneficjentów i chęci utrzymania stawek na dotychczasowych poziomie będzie wiązało się z koniecznością aplikowania o zwiększenie dotacji i tym samym może wywierać istotne skutki budżetowe. Ogranicza się również uprawnienie samorządu studenckiego do proponowania progu do stypendium socjalnego, co będzie mieć przełożenie na ograniczenie w zakresie wysokości pozostałych świadczeń. Propozycja wprowadzenia centralnie kwoty dochodu uprawniającego do stypendium socjalnego pojawiła się m.in. w raporcie zespołu pod kierunkiem Pana prof. M. Kwieka i Pana dr. M. Kędzierskiego – projektu realizowanego w ramach grantu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Trzeba wyraźnie wskazać, że tamte propozycje nie mają żadnego większego sensu ani też nie są spójną wizją reformy (zob. J. Pakuła, Błędny kierunek zmian, Forum Akademickie 2022/1, a także: Za mało, by mówić o reformie, Forum Akademickie 2021/11).</p> <p>Zgłoszona propozycja zmiany opiera się na utrzymaniu tzw. widełek, tj. zbioru, z którego rektor, w porozumieniu z samorządem studenckim, określi kwotę X. Takie rozwiązanie pozwala w miarę elastycznie dopasowywać budżet stypendialny do liczby potencjalnych beneficjentów. Każda uczelnia będzie oceniać, czy woli przyznać więcej stypendiów, czy pomocą objąć mniejszą</p>	<p>regulacji pokazuje, że uczelnie w znikomym stopniu korzystają z możliwości ustalania kryterium dochodowego na poziomie minimalnym, zaś regułą jest jego ustalanie w maksymalnej wysokości.</p> <p>Uwzględnienie propozycji wprowadzenia możliwości ustalania kryterium dochodowego przez uczelnie w tak szeroko określonych granicach, tj. biorąc pod uwagę obecnie obowiązujące wartości: od 780 zł do 1 525 zł na osobę w rodzinie (różnica wynosi 745 zł), może budzić wątpliwości w kontekście zasady równości podmiotów wobec prawa. Należy również zaznaczyć, że kwoty określone w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, na podstawie których jest ustalane kryterium dochodowe, podlegają okresowej waloryzacji (co 3 lata), a zatem w przypadku podniesienia wysokości tych kwot, będzie wzrastało również kryterium dochodowe uprawniające do stypendium socjalnego.</p>
--	--	--	---

liczbę osób. Widelki koncentrują się wokół kwoty 1 051,70 zł (aktualnie prawie wszystkie uczelnie korzystają z tej kwoty) i kwoty 1 525 zł (stan na 2022 r. – wynagrodzenie minimalne 3 050 zł). Górna kwota powiązana jest z minimalnym wynagrodzeniem za pracę, co oznacza, że będzie automatycznie „waloryzowana” co roku, bez konieczności zmiany PSWiN. Uczelnie więc co roku będzie mogła ów próg do stypendium socjalnego podnosić albo pozostawiać bez zmian, w zależności od liczby potencjalnych beneficjentów, kwoty przyznanej dotacji itd.

W tym miejscu należy podkreślić, że podwyższenie progu dochodowego uprawniającego do stypendium socjalnego jest niezbędne. Aktualnie bowiem, zgodnie z treścią art. 87 ust. 2 PSWiN, rektor, w porozumieniu z samorządem studenckim, ustala wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającą do ubiegania się o stypendium socjalne, która nie może być mniejsza niż kwota 780 zł i większa niż kwota 1 051,70 zł. Dziś praktycznie wszystkie szkoły wyższe łączą uprawnienie do utrzymywania stypendium socjalnego z maksymalną kwotą, tj. 1 051,70 zł. Niewielka liczba uczelni wskazuje niższy próg, np. 900; 950 albo 1 050 zł – są to jednak sporadyczne sytuacje. Wynika to z faktu, że próg ten jest drastycznie niski w stosunku do płacy minimalnej, czy dochodu z gospodarstwa rolnego, obliczanego na podstawie tzw. hektara przeliczeniowego.

Zarówno aktualnie obowiązujący próg 1 051,70 zł, jak również projektowany 1 294,40 zł należy uznać za nieadekwatny do dzisiejszej sytuacji społeczno-ekonomicznej. Zwłaszcza w ostatnim czasie sytuacja ekonomiczna Polaków poprawiła się przez znaczne podniesienie płacy minimalnej. W praktyce student, którego rodzice uczciwie pracują, a otrzymują wynagrodzenie minimalne, ma kłopot, aby otrzymać wsparcie materialne w postaci stypendium socjalnego. Również dziecko polskiego rolnika ma kłopot, aby otrzymać stypendium socjalne. Potwierdzają to również dane, jakie przedstawia Główny Urząd Statystyczny. Liczba studentów ubiegających się o stypendium socjalne

			<p>maleje drastycznie. Dane, jakimi dysponuje Departament Szkolnictwa Wyższego (wydatkowanie dotacji na pomoc materialną dla studentów), potwierdzają bardzo duży spadek liczby studentów otrzymujących stypendium socjalne. W pewnym zakresie zmniejszenie jest wynikiem m.in. uszczelnienia systemu przez powiązanie dostępu do stypendium socjalnego z zaświadczeniem z ośrodka pomocy społecznej, a także wynika ze spadku liczby studentów ubiegających się o stypendium socjalne. W ostatnim czasie, m.in. z uwagi na podwyższenie tzw. hektara przeliczeniowego, duża liczba studentów z rodzin rolniczych została pozbawiona dostępu do stypendium socjalnego. Dziś praktycznie o stypendium socjalne ubiegają się osoby prowadzące działalności gospodarczą, podlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne. Mechanizm tzw. widełek jest słuszny i pozwala każdej uczelni indywidualnie uwzględnić liczbę studentów ubiegających się o poszczególne świadczenia i możliwości budżetowe wynikające z przyznanej dotacji. Zabezpiecza również budżet państwa przed wnioskowaniem przez uczelnie o zwiększenie dotacji – każda bowiem uczelnia w ramach przyznanej dotacji i przy szerokich widełkach będzie mogła zdecydować, czy woli objąć pomocą szerszą liczbę osób przy mniejszych kwotach, czy dać stypendium mniejszej liczbie studentów, ale przy większej kwocie.</p>	
124	Fundacja Instytut Prawa Szkolnictwa Wyższego i Nauki	art. 1 pkt 13	<p>Proponuje się usunąć projektowaną zmianę. Projektowana zmiana nie usuwa żadnych trudności, a dodatkowo zwiększa wątpliwości. Aktualnie bowiem student wykazujący dochód od 0 do 600 zł ma obowiązek przedłożyć zaświadczenie z ośrodka pomocy społecznej. W orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych wyraźnie wskazuje się, że chodzi o zaświadczenie, które wyjaśnia, z czego utrzymuje się student. W praktyce więc takie zaświadczenie ma ujawniać dochody, które nie są dochodami na użytek świadczeń rodzinnych, czy też np. wpisują się w tzw. dochody pomijane (art. 88 ust. 1 pkt 2 PSWiN). W innym wypadku, np. postanowienie</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Zmiana została wprowadzona w celu wyeliminowania wątpliwości dotyczących wydawania zaświadczeń z ośrodków pomocy społecznej lub centrów usług społecznych oraz ułatwienia studentom ubiegającym się o stypendium socjalne skompletowania odpowiedniej dokumentacji, a tym samym skrócenia procedury rozpatrywania wniosków o stypendium socjalne. Projekt przewiduje, że do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego student będzie dołączał zaświadczenie o korzystaniu ze świadczeń z pomocy społecznej przez niego lub członków jego rodziny w roku złożenia wniosku, wydane przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, czym potwierdzi trudną sytuację materialną.</p>

		<p>o odmowie wydawania zaświadczenia, bo student nie korzystał z pomocy społecznej, należy uznać, że nie jest to zaświadczenie, o którym mowa w art. 88 ust. 4 PSWiN. Nie zamyka mu to jednak drogi do stypendium socjalnego. Możliwe jest bowiem przeprowadzenie postępowania, w oparciu o tzw. regułę trzech pytań, i przyznanie stypendium socjalnego. Niezbędne jest jednak złożenie dokumentu z ośrodka pomocy społecznej, przedłożenie wyjaśnień co do kosztów utrzymania oraz udokumentowanie źródeł utrzymania. Organ na podstawie tych materiałów ocenia, czy student może otrzymać stypendium socjalne. Pozornie może wydawać się, że jest to trudne, jednak uczelnie coraz lepiej opanowały mechanizm postępowania ze studentami wykazującymi niewielkie dochody. Również ośrodki pomocy społecznej w tych przypadkach, gdzie rodzina korzysta z pomocy, wiedzą, jakie dokumenty wydawać, zaś gdy rodzina nie ubiega się o pomoc, to wydają postanowienie o odmowie wydania zaświadczenia o sytuacji rodzinnej i majątkowej. Wojewódzkie sądy administracyjne wskazują, że takie postanowienie nie zamyka drogi do stypendium, a ważne są wyjaśnienia studenta i udokumentowanie źródeł utrzymania rodziny.</p> <p>Przyjęcie zaś projektowanej zmiany będzie oznaczać, że student, który korzysta z pomocy społecznej – bez względu czy jest to stała pomoc, czy jednorazowe wsparcie w kwocie 450 zł, będzie mógł otrzymać stypendium socjalne. Jeśli zaś nie korzysta, to będzie mógł ubiegać się o stypendium socjalne na podstawie ww. reguły trzech pytań. Zasadniczo więc prawidłowa wykładnia art. 88 ust. 4 i 5 PSWiN, przy uwzględnieniu art. 7 i art. 10 KPA, a także wskazania, że student może ubiegać się o stypendium socjalne, będzie opierała się nadal na tzw. słuszności w prawie.</p> <p>Niemniej wyraźnie należy podkreślić, że dziś wzorcowy model postępowania opiera się na dokumencie z ośrodka pomocy społecznej, który może potwierdzać sytuację rodziny (zaświadczenie na podstawie wywiadu środowiskowego), albo zaświadczać, że student nie ubiegał się o pomoc społeczną, albo też nie otrzymał jej z uwagi na</p>	<p>W efekcie obowiązek dostarczenia zaświadczenia zostanie ograniczony wyłącznie do studentów, którzy aktualnie korzystają ze wsparcia z pomocy społecznej. W przypadku pozostałych studentów wystarczające będzie udokumentowanie źródeł utrzymania rodziny zgodnie z regulaminem świadczeń dla studentów. Zmiana ta wyeliminuje obowiązek występowania przez studentów niekorzystających ze wsparcia przysługującego na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2003 r. o pomocy społecznej do ośrodków pomocy społecznej lub centrum usług społecznych o wydanie stosownego zaświadczenia. Dodatkowo uprości ona procedurę przyznania stypendium socjalnego zarówno po stronie studenta, jak i uczelni oraz – przez znaczące zmniejszenie liczby studentów występujących o wydanie zaświadczenia – odciąży ośrodki pomocy społecznej i centra usług społecznych.</p>
--	--	---	--

			<p>brak zgody zainteresowanego na przeprowadzenie wywiadu. Analiza dokumentu z ośrodka pomocy społecznej wraz z wyjaśnieniami studenta, a także udokumentowaniem źródeł utrzymania rodziny pozwala na ocenę organu co do przyznania stypendium socjalnego. Przyjęcie zaś proponowanej zmiany niesie ryzyko, że student nie będzie przedstawiał zaświadczenia z ośrodka pomocy społecznej o tym, że nie wyraził zgody na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego albo że odmówiono mu pomocy społecznej z uwagi na to, że urzędnik podczas wywiadu środowiskowego stwierdził rażącą dysproporcję między stanem majątkowym (okazała willa, samochody sportowe, obiekty wartości muzealnej) a stanem dochodowym („zero złotych”). Nowe brzmienie art. 88 ust. 4 i 5 PSWiN, chociaż zmiana niewielka, może jednak oznaczać poważne ryzyko nadużycia uprawnienia do stypendium.</p> <p>Każda zmiana prawa niesie pewne wątpliwości i dylematy, na ile przestawienie przecinka, czy skreślenie wyrazu ma znaczenie. Będzie więc nowe brzmienie art. 88 ust. 4 i 5 PSWiN źródłem dylematów i licznych zapytań kierowanych do Ministerstwa Edukacji i Nauki. W żaden jednak sposób nie usprawni pracy ośrodków pomocy społecznej – skoro bowiem dziś postanowienie o odmowie wydania zaświadczenia o sytuacji rodzinnej i majątkowej nie zamyka drogi do stypendium.</p>	
125	Rada Młodych Naukowców	art. 1 pkt 17	<p>W art. 187 ust. 2 PSWiN proponuje się dodać zdanie drugie w brzmieniu: „<i>W przypadku braku podstawowego miejsca pracy koszty postępowania ponoszą solidarnie podmioty zatrudniające nauczyciela albo pracownika.</i>”.</p> <p>Zatrudnienie w podstawowym miejscu pracy wiąże się z pozostawaniem z danym podmiotem w stosunku pracy w wymiarze pełnego etatu (art. 120 ust. 2 PSWiN). Istnieje możliwość niewskazania w umowie o pracę żadnego z podmiotów jako podstawowego miejsca pracy. Doprecyzowanie brzmienia art. 182 ust. 7 PSWiN pozwoli na zagwarantowanie zainteresowanym pracownikom opłacenia kosztów postępowania przez zatrudniające ich podmioty.</p>	<p>UWAGA KIERUNKOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>Proponuje się zmianę brzmienia projektowanego art. 182 ust. 7 PSWiN na następujące:</p> <p>„7. <i>W przypadku nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego zatrudnionego w więcej niż jednym podmiocie, o którym mowa w ust. 6, koszty postępowania:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>ponosi podmiot wskazany jako podstawowe miejsce pracy tego nauczyciela albo pracownika, chyba że podmioty umówią się inaczej;</i> 2) <i>są ponoszone na podstawie umowy podmiotów, jeżeli żaden z nich nie został wskazany jako podstawowe miejsce pracy tego nauczyciela albo pracownika.</i>”.

126	Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki	art. 1 pkt 17	<p>W przypadku dość częstych obecnie kłopotów finansowych uczelni zdarza się wstrzymywanie postępowań awansowych z powodu braku środków w budżecie jednostek. Stanowi to poważny hamulec dla rozwoju pracowników. W sytuacji zatrudnienia w dwóch miejscach pracy, w przypadku gdy jedna z uczelni może pokryć koszty postępowania awansowego pracownika, powinna to zrobić. Przepis powinien dopuścić możliwość, np. zawarcia porozumienia między uczelniami w takiej sprawie. Jednak, co chyba istotniejsze, środowisko naukowe apeluje o otwarcie ścieżki samofinansowania awansu naukowego pracownika, szczególnie w zakresie ubiegania się o tytuł profesora, i wpisanie tej możliwości do PSWiN.</p>	<p>UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA</p> <p>W zakresie stworzenia alternatywnych możliwości sfinansowania postępowania awansowego przez podmioty zatrudniające nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego proponuje się zmianę brzmienia projektowanego art. 182 ust. 7 PSWiN na następujące:</p> <p><i>„7. W przypadku nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego zatrudnionego w więcej niż jednym podmiocie, o którym mowa w ust. 6, koszty postępowania:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) ponosi podmiot wskazany jako podstawowe miejsce pracy tego nauczyciela albo pracownika, chyba że podmioty umówią się inaczej;</i> <i>2) są ponoszone na podstawie umowy podmiotów, jeżeli żaden z nich nie został wskazany jako podstawowe miejsce pracy tego nauczyciela albo pracownika.”.</i> <p>Propozycja otwarcia ścieżki samofinansowania awansu naukowego przez nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego wykracza poza zakres nowelizacji.</p>
127	Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy	art. 1 pkt 22	<p>W zależności od decyzji MEiN zmiana może wymagać modyfikacji istniejącej walidacji w module Osoby ubiegające się o stopień doktora (rozluźnienie walidacji). Aktualnie reguła POL_1418 sprawdza, czy osoba posiada stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora w dyscyplinie naukowej albo artystycznej, w której przygotowywana jest rozprawa doktorska, a następnie czy jest zatrudniona poza podmiotem prowadzącym szkołę doktorską. Po wprowadzeniu zmiany musielibyśmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zrezygnować ze sprawdzania, czy członek komisji posiada stopień doktora lub tytuł profesora w dyscyplinie naukowej albo artystycznej, w której przygotowywana jest rozprawa doktorska, – pozostawić wyłącznie sprawdzenie, czy przynajmniej jedna osoba z komisji jest zatrudniona poza podmiotem prowadzącym szkołę doktorską. <p>Ewentualnie mogłaby być konieczna większa modyfikacja w module polegająca na dodaniu znacznika wskazującego przy zatrudnieniu członka komisji, że jest on zatrudniony w instytucji zagranicznej.</p> <p>Aktualnie mamy możliwość wskazania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – instytucji z systemu POL-on, 	<p>UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>W nowelizacji nie określa się zasad walidacji danych w systemie POL-on. Są to kwestie techniczne do ustalenia na późniejszym etapie z podmiotem odpowiedzialnym za obsługę systemu POL-on.</p>

			<ul style="list-style-type: none"> – instytucji spoza systemu POL-on. <p>Należałoby więc opcję „instytucje spoza systemu POL-on” rozbić dodatkowo na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – krajowe instytucje spoza systemu POL-on, – zagraniczne instytucje spoza systemu POL-on. <p>Wówczas dotychczasowa reguła dotyczyłaby wyłącznie krajowych instytucji z systemu POL-on oraz krajowych instytucji spoza systemu POL-on.</p> <p>Przy dodaniu nowej walidacji dla osób zatrudnionych w instytucjach zagranicznych trzeba by było dodać regułę walidującą wyłącznie miejsce zatrudnienia.</p>	
128	Rada Młodych Naukowców	art. 1 pkt 22	<p>W art. 202 ust. 4 PSWiN proponuje się pozostawić ostatnie zdanie w brzmieniu: „Promotor i promotor pomocniczy nie mogą być członkami komisji.”</p> <p>Biorąc pod uwagę doniosłość oraz konsekwencje prawne oceny śródkresowej, należy bezwzględnie wprowadzić przepisy gwarantujące całkowitą bezstronność członków komisji powołanej do przeprowadzenia oceny śródkresowej doktoranta. Celem oceny śródkresowej, nowej instytucji w polskim systemie szkolnictwa wyższego i nauki, jest podniesienie jakości i skuteczności kształcenia doktorantów poprzez ocenę postępów w przygotowaniu rozprawy doktorskiej. Wobec powyższego pośrednio oceniani są także promotor i promotor pomocniczy. Usunięcie przepisów wyłączających udział promotora i promotora pomocniczego w pracach komisji powołanej do przeprowadzenia oceny śródkresowej negatywnie wpłynie na wyniki tej oceny oraz na jej transparentność.</p>	<p style="text-align: center;">UWAGA WYJAŚNIONA</p> <p>Zgodnie z propozycją zmiana obejmuje jedynie pierwsze zdanie w art. 202 ust. 4 PSWiN. Zdanie drugie w brzmieniu: „Promotor i promotor pomocniczy nie mogą być członkami komisji.” nie ulega zmianie.</p>
129	Samorząd Doktorantów Uniwersytetu Warszawskiego	art. 1 pkt 23	<p>Proponuje się nie dodawać w art. 203 ust. 1 PSWiN pkt 5. Uzasadnienie: Sankcja skreślenia z listy doktorantów wobec osób, które podjęły zatrudnienie w charakterze nauczyciela akademickiego lub pracownika badawczego, nie jest uzasadniona.</p>	<p style="text-align: center;">UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Nie określono, dlaczego wprowadzenie sankcji skreślenia z listy doktorantów osób, które podjęły zatrudnienie w charakterze nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego, jest nieuzasadnione.</p> <p>Należy wskazać, że przepisy PSWiN przewidują zakaz (z wyjątkami) zatrudnienia w charakterze nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego. Regulacje w tym zakresie zostały przyjęte w wyniku długotrwałego procesu uzgodnień i konsultacji.</p> <p>W sytuacji istnienia zakazu zasadnym i koniecznym jest wprowadzenie normy prawnej regulującej możliwość</p>
130	Uniwersytet Warszawski			

				<p>podejmowania działań w razie jego naruszenia. Normy prawne w tym zakresie są znane doktorantom. Nie powinno więc dochodzić do sytuacji ich naruszenia. Wprowadzenie zmian ma natomiast umożliwić podmiotom prowadzącym szkoły doktorskie podejmowanie stosownych działań w wyjątkowych sytuacjach naruszeń przepisów.</p>
131	Rada Młodych Naukowców	art. 1 pkt 25	<p>Proponuje się nadać przepisowi art. 214 PSWiN brzmienie: <i>„Art. 214. Jednostka samorządu terytorialnego może przyznać osobom legitymującym się legitymacją doktoranta lub nauczycielom akademickim legitymującym się legitymacją służbową, o której mowa w art. 122, i spełniającym wymagania określone w art. 360 ust. 2 ulgi w opłatach za przejazdy publicznymi środkami komunikacji miejskiej.”.</i></p> <p>Wprowadzenie zachęty ustawowej dla samorządów do wprowadzania ulg dla młodych naukowców, tj. uprawnionych w dotychczasowym brzmieniu doktorantów oraz nauczycieli akademickich nieposiadających stopnia doktora oraz posiadających stopień doktora, od uzyskania którego nie upłynęło 7 lat, może być znacznym wsparciem finansowym. Obecnie brak jest ustawowych zachęt dla podmiotów prowadzących komunikację zbiorową do stosowania szerszych niż przyjęte na poziomie ogólnopolskim ulg. Wobec niskiej wysokości wynagrodzeń młodych nauczycieli akademickich takie rozwiązanie mogłoby wesprzeć finansowo tę grupę pracowników systemu szkolnictwa wyższego i nauki.</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>
132	Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy	art. 1 pkt 29	<p>Czy w związku z nowymi przepisami planowane jest rozszerzenie zakresu dokumentów rejestrowanych w bazie?</p>	<p>UWAGA WYJAŚNIONA Nie jest planowane rozszerzenie zakresu dokumentów rejestrowanych w bazie dokumentów w postępowaniach awansowych systemu POL-on.</p>
133	Uniwersytet Warszawski	art. 1 pkt 31	<p>Przepisowi art. 232 ust. 2a PSWiN proponuje się nadać brzmienie: <i>„2a. RDN jest organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisu art. 37 § 3 Kpa w stosunku do podmiotów doktoryzujących i podmiotów habilitujących w sprawach nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki.”.</i></p> <p>Uzasadnienie:</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Odniesienie do art. 37 § 3 KPA zawarte w uzasadnieniu do projektu ustawy ma wyłącznie charakter przykładowy. Status RDN jako organu wyższego stopnia względem podmiotów doktoryzujących i habilitujących może dotyczyć nie tylko kwestii bezczynności ww. podmiotów oraz przewlekłości postępowań przez nie prowadzonych, ale także m.in. kwestii odwołania od stwierdzenia nieważności decyzji o nadaniu</p>

			Zaproponowane brzmienie przepisu, sytuujące RDN jako organ wyższego stopnia w sytuacji określonej w art. 37 § 3 KPA oddaje intencje zawarte w uzasadnieniu do projektu ustawy.	stopnia doktora (art. 195 PSWiN) oraz stopnia doktora habilitowanego (art. 225 PSWiN). Status RDN jako organu wyższego stopnia względem podmiotów doktoryzujących i habilitujących powinien być zatem postrzegany szerzej, nie tylko przez pryzmat art. 37 § 3 KPA.
134	Samorząd Doktorantów Uniwersytetu Warszawskiego	art. 4	Proponuje się określić termin wejścia w życie zmiany art. 192 ust. 2 pkt 1 PSWiN na 1 stycznia 2024 r. Uzasadnienie: Zmiana terminu wejścia w życie przepisu pozwoli na zachowanie dotychczasowych zasad wyznaczania promotorów dla doktorantów i doktorantek ze studiów doktoranckich do czasu ich wygaszenia.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Przepis art. 192 ust. 2 pkt 1 PSWiN nie dotyczy osób odbywających studia doktoranckie. Zasady wyznaczania promotorów w przypadku uczestników tych studiów określa zmieniany w art. 3 projektu art. 179 ust. 7 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zgodnie z którym w przypadku osób, które rozpoczęły studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020 i ubiegają się o nadanie stopnia doktora na zasadach określonych w PSWiN, postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora wszczyna złożenie wniosku o wyznaczenie promotora lub promotorów albo promotora i promotora pomocniczego.
135	Samorząd Doktorantów Uniwersytetu Warszawskiego	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 19 ust. 1 PSWiN	W art. 19 w ust. 1 w pkt 2 PSWiN proponuje się kropkę zastąpić średnikiem i dodać pkt 3 w brzmieniu: „3) <i>przewodniczący samorządu doktorantów.</i> ” Uzasadnienie: W projekcie proponuje się rozszerzenie reprezentatywności rady uczelni poprzez zapewnienie udziału w niej przedstawicieli wszystkich związków zawodowych działających w uczelni. W takim przypadku jedyną grupą niereprezentowaną w radzie byłiby doktoranci. Proponuje się wprowadzić reprezentację doktorantów w radzie uczelni na zasadach takich, jak w przypadku studentów. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na kluczową rolę rady uczelni, która m.in. opiniuje projekty strategii uczelni czy statutu.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.
136	Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia sp. z o. o.	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 80 PSWiN	Proponuje się rozważenie możliwości wprowadzenia do PSWiN zmiany pozwalającej w szczególnie uzasadnionym przypadku na dokonanie zmian wysokości opłat za studia w trakcie trwania cyklu kształcenia. Mając na uwadze, że opłaty za usługi edukacyjne nie mogą być zwiększane w niekontrolowany sposób proponuje się, aby możliwość zmian w trakcie trwania cyklu kształcenia była możliwa wyłącznie w sytuacji, gdy wskaźnik wzrostu	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.

cen towarów i usług konsumpcyjnych wzrosnie powyżej 5 punktów procentowych w stosunku do roku poprzedniego, a zmiana opłat (waloryzacja) będzie się mieścić w granicach obwieszczanego corocznie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. Taka zmiana wysokości opłat mogłaby nastąpić nie częściej niż raz w roku akademickim.

Proponując wprowadzenie do PSWiN mechanizmu korygowania opłat za usługi edukacyjne, kierowano się następującymi przesłankami:

- 1) obecny wzrost cen towarów i usług powoduje znaczny wzrost kosztów świadczenia usług edukacyjnych, który w ostatnich latach nie występował i nie był uwzględniany w ustalaniu opłat za usługi edukacyjne dla studentów, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2021/2022 oraz w latach poprzednich;
- 2) obserwowany wzrost cen towarów i usług, w szczególności na kierunkach studiów trwających powyżej 4 semestrów (studia pierwszego stopnia czy studia jednolite magisterskie) istotnie wpływa na zdolności uczelni do świadczenia usługi edukacyjnej na wysokim poziomie;
- 3) w myśl art. 80 ust 1 PSWiN ustalona przez uczelnię wysokość opłat za usługi edukacyjne nie może przekraczać kosztów niezbędnych do utworzenia i prowadzenia studiów oraz przygotowania i wdrażania strategii uczelni; obecna sytuacja zewnętrzna uniemożliwia uczelni odpowiedzialne planowanie kosztów i przychodów niezbędnych do zapewnienia właściwej realizacji procesu dydaktycznego i wdrażanie strategii;
- 4) brak możliwości korygowania opłat może również istotnie wpłynąć na zdolności uczelni do odpowiedzi na postulaty pracowników uczelni w zakresie oczekiwań płacowych;
- 5) proponowana zmiana jest poprawką społecznie odpowiedzialną, gdyż pozwoliłaby na wprowadzenie zmiany wysokości opłat nie wyższej niż wskaźnik ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu

			<p>Statystycznego i to pod warunkiem, że wzrost cen za towary i usługi przekroczy 5 punktów procentowych; w ostatnich latach poziom wzrostu cen nie przekraczał 5 punktów procentowych, a ostatni taki jak obecnie obserwowany poziom wystąpił 21 lat temu (https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-pot-inflacja-roczne-wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych/);</p> <p>6) wprowadzenie proponowanej zmiany zabezpieczy sektor szkolnictwa wyższego przed sytuacjami, które w istotny sposób mogą zachwiać kondycją finansową uczelni, których budżety składają się w znaczącej części z opłat wnoszonych przez studentów.</p> <p>W związku z przytoczoną argumentacją proponuje się:</p> <p>1) nadanie następującego brzmienia art. 80 ust. 3 PSWiN: <i>„3. Do czasu ukończenia studiów przez osoby przyjęte na studia na dany rok akademicki uczelnia nie może wprowadzać nowych opłat, ani zwiększyć wysokości ustalonych opłat, za wyjątkiem ich waloryzacji w granicach obwieszczanego corocznie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, pod warunkiem jego wzrostu powyżej 5 punktów procentowych w stosunku do roku poprzedniego. Nie dotyczy to zwiększania wysokości opłat za prowadzenie zajęć nieobjętych programem studiów oraz za korzystanie z domów studenckich i stołówek studenckich. Zmiana wysokości opłat spowodowana waloryzacją, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, może nastąpić nie częściej niż raz w roku akademickim.”;</i></p> <p>2) dodanie w art. 80 PSWiN po ust. 3 ust. 3a w brzmieniu: <i>„3a. O zmianie wysokości opłat pobieranych od studentów, o której mowa w ust. 3, student jest zawiadamiany przez uczelnię na co najmniej 30 dni przed zmianą wysokości opłat, w sposób przyjęty w uczelni. Informację o zmianie wysokości opłat uczelnia niezwłocznie udostępnia w Biuletynie</i></p>	
--	--	--	--	--

			<p><i>Informacji Publicznej, zwanym dalej „BIP”, na swojej stronie podmiotowej.”.</i></p> <p>Proponowana zmiana ma pozwolić uczelniom na świadczenie usług edukacyjnych na wysokim poziomie oraz na dostosowywanie programów studiów do zmieniających się potrzeb społeczno-gospodarczych. Zaspokajanie tych potrzeb wymaga od uczelni ciągłego rozwoju infrastruktury informatycznej, a także wykorzystywania w procesie dydaktycznym specjalistycznego oprogramowania.</p>	
137	Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	<p>dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca działu II rozdziału 2 PSWiN</p>	<p>Brak jest w PSWiN regulacji bardzo ważnej kwestii, jaką jest wznowienie studiów. Zgodnie z komentarzami do PSWiN pomimo braku uregulowań procedura ta powinna być stosowana przez uczelnie na zasadach określonych w wewnętrznych aktach prawnych.</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>
138	Stowarzyszenie Forum Dziekanatów	<p>dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca działu II rozdziału 3 PSWiN</p>	<p>Zwracamy się z prośbą o włączenie do prac legislacyjnych rozwiązania prawnego umożliwiającego elektroniczne doręczanie decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach studentów i doktorantów.</p> <p>Powyższy postulat był już niejednokrotnie omawiany i zgłaszany przez Stowarzyszenie, dlatego ponownie zwracamy się z prośbą o włączenie do projektowanej ustawy proponowanej zmiany. Na podkreślenie zasługuje fakt, że taka zmiana w żadnym stopniu nie ograniczy praw studenta, zostaną zachowane wszystkie niezbędne postanowienia KPA w zakresie doręczeń i przyniesie wymierne korzyści dla procesu obsługi studenta i prowadzenia dokumentacji w elektronicznej tecze studenta.</p> <p>Proponuje się w związku z tym wprowadzenie przepisu o treści:</p> <p><i>„Pisma, w tym decyzje administracyjne, wydawane w indywidualnych sprawach studentów i doktorantów mogą być doręczane za pośrednictwem systemu teleinformatycznego uczelni służącego do prowadzenia dokumentacji przebiegu studiów w postaci elektronicznej, o ile spełnia warunki organizacyjne i techniczne zapewniające skuteczne dowody wysłania i odebrania korespondencji dające pewność nadawcy i adresata oraz</i></p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji. Należy wskazać, że obecnie trwają prace legislacyjne, koordynowane przez Ministra Rozwoju i Technologii, nad projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców, który obejmuje zmiany PSWiN polegające m.in. na dodaniu art. 358a umożliwiającego uczelniom doręczanie za pośrednictwem spełniającego określone warunki systemu teleinformatycznego uczelni pism, w tym decyzji administracyjnych.</p>

czasu doręczenia. W takim przypadku art. 39¹ ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego nie stosuje się.”.

Uzasadnienie:

Na mocy art. 61 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 569, z późn. zm.) zostały wprowadzone nowe uregulowania prawne zmieniające tradycyjny sposób wymiany korespondencji wymagającej potwierdzenia jej nadania lub odbioru (listy polecone). Przepisy wprowadzają możliwość doręczenia korespondencji z wykorzystaniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego (z wykorzystaniem Bazy Adresów Elektronicznych; BAE) albo usługi hybrydowej, co będzie wywierać skutek prawny równoważny do tradycyjnego doręczenia korespondencji. Od dnia 1 lipca 2021 r. wprowadzone zostały 3 tryby elektronicznego doręczania pism w postępowaniu administracyjnym, w tym w postępowaniach prowadzonych na podstawie przepisów PSWiN, do których stosuje się przepisy KPA: publiczna usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego, kwalifikowana usługa rejestrowanego doręczenia, publiczna usługa hybrydowa. Wprowadzone zmiany wydają się niewiele zmienić w postępowaniu administracyjnym prowadzonym w sprawach studentów i doktorantów. Adres elektroniczny do doręczeń może się znaleźć w BAE tylko na wniosek studenta, co więcej może on wskazać dowolny e-mail, a uczelnia może jedynie rekomendować studentowi taki wpis. W większości uczelni każdy student na czas studiów ma przydzielony indywidualny adres mailowy nadany przez uczelnię i za pośrednictwem tego adresu odbywa się komunikacja studenta z uczelnią. Wydaje się zatem naturalnym, aby poprzez to konto uczelnia nadal komunikowała się ze studentem. Zgodnie z art. 1 ust. 2 KPA postępowanie toczy się na gruncie przepisów kodeksu przed innymi podmiotami, gdy są one powołane z mocy prawa do załatwiania spraw w drodze KPA. Zatem jedynie PSWiN może wprowadzić regulacje, które umożliwią digitalizację procesu postępowania administracyjnego w sposób

dostosowany do specyfiki spraw prowadzonych przez uczelnię. PSWiN nakłada na uczelnie obowiązek stosowania bezpośrednio przepisów KPA w indywidualnych sprawach studentów i doktorantów wskazanych w ustawie. Wymogi nakładane przez KPA na proces elektronicznego prowadzenia postępowania są nieadekwatne do specyfiki uczelni:

- uczelnia, nie będąc organem państwowym, ani organem samorządu, jest zakładem administracyjnym powołanym do wykonywania zadań publicznych i jest uprawniona do nawiązywania stosunków administracyjnoprawnych; istotę władztwa zakładowego stanowi zakres upoważnień dla organów zakładu do jednostronnego kształtowania stosunków prawnych z użytkownikami zakładu (m.in. studentami, doktorantami),
- student jest członkiem społeczności, a nie anonimowym podmiotem sprawy – proces postępowania administracyjnego ma charakter zamknięty i przebiega w obrębie organizacji; stroną w sprawach przyznawania świadczeń i skreśleń z listy studentów bądź doktorantów są osoby stanowiące część społeczności, mające swoje konta w systemach uczelnianych,
- student jako użytkownik zakładu administracyjnego zna swoje prawa i obowiązki, choćby wynikające z regulaminu studiów i nie może być traktowany w identyczny sposób jak obywatel, który może nie spodziewać się działania ze strony organów administracji publicznej,
- uczelnie prowadzą procesy związane z obsługą studentów i doktorantów w systemach teleinformatycznych, które spełniają wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji z dnia 10 marca 2020 r. w sprawie szczegółowych warunków organizacyjnych i technicznych, które powinien spełniać system informatyczny służący do uwierzytelniania użytkowników (Dz. U. poz. 399).

Szybkie załatwianie spraw to jedno z podstawowych oczekiwań studentów wobec nowoczesnej uczelni. Wiele

			<p>procesów związanych z obsługą studentów i doktorantów od dawna prowadzonych jest w systemach teleinformatycznych z wykorzystaniem bazy uczelnianych adresów mailowych (platformy do składania podań elektronicznych i wydawania decyzji, do których nie stosuje się KPA, czy obiegu prac dyplomowych). Platformy te mogłyby być wykorzystane do doręczania decyzji administracyjnych, tym bardziej że spełniają one wymogi do uwierzytelniania użytkowników określone w ww. rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji, a studenci mają swoje konta w systemach uczelnianych.</p> <p>W procesie papierowym czas doręczenia decyzji jest znacznie wydłużony – od wszczęcia postępowania do czasu, kiedy student otrzymuje decyzję w najlepszym przypadku mija 1,5 miesiąca. W procesie elektronicznym czas doręczenia zależy wyłącznie od tego, kiedy uczelnia wyda decyzję i kiedy student ją odbierze – może to odbyć się nawet w ciągu jednego dnia.</p> <p>Okres pandemii pokazał, jak ważna w uczelniach jest możliwość załatwiania spraw drogą elektroniczną z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych uczelni, dlatego wydaje się zasadne wprowadzenie przepisów prawnych, które, przy zapewnieniu niezbędnej procedury KPA, uwzględnią realne warunki, w których funkcjonuje uczelnia i pozwolą na wykorzystanie bezpiecznych rozwiązań informatycznych, które stosowane są w wielu uczelniach.</p>	
139	Samorząd Doktorantów Uniwersytetu Warszawskiego	<p>dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 177 ust. 2 PSWiN</p>	<p>Proponuje się nadać art. 177 ust. 2 PSWiN następujące brzmienie:</p> <p><i>„2. Stopień naukowy nadaje się w dyscyplinie naukowej i odpowiadającej jej dziedzinie nauki lub dyscyplinach naukowych i odpowiadających im dziedzinie lub dziedzinach nauki.”.</i></p> <p>Uzasadnienie: Aktualnie w wielu uczelniach lub innych podmiotach doktoryzujących – w tym w Uniwersytecie Warszawskim – powstają wysokiej jakości badania naukowe przekraczające granice nie tylko dyscyplin naukowych, lecz wręcz dziedzin nauki. Równocześnie jednak w aktualnym porządku prawnym dopuszczalne jest nadanie stopnia naukowego wyłącznie w jednej dziedzinie</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>

			<p>nauki. Osoby prowadzące nowatorskie badania z pogranicza dziedzin nauki nie będą mogły ubiegać się o nadanie stopnia naukowego w dziedzinach nauki, które odpowiadają prowadzonej przez nich pracy badawczej.</p>	
140	Uniwersytet Warszawski	<p>dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 177 ust. 2 PSWiN</p>	<p>Proponuje się art. 177 ust. 2 PSWiN nadać brzmienie: <i>„2. Stopień naukowy nadaje się w dyscyplinie naukowej i odpowiadającej jej dziedzinie nauki lub dyscyplinach naukowych i odpowiadających im dziedzinie lub dziedzinach nauki.”.</i> Uzasadnienie: Zgodnie z aktualnym brzmieniem PSWiN uzyskanie stopnia naukowego w badaniach dwu- i wielodyscyplinowych – interdyscyplinarnych i transdyscyplinarnych, zwanych dalej „badaniami wielodyscyplinowymi”, przewidziane jest wyłącznie dla stopnia doktora oraz wyłącznie w dyscyplinach mieszczących się w ramach jednej dziedziny (nadawanie stopnia doktora w dziedzinie). PSWiN nie uwzględnia nadania stopnia naukowego w badaniach wielodyscyplinowych tam, gdzie badania te prowadzone są w zakresie dyscyplin naukowych należących do różnych dziedzin nauki (np. gdy osiągnięcie naukowe wnosi wkład w 2 dyscypliny naukowe reprezentujące różne dziedziny nauki tak, że nie można wskazać dyscypliny i dziedziny dominującej). W przypadku stopnia doktora habilitowanego nie uwzględnia się w ogóle nadania stopnia naukowego w badaniach wielodyscyplinowych (prowadzonych w ramach jednej dziedziny nauki lub różnych dziedzin nauki). Tymczasem praktyka badań naukowych prowadzonych na Uniwersytecie Warszawskim (często w ramach programów badawczych ogłaszanych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki) mająca wpisywać się w najnowsze tendencje rozwojowe nauki światowej, a także w potrzeby gospodarcze i społeczne (wyrażone chociażby w III kryterium ewaluacji jakości działalności naukowej) dowodzi, że badania wielodyscyplinarne, wykraczające poza granice jednej dziedziny nauki prowadzone są na coraz większą skalę.</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>
141	Rada Młodych Naukowców	<p>dotatkowa propozycja</p>	<p>W obu przepisach, po przecinku, na końcu zdania proponuje się dodać: <i>„lub tajemnicą przedsiębiorstwa,</i></p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>

		legislacyjna dotycząca art. 188 ust. 2 i art. 219 ust. 3 PSWiN	o której mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1913 oraz z 2021 r. poz. 1655).” W toku prowadzonych prac badawczych dotyczących rozprawy doktorskiej lub osiągnięcia habilitacyjnego coraz częściej pojawia się współpraca z podmiotami spoza sektora szkolnictwa wyższego i nauki, w szczególności ze środowiska gospodarczego. Konieczne jest zagwarantowanie poufności niektórych wyników badań wynikających ze współpracy z podmiotami sektora gospodarczego.	
142	Uniwersytet Warszawski	dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 189 PSWiN	Przepisowi art. 189 PSWiN proponuje się nadać brzmienie: „Art. 189. Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora wszczynają się na wniosek osoby spełniającej wymagania określone w art. 186 ust. 1 pkt 1 i 3 albo ust. 2. Do wniosku dołącza się propozycję tematu i koncepcję rozprawy doktorskiej.”. Uzasadnienie: W obecnym brzmieniu przepisu weryfikacja efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK odbywa się <i>de facto</i> poza postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora. Uczyniono bowiem z uzyskania tych efektów uczenia się jeden z warunków wszczęcia postępowania. Wydaje się jednak, iż powinien to być warunek konieczny do spełnienia (i weryfikacji) w toku postępowania już wszczętego. Ponadto rezygnacja z obowiązku złożenia rozprawy doktorskiej na etapie wszczęcia postępowania pozwoli na uprzednią weryfikację ww. efektów uczenia się bez konieczności wstrzymywania biegu postępowania, gdy gotowa jest już rozprawa doktorska.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.
143	Uniwersytet Warszawski	dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 202 ust. 1 PSWiN	Przepisowi art. 202 ust. 1 PSWiN proponuje się nadać brzmienie: „1. Doktorant, w uzgodnieniu z promotorem lub promotorami, opracowuje indywidualny plan badawczy zawierający w szczególności harmonogram przygotowania rozprawy doktorskiej i przedstawia go do zatwierdzenia podmiotowi prowadzącemu szkołę doktorską w terminie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia kształcenia. W przypadku wyznaczenia promotora pomocniczego plan jest	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.

			<p>przedstawiany do zatwierdzenia po zaopiniowaniu przez tego promotora.”.</p> <p>Uzasadnienie: Obecne brzmienie przepisu sprawia, że władze szkoły doktorskiej nie mogą wprowadzać zmian w planie badawczym doktoranta, odsyłać do korekty przy oczywistych błędach i omyłkach. Zmiana przepisu pozwoli na trójstronne uzgodnienie indywidualnego planu badawczego przez dyrektora szkoły, promotora i doktoranta.</p>	
144	Uniwersytet Warszawski	<p>dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 204 ust. 1 PSWiN</p>	<p>Przepisowi art. 204 ust. 1 PSWiN proponuje się nadać brzmienie: <i>„1. Kształcenie doktoranta kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej. W przypadku złożenia rozprawy doktorskiej w terminie status doktoranta zachowuje się do czasu podjęcia przez właściwy organ uchwały o nadaniu lub odmowie nadania stopnia albo uchwały o umorzeniu postępowania w sprawie nadania stopnia.”.</i></p> <p>Uzasadnienie: Aktualne brzmienie przepisu sprawia, że doktorant wraz ze złożeniem rozprawy traci np. prawo do korzystania z biblioteki, legitymacji, ubezpieczenia zdrowotnego. Tymczasem postępowanie doktorskie od momentu złożenia pracy doktorskiej może trwać co najmniej kilka miesięcy.</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji. Należy zwrócić uwagę, że PSWiN przewiduje dwa tryby przygotowywania rozprawy doktorskiej – kształcenie doktorantów oraz tryb eksternistyczny. Złożenie przygotowanej rozprawy doktorskiej kończy proces kształcenia doktoranta w szkole doktorskiej. Należy ponadto zwrócić uwagę, iż postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora jest odrębne od kształcenia w szkole doktorskiej i jest wszczynane na wniosek osoby spełniającej określone wymagania. PSWiN nie przewiduje terminu na złożenie takiego wniosku. Propozycja nie rozstrzyga kwestii statusu doktoranta, który nie zdecyduje się złożyć wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.</p>
145	Uniwersytet Warszawski	<p>dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 205 ust. 1 PSWiN</p>	<p>W art. 205 w ust. 1 PSWiN proponuje się dodać pkt 5 w brzmieniu: <i>„5) sposób i zasady zawieszania kształcenia z przyczyn innych niż określone w art. 204 ust. 3.”.</i></p> <p>Uzasadnienie: Obecne brzmienie PSWiN nie pozwala wprost na zawieszenie kształcenia doktoranta z tytułu innego niż związany z rodzicielstwem. Praktyka uczelni bardzo różni się od siebie (niektóre uczelnie nie wyrażają zgody na przerwanie kształcenia, inne – dopuszczają taką możliwość). System POL-on nie dopuszcza wprowadzania informacji o zawieszeniach z innych tytułów niż rodzicielstwo. W konsekwencji doktoranci mierzący się z problemami zdrowotnymi mogą nie mieć szansy, by w sposób odpowiedni wesprzeć ich w kształceniu.</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>

146	Samorząd Doktorantów Uniwersytetu Warszawskiego	dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca	Proponuje się nadać art. 209 ust. 1a PSWiN następujące brzmienie:	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji. W zakresie aktualnego brzmienia art. 209 ust. 1a PSWiN można wskazać, iż celem przepisu było wyeliminowanie nadmiernego obciążenia finansowego podmiotów prowadzących szkoły doktorskie kosztami wynagrodzenia i stypendium doktoranckiego równolegle wypłacanych doktorantowi. Odnosząc się do kwestii minimalnej wysokości stypendium doktoranckiego, należy zwrócić uwagę, iż w wyniku reformy systemu kształcenia doktorantów wprowadzonej PSWiN, przewidującej kształcenie doktorantów w ramach tworzonych szkół doktorskich, wprowadzono powszechny system stypendialny dla doktorantów kształcących się w tych szkołach, zakładający wypłacanie stypendium objętego ubezpieczeniami społecznymi każdemu doktorantowi nieposiadającemu stopnia doktora w wysokości gwarantowanej przepisami PSWiN przez 4-letni okres kształcenia. W istotny sposób poprawiło to status materialny doktorantów. Należy równocześnie wskazać, iż określona w PSWiN wysokość stypendium doktoranckiego jest wysokością minimalną i może być podwyższona przez podmiot prowadzący szkołę doktorską m.in. w zależności od osiągnięć doktoranta.
147	Uniwersytet Warszawski	art. 209 ust. 1a PSWiN	<p>„1a. Minimalna wysokość stypendium doktoranckiego nie może być niższa niż minimalna wysokość wynagrodzenia za pracę określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 2 ust. 3 lub 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207).”.</p> <p>Uzasadnienie: Zmiana polega na zastąpieniu przepisu prowadzącego do odebrania stypendium doktoranckiego doktorantom i doktorantom zatrudnionym w projektach badawczych na stanowisku nauczycieli akademickich lub pracowników badawczych, przepisem określającym dodatkowe ograniczenie w zakresie minimalnej wysokości stypendium doktoranckiego. Należy bowiem podkreślić, że uzasadnieniem do wprowadzenia do PSWiN art. 209 ust. 1a było ograniczenie wydatków uczelni na stypendia doktoranckie. Równocześnie jednak uzasadnienie to nie znalazło odzwierciedlenia w rzeczywistości. W przypadku osób zatrudnionych w projektach badawczych wynagrodzenie finansowane jest ze środków zewnętrznych. Poza tym liczba osób objętych zastosowaniem tego przepisu jest relatywnie niewielka (w skali Uniwersytetu Warszawskiego – 4 osoby na blisko 1 000 doktorantów). Z drugiej strony znajdujemy się w sytuacji, w której wysokość stypendium doktoranckiego jest znacząco niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę w gospodarce narodowej (w 2022 r. różnica ta wynosi aż 638,3 zł). Kształcenie w szkole doktorskiej, w tym realizacja badań naukowych oraz uczestnictwo w prowadzeniu zajęć dydaktycznych ze studentami, winna pozwolić na należyte wynagrodzenie osób świadczących tego rodzaju działalność. Poza tym niska wysokość stypendium powoduje, że doktoranci poszukują dodatkowych źródeł utrzymania poza uczelnią, co może przełożyć się na nieukończenie rozpraw doktorskich lub rezygnację z kształcenia. Tym samym – paradoksalnie – rozwiązanie, które miało na celu ochronę finansów publicznych, może przyczynić się do ich nieefektywnego wykorzystania.</p>	

148	Uniwersytet Warszawski	dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 219 PSWiN	Proponuje się wprowadzić następujące zmiany w art. 219 PSWiN: 1) w ust. 1 w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie: <i>„b) 1 cykl powiązanych tematycznie publikacji naukowych, lub”;</i> 2) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu: <i>„2a. Publikacją naukową, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, może być:</i> 1) <i>artykuł naukowy opublikowany w czasopiśmie naukowym lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b;</i> 2) <i>rozdział w monografii naukowej wydanej przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a.”.</i> Uzasadnienie: Celem postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego powinna być obiektywna i rzeczowa ocena jakości pracy naukowej habilitanta ujawnionej w publikacjach, a nie ocena przyjętej przez niego strategii publikacyjnej. Forma, w jakiej habilitant publikuje rezultaty swoich badań – recenzowany artykuł <i>versus</i> rozdział w recenzowanej monografii naukowej – nie powinna determinować wyników oceny jego pracy. Zresztą sam ustawodawca nie czyni istotnej różnicy między tymi dwoma formami publikacji. Podobnie jak artykuły naukowe, rozdziały opublikowane w monografiach naukowych, wydawanych przez wydawnictwa ujęte w wykazie ministra podlegają punktacji i są brane pod uwagę w ewaluacji jakości działalności naukowej oraz ocenie okresowej pracowników naukowych. Proponowana zmiana usuwa zatem niespójności w obowiązujących standardach oceny działalności naukowej i praktyce ich stosowania.	<p style="text-align: center;">UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.
-----	-----------------------------------	--	---	---

			Możliwość włączenia rozdziału lub rozdziałów opublikowanych w monografii naukowej do dorobku habilitacyjnego nie budziła zastrzeżeń w poprzednim stanie prawnym (mającym zastosowanie do postępowań wszczętych do dnia 30 kwietnia 2019 r.). Art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki głosił, iż osiągnięcie naukowe lub artystyczne, stanowiące znaczny wkład habilitanta w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej, może stanowić „dzieło opublikowane w całości lub w zasadniczej części, albo cykl publikacji powiązanych tematycznie”. W doktrynie i praktyce wyrażenie „cykl publikacji” zgodnie interpretowano jako odnoszące się do publikacji mających postać zarówno artykułów naukowych jak i rozdziałów w monografiach naukowych.	
149	Uniwersytet Warszawski	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 221 ust. 2 pkt 2 PSWiN	Przepisowi art. 221 ust. 2 PSWiN proponuje się nadać brzmienie: <i>„2. W terminie 6 tygodni od dnia otrzymania wniosku przez podmiot habilitujący może on nie wyrazić zgody na przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego i zwrócić wniosek do RDN.”.</i> Uzasadnienie: Obecnie PSWiN wymaga, aby podmiot habilitujący podjął decyzję w przedmiotowym zakresie w terminie 4 tygodni. Tymczasem organy uczelni pracują zwyczajowo w rytmie comiesięcznym, co stwarza ryzyko, że termin posiedzenia, na którym podmiot habilitujący może nie wyrazić zgody na przeprowadzenie postępowania, wypadnie po upływie wspomnianych 4 tygodni. Ponadto termin 4 tygodni dotyczy całego roku, a więc również miesiące letnich, kiedy to w rytmie działalności uczelni przypada kumulacja urlopów wypoczynkowych, których pracownicy nie mogą brać w innym okresie ze względu na obowiązki dydaktyczne.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.
150	Uniwersytet Warszawski	dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 221 ust. 9	Przepisowi art. 221 ust. 9 PSWiN proponuje się nadać brzmienie: <i>„9. Komisja habilitacyjna może przeprowadzić kolokwium habilitacyjne w zakresie osiągnięć naukowych albo artystycznych osoby ubiegającej się o stopień doktora</i>	UWAGA UWZGLĘDNIONA Uwagę uwzględnia się, przez co w art. 221 PSWiN zostanie dodany ust. 9c w brzmieniu: <i>„9c. Kolokwium habilitacyjnego nie przeprowadza się, jeżeli co najmniej dwie recenzje są negatywne.”.</i>

		pkt 2 PSWiN	<p><i>habilitowanego. Kolokwium przeprowadza się w przypadku osiągnięć w zakresie nauk humanistycznych, społecznych i teologicznych. Kolokwium nie przeprowadza się, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne.”.</i></p> <p>Uzasadnienie: Obligatoryjność kolokwium habilitacyjnego w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w zakresie nauk humanistycznych, społecznych i teologicznych budzi wątpliwości w przypadku, w którym co najmniej 2 recenzje są negatywne. Opinia komisji habilitacyjnej nie może być wtedy pozytywna, a więc stopień doktora habilitowanego nie będzie mógł zostać nadany, co wynika z brzmienia art. 221 ust. 10 i 12 PSWiN. Tym samym kolokwium habilitacyjne zdaje się być w takim wypadku zbędnym ceremoniałem, który nie pełni w postępowaniu żadnej funkcji i który nie może wpłynąć na treść opinii komisji habilitacyjnej, bo ta z mocy PSWiN musi być negatywna.</p>	
151	Rada Młodych Naukowców	<p>dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 238 ust. 1 pkt 2 PSWiN</p>	<p>Po wprowadzeniu zmian w treści i strukturze art. 189 PSWiN oraz po dodaniu ust. 2 konieczna jest zmiana brzmienia art. 238 ust. 1 pkt 2 PSWiN. Proponuje się następujące brzmienie tego przepisu:</p> <p><i>„2) rozpatrywanie odwołań od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora, zażaleń na postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania o nadanie stopnia doktora oraz zażaleń na postanowienia o odmowie dopuszczenia do obrony;”.</i></p> <p>Proponowana zmiana ma charakter porządkujący. Wobec wprowadzenia uprawnienia do złożenia zażalenia o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora w przypadku niespełniania przez wnioskodawcę określonych wymagań, konieczne jest umocowanie RDN do rozpatrzenia tego odwołania. Choć treść art. 238 PSWiN nie posiada samoistnego charakteru normatywnego, to należy to zgodnie z zasadami prawidłowej legislacji wyraźnie uporządkować.</p>	UWAGA UWZGLĘDNIONA
152	Rada Młodych Naukowców	<p>dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca</p>	<p>W konsekwencji zmiany brzmienia art. 128 ust. 2 zdanie drugie PSWiN konieczne jest wprowadzenie zmiany w art. 265 PSWiN. Proponuje się dodanie w tym przepisie ust. 6a w brzmieniu:</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>

		art. 265 PSWiN	<p>„6a. Osiągnięcia powstałe w okresach, o których mowa w art. 128 ust. 2 zdanie drugie, mogą zostać przedstawione przez pracownika do ewaluacji jakości działalności naukowej.”.</p> <p>Zmiana w zakresie osiągnięć poddawanych ewaluacji jakości działalności naukowej dotyczy umożliwienia przedstawienia osiągnięć, jeśli takie powstały w okresie przebywania na którymkolwiek z urlopów związanych z rodzicielstwem, określonych w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, z późn. zm.), urlopie dla poratowania zdrowia, urlopie bezpłatnym trwającym co najmniej 3 miesiące. Proponowane brzmienie uzupełnia lukę prawną na poziomie ustawowym w zakresie obowiązku prowadzenia działalności naukowej w okresie przerw w świadczeniu pracy i w rezultacie – ewentualnych negatywnych konsekwencji dla podmiotu w wynikach ewaluacji jakości działalności naukowej. Pozwala jednocześnie na prowadzenie działalności naukowej w okresach, które w pewnym zakresie wyłączają nauczyciela akademickiego lub pracownika naukowego z tego rodzaju działalności.</p>	
153	Rada Młodych Naukowców	dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 329 ust. 1 PSWiN	<p>Proponuje się dodać w art. 329 ust. 1 PSWiN pkt 7 w brzmieniu:</p> <p>„7) <i>Rada Młodych Naukowców</i>.”.</p> <p>Proponuje się rozszerzenie określonego w art. 329 ust. 1 PSWiN katalogu instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki o Radę Młodych Naukowców, zwaną dalej „RMN”. Środowisko młodych naukowców, czyli osób prowadzących działalność naukową, które są doktorantami lub nauczycielami akademickimi i nie posiadają stopnia doktora albo posiadają stopień doktora, od uzyskania którego nie upłynęło 7 lat, i są zatrudnione w podmiocie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 PSWiN (definicja określona w art. 360 ust. 2 PSWiN), obecnie nie ma swojego przedstawicielstwa w środowisku szkolnictwa wyższego i nauki. Głos młodych naukowców jest jednak ważny i doceniany zarówno w środowisku, jak też wśród zarządzających w szkolnictwie wyższym, w tym przede wszystkim Ministra Edukacji i Nauki, przy urzędzie którego od 2011 r.</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA</p> <p>Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>

			<p>funkcjonuje zespół opiniodawczo-doradczy RMN. RMN do 2018 r. była zespołem, którego funkcjonowanie było zagwarantowane w ustawie. W 2018 r. w PSWiN nie ujęto jednak RMN, stawiając jej przyszłą działalność pod znakiem zapytania. Mając na względzie, że minister nieprzerwanie od ponad 10 lat korzysta z doradztwa RMN oraz że grupa środowiskowa młodych naukowców jest jedyną nieuwzględnioną grupą akademicką wśród instytucji przedstawicielskich, wnioskuje się o zmianę w tym zakresie i włączenie RMN do grona instytucji przedstawicielskich. Logiczną konsekwencją dodania RMN do grona instytucji przedstawicielskich powinno być wprowadzenie w dziale IX PSWiN przepisu określającego zasady wyboru członków RMN. Proponuje się, by były one podobne do dotychczas obowiązujących, tj. by skład RMN był wybierany przez ministra. Zasadnym byłoby dodanie do zgłoszenia kandydata rekomendacji co najmniej dwóch polskich ośrodków akademickich.</p>	
154	Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy	<p>dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca działu X PSWiN</p>	<p>Czy nie było możliwości zamieszczenia w zmianie ustawy przepisu uprawniającego do wykorzystania rejestru PESEL do weryfikacji poprawności wprowadzanych danych identyfikacyjnych pracowników, doktorantów i studentów?</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>
155	Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy	<p>dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 350 ust. 2 PSWiN</p>	<p>Czy celowo w nowelizacji pominięto zmianę przepisu art. 350 ust. 2 PSWiN? Przepis ten obliuguje do prezentowania w systemie POL-on raportów do wniosków składanych w OSF. Powoduje to nadmiarowe obciążenie zespołu developerów w dwóch laboratoriach OPI-PIB. Konieczność utrzymywania modułu prezentującego raporty w formacie PDF aktualnie znajduje się w POL-on 1.0, który chcemy wygaszać. Moduł nie był przenoszony do POL-on 2.0 z uwagi na ustalenia, że przepis art. 350 ust. 2 PSWiN zostanie zmodyfikowany, jak tylko będzie to możliwe.</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>
156	Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy	<p>dotatkowa propozycja legislacyjna dotycząca art. 353 pkt 1 PSWiN</p>	<p>Czy istnieje możliwość dodania w art. 353 PSWiN wskazania, że w drodze rozporządzenia zostanie uszczegółowiony również zakres gromadzony w bazie dokumentów w postępowaniach awansowych, co umożliwi następnie zmianę rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 marca 2019 r. w sprawie</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>

			danych przetwarzanych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on (Dz. U. z 2022 r. poz. 700)?	
157	Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	<p>dodatkowa propozycja legislacyjna dotycząca ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce</p>	<p>Z dniem wejścia w życie PSWiN został uchylony art. 256 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, który stanowił, że z dniem wejścia w życie tej ustawy grunty Skarbu Państwa pozostające w użytkowaniu wieczystym uczelni publicznej stają się jej własnością, przy czym nabycie prawa własności stwierdzał, w drodze decyzji, właściwy wojewoda. Brak powyższego, przy uwzględnieniu stanowiska sądów administracyjnych, skutkuje niemożnością regulacji stanów prawnych nieruchomości. Wnosi się o podjęcie czynności zmierzających do uregulowania tych kwestii.</p>	<p>UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Propozycja wykracza poza zakres przedmiotowy nowelizacji.</p>

2. Projekt ustawy nie wymagał zasięgnięcia opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji ani uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.
3. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI¹⁾

z dnia

w sprawie dyplomów doktorskich, dyplomów habilitacyjnych i legitymacji doktoranta

Na podstawie art. 181 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) niezbędne elementy dyplomu doktorskiego i dyplomu habilitacyjnego, sposób sporządzania duplikatów i odpisów tych dyplomów oraz dokonywania w nich sprostowań i zmian danych osobowych;
- 2) wzór legitymacji doktoranta i sposób potwierdzania jej ważności;
- 3) sposób uwierzytelniania dokumentów, o których mowa w art. 180 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zwanej dalej „ustawą”, przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą;
- 4) wysokość i sposób pobierania opłaty za uwierzytelnianie dokumentów, o których mowa w art. 180 ust. 1 i 1a ustawy, oraz wysokość opłaty za wydanie duplikatu dyplomu doktorskiego i dyplomu habilitacyjnego, a także odpisu tych dyplomów, w tym w języku obcym.

§ 2. Dyplom doktorski zawiera następujące niezbędne elementy:

- 1) nazwę dokumentu: „dyplom doktorski”;
- 2) nazwę i siedzibę podmiotu, który nadał stopień doktora, zwanego dalej „podmiotem doktoryzującym”;
- 3) godło lub logo podmiotu doktoryzującego;
- 4) imiona i nazwisko oraz datę i miejsce urodzenia posiadacza dyplomu doktorskiego;
- 5) tytuł rozprawy doktorskiej;

¹⁾ Minister Edukacji i Nauki kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe i nauka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji i Nauki (Dz. U. z 2022 r. poz. 18 i 1842).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 583, 655, 682, 807, 1010, 1079, 1117, 1459, 2185 i

- 6) nazwę nadanego stopnia doktora (doktor nauk albo doktor sztuki) oraz wskazanie dziedziny nauki i dyscypliny naukowej albo dziedziny sztuki i dyscypliny artystycznej, a w przypadku, o którym mowa w art. 177 ust. 2 zdanie drugie i art. 177 ust. 6 ustawy – dziedziny nauki;
- 7) datę nadania stopnia doktora;
- 8) pieczętę imienną i podpis kierownika podmiotu doktoryzującego albo osoby przez niego upoważnionej;
- 9) wytłoczoną na papierze pieczęć urzędową podmiotu doktoryzującego;
- 10) miejscowość i datę wydania dyplomu;
- 11) znak graficzny określony w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226) dla kwalifikacji pełnej na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

§ 3. Dyplom habilitacyjny zawiera następujące niezbędne elementy:

- 1) nazwę dokumentu: „dyplom habilitacyjny”;
- 2) nazwę i siedzibę podmiotu, który nadał stopień doktora habilitowanego, zwanego dalej „podmiotem habilitującym”;
- 3) godło lub logo podmiotu habilitującego;
- 4) imiona i nazwisko oraz datę i miejsce urodzenia posiadacza dyplomu habilitacyjnego;
- 5) określenie osiągnięcia naukowego albo artystycznego stanowiącego podstawę nadania stopnia doktora habilitowanego;
- 6) nazwę nadanego stopnia doktora habilitowanego (doktor habilitowany nauk albo doktor habilitowany sztuki) ze wskazaniem dziedziny nauki i dyscypliny naukowej albo dziedziny sztuki i dyscypliny artystycznej;
- 7) datę nadania stopnia doktora habilitowanego;
- 8) pieczętę imienną i podpis kierownika podmiotu habilitującego albo osoby przez niego upoważnionej;
- 9) wytłoczoną na papierze pieczęć urzędową podmiotu habilitującego;
- 10) miejscowość i datę wydania dyplomu.

§ 4. 1. Odpis dyplomu doktorskiego i dyplomu habilitacyjnego sporządza się na druku dyplomu, na którym sporządzono dyplom.

2. Na odpisie dyplomu doktorskiego i dyplomu habilitacyjnego umieszcza się:

- 1) oznaczenie „ODPIS” albo „ODPIS PRZEZNACZONY DO AKT” – nad nazwą dokumentu;
- 2) informacje umieszczone na dyplomie;
- 3) pieczętę imienną i podpis kierownika podmiotu wydającego odpis albo osoby przez niego upoważnionej;
- 4) pieczęć urzędową podmiotu wydającego odpis;
- 5) miejscowość i datę sporządzenia odpisu.

§ 5. 1. Duplikat dyplomu doktorskiego i dyplomu habilitacyjnego sporządza się na druku dyplomu, według wzoru obowiązującego w podmiocie, który wydał ten dyplom, w dacie wydania dyplomu.

2. W przypadku braku druku, o którym mowa w ust. 1, duplikat sporządza się na przygotowanym druku umożliwiającym uwzględnienie na duplikacie informacji umieszczonych na oryginale dyplomu.

3. Na duplikacie umieszcza się:

- 1) oznaczenie „DUPLIKAT” – nad nazwą dokumentu;
- 2) wyrazy „oryginał podpisany przez” oraz imię i nazwisko osoby, która podpisała oryginał dyplomu;
- 3) pieczętę imienną i podpis kierownika podmiotu wydającego duplikat albo osoby przez niego upoważnionej;
- 4) pieczęć urzędową podmiotu wydającego duplikat;
- 5) miejscowość i datę sporządzenia duplikatu.

§ 6. 1. W celu sprostowania dyplomu doktorskiego i dyplomu habilitacyjnego, ich duplikatów oraz odpisów, a także zmiany danych osobowych w tych dokumentach posiadacz dyplomu składa dokument w podmiocie, który go wydał.

2. Sprostowanie dyplomu doktorskiego i dyplomu habilitacyjnego, ich duplikatów oraz odpisów, a także zmiana danych osobowych w tych dokumentach polega na:

- 1) skreśleniu nieprawidłowych danych i wpisaniu nad nimi poprawnych danych oraz umieszczeniu na dokumencie:
 - a) adnotacji o sprostowaniu albo o zmianie danych osobowych,
 - b) pieczętki imiennej i podpisu osoby dokonującej sprostowania albo zmiany danych osobowych,
 - c) miejscowości i daty sprostowania albo dokonania zmiany danych osobowych oraz

2) wydaniu nowego dokumentu.

3. Dokumenty, które zostały sprostowane albo w których zostały zmienione dane osobowe, w sposób, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, podmiot dokonujący sprostowania albo zmiany danych osobowych dołącza do akt posiadacza dyplomu.

§ 7. 1. Wzór legitymacji doktoranta stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Ważność legitymacji doktoranta potwierdza się raz w roku przez aktualizację danych w układzie elektronicznym i umieszczenie hologramu w kolejno oznaczonych polach na legitymacji. Opis hologramu stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 8. Uwierzytelnienia dokumentów, o których mowa w art. 180 ust. 1 i 1a ustawy, przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą, dokonuje się przez umieszczenie na dokumencie:

- 1) klauzuli uwierzytelniającej zawierającej stwierdzenie autentyczności podpisu i funkcji osoby podpisującej dokument lub tożsamości pieczęci urzędowej, którą jest opatrzony ten dokument;
- 2) podpisu osoby uwierzytelniającej;
- 3) pieczęci urzędowej Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, urzędu obsługującego ministra nadzorującego instytut badawczy albo Polskiej Akademii Nauk;
- 4) miejscowości i daty uwierzytelnienia.

§ 9. 1. Za uwierzytelnienie dokumentu, o którym mowa w art. 180 ust. 1 i 1a ustawy, pobiera się opłatę w wysokości 26 zł.

2. Opłatę, o której mowa w ust. 1, wnosi się na rachunek bankowy:

- 1) Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej – w przypadku uwierzytelniania dokumentów przez dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej;
- 2) urzędu obsługującego ministra nadzorującego instytut badawczy – w przypadku uwierzytelniania dokumentów przez ministra nadzorującego instytut badawczy;
- 3) Kancelarii Polskiej Akademii Nauk – w przypadku uwierzytelniania dokumentów przez Prezesa Polskiej Akademii Nauk.

§ 10. Za wydanie:

- 1) odpisu dyplomu doktorskiego i dyplomu habilitacyjnego pobiera się opłatę w wysokości:
 - a) 60 zł – za odpis w języku polskim,
 - b) 80 zł – za odpis w języku obcym;

- 2) duplikatu dyplomu doktorskiego i dyplomu habilitacyjnego pobiera się opłatę w wysokości 90 zł.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie³⁾

MINISTER EDUKACJI I NAUKI

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 września 2018 r. w sprawie dyplomów doktorskich, dyplomów habilitacyjnych i legitymacji doktoranta (Dz. U. z 2021 r. poz. 676), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Edukacji i Nauki
z dnia (poz.)

Załącznik nr 1

WZÓR LEGITYMACJI DOKTORANTA

Opis:

1. Legitymacja doktoranta jest elektroniczną kartą procesorową z interfejsem stykowym określonym w normach ISO/IEC 7816-2 i ISO/IEC 7816-3. Legitymacja doktoranta może zawierać również inne interfejsy, w tym interfejs bezstykowy.

2. Blankiet legitymacji doktoranta jest wykonany z materiału laminowanego o wymiarach i właściwościach fizycznych zgodnych z wymaganiami dla kart identyfikacyjnych formatu

ID-1 określonymi w normie ISO/IEC 7810; właściwości i odporność muszą być

potwierdzone badaniami przeprowadzonymi zgodnie z wieloczęściową normą ISO/IEC 10373.

3. Poddruk blankietu legitymacji doktoranta, wykonany w technice offsetowej w standardzie 5+4 (CMYK i Pantone 5483 na awersie oraz CMYK na rewersie) w kolorach błękitnym i niebieskim, jest chroniony zewnętrzną folią laminacyjną. W procesie zadrukowywania blankietu (poddruk offsetowy) nanoszone są następujące elementy:

- 1) tło z elementami grafiki rastrowej w kolorach CMYK;
- 2) na awersie zabezpieczające elementy wykonane techniką giloszową w formie stylizowanego, powtarzalnego ornamentu gwiazdzistego wydrukowanego linią o grubości 0,075 pkt w kolorze Pantone 5483, o przezroczystości 70%, umieszczone na pasie o szerokości 27 mm przebiegającym wzdłuż prawego boku legitymacji w odległości 1,5 mm od krawędzi, na całej jej wysokości, włącznie z polem przeznaczonym na zdjęcie doktoranta – posiadacza legitymacji;
- 3) na awersie napis „LEGITYMACJA DOKTORANTA” wykonany w technice mikrodruku, na białym pasku o szerokości 1 mm przebiegającym poziomo w odległości 1,7 mm od dolnej krawędzi legitymacji, w kolorze czarnym;
- 4) na awersie wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej o wysokości 8,1 mm i napis „RZECZPOSPOLITA POLSKA” wykonany krojem DejaVu Serif Condensed o wielkości 4,5 pkt, w kolorze czarnym, w lewym górnym rogu legitymacji;
- 5) napisy:
 - a) „LEGITYMACJA DOKTORANTA” wykonany krojem SwitzerlandInsertat o wielkości 11,28 pkt, w kolorze czarnym; pozycjonowanie: na awersie, 59 mm od lewej krawędzi legitymacji i 10,7 mm od górnej krawędzi legitymacji,
 - b) „DOCTORAL CANDIDATE CARD” wykonany krojem SwitzerlandInsertat o wielkości 6 pkt, w kolorze czarnym; pozycjonowanie: na awersie, 59 mm od lewej krawędzi legitymacji i 14 mm od górnej krawędzi legitymacji,
 - c) „Imię:”, „Nazwisko:”, „Wydana:”, „Nr legitymacji:”, „PESEL:” wykonane krojem Switzerland Condensed o wielkości 7 pkt w kolorze czarnym, justowane do prawej strony; pozycjonowanie: na awersie, linia justowania – 20 mm od lewej krawędzi legitymacji, podstawa bloku tekstu: 48 mm od górnej krawędzi legitymacji,
 - d) „Poświadcza uprawnienia do korzystania – do ukończenia 35. roku życia – z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego i kolejowego na podstawie odrębnych przepisów.” wykonany

krojem DejaVu Serif Condensed o wielkości 6 pkt, w kolorze czarnym; pozycjonowanie: na rewersie tekst centrowany, oś justowania 24 mm od lewej krawędzi legitymacji, podstawa bloku tekstu 47 mm od górnej krawędzi legitymacji,

- e) numer PESEL (dla osób, którym nie nadano numeru PESEL, data urodzenia w formacie rrrmdd00000, kodowanie tysięcy i setek lat zgodnie z zasadami systemu PESEL, ostatnie 0 w numerze może być zastąpione wyliczaną cyfrą kontrolną);
- 6) na awersie białe pole przeznaczone na zdjęcie doktoranta – posiadacza legitymacji o wymiarach 20 x 25 mm, w odległości 5 mm w poziomie, licząc od prawej krawędzi legitymacji, i 23,5 mm w pionie, licząc od górnej krawędzi legitymacji;
- 7) na rewersie 5 pól o wymiarach 8 x 9 mm oznaczonych białymi liniami, oznaczonych kolejno liczbami od 1 do 5 wykonanymi krojem DejaVu Serif Condensed o wielkości 5 pkt, w kolorze białym;
- 8) na rewersie białe pole o wymiarach 30 x 21 mm przeznaczone na naniesienie kodu kreskowego.

4. W procesie personalizacji legitymacji doktoranta nanoszone są w sposób zapewniający trwale i bezpieczne użytkowanie następujące dane:

- 1) kolorowe zdjęcie doktoranta – posiadacza legitymacji, o wymiarach 20 x 25 mm, w rozdzielczości co najmniej 300 dpi;
- 2) nazwa podmiotu wydającego legitymację wykonana krojem Arial Narrow Bold o wielkości 7 pkt, w maksymalnie trzech wierszach, do 30 znaków w wierszu, justowanie prawe; notacja: „Pierwsze Litery Wielkie”; pozycjonowanie: 27,2 mm w poziomie, licząc od prawej krawędzi bloku tekstu, 6,2 mm w pionie, licząc od górnej krawędzi bloku tekstu, w kolorze czarnym;
- 3) imię (do 30 znaków), nazwisko (do 40 znaków), wykonane krojem Arial Narrow o wielkości 7 pkt, justowanie lewe; notacja: „Pierwsze Litery Wielkie”, w kolorze czarnym; data wydania, numer legitymacji, numer PESEL (dla osób, którym nie nadano numeru PESEL, data urodzenia w formacie rrrmdd00000, kodowanie tysięcy i setek lat zgodnie z zasadami systemu PESEL, ostatnie 0 w numerze może być zastąpione wyliczaną cyfrą kontrolną) wykonane krojem Arial Narrow o wielkości 7 pkt, w kolorze czarnym; justowanie lewe, pozycjonowanie: 2 mm w prawo od napisów: „Imię:”, „Nazwisko:”, „Wydana:”, „Nr legitymacji:”, „PESEL:”;

4) kod kreskowy (opcjonalnie) w kolorze czarnym; kod kreskowy nie może zawierać innych danych osobowych doktoranta niż określone w ppkt 3.

5. W układzie scalonym karty są zapisywane dane, których struktura jest zgodna z normą ISO/IEC 7816-4.

6. Polecenia i odpowiedzi przesyłane podczas komunikacji karty z infrastrukturą informatyczną powinny mieć strukturę zgodną z APDU określoną w normie ISO/IEC 7816-4.

7. Legitymacja doktoranta zawiera w pamięci obowiązkowo plik DF.SELD oraz dwa pliki potomne: EF.CERT i EF.ELD. Plik DF.SELD jest dostępny za pomocą polecenia SELECT FILE bezpośrednio po resecie karty.

8. Dane związane z legitymacją doktoranta powinny być zlokalizowane w pliku dedykowanym DF.SELD. Identyfikator dostawcy aplikacji (RID) jest zgodny z identyfikatorem zarejestrowanym w Polskim Komitecie Normalizacyjnym, zgodnie z normą ISO/IEC 7816-5+A1. Własne rozszerzenie identyfikatora aplikacji (PIX) dla legitymacji doktoranta jest równe „01 02” (zapis w systemie szesnastkowym).

9. Plik DF.SELD musi być dostępny bezpośrednio po resecie karty elektronicznej za pomocą polecenia wyboru, którego parametrem jest pełna nazwa tego pliku (AID wraz z rozszerzeniem).

10. Obligatoryjnymi potomnymi plikami elementarnymi dla pliku DF.SELD są dwa pliki o przezroczystej strukturze binarnej:

- 1) plik EF.CERT o dwubajtowym identyfikatorze „00 01” (zapis w systemie szesnastkowym) zawierający kwalifikowany certyfikat podpisu elektronicznego, w którym:
 - a) w polu „właściciel certyfikatu” w atrybucie „nazwa powszechna” zawarto sformułowanie: „osoba upoważniona do wystawiania legitymacji doktoranta”; w polu tym znajdują się również następujące atrybuty: „nazwa organizacji”, „nazwa województwa”, „nazwa miejscowości” i „adres”, które dotyczą podmiotu wydającego legitymację,
 - b) znajduje się krytyczne rozszerzenie „deklaracja wydawcy certyfikatu kwalifikowanego” (ang. qcStatements) wskazujące, że właściciel certyfikatu, składając podpis elektroniczny weryfikowany za pomocą tego certyfikatu, działa jako przedstawiciel osoby prawnej – podmiotu wydającego legitymację;

2) plik EF.ELD o dwubajtowym identyfikatorze „00 02” (zapis w systemie szesnastkowym) zawierający wiadomość w formacie zgodnym ze specyfikacją techniczną ETSI TS 101 733, opatrzoną kwalifikowanym podpisem elektronicznym, przy czym:

- a) format podpisanej wiadomości to „podstawowy podpis elektroniczny” (ang. Basic Electronic Signature), w którym eContentType wewnątrz struktury SignedData zawiera id-SELDInfo o następującym identyfikatorze obiektu: id-SELDInfo OBJECT IDENTIFIER ::= iso(1) member-body(2) pl(616) organization(1) gov(101) moneas(4) pki(1) seld(2) 1,
- b) podpisywane dane (SELDInfo) są umieszczone w eContent wewnątrz struktury SignedData i mają następującą składnię:

SELDInfo ::= SEQUENCE

wersja	INTEGER v1(1)
numerSeryjnyUkladu	PrintableString (SIZE (8..16)),
nazwaPodmiotuWydajacegoLegitymacje	UTF8String (SIZE (1..128)),
nazwiskoDoktoranta	SEQUENCE OF
	UTF8String (SIZE (1..28)),
imionaDoktoranta	SEQUENCE OF
	UTF8String (SIZE (1..24)),
numerLegitymacji	PrintableString (SIZE (1..16)),
numerEdycji	PrintableString (SIZE (1)),
numerPesel	PrintableString (SIZE (11)),
dataWaznosci	GeneralizedTime

określoną za pomocą notacji ASN.1 opisanej w normie ISO/IEC 8824; poszczególne pola należy interpretować następująco:

- wersja zawiera numer wersji struktury podpisywanych danych; pole to umożliwi łatwe rozpoznawanie ewentualnych nowych wersji struktur danych zawartych w legitymacji doktoranta,
- numerSeryjnyUkladu to unikatowy numer nadawany przez producenta układu scalonego zapisany w formacie heksadecymalnym; w momencie tworzenia podpisu aplikacja podpisująca dokonuje jego odczytu z układu elektronicznego legitymacji,

- nazwaPodmiotuWydajacegoLegitymacje to oficjalnie zarejestrowana nazwa uczelni albo instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk albo instytutu badawczego albo międzynarodowego instytutu naukowego utworzonego na podstawie odrębnych ustaw działającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki albo Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego,
 - nazwiskoDoktoranta to dane zgodne z informacją wpisaną do dowodu osobistego lub paszportu doktoranta,
 - imionaDoktoranta to dane zgodne z informacją wpisaną do dowodu osobistego lub paszportu doktoranta,
 - numerLegitymacji,
 - numerEdycji to literowe oznaczenie egzemplarza legitymacji o tym samym numerze legitymacji; pierwszy egzemplarz jest oznaczony literą A, kolejne literami B, C, D...,
 - numerPesel to numer z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności doktoranta,
 - dataWaznosci to data, po upływie której dana legitymacja doktoranta traci ważność; jest modyfikowana co rok,
- c) w formacie podpisywanej wiadomości zostaną umieszczone, jako podpisane atrybuty:
- atrybuty obligatoryjne według specyfikacji technicznej ETSI TS 101 733 oraz
 - atrybuty dodatkowe: „deklarowany czas złożenia podpisu” (ang. signing-time), zawierający czas złożenia podpisu kodowany zgodnie z typem GeneralizedTime; czas ten nie może być wcześniejszy niż 15 miesięcy od daty zawartej w polu dataWaznosci, o którym mowa w lit. b, oraz „rodzaj zobowiązania” zawierający identyfikator obiektu:
commitmentType OBJECT IDENTIFIER ::=iso(1) member-body(2) us(840)
rsadsi(113549) pkcs(1) 9 16 6 5,
wskazujący, że podpisujący zaaprobował podpisywane dane.

Załącznik nr 2

OPIS HOLOGRAMU

1. Rozmiar 10 mm (szerokość) x 9 mm (wysokość).
2. Hologram z funkcją autodestrukcji. Przy próbie odklejenia niszczy się w sposób widoczny.
3. Data ważności w formacie: XX-XX-XX, numer kolejny w formacie XXXXX oraz wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej naniesione w sposób trwały i nieusuwalny techniką grawerowania laserowego albo równoważną bez naruszenia warstwy wierzchniej trójwarstwowego hologramu, naniesione w środkowej (wewnętrznej), metalowej warstwie hologramu.

UZASADNIENIE

Konieczność wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki nowego rozporządzenia w sprawie dyplomów doktorskich, dyplomów habilitacyjnych i legitymacji doktoranta w miejsce aktualnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 września 2018 r. w sprawie dyplomów doktorskich, dyplomów habilitacyjnych i legitymacji doktoranta (Dz. U. z 2021 r. poz. 676) wynika ze zmiany upoważnienia do jego wydania zawartego w art. 181 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.). Zmiana ta nastąpiła w konsekwencji dodania w art. 180 ww. ustawy ust. 1a dopuszczającego uwierzytelnianie na potrzeby obrotu prawnego z zagranicą nie tylko – jak dotychczas – dyplomów doktorskich i dyplomów habilitacyjnych oraz ich duplikatów i odpisów, ale także zaświadczeń o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki oraz dokumentów innych niż wskazane powyżej, w przypadku konieczności spełnienia wymagań określonych przez inne państwo albo w innych uzasadnionych przypadkach. Zmiany te zostały dokonane na mocy art. 1 pkt 19 i 20 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...).

Projektowane rozporządzenie określa sposób dokonania uwierzytelnienia wskazanych powyżej dokumentów, jak również wysokość i sposób pobierania opłaty za dokonanie przedmiotowej czynności.

W pozostałym zakresie projektowane rozporządzenie określa:

- 1) niezbędne elementy dyplomu doktorskiego i habilitacyjnego, sposób sporządzania duplikatów i odpisów tych dyplomów oraz dokonywania w nich sprostowań i zmian danych osobowych;
- 2) wzór legitymacji doktoranta i sposób potwierdzania jej ważności;
- 3) wysokość opłaty za wydanie duplikatu dyplomu doktorskiego i habilitacyjnego, a także odpisu tych dyplomów, w tym w języku obcym.

W tym zakresie proponuje się nie wprowadzać żadnych zmian w stosunku do aktualnie obowiązującego rozporządzenia.

Przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem

Należy wskazać, że nie ma możliwości zastosowania środków alternatywnych w stosunku do działań o charakterze legislacyjnym, umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie wpływa bezpośrednio na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców oraz nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki w sprawie dyplomów doktorskich, dyplomów habilitacyjnych i legitymacji doktoranta</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji i Nauki</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Włodzimierz Bernacki, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Tomasz Piotrowski, Zastępca Dyrektora Departamentu Nauki e-mail: tomasz.piotrowski@mein.gov.pl; tel.: (22) 50 17 118</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>Źródło Upoważnienie ustawowe – art. 181 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.)</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Edukacji i Nauki</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany

Na mocy art. 1 pkt 19 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...) dokonano zmiany brzmienia art. 180 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zwanej dalej „ustawą”, polegającej na poszerzeniu dotychczasowego katalogu dokumentów uwierzytelnianych na potrzeby obrotu prawnego z zagranicą (dyplomy doktorskie i dyplomy habilitacyjne oraz ich duplikaty i odpisy) o zaświadczenia o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki oraz o inne dokumenty, w przypadku konieczności spełnienia wymagań określonych przez inne państwo albo w innych uzasadnionych przypadkach. Powyższe wymagało dokonania stosownej zmiany w upoważnieniu ustawowym zawartym w art. 181 ustawy w zakresie uregulowania sposobu uwierzytelniania zaświadczeń o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki oraz innych dokumentów, w przypadku konieczności spełnienia wymagań określonych przez inne państwo albo w innych uzasadnionych przypadkach, a także wysokości opłat pobieranych z tego tytułu. W konsekwencji konieczne jest wydanie nowego aktu wykonawczego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomenduje się wydanie przez Ministra Edukacji i Nauki nowego rozporządzenia w sprawie dyplomu doktorskiego, dyplomu habilitacyjnego i wzoru legitymacji doktoranta. Nowe rozporządzenie określi sposób dokonania uwierzytelnienia na potrzeby obrotu prawnego z zagranicą zaświadczeń o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki, jak również innych dokumentów w przypadku konieczności spełnienia wymagań określonych przez inne państwo albo w innych uzasadnionych przypadkach. Uzupełnienie katalogu dokumentów podlegających uwierzytelnieniu o zaświadczenie o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki oraz o inne dokumenty dotyczące uzyskania stopnia odpowiada na potrzeby osób ubiegających się o uznanie stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki za granicą albo o zatrudnienie w zagranicznych uczelniach albo w innych instytucjach naukowych. Organy zagraniczne często wzywają do przedłożenia oprócz dyplomów doktorskich i habilitacyjnych również innych dokumentów związanych z przebiegiem kształcenia w szkole doktorskiej lub postępowania w sprawie uzyskania stopnia naukowego albo stopnia w zakresie sztuki.

W pozostałym zakresie przedłożony projekt określa, zgodnie z upoważnieniem ustawowym zawartym w art. 181 ustawy, niezbędne elementy dyplomu doktorskiego i habilitacyjnego, sposób sporządzania duplikatów i odpisów tych dyplomów oraz dokonywania w nich sprostowań i zmian danych osobowych, wzór legitymacji doktoranta i sposób potwierdzania jej ważności, wysokość i sposób pobierania opłaty za uwierzytelnienie dyplomów doktorskich i habilitacyjnych oraz ich odpisów na potrzeby obrotu prawnego z zagranicą, wysokość opłaty za wydanie duplikatu dyplomu doktorskiego i habilitacyjnego, a także odpisu tych dyplomów, w tym w języku obcym. W tym zakresie projekt rozporządzenia utrzymuje dotychczas obowiązujące rozwiązania określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 września 2018 r. w sprawie dyplomów doktorskich, dyplomów habilitacyjnych i legitymacji doktoranta (Dz. U. z 2021 r. poz. 676).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przedmiot regulacji stanowi domenę prawa krajowego. Z uwagi na zakres rozwiązań odstąpiono od analizy porównawczej z regulacjami obowiązującymi w innych państwach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
podmioty posiadające uprawnienie do nadawania stopnia doktora	364 podmioty		1) wydawanie dyplomów doktorskich zawierających elementy określone w projektowanym rozporządzeniu;

		Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on	<ol style="list-style-type: none"> 2) wydawanie odpisów i duplikatów dyplomów doktorskich oraz pobieranie określonych w projektowanym rozporządzeniu opłat za przedmiotową czynność; 3) wydawanie legitymacji doktoranta zgodnie ze wzorem określonym w projektowanym rozporządzeniu i potwierdzanie jej ważności; 4) dokonywanie sprostowań i zmian danych osobowych w dyplomach doktorskich oraz w ich duplikatach i odpisach
podmioty posiadające uprawnienie do nadawania stopnia doktora habilitowanego	273 podmioty		<ol style="list-style-type: none"> 1) wydawanie dyplomów habilitacyjnych zawierających elementy określone w projektowanym rozporządzeniu; 2) wydawanie odpisów i duplikatów dyplomów habilitacyjnych oraz pobieranie określonych w projektowanym rozporządzeniu opłat za przedmiotową czynność; 3) dokonywanie sprostowań i zmian danych osobowych w dyplomach habilitacyjnych oraz w ich duplikatach i odpisach
osoby ubiegające się o nadanie stopnia doktora	5261 nadanych stopni doktora w 2021 r.		<ol style="list-style-type: none"> 1) możliwość otrzymania dyplomu doktorskiego zawierającego elementy określone w projektowanym rozporządzeniu; 2) możliwość otrzymania odpisu i duplikatu dyplomu doktorskiego po wniesieniu z tego tytułu opłaty określonej w projektowanym rozporządzeniu; 3) możliwość uwierzytelnienia dyplomu doktorskiego, jego odpisu i duplikatu, zaświadczenia o uzyskaniu stopnia naukowego albo stopnia w zakresie sztuki oraz innych dokumentów, o których mowa w art. 180 ust. 1a ustawy, przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą, po wniesieniu z tego tytułu opłaty określonej w projektowanym rozporządzeniu; 4) możliwość sprostowania i zmiany danych osobowych w dyplomie doktorskim oraz w jego duplikacie i odpisie

osoby ubiegające się o nadanie stopnia doktora habilitowanego	819 nadanych stopni doktora habilitowanego w 2021 r.		<ol style="list-style-type: none"> 1) możliwość otrzymania dyplomu habilitacyjnego zawierającego elementy określone w projektowanym rozporządzeniu; 2) możliwość otrzymania odpisu i duplikatu dyplomu habilitacyjnego po wniesieniu z tego tytułu opłaty określonej w projektowanym rozporządzeniu; 3) możliwość uwierzytelnienia dyplomu habilitacyjnego, jego odpisu i duplikatu, zaświadczenia o uzyskaniu stopnia naukowego albo stopnia w zakresie sztuki oraz innych dokumentów, o których mowa w art. 180 ust. 1a ustawy, przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą, po wniesieniu z tego tytułu opłaty określonej w projektowanym rozporządzeniu; 4) możliwość sprostowania i zmiany danych osobowych w dyplomie habilitacyjnym oraz w jego duplikacie i odpisie
doktoranci	uczestnicy studiów doktoranckich – 14 342 osoby kształące się w szkołach doktorskich – 11 760		otrzymanie legitymacji doktoranta zgodnej ze wzorem określonym w projektowanym rozporządzeniu i możliwość potwierdzania jej ważności w sposób określony w projektowanym rozporządzeniu
Dyrektor Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej	1	-	<ol style="list-style-type: none"> 1) w przypadku stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych przez uczelnie uwierzytelnianie na potrzeby obrotu prawnego z zagranicą dyplomów doktorskich i dyplomów habilitacyjnych oraz ich duplikatów i odpisów, zaświadczeń o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki; 2) uwierzytelnianie innych dokumentów, o których mowa w art. 180 ust. 1a ustawy, na potrzeby obrotu prawnego z zagranicą
Prezes Polskiej Akademii Nauk	1	-	w przypadku stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych przez instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk oraz przez instytuty międzynarodowe uwierzytelnianie na potrzeby obrotu prawnego z zagranicą dyplomów doktorskich i dyplomów habilitacyjnych oraz ich duplikatów i odpisów, a także zaświadczeń o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki

ministrowie nadzorujący instytuty badawcze	12	-	w przypadku stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych przez instytuty badawcze uwierzytelnianie na potrzeby obrotu prawnego z zagranicą dyplomów doktorskich i dyplomów habilitacyjnych oraz ich duplikatów i odpisów, a także zaświadczeń o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki
---	----	---	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do opiniowania i konsultacji publicznych na okres 14 dni.

W ramach opiniowania projekt rozporządzenia otrzymają następujące podmioty:

- 1) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 2) Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich;
- 3) Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych;
- 4) Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych;
- 5) Konferencja Rektorów Uczelni Artystycznych;
- 6) Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych;
- 7) Konferencja Polonistyk Uniwersyteckich;
- 8) Konferencja Dziekanów Wydziałów Przyrodniczych Uniwersytetów Polskich;
- 9) Rada Główna Instytutów Badawczych;
- 10) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 11) Rada Doskonałości Naukowej;
- 12) Komitet Polityki Naukowej;
- 13) Polska Akademia Nauk;
- 14) Krajowa Reprezentacja Doktorantów;
- 15) Komisja Ewaluacji Nauki;
- 16) Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej.

W ramach konsultacji publicznych projekt rozporządzenia otrzymają następujące podmioty:

- 1) Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 2) Konferencja Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych;
- 3) Polska Komisja Akredytacyjna;
- 4) Rada Młodych Naukowców;
- 5) Polska Akademia Umiejętności;
- 6) Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej;
- 7) „Obywatele Nauki”;
- 8) Krajowa Sekcja NSZZ „Solidarność” Polskiej Akademii Nauk;
- 9) Związek Zawodowy Pracowników PAN;
- 10) Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”;
- 11) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”;
- 12) Rada Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 13) Komitet Kryzysowy Humanistyki Polskiej;
- 14) Narodowe Centrum Badań i Rozwoju;
- 15) Narodowe Centrum Nauki;
- 16) Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej;
- 17) Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy;
- 18) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 19) Forum Związków Zawodowych.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Edukacji i Nauki zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostaną omówione po ich zakończeniu.												
6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny stałe z 2021 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków ani zmniejszenia dochodów budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>Opłata z tytułu uwierzytelniania dyplomów doktorskich i dyplomów habilitacyjnych, a także duplikatów i odpisów tych dyplomów, zaświadczeń o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki oraz innych dokumentów, o których mowa w art. 180 ust. 1a ustawy, ma charakter publiczno-prawny i będzie wnoszona na rachunek bankowy podmiotu uwierzytelniającego, tj. Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, Kancelarii Prezesa Polskiej Akademii Nauk albo urzędu obsługującego ministra nadzorującego instytut badawczy.</p> <p>Wysokość opłaty za uwierzytelnienie dokumentu nie ulegnie zmianie i będzie wynosiła 26 zł. Z danych Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej wynika, że w 2021 r. uwierzytelnionych zostało 31 dyplomów i odpisów dyplomów doktorskich. Przychód z tego tytułu wyniósł 806 zł (31×26 zł).</p> <p>Przychód z tytułu uwierzytelniania innych dokumentów, o których mowa w art. 180 ust. 1a ustawy, jest trudny do oszacowania z uwagi na fakt, że dokumenty te dotychczas nie podlegały uwierzytelnieniu.</p> <p>Koszty wydania dyplomów doktorskich i dyplomów habilitacyjnych będą ponoszone przez podmiot, który nadał dany stopień naukowy albo stopień w zakresie sztuki. Liczba wydawanych odpisów w języku polskim jest tożsama z liczbą dyplomów doktorskich i dyplomów habilitacyjnych wydawanych w związku z nadaniem stopnia doktora i doktora habilitowanego. Mając na uwadze sumaryczną liczbę nadanych stopni doktora i doktora habilitowanego w 2021 r. (6 080), przychód z tego tytułu wyniósł 364 800 zł (6080×60 zł).</p> <p>Nie jest natomiast możliwe oszacowanie przychodów z tytułu wydania duplikatu dyplomu oraz odpisu dyplomu w tłumaczeniu na język obcy, ponieważ podmioty doktoryzujące i habilitujące nie przekazują ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki informacji w przedmiotowym zakresie. Wydanie duplikatu dyplomu doktorskiego oraz dyplomu habilitacyjnego ma charakter incydentalny. Odpis dyplomu doktorskiego lub dyplomu habilitacyjnego w języku obcym (angielskim, francuskim, hiszpańskim, niemieckim, rosyjskim lub łacińskim) wydaje się wyłącznie na wniosek zainteresowanego.</p>											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2021 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-						
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	-						
Niemierzalne	-	-						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń | Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności). tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: doprecyzowanie i uzupełnienie elementów obowiązujących procedur

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: ...

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności. tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz: Brak

9. Wpływ na rynek pracy

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu | Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na wymienione obszary, ani na żaden inny obszar.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że wykonanie przepisów rozporządzenia nastąpi po dniu jego wejścia w życie.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ze względu na specyfikę i charakter rozporządzenia nie przewiduje się przeprowadzania ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.